

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 33 / Hejmar 390 / Hezîran 2014

Demokratik Ortadoğu Devrimi için hamle zamanı

**Demokratik modernitenin
zafer kazanma imkanı
her zamankinden fazladır**

Etnik ve dinsel savaşların zemininin ortadan kaldırılması radikal demokrasi mücadelesinden, demokratik özerkliği kurmaktan geçer. İşte Ortadoğu'da kapitalist modernitenin iki yüzyıllık yarattığı tahribatlara, büyük acılara karşı, demokratik modernite çizgisinin alternatif çizgi haline getirilmesi çok önemlidir. >5-9

1. Dünya Savaşı'nda ortaya çıkartılan ulus-devlet statükoculuğunun mevcut durumu değiştirecek gücü yoktur

Bölgenin dengelerini değiştirecek, yeni bir siyasi-askeri durum var. Ortadoğu şimdi 1940'ların dünya-sına benziyor. Artık eski Suriye, eski Irak, eski Ortadoğu yok. Sınır-

lar paramparça olmuştur. Küresel sistem müdahale, hamle yapacak durumda değil. Suriye'de yenilgiye uğradı. Irak ve Afganistan'da çık-maz içinde. Yeni devletler ortaya

çıkacak, çatışmalar daha da şiddetlenecek. Dolayısıyla Kürdistan'dan başlayarak Demokratik Ortadoğu Devrimi için hamle yapma gücü ve durumu var. >2-4

7 Şehit Münevver Muhammed ve Tahir Oğuz yoldaşların anı yazıları...

>16

ABD için cihat yapan mücahitler

CIA, Pakistan istihbaratı kanalıyla 40 İslam ülkesinden 100 bin radikal mücahide para yardımı yapıp kendine bağladı ve bunları ABD için yapılan savaşta asker olarak kullandı. Mücahitler, bu cihadı aslında ABD için yürüttüklerini bilmiyorlardı. >10-11

Yeni tanımlamaya göre kadro duruşu

"Kadronun ideolojik duruşu yeni tanımlamanın gereklerine uygun olmalı. İdeolojik çizgiye göre olmalı, onu temsil etmeli, onu yaşamalı. 'Ben kendimi düzeltiyorum' diyenleri çekip almak, diğerlerinin parti üyeliğini düşürmek lazım." >24-25

1 Haziran hamlesi ve 10. yıl dersleri...

1 Haziran hamlesi en başta içimizdeki düşmanı, provokatif, tasfiyeci eğilimi yenilgiye uğratan hamledir. 1 Haziran, Apocu hareketin yeniden zafer kazanmasının ilanı oluyor. Bu hamleyle hareket devrimci mücadeleye zeminine çekildi. Aynı zamanda uluslararası komploya, AKP iktidarına karşı direniş oluyor. Bu anlamda geçen 10 yılın çok yönlü, çok yoğun, derin ideolojik-örgütsel dersleri var. >20-22

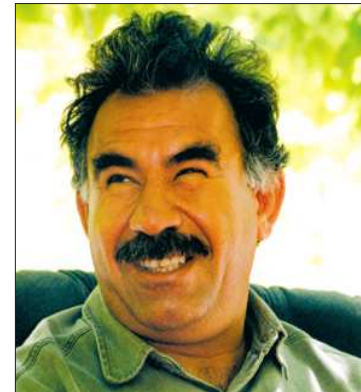

Şehit Serbest Kiçî'nin (Salih Gezer) Günlüğünden....

Mizgîn ile Spêrtî'nin Garzan yolculuğu...

Dağların ortasında kalmıştı Heftanîn... Sahte sınır ötesi idi orası. Grup son hazırlığını burada tamamlayıp yola koyulmuştu. Birkaç gecede ne kadar vadi, tepe ardında bırakmıştı. Bu gayret

karşısında hayrete düştü Kemal. "Bu kadar yolu nasıl aşmışız" diye içinden geçirdi. Gerçi daha upuzun yolların kendilerini sabırsızlıkla beklediğini bilmiyordu. Ama başlangıç hızlı ve sevindiriciydi... >17-19

Önder Abdullah Öcalan

**'Zîlan
bir emir
bir sembol
bir tarzdır..'**

>14-15

Kürdistan'ın dört parçasında aktif mücadele ile Demokratik Ortadoğu Devrimine

Duran Kalkan

“Ortadoğu'nun dengelerini değiştirecek, yeni bir siyasi-askeri durum var.

Artık eski Suriye yok, eski Irak yok, dolayısıyla eski Ortadoğu yoktur; o çok sarıldıkları sınırlar paramparça olmuştur.”

Ortadoğu'nun çehresini değiştiren olaylar yaşanıyor. Biz daha çok Kuzey Kürdistan'daki olaylara, gelişmelere yoğunlaşmıştık, onlar da önemliydi, aslında bölgenin kuzey hattındaki gelişmelerin nasıl olacağını belirleyen nitelikteydi. Amed-Bingöl hattındaki, yine Botan-Hakkari yöresindeki bazı halk direnişleri, girişimleri belki çok hazırlıklı değildi, örgütlü değildi ama önemli siyasi sonuçlar ortaya çıkaran, siyasi gündemi belirleyen, siyasi gündeme damga vuran, TC devletini ve AKP hükümetini ciddi biçimde sarsan, zorlayan bir siyasi sonuç ortaya çıkardı. 2014 yılında Türkiye'deki siyasi sürecin nasıl seyredeceği, Kürdistan'da özgürlük mücadelesinin nasıl gelişeceği konusunda ipuçları ortaya çıkardı. Biz bunları anlamaya, değerlendirmeye çalışıyorduk. Tabi bu arada Ortadoğu'nun ortasında, Kürdistan'ın diğer parçalarını yakından ve doğrudan ilgilendiren gelişmeler oldu. Daha şimdiden bölge açısından önemli siyasi sonuçlar, değişiklikler ortaya çıkartan olaylar düzeyinde yaşanan gelişmeler oldu.

Irak-Şam İslam Devleti diye ifadelendirilen gücün son hamleleri sonucunda hemen hemen Irak'ın ortasını, Sünni Arap bölgesini mevcut haliyle ele geçirmiş durumdadır. Başta Musul olmak üzere bütün kentler şimdi ellerinde. Daha önce de bu gücün Suriye'nin Sünni Arap bölgesi içerisinde önemli bir etkinlik kurduğunu, egemenlik geliştirdiğini biliyorduk. Sünni Arap bölgesinin bir bölümü üzerinde **İslami Cephe** denen gücün etkisi varken, önemli bir bölümünde Irak Şam İslam Devleti denen örgütlenme kendi etkinliği, egemenliğini kurmuştu. Bunu daha çok **Rojava Kürdistanı**'nı da ele geçirerek Türkiye sınırına dayanarak sağlamlaştırmak istiyordu. Son bir yıldır bu temelde çok yoğun saldırılar oldu, çatışmalar yaşandı. Rojava halkı yüzlerce şehit vererek bu vahşi saldırganlığı durdurabilirdi. Rojava'ya dönük amaçlarını başaramadı, o yönlü saldırılar kırıldı ama Suriye'nin Sünni Arap bölgesinde önemli bir etkinlik sahibi olmayı başardı.

Aslında İslami Cephe epeyce daralmıştı. Suriye'de elinde şehir bulunan hükümetten sonraki temel güç konu-

mundaydı. İslami Cepheyle de çatışmaya girerek Suriye üzerindeki etkinliğini sağlamlaştırmaya çalışıyordu. Şimdi belliki önemli bir hazırlık ardından, mevcut siyasi koşulları da çok ustaca değerlendirerek Irak ortasında etkili bir hamle yapma içerisine girdi. Böyle bir hamleyi geçen kış sürecinde Irak'ta geliştirmiş ve Felluce ve çevresini almıştı. Bazı alanlarda etkinlik kurmuştu. Şimdi onlara da dayanarak Irak'ın Sünni Arap bölgesinin tümünü ele geçirmeyi hedefleyen bir saldırı içine girdi ve mevcut haliyle sonuç almış durumda. Bağdat dışında Irak'ın ortasında, Arap Sünni bölgesinin tümü bu gücün, IŞİD'in eline geçmiş bulunuyor. Bu da fiilen Irak'ın üç parça olduğu anlamına geliyor.

Suriye'de mevcut durumda dörde bölünmüş bir vaziyeti yaşıyor zaten. Bir tarafta eski hükümet güçleri var; ağırlıklı olarak Şam ve Alevi toplumunun yaşadığı kesimler üzerinde etkili. Bir tarafta İslami Cephe denen, eski **Özgür Suriye Ordusu**'nun da içinde olduğu, **İhvan-ı Müslim** güçlerine dayanan bazı kırsal alanlarda etkinlik sürdüren bir kesim var, Rojava Devrimi var. Bir de IŞİD'in hem Suriye'deki hem de Irak'taki egemenlik altında tuttuğu alanlar bitişiktir; böylece Irak-Suriye sınırı orta bölgede ortadan kalk-

lunuyor. Mevcut Irak-Şam İslam Devleti denen örgütlenmenin egemenlik alanını öyle değerlendirmek lazım. Resmiyette ne olur, bu egemenlik nasıl korunur bu ayrı bir konu, ama Saddam Hüseyin yönetimi yıkıldıktan sonra Irak'ta zaten bir sistem kurulamamıştı, Irak'ın Sünni Arap kesiminin nasıl yönetileceği bir çözüme kavuşmamıştı. Şimdi mevcut çözümsüzlüğü bu IŞİD denen güç kendi ideolojik-siyasi amaçları doğrultusunda bir çözüme kavuşturmuş oluyor; bunu gerçekleştirmeye çalışıyor. Şu ana kadarki adımları başarılıdır. Maliki hükümetine bağlı güçler hiçbir varlık gösteremediler bu sahada, dağıldılar. Elde tuttukları bütün mali ve askeri güç IŞİD'in eline geçti.

Güney Kürdistan yönetimi tehlike altında

Güney Kürdistan sınırına boydan boya dayanmış durumda. Güney Kürdistan yönetimi büyük tehlike altında, risk altında, ürküntü içinde; *“acaba ne olacak”* diye bir arayış sürdürüyor. Bu ciddi bir durum ve yeni olan bir durum. ABD'nin Irak ve Suriye'yi parçalayacağı yönünde birçok şey söyleniyor, diplomatik kulvarda bu ciddi biçimde tartışılıyordu.

bullah kemerini, hattını ayakta tutabilmek için Kürtlere dayanmak istiyorlardı. Basına da yansıdı, iki kez bir KDP heyeti Şam'a gitti, Beşar Esad yönetimiyle görüşmelerde bulundu. Rojava yönetimiyle İran görüşmek üzere girişimlerde bulundu. PYD başkanı Tahrana gitti. KDP'yle Suriye yönetimi arasındaki gibi görüşmeler gündeme geldi. Yine Suriye-Iran yönetimlerinin şimdiye kadar olduğu gibi ortak görüşte olmadıklarını, bazı bakımlardan görüş ayrılıklarında bulundukları, Suriye yönetiminin İran'da görüşmeler yapmaya pek razı olmadığı duyuldu. Sonuç; Tahrana görüşmesi gerçekleşmedi. Rojava heyeti Bağdat'ta görüşmeler yaptı, geri döndü.

Bu durum olası ABD müdahalesine karşı, mevcut statükoyu korumak için İran'ın yoğun bir çabası, diplomatik-siyasi faaliyeti olarak değerlendirilebilir. Önder Apo bu durumu görüyordu, değerlendiriyordu. Buna göre artık tek parçada ya da iki parçada değil, dört parçada büyük hedefler önüne koyan aktif bir mücadeleye hareketimizin girmesini istiyordu. Ortadoğu'da olası gelişmeler karşısında savunmada değil, edilgen değil, aktif ve hamlesel bir konuma getirerek en ileri siyasi-askeri sonuçları alan, Kürdistan'daki devrimi Ortadoğu'ya yaymayı ve böylece de-

“Ortadoğu savaşı yeni bir aşamaya geldi. IŞİD saldıracak, Türkiye saldıracak, İran saldıracak! Kürdistan üçlü saldırı altında kalabilir. Bu güçler kendilerine bağlamak isteyecekler, kendi yanlarına çekmek, egemenlikleri altına almak isteyecekler. Saldırıları karşısında Kürtleri, Kürdistan'ı koruyacak bir güç kesinlikle yok.”

Irak ve Suriye parçalanıyor. Önümüzdeki dönem daha kanlı çatışmalara sahne olacak gibi...

muş oluyor. Irak'ın Sünni Arap bölgesiyle Suriye'nin Sünni Arap bölgesinin önemli bir kesimi birleşmiş oluyor. Fiilen Suriye ve Irak ortasında yeni bir egemenlik gücü ortaya çıkmış bu-

ABD'nin, İsrail'in bu tür arayışlar içinde olduğuna dönük bilgiler de var. Bu durumu önlemeye dönük İran'ın da çok yoğun bir diplomatik faaliyeti vardı. Onlar da **İran-Maliki-Esad-Hiz-**

mokratik Ortadoğu devrimine dönüş-türmeyi sağlayan bir gelişmeyi ön görüyordu. Bütün bunlar şimdiye kadar gördüğümüz, tartıştığımız hususlardı. Şimdi olaylar tüm bu tartışmaları doğ-

rulayan niteliktedir.

Açığa çıktı ki, **İran'ın mevcut statükoyu koruma çabaları başarılı olmadı.** Şimdiye kadar bu alandaki mücadeledede etkili olan, sonuç alan İran'dı. 1991'den bu yana, **Körfez Savaşıyla** başlayıp günümüze kadar gelen yaklaşık 25 yıllık süre içerisinde ABD'nin bölgeye müdahaleleri, saldırılarında görünüşte en çok sonuç alan güçtü İran. Irak'taki yönetim üzerinde en fazla etkinliği olan güçtü. Suriye'deki çatışmalarda ABD müdahalelerini, Türkiye müdahalelerini, Suudi müdahalelerini zayıflatan, kıran, Esad yönetiminin etkinliğini koruyan güçtü. Bir Şii eksenli Ortadoğu'nun ortasında oluşturmuştu. Bu, İran için bir başarı olarak değerlendiriliyordu ama anlaşıyor ki mevcut hamle İran'ın bu konumunu geriletmiyor, mevcut durumu değiştiriyor. İran'ın 25 yıllık mücadele ile ortaya çıkmış statüyü koruma, sağlamlaştırma çabası sonuç vermemiş oluyor. Aslında statükoyu korumak için yürüttüğü diplomatik faaliyetlerde İran sonuç alamamış oluyor.

Suriye ve Irak parçalandı

Diğer yandan **İŞİD saldırılarında ABD'nin yeşil ışık yaktığı anlaşılıyor.** ABD'nin Suriye ve Irak'a müdahalesi, buraları bölüp parçalayacağı biçimindeki söylentiler aslında İŞİD saldırısıyla doğrulanıyor. Demek ki ABD müdahalesi böyle geliyor, böyle gerçekleşiyor. Herhalde öyle dememiz lazım; yoksa onun dışında herhangi ABD-İsrail müdahalesi söz konusu olmaz, olacağı da benzemiyor. *"Irak, Suriye bölünecek"* deniliyordu, zaten İŞİD saldırıları bunu gerçekleştirmiş durumda. Artık ABD desteğiyle mi oluyor, ABD yeşil ışık yaktığı için mi gerçekleşiyor, yoksa ABD'nin ağır kalması ve cesaret edememesinden kaynaklı ortaya çıkmış boşluğu değerlendirerek İŞİD'in bundan yararlanması biçiminde bir gelişme mi oluyor, buna ilişkin net bir şey söylemek bu aşamada zor. Fakat mevcut durumda Ortadoğu'nun dengelerini değiştirecek, yeni bir siyasi-askeri durum ortaya çıkaran bir gelişme durumu var. Irak'taki son gelişmeler bölgeyi bu düzeye getirdi. **Artık eski Suriye yok, eski Irak yok, dolayısıyla eski Ortadoğu yoktur;** o çok sarıdıkları sınırlar paramparça olmuştur. İsteddiği kadar İran yol yapmaya karakol kurmaya çalışsın, istediği kadar Türkiye sınırı tahkim etmeye çalışsın mevcut haliyle Irak-Suriye sınırı diye bir şey kalmadı. Irak'la Suriye diye bir şey kalmadı. Yeni oluşumlar ortaya çıkacak. Mevcut durumun çok geriye gitmesi artık mümkün değil. *"Böyle kalır"* da diyemeyiz. Bazı değişiklikler olabilir ama mevcut gelişmeleri artık kalıcı görmek lazım.

İŞİD'i doğru tanımlamak ve tanımak

İŞİD denen güç Rojava halkının, Rojava direnişinin, oradan etkilenecek hareketimizin değerlendirdiği gibi *"çete grubu"* diye tanımlamak doğru değil, yeterli değil. Bu bir çete grubunun işi değil; topluma dayanıyorlar. Hiç kimse Irak'ta ve Suriye'de Sünni Arap toplumuna bir gelecek öngörmedi, çözümde bulunmadı. Halbuki bu güç, bu kesim Irak'ta yüz yıldır yönetimdi, Kürdistan ve Osmanlı'yla birleştirildi mi, Suriye'deki Sünni Araplar da önemli bir güçtü. Bir süreden beri itilip kılın, sahipsiz, gelecekte yoksun, örgütlenemeyen bir konumdaydılar. Şimdi İŞİD bunların hepsini birleştirmiş

oluyor. Dolayısıyla öyle dışarıdan gelmiş bir çete grubu falan değil. Başlangıçta Suriye'ye Irak'tan gittiler, dünyanın dört bir yanından getirdiler, Suriye için Rojava'ya saldırırken bir çete

"Bu gelişmelerin arkasında kesinlikle ABD'nin, İsrail'in, İngiltere'nin parmağı var. 'Karşınız' diyorlar, 'kaygı duyuyoruz' diyorlar ama ön açtılar, destek verdiler, zemin yarattılar. Bu gücün gelişmesini istiyorlar. Bir yandan İran'ın bölgede Şii hegemonyasının etkili olmasını kırmaya çalışıyorlar, diğer yandan Demokratik Ortadoğu Devrimini engelliyorlar."

grubu konumdaydılar ama Irak'ta da öyle değiller. Saddam yönetiminin kalıntıları bunların omurgasını oluşturuyor. Bu örgüt 2003'te Saddam yönetimi yıkıldığı zaman kuruldu. Başkanı Zerkavi'ydı ABD vurdu, yerine geleni de vurdu. Her vuruş dağıtmadı, tersine daha da güçlendi. Şimdi yeni liderleri var, örgütlülükleri var. Saddam kalıntıları, Saddam'ın başyardımcısı **İzzet İbrahim El-Duri'nin** içinde olduğu, baştan beri Suriye'den yönettiği -şimdi Musul'da olduğu söyleniyor- Irak Cumhurbaşkanı yardımcısı **Tarik Haşimi** de destekliyor, birliktedirler.

Şii bölgelerine dönük bütün intihar saldırılarının hepsini bunların yaptığı söyleniyordu. 10 yılı aşkın sürede gerçekleşen bu saldırılarda on binlerce insan katledildi. Toplumsal destekleri var. Eski Baasçılar, Saddam'ın o cumhuriyet muhafızları -fedai kuvveti- denen güçler herhalde bu gücün omurgasını oluşturuyor. 1991 Körfez Savaşı'ndan bu yana Saddam'ın giderek İslami eğilimi öne çıkardığı, İslam vurgusu yaptığı, devletini ve kendine dayalı örgütlenmeleri İslami çizgiye dayandırmaya çalıştığı biliniyordu. Bunlar gelişti, sonunda Saddam yönetimi 2003 ABD saldırısıyla yıkılınca bu tür örgütlenmeler o eğilimin devamı olarak ortaya çıktılar.

Kısaca mevcut haliyle İŞİD yalnız başına bir İslami akım değil, oradan buradan toplanmış bir çete akımı da değildir. Kendine göre bir İslami çizgisi var. İslam'ın Sünni mezhebine dayanıyor, esas alıyor, fakat Arap milliyetçiliğiyle de birdir. Deniyor ya Türk-İslam Sentezi, **Arap-İslam Sentezi**dir. İslam'dan daha çok Arap milliyetçisi olma yönü ağırlıklıdır. Bu nedenle de geçen 12 yıllık süre içerisinde birçok güçten destek aldılar. ABD işgaline karşı direnişin öncüsü haline geldiler. Bu noktada İran destekledi, Suriye yönetimi destekledi, El-Kaide destekledi hatta daha o zamandan Türkiye'den destek aldılar. Uzun süre bu desteklerle geçindiler ve kendilerini El Kaide'nin Irak kolu olarak tanımladılar. Giderek Suriye-Beşar Esad yönetimiyle çok sıkı dayanışma içinde olan, destek alan konuma geldiler. Suriye hattına dayandılar, ABD'nin Irak'taki işgaline karşı direndiler. ABD işgalini en çok darbeleyen, giderek Irak'ı terk etmek zorunda bırakan bu güçlerdi. ABD sonunda bir sistem tutturamadığı gibi işgali de durduramadı, kendini kurtarmak üzere geri çekilmek zorunda kaldı.

Mevcut gelişmelerle ABD'ye sorumluluk yüklediği açığa çıkınca, ABD başkanı **Barack Obama** bir konuşmada, *"Mezhep çatışmalarının olduğu alanlara bir daha hiçbir zaman ABD askeri gönderilmeyecek"* diyordu. Çünkü bir gönderdiler, Irak'tan zorla çıktılar. Şimdi Afganistan'dan çıkmaya çalışıyorlar. **Afghanistan da bir ABD yenilgisidir.** ABD mevcut durumu değiştirdi, rejimleri yıktı, değişikliklere yol açtı, doğru, ama bir sis-

tem yaratamadı. *"Irak'taki gelişmeler karşısında ABD'nin sorumluluğu olacak, ABD müdahale edecek mi"* sorusu karşısında ABD başkanı Obama, *"Asla! ABD askeri bir daha o tür*

bölgelere gitmeyecek" dedi. Çünkü başarılı olamadı, etkili olmadı, kendini bile koruyamadı. ABD'de neredeyse yeni bir Vietnam Sendromu yaşanıyordu. Onun için geri çekiliyor, kaçmaya çalışıyor, kendini kurtarmaya çalışıyor. Ondan korktuğu için Suriye'ye, AKP hükümetinin bütün çabalarına rağmen askeri müdahalede bulunmadı, girmede. Libya'da müdahaleyi yürüten güç oldu; o da karadan değil, hava saldırısıyla katıldı. Aşiretleri örgütledi, Libya'nın sosyal koşulları buna elveriyordu. Böyle bir savaşı yürüterek Kaddafi yönetimini yenilgiye uğratmayı başardı. Ama doğrudan karadan askeri güç çıkartarak müdahalede bulunamadı. Şimdi de bulunabilecek durumda değil. Bu açıdan mevcut gücü küçümsemeyelim. Aslında İŞİD sahipsiz kalan geniş bir toplumsal güce sahiplik yaptı.

Demokratik Ortadoğu Devrimi için hamle yapma gücü var

Geçen yıl boyunca hareket olarak hep şu değerlendirmeleri yaptık; *"Mevcut durumda bölgede yerine oturmuş bir durum yok. Mücadele gelişecek, durum değişecek ama bu nasıl değişecek? Mevcut çatışan güçlerin durumu ne"* dediğimizde şunu da gördük:

Küresel müdahale hamle yapacak durumda değil. Suriye'de özellikle yenilgiye uğradı, çıkmaza girdi. Zaten Irak'ta, Afganistan'da çıkmaz içinde. Dolayısıyla mevcut **ABD yönetiminin müdahale edecek, hamle yapacak gücü yok.** En fazla yapacağı, Mısır'daki askeri darbedir. Kendine bağlı orduların olduğu yerlerde askeri darbe yapar. Örneğin Türkiye'de de kendine karşı gelişmeler çok olsa darbe yapar. Ordu NATO'nun ordusudur. Adı Türk ordusu ama kimin yönettiği, kime bağlı olduğu tartışma götürür. Mısır ordusu da öyleydi, NATO'ya bağlı değildi ama orduyu Mısır devletinin ayakta kalması temelinde ABD güdümüyle denetler, yönetir hale geldi. Ordu'nun bütün masrafları Mısır'da ABD tarafından karşılanıyordu. Onun dışında askeri müdahalede bulunamıyor, siyasi-ekonomik destekle de Suriye'de Özgür Suriye Ordusu'nu yarattılar, hatta orada ABD İhvan-ı Müslim'e dayanmak istedi, yine bir güç geliştiremedi. Dolayısıyla öyle hamlesel bir konumu yoktu. Bir edilgenlik, çıkmaz içine girmişti.

Mevcut çıkmazı bölgenin ulus-devlet statükoculuğu da yaşıyordu. İran var olana korumaya çalışıyordu. AKP hükümeti, Suriye'deki bütün saldırganlığı ve değişim arayışına rağmen sonunda Rojava karşıtlığıyla sınırlı kaldı. Suudi, Katar müdahalele-

rinin de çok yapacağı bir şey yoktu. Bu durumda hem küresel kapitalist hegemonya, hem de bölgenin 1. Dünya Savaşı'nda ortaya çıkartılan ulus-devlet statükoculuğunun mevcut durumu değiştirecek bir hamle yapma konumu, gücü yoktur. Geriye iki güç kalıyordu; bunlardan birincisi, **Kürdistan Özgürlük Hareketi** temelinde, Kürdistan'dan başlayarak Ortadoğu'ya yayılacak Demokratik Ortadoğu Devrimi. İkincisi ise, El Kaideciğin temsil ettiği, adına Radikal İslam denen saldırı gücü. Yeni dönemde bu iki güç hamle yapabilir. Onun dışındaki güçlerin mevcut durumuyla hamle yapabilme güçleri yok.

Bu durumda El Kaideciğin saldırısı İran'ın Irak, Suriye ve Hizbullah'a kadar uzanan Şii ittifakına karşı yeni bir radikal Sünni ittifakı, egemenliği yaratma çabası anlamına geliyordu. Böylece bölgeyi yeniden bir Sünni mezhep ayrımına ve çatışmasına sokmayı ifade ediyordu. Eğer El Kaidecilik saldırı içinde olur, etkinlik geliştirirse bunun varacağı yer bölgenin yeniden iki temel mezhep temelinde ayrışması, ittifaka dönüşmesi ve vahşi bir çatışmaya dönüşmesi olacaktı. Bunu geliştirecek potansiyel var mıydı? Evet. Şiiler zaten böyle bir etkinlik yaratmışlardı, **Sünni kemerini de El Kaide adım adım örüyordu.** Eğer Kürdistan Özgürlük Devrimi öncülüğünde Demokratik Ortadoğu Devrimi sürece müdahale etmezse, ABD, yani küresel kapitalizmin yeni bir etkinlik kurma şansı yoktu. Sonunda bu mezhepsel bölünme ve çatışmaya razı olacaktı.

Biz o zaman, *"bunun arkasında bir ABD oyunu olabilir, küresel kapitalizm arkasında olabilir. Ortadoğu'yu denetleyemiyor, etkinliği altına alamıyor ama buna karşı Ortadoğu bir demokratik devrime gebe. Böyle bir devrim gelişirse kapitalist moderniteye alternatif yeni bir modernite açığa çıkacak. Bunu engellemek, Ortadoğu'da demokratik modernite devrimini engellemek, dolayısıyla Ortadoğu'nun yeniden uygarlık öncüsü haline gelmesini engellemek için mezhep ilişkisi ve çatışması içine sokmayı, Ortadoğu'nun böyle bir ilişki ve çatışma içinde gücünü tüketmesini isteyebilir. Böylece Ortadoğu'nun gücünü tüketmek, kapitalist modernitenin egemenliğini buna dayanarak sağlamak isteyebilir"* değerlendirmesi yapmıştık. Şimdi gidişat böyle görülüyor. Bu gelişmelerin arkasında kesinlikle ABD'nin, İsrail'in, İngiltere'nin parmağı var. *"Karşınız"*

"İsteddiği kadar İran yol yapmaya karakol kurmaya çalışsın, istediği kadar Türkiye sınırı tahkim etmeye çalışsın mevcut haliyle Irak-Suriye sınırı diye bir şey kalmadı. Irak'la Suriye diye bir şey kalmadı. Yeni oluşumlar ortaya çıkacak. Mevcut durumun çok geriye gitmesi artık mümkün değil. 'Böyle kalır' da diyemeyiz."

diyorlar, *"kaygı duyuyoruz"* diyorlar ama ön açtılar, destek verdiler, zemin yarattılar. Bu gücün gelişmesini istiyorlar. İran karşısında, İran'ın Ortadoğu'da sağladığı etkinlik karşısında Ortadoğu'da yapabilecekleri başka bir şey kalmadı. Bununla bir yandan İran'ın bölgede Şii hegemonyasının etkili olmasını kırmaya çalışıyorlar, diğer yandan Demokratik Ortadoğu Devrimini engelliyorlar.

Mevcut hareket Kürdistan'ı kuşatmadır

Kürdistan'ı kuşatıyorlar, Kürdistan'a dayalı bir Ortadoğu devriminin, Demokratik Ortadoğu Devriminin gelişmesini engelliyorlar. Devrimi kuşatmış oluyorlar. Mevcut hareket Kürdistan'ı kuşatmadır. Dahası Kürdistan'ı ele geçirmek de istediler.

Gelişmeler ciddi ve dikkatle değerlendirilmeyi gerektiriyor. Küresel ve bölgesel güçler çıkmazdaydılar, çözümsüzdüler. Çelişkiler en ileri düzeye geldi, çatışmaya dönüştü ama ne küresel kapitalist hegemonya ne de bölgesel ulus-devlet statükoculuğu bunlara çözüm getirebildi. Boşluk oldu. İŞİD güçleri yararlandırdı. Siyasi ortamı çok iyi değerlendirdiler. İyi hazırlanmışlar. Ortadoğu'nun yaşanan 3. dünya savaşının içinde bulunduğu durumu, çözümsüzlüğü, çelişkileri, çatışmaları ortamında hiçbir gücün adım atma, hamle yapma konumunda olmadığını görerek boşluğa saldırdılar.

Ortadoğu şimdi 1940'ların dünyasına benziyor. Neydi bu durum? Dünya savaşı askeri güçleri yıkmıştı; küçük bir ordu örgütleyen bir güç belli bir alanı ele geçiriyor, gerilla yapıyor, etkinlik kuruyordu. Birçok devlet öyle kuruldu, birçok siyasi egemenlik öyle ortaya çıktı. Dünya savaşının yarattığı sonuçlar, boşlukları böyle değerlendirdiler. Şimdi 3. dünya savaşı da siyasi-askeri kulvarda böyle boşluklar yaratıyor. Bunları değerlendirebilen, değerlendirerek gerekli hamleleri yapanlar kazanıyor, kazanacaklar da. Bu anlamda İŞİD gerçekten de boşluğu dolduran, değerlendiren hamleyi yaptı. Birçok alanı ele geçirdi.

Bundan sonra ne olur? Mevcut durum nereye gider? Nasıl sürdürülür?

Şimdiden *"şöyle olacak"* demek zor. Ama Irak ve Suriye yeniden yapılacak. Belki de Irak ve Suriye'nin adı bile tarihten silinebilir. Yeni devletler ortaya çıkacak. Mevcut gelişme bunu yaratacak düzeydedir. Yani Irak ve Suriye'deki Sünni Arap kesiminin artık bir yönetim olmasını kimse engelleyemez, geriye itemez. Aynı bir devlet mi olur, başka devletlerle birleşik özerk bir yönetim mi olur, bir şey diyemem ama böyle olacağı kesin. Böyle bir düzeye ulaştı, coğrafyası genişler, potansiyeli var, ekonomik gücü var. Yönetim gücü var, tarihten gelen gücü var. Bu çerçevede Irak en az üçe bölünmüş oluyor. Suriye belki parçalanacak. Bu parçalanma süreci ne kadar sürecektir, ne tür çatışmalara sahne olacak, nasıl sonuçlanacak, siyasi resmiyete nasıl dönüşecek? Bunlar için bir şey söyleyemeyiz. Belki önümüz-

deki dönemde çok kanlı çatışmalar gelişecek. Bazı çevreler belki müdahale ederler, bu duruma razı olunabilir. O konuda belirsiz bir durum var. Bu noktada giderek mezhep çelişkilerine göre bir ayrışma oluyor. Maliki yönetimi bir Şii yönetimdir, Esad yönetimi de bir Alevi yönetimine dönüşecek, İran'da da Hizbullah var. Bunlar parça parça kendi aralarında ilişkili olacaklar ama Sünni Arap

alanı da bir devlet olabilir.

İŞİD bütün Sünni kesimler üzerinde etkinlik kurmak isteyebilir mi? Rojava'da yapmak istediğini sürdürüp Kürdistan'ın diğer alanlarına da yaymak isteyebilir mi? Mesela Başur'a, Rojava'ya saldırabilir mi?

Bu alanlarda da Sünni toplu var. Güya Arap milliyetçiliğini geriye iterek bütün Sünni kesimi birleştirmek üzere bir girişimde bulunabilme tehlikesi de vardır. Böyle olursa İŞİD hem Güney Kürdistan'a, hem de Batı Kürdistan'a saldırır. Şii bloğuna karşı böyle bir Sünni blok yaratmak isteyebilir. Bu ihtimal vardır. Bu Kürdistan açısından ciddi bir durumdur. Kürdistan direnemez ve birlik olamazsa "dış güçler Kürdistan'ı korur" dememek lazım. Öyle bir durumda eğer Kürtler birlik olmazlar ve direnç gösteremezlerse ne yapacaklar? Türkiye'den, İran'dan destek arayacaklar. Her iki destek de aslında Kürtleri, Kürdistan'ı geçmiş tarihte içine düştükleri geri bir duruma düşürecek, etkisiz hale getirecek. Bu tehlikelidir.

Mevcut gelişme karşısında ne yapmak lazım? Kürdistan açısından ne söylenebilir? **KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı** Ulusal Kongre çağrısı yaptı, birlik ve birlikte direnme çağrısı yaptı. Önder Apo bütün olumsuz yaklaşımlarına rağmen KDP'yi böyle bir kongrede birleştirebilmek için bir süreden beri yoğun çaba harcıyordu. Mevcut haliyle böyle bir birlik kesinlikle gerekiyor. Önder Apo'nun savunmalarında ortaya koyduğu, yine proje olarak önerdiği Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesi gerekiyor. Bir Ulusal Kongre, onun Kürdistan parçalarını yürütecek bir icra kurulu, za-

üzere toplantı halindeydi. "İŞİD ne yapıyor Maliki ne yapıyor" demiyorlar, "Kürtler devlet ilan ederlerse müdahale ederiz" diyorlar. Onların bütün düşmanlığı Kürdistan'daki gelişme üzerinedir.

Kürdistan, dört parçada aktif ve ortak mücadele ile savunulabilir

Türkiye ve KDP'nin petrol anlaşmaları yapması da sonucu değiştirmez. Bunlar koşullar olduğunda ekonomik çıkar sağlamak için yapılan şeyler. İşin içine siyasi-askeri egemenlik girdiğinde mevcut Türkiye'deki egemenlik hala çok katı bir Kürt karşıtıdır. "Irak ve Suriye parçalanıyor, buradan bir Kürdistan ortaya çıkabilir" Türkiye yönetimi bunu değerlendiriyordu. Aynı şeyi İran da yapıyor. Boşluk olmayacak yani, bu konuda yanılmayalım. Ancak gerçekten Önder Apo'nun öngördüğü gibi bir Ulusal Kongre, bu temelde güçlerin birliği ve dört parçada aktif bir mücadele gelişirse belki bu saldırılar kırılabılır. Böyle bir ortamda uluslararası siyaset buna biraz açık. En azından siyasi değerlendirmelerden bunu anlıyoruz. Saldırıları karşısında Kürtleri, Kürdistan'ı koruyacak bir güç kesinlikle yok. Ancak kendileri kendilerini ko-

süreçte özgür, bağımsız olabilir, Kürtler için yeni bir gelecek ortaya çıkabilir. Bu gösterilemezse tarihin, 10. yüzyılın başında olduğu gibi, 16. yüzyılın başında olduğu gibi, 20. yüzyılın başında olduğu gibi elverişli koşulların bir kere daha kaybedilebilir. Tekrar aynı konuma düşebilir. Öyle basit, dar parti çıkarlarıyla, maddi çıkarlarla yaklaşılacak bir durum değil.

Gerçekten de önemli tarihi bir sürece giriliyor. Öyle imkanlar, fırsatlar var. Bölge yeniden yapılandırılırken eğer Kürtler birlik ve örgütlü olur, gerekli direniş mücadelesini gösterirlerse özgürlüklerini elde edebilirler. Ama böyle olmasa da yeniden bir parçalanma, köleleşme, yok olma bile yaşanabilir. "Öyle kendiliğinden yok olma aşılmasıdır, kimse bize bir şey diyemez, istediğimiz gibi yaşarız" kimse dememeli. Mevcut gelişmeler bizi çok daha fazla ve çok yönlü siyasi-askeri mücadelenin eşiğine getirmiştir.

Bakur'daki gelişmeler bu konuda ön açıktı. Önder Apo'nun demokratik siyasi çözüm dayatması gerçekleşebilseydi, mevcut potansiyeli eritmeden siyasi çözümle Kürt gücünü daha çok büyütüp böyle bir bölgesel gelişmede daha etkili siyasi-askeri mücadeleye dönüştürme mümkün olacaktı. Onu sağlamaya çalışıyor. Bunun için projeler oldu. Ama dikkat edin AKP'de en küçük bir çözüm emaresi, hare-

24 saat her alanda birden operasyon halinde olunmak isteniyor. Onun askeri hazırlığını yapıyorlar. Mevcut hareketliliği doğru tanımlamamız lazım. Buna karşı da halkın rahatsızlığı gelişti. Özellikle Amed-Bingöl hattında gelişen direniş ciddi bir kriz, işlemezlik, dolayısıyla siyasi durum ortaya çıkardı. Belli çatışmalarda oldu, şehitler de verildi, saygıyla anıyoruz. Fakat kısa süreli ve çatışmalı olmayan bir mücadeleyle, yerinde zamanında hareket edilince hükümeti ve devletin işlemez hale getirebileceği ortaya çıktı. Tıpkı 2011-2012 savaşının sonunda nasıl AKP hükümeti çıkmaz içine sokulduysa, **Lice direnişi, Meskan ve Şax'daki direnişler** bu konumu ortaya çıkardı. Hükümeti temellerinden sarstı. Ciddi bir dayatma oldu ve bu oyalama oyunlarını bozdu.

Licé direnişi Kürdistan'a göre yeni mücadele tarzını ortaya çıkardı

Bu gelişme AKP'yi siyasi çözüme zorlamak için yürütülen bir mücadele oldu. Yoksa Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirmek için henüz bir mücadele içine girilmiş değil. Fakat amaç AKP'yi siyasi çözüme zorlama

mücadele tarzı, çok planlı olmadan, hazırlıklı olmadan ortaya çıktı. Yeni bir mücadele tarzı ortaya çıktı. Ciddi bir siyasi sonuç da açığa çıkardı. AKP hükümeti ve TC devleti üzerinde siyasi çözüm anlamında en ileri baskı durumlarından birini oluşturdu.

Türkiye'de devlet ve hükümet siyaseten çözüm adımı atacaksa şimdi atmalı. Bunun için gerekli zorlama yapılmıştır. Atar, atmaz! Önderlik kapıyı açık tutuyor, ama bizim mücadeleyi etkili kılmamız gerekli. Mevcut mücadelecî duruşumuz Önderliğin elini güçlendirdi.

Mevcut durumun devam edecek hali kalmadı

Ortadoğu yeniden şekilleniyor. Yeni siyasi-askeri egemenlik biçimleri ortaya çıkıyor. Bu bakımdan hızla çözüm için yol almamız gereken bir durumdayız. AKP de Amed'te bir toplantı yaptı, bize yansıyan, çözüm arayışlarını tasfiye arayışlarıydı. Bu durumda biz mevcut mücadeleyi siyasete dönüştürmek üzere bazı tutumlar, açıklamalar yaptık. Bu durum artık hızla çözüme gitmelidir, artık bunu kaldıramayız, sabır edecek halimiz de yoktur. Derhal İmralı sistemi parçalanmalı, Önder Apo'nun özgür çalışma koşulları, sağlık ve güvenlik

"Kurulmak istenen kalekol değil, Kürdistan'ın her tarafına operasyon üstleridir. Tamil gerillalarına yapıldığı gibi büyük bir askeri saldırıyla varlığımızın tümünü ezmek için hazırlık yapmaya çalışıyorlar. Üç yüzün üzerinde operasyon üssü yapılarak, 24 saat her alanda birden operasyon halinde olunmak isteniyor. Onun askeri hazırlığını yapıyorlar."

Licé-Botan'daki direnişlerle yeni bir mücadele tarzı, yeni bir serhıldan biçimi ortaya çıktı.

ten Kürdistan parçaları da artık çok fazla kalmayacak. **Irak ve Suriye'nin Arap bölgesini birleştirmeye göre Kürt bölgesini KDP hendekleriyle parçalamak her halde ayaklarını kesmekten başka bir anlam ifade etmeyecek.**

Böyle bir durumda diplomasiyi ve askeri güçleri birleştiren, Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu savunacak bir ortak askeri güç oluşturmaya ihtiyaç var. Bunları sağlayacak bir **Ulusal Kongre**, bu temelde güçlerin birleştirilmesi, savunma kuvvetlerinin geliştirilmesi bu tür saldırılar karşısında Kürdistan'ı bir etkin güç haline getirebilir. Irak, Suriye parçalanıyor ama eğer gerçekten bir devrimci duruş gösterilemezse, ulusal birlik, kurumlaşma, devrimci duruş kolay değil. Boşluk oluyor sanmayalım. Bu gelişme yaşandığı gün Türkiye yönetimi gece yarısına kadar müdahale etmek

rurlar.

İŞİD saldırarak, Türkiye saldırarak, İran saldırarak! Bu süreçte Kürdistan üçlü saldırı altında kalabilir. Bu güçler kendilerine bağlamak isteyecekler, kendi yanlarına çekmek, egemenlikleri altına almak isteyecekler. Bunu anlaşmayla da yapmak isteyecekler, olmazsa silah zoruyla yapabilirler.

Savaşlı ve çatışmalı yeni bir döneme giriyoruz. Ortadoğu savaşı yeni bir aşamaya geldi. Kürdistan'daki durum da bununla iç içedir ve gerçekten bunları gören, üç cepheye siyasi-askeri ortak duruş gösterebilen, gerektiği yerde savaşarak özgürlüğünü koruyan bir duruş gösterirlerse Kürdistan bu

ketlenmesi olmadı. Her şeyi yüzde yüz kendi iktidarı için kullanmaya, bu temelde oyalamaya çalıştı. Bunun üzerine bahardan beri halkın askeri amaçlı baraj, yol, karakol, kalekol yapımına karşı tepkileri oldu.

Kurulmak istenen kalekol değil, Kürdistan'ın her tarafına operasyon üstleridir. Tamil gerillalarına yapıldığı gibi büyük bir askeri saldırıyla varlığımızın tümünü ezmek için hazırlık yapmaya çalışıyorlar. Öyle normal devleti egemenlik altında tutacak karakol yapımları değil, öyle sanınca; "devletin karakol yapması hakkı değil mi" diyorlar. Karakol yapmıyorlar operasyon üssü kuruyorlar. Üç yüzün üzerinde operasyon üssü yapılarak,

amacına dönük bir mücadele olsa da, eylem biçimlerindeki yenilikler, değişiklikler önemli sonuçlar ortaya çıkardı. Hızla siyasi sürece damga vurur hale geldi. **Yeni bir serhıldan biçimi ortaya çıktı.** Geçen dönemde kentlerde, Arap isyanında olduğu gibi büyük serhıldanlar yapıldı, ama istenen sonuca ulaşmadı. Öyle bir serhıldan arayışı Arap isyanını Kürdistan'a taşımak oluyordu. Demek ki koşullara göre değildi. Yeni stratejinin ve paradigmanın gereklerine göre değildi, Kürdistan'a göre değildi. Şimdi Haziran başından beri çok daha etkili olarak gelişen **Lice-Botan'daki direnişler** aslında yeni bir durumu ifade ediyor. Kürdistan'a göre, bize göre bir

koşulları çözülmeli. Böylece Kürt sorununu siyasi çözümünün önü açılmalı. Böyle olmayacaksa biz mutlaka Demokratik Özerklik çözümümüzü dayatmalıyız. Kritik bir noktadayız, kesilirse tehlikeli olur. Ama mevcut durumun devam edecek hali de kalmamıştır. O nedenle bugünler kuzeyde de netleşme günleridir. Yani ne olarsa olacak. Esas olansa mevcut mücadeleyi Demokratik Özerklik mücadelesine dönüştürmektir. Eylemi kesintiye uğratmadan, kendi gücümüzle Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirecek, özgürlük devrimini yapacak bir mücadele düzeyine yükseltmek gerekmektedir.

DEMOKRATİK MODERNİTENİN gelişme ve zafer kazanma imkanı her zamankinden fazladır

Mustafa Karasu

"ABD işbirlikçi, ajan İslam temelinde Ortadoğu'yu kontrol etme politikası izlemiştir. Mısır'da, Tunus'ta, Libya'da bu politikayı yürütmüştür. Ancak bu politikası çökmüştür. Bunun dolayı ABD şimdi önünde engel olan tüm güçleri yıpratacak bir strateji izlemektedir."

"Ortadoğu'da bir kaos yaşanmaktadır. Hiçbir güç kendi önünü göremediği gibi, mevcut siyasal koşullarda çözüm gücü olabilecek aktörler de söz konusu değildir. Bu kriz ortamında Kürtlerin en temel güvencesi, bölge ülkelerinin ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesinden geçiyor."

"Ortadoğu halklarına tek bir çözüm gücü Kürt Özgürlük Hareketi'dir, Önder Apo'nun ortaya koyduğu demokratik ulus projesidir."

Irak'ta yaşananlardan sonra Ortadoğu'daki gelişmeler daha kapsamlı ele alınmaya başlanmıştır. Ortadoğu'daki gelişmeler son on yıllarda çok karmaşık bir karakter gösteriyordu. Ortadoğu'da III. Dünya Savaşının yaşanmasından söz ediliyordu. Geline aşamada bırakalım III. Dünya Savaşını, neredeyse bin yılların hesaplaşmasının yapıldığı bir siyasal durum ortaya çıkmıştır.

Ortadoğu'da kelimenin tam anlamıyla bir kaos yaşanmaktadır. Hiçbir güç kendi önünü göremediği gibi, mevcut siyasal koşullarda çözüm gücü olabilecek aktörler de söz konusu değildir. Çözüm gücü olamayanlar şimdi "acaba kaos ve kriz içinde çıkarlarımızı nasıl koruruz" biçiminde politikalara yönelmektedirler. Şu anda Ortadoğu politikasında dikkat çeken en temel konu budur. Kuşkusuz Önder Apo'nun önderliğinde özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten Kürt Özgürlük Hareketi ideolojik, teorik ve toplumsal temel olarak bu gelişmelere çözüm gücü olabilecek bir güçtür. Önder Apo'nun devletçi ve iktidarcı sistemleri tüm tarihi içinde çözümlenmeye tabii tutup devlet dışı çözümleri ortaya koyması, güçlü bir ideolojik ve politik hazırlığı ifade etmektedir. Devletçi sisteme karşı alternatif siyasal yapılanmaların nasıl olacağı ortaya konulmuştur. Dolayısıyla devletçi sisteme karşı alternatif güç olma konusunda belli bir hazırlık söz konusudur. Ancak gelinen aşamada Ortadoğu'nun mevcut sorunlarına çözüm getirecek

bir pozisyona kavuşmadığından çözüm politikası olmayan güçler bu durumdan yararlanarak kendilerini etkin kılmaya çalışmaktadırlar.

Şu açıktır ki, Ortadoğu'daki gelişmeleri sadece güncel durumlarla ifade etmek mümkün değildir. Devletçi sistemin toplumlar tarafından kabul edilmemesi yanında, kapitalist modernist sistemin son iki yüzyılda Ortadoğu halklarına yaşattıkları da bugün ortaya çıkması kaosta en temel etkidir. Emperyalist kapitalist modernitenin Ortadoğu'da yaşanan sorunlara çözüm bulamaması, hatta her müdahalesinin sorunları daha da ağırlaştırması, klasik iktidarcı devletçi güçlerin halklar üzerinde otorite olma gücünü kaybetmeleri, Ortadoğu'da yaşananların daha kapsamlı ortaya konulmasını gerektirmektedir. Her şeyden önce devletçi iktidarcı sistem ilk çıktığı coğrafyada can çekmektedir. Artık toplumlar binlerce yıldır kendilerine büyük acılar çektiren iktidarcı devletçi sistemin egemenliği altında yaşamak istememektedirler. Bin yıllardır egemen olma ve sorunları kat kat yığan karakterleriyle teşhir olan iktidarcı devletçi sistemi toplumlar artık kaldıramaz duruma gelmiştir. Özellikle de son iki yüzyılda devletçi sistemin ulus-devlet karakterine bürünerek sorunları daha da ağırlaştırması, devletçi sistemi tarihin hiçbir döneminde olmayacak kadar krize sokmuştur. Artık devletçi iktidarcı sistemlerle toplumların siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel sorunlarına çözüm

bulmak mümkün olamamaktadır. Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler de bunu göstermektedir.

Kuşkusuz devletçi sistemin krizi yanında insanlığın ilk toplumsallaştığı, daha doğrusu insanlaştığı coğrafyada bu derin toplumsallığın tarih içinde oluşturduğu ahlaki ve kültürel değerler, özellikle de kapitalist modernitenin son iki yüzyılda Ortadoğu coğrafyasına dayattığı toplumsallığın parçalanması üzerinde şekillendirilmek istenen siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel sisteme tepki göstermektedirler. Kapitalist modernitenin bölgede toplumsallığın dağıtılması üzerinden kendini hakim kılmak istemesi, bunun için de bireyciliği ve tüketim toplumunu her türlü yol ve yöntemlerle geliştirmeye yönelmesi, Ortadoğu'nun tarihsel toplumsallığına çarpmış bulunmaktadır. Mevcut durumda yaşanan krizin bir yönü de maddi uygarlıkla manevi uygarlık arasında yaşanan bir çatışmadır. Manevi uygarlığın yarattığı toplumsallığın gücü, kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya sokmak istediği bireycilik ve tüketim toplumunu reddetmektedir. Bireycilik ve tüketim toplumunun getirdiği toplumsal çözümü, ahlaki çöküntüyü reddetmektedir. Yaşanan krizin önemli bir boyutunu da böyle görmek gerekmektedir. Toplumsallığın direniş gücünün ne kadar büyük olduğu, toplumsallığın yarattığı kültürel direnişin ne kadar büyük bir güce sahip olduğu Ortadoğu coğrafyasında çok iyi görülmektedir.

Ortadoğu'ya dayatılan işbirlikçi İslam

Kapitalizm toplumsallığı çömeden yaşayamaz. **Kapitalizm ancak toplumsallığın ölümü üzerinden yaşayan bir güçtür.** Nasıl ki kanser hücreleri insan bünyesindeki diğer hücreleri yiyerek yaşıyorsa, kapitalizm de toplumsallığı yiyerek varlığını sürdürmektedir. Bu yönüyle de toplumun tümünden ölümünü getirecek bir işlev görmektedir. Ortadoğu'nun tarihsel toplumsallığı, toplumsallığın gücü bunu hissederek, bunu fark ederek, bununla uyumsuzluk ve karşıtlık içinde bir direniş göstermektedir. Eğer bugün bütün müdahalelere rağmen Ortadoğu'da sorunlar çözülüyorsa, daha da derinleşiyorsa, bunun nedeni, kapitalist modernitenin Ortadoğu toplumsal gerçekliğine ters karakteridir. Toplumsallığı derin bir kült haline getirmiş Ortadoğu halkları kapitalist moderniteyi de ve bu ekseninde yaşamını sürdürmek isteyen iktidarcı devletçi otoriter sistemleri de kabul etmemektedir. Ortadoğu'da yaşanan siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel sorunlar böyle bir kapsam içinde değerlendirilirse anlaşılabilir ve çözüm yolları bulunabilir.

Ortadoğu'da yaşanan kaos ortamında yeni iktidar ve devlet kurma hevesinde olan çeşitli sapkın güçler Ortadoğu toplumlarının bu toplumsal karakterini, toplumsal kültürünü, top-

lumsallığın bu gücünü, toplumsallığın bu tepkisini kullanarak kendilerini etkin kılmaya çalışmaktadırlar. Toplumsallığın kapitalist moderniteye gösterdiği tepkiye arızı, sapkın bir toplumsallık anlayışıyla sahiplenip kendilerini Ortadoğu'da güç yapmaya çalışmaktadırlar. Ortadoğu'da mevcut krizi ve kaosu tanımlarken toplumsallıktan sapmayı ifade eden bu güçlerin dayandığı siyasal, sosyal ve kültürel ortamı da iyi görmek gerekmektedir. Kuşkusuz bu güçlerin Ortadoğu'nun sorunlarına bırakalım çözüm bulması, daha da ağırlaştırması gerçeği bulunmaktadır. Demokratik karakterde doğru bir toplumsallık anlayışı ortaya çıkmadığı müddetçe bu tür akımların kendilerini var etme koşulları da bulunacaktır.

Kapitalist emperyalist modernist sistem dinlerin bu toplumsal karakterini ve direncini görerek Ortadoğu halklarının içine ajan bir İslam sokarak ya da **işbirlikçi İslam**'ı yaratarak kendini Ortadoğu'da etkin kılmak istemiştir. Yaşadığı sorunları ve bölgenin kültürel karakterinin kendisine karşı gösterdiği direnci bir **ajan İslam hareketi**yle çözebileceğini düşünmüştür. Türkiye'de Fetullahçılar gibi hareketleri on yıllardır desteklemektedirler. **Yeşil kuşak politikası** ve projesi çerçevesinde soğuk savaş döneminde bugüne kadar belirli İslami çevrelerle ilişki kurmuşlardır. İki kutuplu dünya sisteminin dağılmasından sonra ortaya çıkan boşluktan yararlanan ve kendine radikal İslam diyen güçlerin

toplumlar içinde etkili hale geldiğini gören Amerika, işbirlikçi İslam, ajan İslam projesini kendisi açısından daha da gerekli görmüştür. Bu çerçevede ortaya çıkan Arap halkların tepkisini kullanarak, yönlendirerek işbirlikçi ajan İslam temelinde Ortadoğu'yu kontrol etme politikası izlemiştir. ABD Mısır'da, Tunus'ta, Libya'da böyle bir proje doğrultusunda politika yürütmüştür. İşbirlikçi, kendine ajanlık yapacak İslam üzerinden kapitalist modernist hakimiyeti kurmak istemiştir. Ancak kısa sürede bu temelde Ortadoğu'da kendisini hakim kılmaya isteginin büyük bir yanılgı olduğunu görmüştür. Ortadoğu toplumlarının tarihten gelen toplumsallığının gücünü görememesi, sorunun şu ya da bu gücün siyasal tepkisi olarak görmesi bu yanılgının temelidir. Sadece bazı güçlerin siyasal tepkisi, güncel ve dönemsel çıkarlarından öte, Ortadoğu halklarının kapitalist modernist sisteme, tüketim toplumuna karşı toplumsallığın tepkisi söz konusudur. Bu açıdan kendine göre ajan olabilecek, politikasına koşuracağı işbirlikçi güçlerle **Ortadoğu'yu kontrol altına alma politikası çökmüştür**. İki kutuplu dünya siyasal sisteminin ve bölgedeki iktidarların dağılmasından sonra toplumsallık kültürü daha da canlanmış, daha da dinamik hale gelmiş, bundan da çeşitli güçler yararlanarak ABD'nin düşündüğü işbirlikçi ajan projesini boşa çıkaran hamleler içine girmişlerdir. ABD'nin işbirlikçi ajan projesi tutmadığı gibi, halkların canlanan toplumsal dinamizmini kötüye kullanarak sapkın gruplar bu çözümsüzlük ortamında kendilerini alternatif göstererek güç olmaya başlamışlardır. Çözümsüzlük bataklığından beslenmişlerdir. Bunun sonucu da birçok yerde toplumun kapitalist moderniteye, bireyciliğe, tüketim toplumuna, kapitalist emperyalist sistemin on yıllardır Ortadoğu ve İslam halklarına yönelik üstenci, **oryantalist** bakış açısına tepki vermesini değerlendirmişlerdir.

ABD bu durum karşısında iki yol izlemiştir. Bir taraftan Türkiye ve Mısır gibi kendisi açısından önemli yerleri sağlam tutmaya, politikalarına destek verici hale getirmeye çalışırken, diğer taraftan halkların kapitalist moderniteye karşı tepkisine dayanarak kendini güç yapmaya çalışan sapkın güçleri de birbirine vuruşturarak, çarpıştırarak güçten düşürme politikası izlemektedir. Bir taraftan onları parçalayıp birbirine vuruşturmak isterken, diğer taraftan mevcut kimi iktidarları bunlarla savaştırarak hem kendi ihtiyaçlarına cevap vermeyen klasik iktidarcı devletçi güçleri zayıflatmayı, hem de yeni ortaya çıkan sapkın bu hareketleri yıpratmayı hedeflemektedir. Ortadoğu'daki etkinliğini yaşayan kriz ortamında bu yol ve yöntemlerle sürdürmeye çalışmaktadır. ABD gelinen aşamada Ortadoğu'da yaşanan sorunlara çözüm bulma yerine, kriz ortamında kriz yönetimi gerçekliği altında önünde engel olan tüm güçleri yıpratmak bir strateji izlemektedir. Şu anda Ortadoğu'da izlenen politikaları esas olarak bu çerçevede değerlendirmek mümkündür.

Türkiye, KDP, IŞİD ortak cephede

Bu çözümsüzlük ya da hiçbir çözüm politikası olmayan güçlerin birbirlerine karşı yürüttükleri savaş ortamında Ortadoğu halklarına tek bir çözüm gücü Kürt Özgürlük Hareketi'dir, Önder Apo'nun ortaya koyduğu demokratik ulus projesidir. Çözümsüzlüğü esas alan güçlerin bulunduğu bu ortamda böyle bir çözüm alternatifinin varlığı önümüzdeki

dönemde Ortadoğu'daki siyasal gelişmelerin boyutunun nerelere varacağını da göstermektedir. Kapitalist modernite önünde engel gördüğü tüm güçleri yıpratıcı, zayıflatıcı bir politika izleyecektir. Bu açıdan hem alternatif bir güç olan hareketimizi yıpratmak, hem de halkların toplumsallığına dayanarak kapitalist modernitenin bölgedeki etkinliği konusunda sorun çıkaran hareketleri etkisiz hale getirme politikası izleyecektir.

Bu yönüyle görülmektedir ki Kürt Özgürlük Hareketi gelecek dönemde bölgedeki kriz ortamında halkları yıpratarak Ortadoğu'yu yönetme politikası izleyen kapitalist modernist güçler ve Ortadoğu halklarının toplumsal karakterini kullanarak kendisini etkin kılmak isteyen sapkın güçlerle karşı karşıya gelecektir. Hareketimiz mevcut kaos ortamında tek alternatif güç olduğundan bu güçler bölgede varlıklarını korumak için hareketimizin gelişmesini ve Ortadoğu'da sorunları çözen bir güç olmasını engellemeye çalışacaklardır. Dolayısıyla kendini kriz ortamında etkin kılmak isteyen kapitalist modernist sistemle bu ortamın yarattığı sorunlardan yararlanarak kendini güç etmek isteyen çeşitli gruplar ve örgütlerle Kürt Özgürlük Hareketi'nin karşı karşıya gelmesi kaçınılmaz gözükmektedir.

Yakın zamanda ortaya çıkan IŞİD'in hem Suriye'de hem de Irak'ta etkin olmak istemesi ve en son Musul'u ele geçirerek Irak'ın özellikle Sünni bölgelerinin tümüne yakınına hakimiyet kurması, Ortadoğu'da kriz durumunu daha da derinleştirmiş, yeni bir aşamaya ulaştırmıştır. IŞİD adı altında Musul'u ele

miştir. Daha önce **El Nusra, Özgür Suriye Ordusu** ve çeşitli muhaliflerin Türkiye, ABD ve diğer güçlerden destek alarak Esad rejimini geriletmeye, yıkmaya ve bu temelde Suriye'de etkili olma politikalarına karşı, Esad rejimi IŞİD'le bu güçlerin çatışmasından yararlanarak kendini ayakta tutma politikası izlemiştir. ABD yakın döneme kadar nasıl ki Esad rejimiyle bütün İslami güçleri çatıştırarak her iki gücü yıpratıp kendi politikasına çekmek istemişse, Esad da yakın zamanda kadar İslami güçleri birbiriyle çatıştırarak Suriye'de pozisyonunu güçlendirme politikası izliyordu. Bu çerçevede IŞİD'le açık bir savaş içine girmiyordu. Hatta zımnı bir çatışmasızlık içindeydiler. Ancak son Irak'taki gelişmelerden sonra IŞİD'e yöneldiği anlaşılmaktadır. IŞİD'in Irak'ta dengeler içinde yer almasının ve Sünni kabarışın Suriye'deki etkisini kırmak açısından bir saldırı içine girdiği görülmektedir.

Irak'ın 3'e bölünmesiyle sorunlar çözülüyor

Mevcut durumda Irak'taki rejim ayakta kalabilir mi, Irak'ın birliğini koruyabilir mi? Şu andaki pozisyonuyla bunu gerçekleştirmesi mümkün değildir. Ancak hem askeri hem de siyasi radikal hamleler yapabilirse kendi konumu güçlendirebilir; Irak'ın dağılmasının önüne geçebilir. Eğer böyle bir performansı göstermez, Sünnileri ve Kürtleri bir arada tutacak daha sonuç alıcı politikalar izlemezse Irak'ın dağılması kaçınılmazdır. Mevcut ayrılık demokratik bir anlayış

zımnı bir uzlaşma yapıldığı, bu çerçevede Kerkük'ün Kürtler tarafından kontrol edilmesine ses çıkarmadıkları anlaşılmaktadır. Her ne kadar Musul'da ve Kerkük'te peşmergelerin savaşıyor denilse de bunlar bilinçli olarak abartılan haberlerdir. Öyle KDP alanında peşmergelerle IŞİD'in, Sünni grupların çatıştığı söylemleri doğru değildir. Kuşkusuz Sünni cephe bir olmadığından dolayı farklı grupların çeşitli yerlerde KDP ile gerilimler yaşaması durumu ortaya çıkmış olabilir. Ama esas olarak KDP ile bu güçler arasında bir çatışmasızlık pozisyonu vardır. KDP peşmergeye IŞİD'le çatışma içine girmeme, çatışmadan kaçınma talimatı vermiştir. Bu gerçeklik ortaya koymaktadır, ortaya çıkan kimi çatışmalar, kimi gerilimler mevzi çatışma ve gerilimlerdir; bir genel politikanın sonucu ortaya çıkan gerilimler değildir. Genel anlamda ise Musul'da çevresindeki Kürtler arasında zımnı bir anlaşma yapıldığı, bu zımnı anlaşma çerçevesinde her iki tarafın pozisyon aldıklarını söylemek gerekmektedir.

Kerkük merkezinin Kürtlerin hakimiyeti altında olması konusunda herhangi bir sorun yok. Ama Kerkük'ün dışındaki Araplarla Kürtlerin birlikte yaşadığı belirli bölgelerde IŞİD'le YNK güçleri arasında kimi çatışmalar olmaktadır. Ama bu çatışmalar da abartıldığı gibi değildir. Oralarda da belirli bir zımnı anlaşma vardır, çatışmasızlık durumu vardır. IŞİD, Sünni cephe esas olarak yoğunlaşmasını Bağdat ve Maliki iktidarı üzerinde yapmaktadır. Şu anda KDP ile ya da Güney Kürdistanlı güçlerle bir mütareke durumunu yaşamaktadırlar. Bu gerçekliğin görülmesi ge-

izlemektedirler. Kuşkusuz 140. Madde üzerinde gerilim vardı. Aslında Kürtler zaten fiili olarak Kerkük'ü yönetiyorlardı. Kerkük'ün Kürtler tarafından ağırlıklı olarak yönetilmesi konusunda merkezi hükümetin de yapacağı bir durum yoktu. Sadece Kerkük çevresinde bazı noktalarda askeri güçleri vardı. Böylelikle Kerkük'ü kontrolünde tutmak istiyorlardı. Bu durumla birlikte merkezi Irak hükümetine bağlı askeri güçlerin de varlığı kalmamıştır. Böylelikle **Kerkük Kürdistan federasyonuna bağlanmış bir duruma gelmiş bulunmaktadır**. Kuşkusuz Kürtlerin Irak'ta bulundukları bütün coğrafyalarda kendi kendilerini yönetmeleri haklarıdır. Bu yönüyle Kerkük'ü yönetmeleri de haklarıdır. Ancak mevcut durum bir demokratik ulus anlayışı içinde bütün etnik ve dinsel toplulukların birbirlerinin farklılığını kabul ederek her grubun kendi bulunduğu bölgede kendi kendini yönetmesi zihniyetinin politikasının sonucu ortaya çıkmamıştır. Gerilimler, çatışmalar sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Bu açıdan da bundan sonra da belirli düzeyde gerilim alanı olmaya devam edecektir.

Görünüşte Kürtlerin bir kazanç elde ettiği düşünülebilir. Kerkük'e Kürtler hakim olmuştur, ancak bir bütün olarak ve uzun vadeli düşünüldüğünde Kürtlerin Kerkük dahil bulundukları tüm alanlarda kendi kendilerini yönetmelerini sağlayacak, sadece Güney Kürdistan'da değil, Rojava'da, Rojhilat'ta, Bakur'da Kürtlerin yaşadığı bütün coğrafyada, illerde, ilçelerde, hatta köylerde kendi kimlikleriyle, kültürleriyle kendilerini yönetecekleri özgür ve demokratik yaşamı gerçekleştirecekleri doğru stratejisi böyle midir? Bu tartışmalı bir konudur. Çünkü Kürtler İran'da, Irak'ta, Suriye'de, Türkiye'de bu topluluklarla iç içe yaşamışlardır. Bu yönüyle sınır çekmek, sınır çekerek tüm Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını garantiye almak mümkün değildir. Aslında bütün toplulukların ister Kürt olsun, ister Türk, Fars, Arap olsun kendi kimlikleriyle, kültürleriyle özgürce yaşayacağı tek model demokratik ulustur. Demokratik ulus dışındaki tüm etnik ve ulusal, dinsel etkinlik kurma çabaları mutlaka bir yerlerde birilerinin diğerlerini tasfiye etmesi, etnik ve inançsal soykırım yaratmasıyla sonuçlanır. Çünkü mevcut durumda farklı etnik ve dinsel toplulukların sorunlarını demokratik ulus modeli dışında çözme politikası sürekli gerilim yaratacak ya da etnik ve dinsel toplulukların belirli alanlarda kültürel soykırımlarına uğratılmaları ve zorla göç ettirilmeleri gibi durumlar ortaya çıkaracaktır. Tüm bunların önüne geçecek; hiçbir kültürel soykırıma, göçertmeye, ötekileştirmeye, baskı ve zulme fırsat vermeyerek özgür ve demokratik yaşamı sağlayacak tek proje demokratik ulus projesidir. Bu proje temelinde Kürtler bulundukları her yerde daha kazançlı çıkacaklardır. Bu proje Türkiye, Suriye, İran ve Irak'ta uygulandığında tüm Kürtler bulundukları coğrafyada özgür ve demokratik yaşama kavuşacaklardır. Ya da Kürdistan coğrafyası gerçek bütünlüğüne, gerçek büyüklüğüne ve birliğine ancak bu temelde ulaşır. Bu gerçekliğin özellikle görülmesi gerekir.

Öte yandan Kürtlerin Ortadoğu'da varlıklarının ve özgürlüklerinin güvenliğe alınmasının yolu herhangi bir dış destek ya da uluslararası ve bölgede yaşanan gelişmelerden yararlanarak kendini var etmek değildir. Ya da bir sınır çekerek kendi varlığını ve özgürlüğünü sağlayacağını düşünmek değildir. Bunlar Ortadoğu'nun binlerce yıllık tarihi ve yakın tarihi siyasal gelişmeleri düşünüldüğünde Kürtlerin özgür ve de-

"Türkiye, Irak Sünnileri ve KDP ortak hareket ederek, ittifak halinde Irak'taki Maliki iktidarına karşı bir hamle yapmışlardır. Zaten son aylarda büyük bir çatışma ve çekişme içindelerdi. Bu çatışma içinde Türkiye, KDP ve Iraklı Sünniler böyle bir ittifakla ortak hareket etmişlerdir. Suudi Arabistan, Katar ve Ürdün gibi ülkeler de dolaylı ve dolaysız olarak bu cephe içinde yer almışlardır."

geçiren güçler tabii ki mevcut siyasal ortamdan yararlanmışlardır. Ancak bu mevcut siyasal ortamdan yararlanırken Türkiye ve KDP ile ilişki içinde olmuşlardır. Türkiye, Irak Sünnileri ve KDP ortak hareket ederek, ittifak halinde Irak'taki Maliki iktidarına karşı bir hamle yapmışlardır. Zaten son aylarda büyük bir çatışma ve çekişme içindelerdi. Bu çatışma ve çekişme içinde Türkiye, KDP ve Iraklı Sünniler böyle bir ittifakla ortak hareket etmişlerdir. Suudi Arabistan, Katar ve Ürdün gibi ülkeler de dolaylı ve dolaysız olarak bu cephe içinde yer almışlardır. Irak'taki Maliki iktidarını zayıflatma ve böylelikle hem Irak'ta, hem de bölge politikalarında etkin olmak için IŞİD şemsiyesi altında Irak'taki bütün muhalif güçleri harekete geçirmişlerdir. Bunun sonucu Musul'da ve Irak'ın diğer yerlerinde olduğu gibi kolay başarılar elde edilmiştir. Musul zaten savaştan saf değiştirmiştir. Türkiye, KDP, eski Saddam yanlıları ve IŞİD bir nevi Sünni bir cephe kurarak Irak'taki Maliki hükümetini zayıflatmışlar ve bugünkü çıkmazla karşı karşıya getirmişlerdir. Bu yönüyle Irak'ta yaşananları sadece IŞİD örgütüyle sınırlı görmek yanlıştır. Saddam yanlıları vardır, Tarık Haşimi'nin içinde bulunduğu grup dahil yeni ortaya çıkan Sünni muhalif örgütler böyle bir hareketin içinde yer almışlardır. Bu güçler birleşik hareket etmişlerdir ve sonuçta da Irak'ın fiili olarak üçe bölünmesi durumu ortaya çıkmıştır.

Kuşkusuz sadece Irak üçe bölünmemiştir, Irak'ta Sünni cephenin etkili olması Suriye politikalarını da yakından etkileyecektir. Nitekim Suriye bu olaydan sonra IŞİD'e karşı saldırılarını arttır-

ve zihniyetle olmadığından Sünni-Şii çatışması, yine Kürt-Arap çatışması biçiminde ortaya çıkacak yeni gerilim ve çatışma etkenlerini canlı tutan bir parçalanma ve bölünme durumu ortaya çıkacaktır.

Mevcut durumda öyle üçe bölünmeyle herkesin kendi konumuna razı olacağı bir durum ortaya çıkmayacaktır. Eğer Sünniler Irak'ta bir hamle yaparlarsa Bağdat'ı Şiilere bırakmak istemeyeceklerdir. Çünkü **Bağdat kimin elinde olursa Irak coğrafyasında o etkin olacaktır**. Bağdat'ın hala böyle bir konumu vardır. Bu açıdan ya Bağdat üzerinde Şiilerle Sünniler anlaşacaklar, yeni bir Irak siyasi rejimi ortaya çıkacaktır ya da Sünnilerle Şiiler bir nevi İsraillilerle Filistinlilerin Kudüs üzerinde yürüttüğü savaş gibi Bağdat üzerinde de savaş yürüteceklerdir. Bu kesindir. Bağdat konusunda bir uzlaşma olmadan Şiilerle Sünnilerin ne bir arada yaşayacağı yeni bir Irak kurulabilir, ne de Şiiler ve Sünniler ayrılrsa bile bu ayrılık çatışmayı durdurabilir. Bu yönüyle Irak'ta önümüzdeki dönemde çatışmaların artacağı beklenebilir.

Irak'taki mevcut durumun ortaya çıkmasında tabii ki KDP'nin Türkiye ile birlikte Irak'taki Sünni kesimlerle ittifak yapmasının etkisi olmuştur. KDP bu nedenle Musul'da direnmemiş, Kürtlerin tümünün göç etmesine göz yummuştur. Anlaşıyor ki IŞİD'le, Saddam yanlılarıyla, yine Tarık Haşimi çevresiyle KDP arasında bir anlaşma vardır. Bu anlaşma içinde Türkiye'nin olduğu da anlaşılmaktadır. Bu anlaşma da Musul Sünnilerine bırakılacaktır, Kürtler çekilecektir. Irak Sünnileriyle Kerkük konusunda

rekir. Ancak ileride durum böyle mi olur, böyle mi devam eder? Kuşkusuz böyle devam etmez. Çünkü **Irak Sünnileri Irak Şiilerinden daha milliyetçi bir karaktere sahiptirler**. Çünkü kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girdiği dönemde kapitalist modernitenin, ulus-devletçiliğin, yani milliyetçiliğin Ortadoğu'ya girdiği ve kökleştiği dönemde Irak'ta Sünniler hakim olmuşlardır. Bu açıdan Sünniler içindeki Arap milliyetçiliği Şiiler içindeki Arap milliyetçiliğinden daha derindir. Bu yönüyle de bugün Irak Sünnileriyle Kürtler arasında belirli bir uzlaşma, zımnı anlaşmalar olsa bile bunlar geçicidir, bunun da böyle görülmesi gerekmektedir.

Irak Sünnileriyle Kürtler arasında uzlaşma geçicidir

Bu ortamda KDP'nin ve diğer Kürt gruplarının politikaları; Irak'ın demokratikleşmesi temelinde kendilerini ve varlıklarını güvenceye alma yerine, bu tür çatışmalardan yararlanarak, çeşitli dış güçlerin desteğiyle bir devletçik kurma doğrultusundadır. Bu nedenle bu ortamda Kerkük üzerinde hakimiyet kurmalarını kendileri açısından önemli görmektedirler. Devletçiye yönelmede önemli bir adım olarak değerlendirmektedirler. **140. Maddenin** pratikleşmesi olarak ele almaktadırlar. IŞİD ve Baasçıların hamle yaparak Irak'ın belli bölgesinde etkinlik kurarak Maliki rejimiyle çatışma içine girmelerinden yararlanarak kendi pozisyonlarını güçlendirme politikası

mokratik yaşamı açısından kalıcı güvence teşkil edemezler. Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamının en temel güvencesi, bölge ülkelerinin ve bir bütün olarak Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve özgür yaşam ortamına kavuşmasıyla mümkündür. Özcesi, Ortadoğu'nun demokratikleşmesi, tek tek ülkelerin demokratikleşmesi, bu temelde Kürtlerin özgür ve demokratik yaşam sorunlarının çözümü Kürtler açısından en doğru çözümdür, en fazla kazandıran çözümdür. Özellikle de ezilmiş bir topluluk olarak bütün temel haklarına bulundukları her yerde kavuşmasını sağlayacak olan böyle bir projedir. Bunun dışındaki her proje Kürt'ün bütünlüklü özgürlükçü ve demokratik yaşamını sağlamayacak, bir parçasında belki

hakimiyet kurmaya yönelik milliyetçi, ulus-devletçi bir yaklaşımdır. Kürtlerin tümünün hak ve hukukunu savunan bir yaklaşım olmamaktadır. Bu yönüyle Irak genelinde demokratik ulus çizgisinde her toplumun kendi bulunduğu alanda özgür ve demokratik yaşamını savunacak bir siyasal model ortaya çıkarılsaydı, bunun Kürtlere kazandırdıkları katbekat fazla olurdu. Şu anda KDP belirli güçlerin desteğiyle bir devletçik olma peşindedir. Bu konuda kimlerle anlaşmıştır, nasıl bir sonuç çıkacaktır yakında görülecektir, ama ortada şöyle bir yanlış durum vardır, paradoks vardır: Özellikle KDP şahsında izlenen yanlış politika vardır. Kürtlerin her parçadaki haklarını ve hukuklarını güvenceye alma, her parçadaki Kürtlerin hak-

lumcu karaktere kavuşmuştur. Yani elli-altmış yıl öncesinin Kürdistan'ı yoktur. Elli-altmış yıl öncesinin KDP gibi örgütlerin zayıflığı nedeniyle belirli güçlerle ilişki kurma ihtiyacıyla şekillenen politika bugün Kürt gerçeğine uymamaktadır. Bu politika Kürt'ün kırk-elli yıldır yürüttüğü mücadeleye uymayan, Kürt gerçeğini anlamayan, buna dayanmayan, buna dayanarak politika yapmayan bir yanlış yaklaşımın ürünüdür. Bu yanlış ve Kürtlerin bugünkü gerçeğiyle uyumayan politik tarzın bırakılması gerekmektedir. Kürt kırk-elli yıl önceki Kürt değildir. Artık askeri gücü de vardır, siyasi gücü de vardır, ekonomik gücü de vardır. Bölgede artık Kürtler var olmadan istikrar sağlanamaz, yeni bir siyasi sistem kurulamaz. Eskiden bunlar

Ulusal birliğe göre politika üretmek Kürtlere kazandırır

Öte yandan bugün sadece Güney Kürdistan değil, bütün parçaların özgür ve demokratik yaşamını güvenceye alacak imkanlar ortaya çıkmıştır. KDP şimdi sadece Güney parçasını dikkate alarak, hatta bütün parçalardaki özgürlük ve demokratik yaşam mücadelesini kendi kuracakları küçük Kürdistan'a feda eden politikalar izlemektedir. Bu, çok tehlikeli bir yaklaşımdır. Nitekim Türkiye'nin KDP ilişkileri bu çerçevededir. **Türkiye KDP ilişkilerini PKK düşmanlığı üzerine kurmuştur.** Bu nedenle Türkiye ile KDP ilişkileri bu kadar sıkıdır. Türkiye hala bütün politikalarını, bütün ilişki ve ittifaklarını Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme, Kürtleri etkisiz kılma üzerine kurmuştur. KDP'nin kara kaşına kara gözüne hevesli olduğu için değil; KDP üzerinden Kuzey Kürtlerini, Kürt Özgürlük Hareketi'ni nasıl etkisizleştirir politikası ekseninde ilişkiler kurmaktadır. Bir nevi 1960'larda

yanan bir politika izlemesi yanlıştır. Bu politika, Kuzey Kürtlerini güçsüz düşürmektedir. Hatta Kuzey Kürdistan'daki Kürt sorununun çözümünü güçlendiren değil, zayıflatıcı etkidir. Bazen KDP ya da sözcüleri biz de sorunun çözümünü istiyoruz deseler de, KDP ile ilişkileri Türkiye'nin sorunu çözmesine değil, sorunun çözümsüzlük politikasında ısrar etmesine neden olmaktadır. Bu gerçekliğin görülmesi gerekir.

Bu kadar gelişme varken, Ortadoğu'da yeni dengeler kurulmak istenirken mevcut kaos ortamından Kürtlerin güçlü çıkması açısından ulusal birlikleri çok önemlidir. Ulusal birliğe dayanarak politika üretmek; Türkiye'ye değil, Suriye'ye değil, şu bu güce değil, Kürtlerin birliğine dayanarak politika üretmek önemlidir. Ancak öyle olursa o zaman İran ilişkisi, Türkiye ilişkisi, Suriye ile Irak ile ya da Batıyla, Avrupa, ABD ile Rusya ile kurdukları ilişkiler Kürtlere kazandırır. Yoksa mevcut anlayışla kurulan ilişkiler Ortadoğu'da etkin olan, aktör olan güçlerin yedeğine düşme gibi bir durum ortaya çıkarır. Bu da sonuçta Kürtlerin bütün parçalarındaki özgür ve demokratik yaşamına güç kazandırmaz. Belki

"KDP'nin politikası Kürtleri sadece Kuzey Kürdistan'da değil, Doğu Kürdistan'da da, Batı Kürdistan'da da, Güney Kürdistan'da da zayıf düşürmektedir. Kuşkusuz çeşitli güçlerle ittifak yapılabilir, politika izlenebilir, taktik ilişkiler içine girilebilir, ama Kürtlerin birliğine dayanan bir yaklaşımla strateji uygulamak Kürtlere daha çok kazandıracaktır. Bu açıdan KDP'nin yaklaşımları yanlıştır."

KDP'nin Ortadoğu'da izlediği Türkiye eksensiz politika Kürtler için tehlike teşkil ediyor

bazı imkanlar ortaya çıkacak, ama birçok yerde de Kürt'ün kültürel soykırımı uğraması, asimilasyonla yok edilmesi gibi sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

KDP'nin politikası Kürtleri zayıf düşürüyor

Nitekim en somut örnek Türkiye! Türkiye neredeyse Güneybatı'yı tümünden asimilasyona ve kültürel soykırımı uğratmıştır. Kuzey Kürdistan'ın Kuzeyi ve belirli bölgelerde bu yönlü politikalar izlemektedir. Türk devleti Kürt'ün kendi kimliğiyle yaşamını bazı yerlerle sınırlı tutmaya çalışmaktadır. Milliyetçi yaklaşımlar, devletçi yaklaşımlar da egemen güçlerin bu yönlü politikalarına hizmet edecek bir karaktere sahiptir. Bu tür anlayışların sonucu Kürtler ancak sınırlı alanlarda kendilerinin kimliğiyle, diliyle, kültürüyle yaşama kavuşurlar. Devletçi ve milliyetçi zihniyet Kuzey Kürdistan'ın yarısının yok edilme durumuyla karşı karşıya gelmesini sağlayacak sonuçlar ortaya çıkarır.

Bu açıdan bir devletçiğin Kürtler açısından doğru bir çözüm olacağı yaklaşımı Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal gerçekliğine çok fazla uymamaktadır. Kuşkusuz Kürtler Güney Kürdistan'ın bulundukları her yerinde, **Kerkük'te, Xanekin'de** sadece buralarda değil, şu anda KDP'nin terk ettiği Musul'da da kendi özgür ve demokratik yaşamlarına kavuşmalıdırlar. Musul'un en azından üçte biri Kürt'tür, çevresi Kürt'tür. Şimdi belli yerlerde hakim olma adına Musul'daki Kürtlerin haklarının, hukuklarının bir tarafa itilmesi, buralardan neredeyse vazgeçilmesi, özgürlükçü ve demokratik bir yaklaşım değildir. Tamamen belirli alanlardaki

larını her yerde savunmak açısından Kürtlerin bir **ulusal kongre** etrafında ulusal birliğin gücüne dayanması gerekmektedir, belli dış güçlere dayanarak bir şey elde etme yaklaşımı vardır. Bu durum Kürtleri zayıf düşürmektedir.

KDP'nin politikası Kürtleri sadece Kuzey Kürdistan'da değil, Doğu Kürdistan'da da, Batı Kürdistan'da da, Güney Kürdistan'da da zayıf düşürmektedir. Kuşkusuz çeşitli güçlerle ittifak yapılabilir, politika izlenebilir, taktik ilişkiler içine girilebilir, ama stratejinin esasını çeşitli güçlerle bu tür ilişkilerle dayandırmak değil de, Kürtlerin birliğine dayanan bir yaklaşımla strateji uygulamak, taktik ilişkilerle girmek Kürtlere daha çok kazandıracaktır. Kürtler kendi birlikleri temelinde çeşitli ilişkilerle girdiklerinde özgür ve demokratik yaşamlarını güvenceye alma stratejisine daha kolay ve daha etkin ulaşacaklardır. Bu açıdan KDP'nin Kürtlerin haklarını ve hukuklarını savunma konusundaki yaklaşımları yanlıştır. Hep bir yerlere dayanarak kendine yer açmaya çalışmaktadır. Aslında KDP'nin bu tavrı KDP'nin kuruluşu sırasındaki bölge siyasal koşullarına göre şekillenmiştir. O dönemde Kürtler güçsüzdür. Güçsüz oldukları için de KDP ve YNK örneklerinde görüldüğü gibi şuraya-buraya dayanmışlardır, şuraya-buraya dayanarak varlıklarını sürdürmek istemişlerdir, şuraya buraya dayanarak politika izlemişlerdir. Belki o günün koşullarında belli dönemde anlamı olan bu yaklaşımların bugün gerçekten anlamı yoktur. Kürtlerin çıkarını temsil etmeyen, aleyhinde olan bir yaklaşımdır.

Kürtler 40-50 yıldır büyük mücadele vererek Ortadoğu'da güç olmuşlardır, Ortadoğu'da örgütlü güç haline gelmişlerdir. Kürt halkı önemli bir bilinç düzeyine ulaşmıştır. Demokratik top-

olabilirdi, Kürtleri kendine yedekleyebilirlerdi; ama artık Kürtler bu durumda değildir. Bırakalım yedeklenmeyi, Ortadoğu'da inisiyatif alabilecek ve Ortadoğu politikasında en etkili hale gelebilecek bir ulusal-toplumsal gerçeğe ulaşmışlardır.

Kürtlerde demokratikleşme bilinci, demokratik zihniyet çok gelişkindir. Ne Türklere, ne Araplarda, ne Farslarda olmayacak demokratik ve özgürlük bilinci Kürtlerde vardır. Kürtler buna dayanarak doğru politikalarla inisiyatif alabilir, bütün Ortadoğu'nun politikalarında etkin hale gelebilirler. Türkiye'nin politikalarında, İran'ın, Irak'ın, Suriye'nin politikalarında etkin hale gelebilirler. Kürtler artık böyle bir ideolojik ve siyasi güce ulaşmıştır. **KDP hala bu gerçekliği görmeden elli yıl önce babasından öğrendiği politikalarla işleri yürütmeye çalışmaktadır.** Bu, Kürtlerin çıkarını savunmak değildir. Bu Kürtlerin demokratik toplum gücüne dayanmayan, Kürt halkına dayanmayan, sadece dış güçlere ya da bölgedeki denge çatışmalarına dayanan politika yapmaktır ki, bunun güvencesi de yoktur, geleceği de yoktur. Esas dayanılması gereken güç Kürtlerin kırk-elli yıldır yürüttükleri mücadeleyle ortaya çıkardıkları halk gerçekliği ve Kürtlerin birliğine dayalı ortaya çıkan güç olmalıdır. Bu birliğe dayanılırsa o zaman diğer güçlerle yapılan politikalar anlamlı hale gelir, değerli hale gelir, Kürtlere kazandırır. Kürtlerin birliğine dayanıldığında tüm diplomatik ilişki ve girişimler Kürtlerin etkin olmasında rol oynar. Ama şimdi ortaya çıkan Kürt halk gerçeği dikkate alınmadan yapılan politikalar Kürt'ü zayıf düşürmektedir, politikasız bırakmaktadır ve gelecek açısından tehlikelerle karşı karşıya getirmektedir.

KDP'nin Türkiye ile girdiği ilişkiler çerçevesinde Kuzey Kürdistan'daki gelişmeleri engellemesinin bir benzeri yaşanmaktadır. 1960'lı yıllarda dünyanın her tarafında ulusal kurtuluş hareketleri gelişirken, en geri topluluklar bile büyük bir mücadele geliştirirken, hatta ulusal kurtuluş mücadelelerini sonuca ulaştırırken Kuzey Kürdistan'da amiyane deyimle yaprak bile kımıdamamıştır. Her tarafta ulusal kurtuluş hareketleri gelişirken, Türkiye'de devrimci demokratik hareket çok güçlü biçimde gelişirken, Kuzey Kürdistan'da sadece **DDKO** gerçeğinde olduğu gibi sınırlı bir durum, hareket, kıpırdama ortaya çıkmıştır. Kaldı ki bu kıpırdamaya zemin olan zihniyet dünyasını temsil edenlerden **Sait Kirmızıtoprak Türkiye'nin isteğiyle katledilmiştir.** Türkiye Sait Kirmızıtoprak ve onun gibi düşünenleri kendisi için tehlikeli gördüğünden KDP eliyle onları saf dışı etmiştir. Türkiye bu politikayı bugün güncelleştirmeye çalışmaktadır. Kuşkusuz eskisi gibi yapmamakta, sadece İstihbarat örgütleriyle kurulan ilişkilerden öte, çok boyutlu yeni ilişkiler kurarak Kürt Özgürlük Hareketi'ni etkisizleştirmek istemektedir.

Bu açıdan mevcut KDP'nin Irak ve Ortadoğu genelinde izlediği politika yanlıştır. **Türkiye eksensiz bir politikanın Kürtlere fayda getirmeyeceği açıktır.** Çünkü Türkiye hala Kürt düşmanlığında öncüdür. Kürtlerin sadece Kuzey'de değil, Rojava'da, Doğu'da, her tarafta özgür ve demokratik yaşamını kazanmaması için çaba göstermektedir. Bu konuda gerektiğinde İran'la da Suriye ile de rahatlıkla ilişki kurabilmektedir. Başka konularda çatışmalar bile, sıra Kürt konusuna geldiğinde ortak davranabilmekte, birbirlerinin Kürt politikasını gözetmektedirler. Türk devletinin hala Kürtleri kültürel soykırımı uğratmak isteyen bir siyasi sömürgecilik politikası izlediği gerçeği ortadayken AKP ittifakına da-

Güney Kürdistan'daki bazı şehirler KDP'nin ya da bazı grupların, Güneyli siyasi güçlerin kontrolüne girebilir, ama izlenen yanlış politikalar diğer parçalardaki özgürlük ve demokrasi mücadelesini güçlendirmez. Kaldı ki böyle bir durumda da Güney Kürdistan varlığını ne kadar sürdürebilir, özgür ve demokratik yaşamını ne kadar güvenceye alabilir bu da kuşkuludur. Bu açıdan Güney Kürdistan'ın da özgür ve demokratik yaşamının güvenceye alınması ve mevcut kazanımların sürdürülmesi açısından da KDP'nin bütün parçaların çıkarlarını gözeten ve ulusal birliğe dayanan bir politika yürütmesi gerekir. Güney Kürdistanlı siyasi güçlerin böyle bir yaklaşım içinde olmaları hem genel ulusal çıkarlar hem de Güney Kürdistan'ın geleceği açısından önem arz etmektedir. Yoksa bencil, sadece birkaç şehri kontrol etme, petrol gelirlerini elde etme, bunun üzerinden yaşama gibi yaklaşımlar tarih ve toplum karşısında bu güçleri sorumlu duruma düşürür.

KDP-Türkiye ilişkileri ciddi tehlikeler taşıyor

Türkiye mevcut gelişmelerden doğru sonuç çıkarmıyor. Her ne kadar çözüm süreci açısından bir çerçeve yasasından söz edilse de politikalar esas olarak Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamına saygı duyan, Kürt sorununun demokratik olma temelinde gerçekleşmesi ve kalıcı çözüme ulaşmasını sağlayan bir yaklaşım içinde değildir. Önder Apo ve hareketimiz Türkiye'ye uzun dönemden beri **Misak-i Milli'nin** güncelleşmesi temelinde bir politika izlenmesi çağırısı yapmaktadır. Yani Kürtlerin tasfiyesi üzerinden, Kürtlerin soykırımı uğratılması üzerinden değil, Kuzey Kürdistan'da Kürt sorununu çözerek bütün

Kürtlerle demokratik ittifak içinde bir Ortadoğu politikası izlemesinin daha doğru olacağını vurgulamaktadır. Bu açıdan Kürt sorunun çözümü Türkiye'ye de kazandırılacaktır. Ama Türkiye Kuzey Kürdistan'da Kürt sorunun çözerek, bu temelde Güney Kürdistan'la, Rojava'yla, Güney Kürdistan'la, yine Doğu

koyabilir. Kürtlerin birliğine dayanarak değil de, dış güçlere dayanarak ya da dış güçler arasındaki çelişkilerden yararlanarak kendini güç yapma politikası bu tür tehlikeli ve bütün Kürdistan açısından onarılması zor olan sonuçlar yaratabilir. KDP-Türkiye ilişkileri mevcut durumda böyle bir tehlikenin olasılık dışı olmadığını göstermektedir. KDP-Türkiye ilişkilerine dayanan politikalar sadece Kürdistan'ın geneli açısından değil, Güney Kürdistan'ın geleceği açısından da çok ciddi tehlikeler taşımaktadır.

Bu politikalar karşısında Önder Apo'nun demokratik ulus projesini her yerde savunmak gerekmektedir. Bölgede yaşanan

mevcut gelişmeler ve derinleşen kaos ortamında da hem Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını korumak, hem de demokratik ulus projesinin, bu doğru projenin bütün Irak, Suriye ve bütün Ortadoğu'da etkin kılınmasını sağlayacak adımlar atılması gerekmektedir. Bu yönüyle Kürtlerin böyle bir ortamda Irak'ta da, Suriye'de de, Türkiye'de de, İran'da da aktifleşmesi gerekmektedir. Rojava'da bunun en doğru yolu, Rojava'daki devrimci demokratik güçlerin Suriye'nin devrimci demokratik güçleriyle birleşerek bir demokratik ulus modeliyle demokratik Suriye'nin yaratılmasıdır. Bu açıdan ancak demokratik bir Suriye'de varlıklarını sürdürebilecek Alevi Araplarla, yine dış güçlerin ve içteki otoriter ve gerici güçlerin baskısı altında bulunan Sünni Arap toplumuyla bir demokratik ittifakta buluşmak önemlidir. Yine İslam'ın toplumsal değerlerine saldıran, tüketici ve bireyci kapitalist modernist politikalara dayanarak Ortadoğu halklarını güçsüz duruma düşüren kapitalist modernizme, emperyalizme, dış güçlere karşı çıkan hem radikal demokratik hem de sol güçlerle Suriye'de bir araya gelmek gerekmektedir. Farklı inanç ve etnik topluluklar olan **Süryaniler, Ermeniler, Dürziler, İsmailer** gibi toplulukları bir araya getirerek, kadını, özgür ve demokratik yaşam özlemi olan gençliği yanına çekerek Suriye'de demokratik bir ittifak temelinde yeni bir Suriye yaratmak önemlidir. Suriye'de mevcut kriz ve kaostan ancak toplumun istikrarı, özgür ve demokratik yaşamını sağlayacak yeni bir siyasal projeye çıkılabilir.

Bu konuda Rojava devrimci güçleri daha aktif olabilir. Rojava devrimini sadece askeri güçle savunarak ya da Rojava'ya kapanarak ayakta tutmak zordur. Rojava devrimini savunmayı, Rojava devrimini güçlendirmeyi devrimi bütün Suriye'ye taşıyıp Suriye'yi bu devrim temelinde yeniden şekillendirmekle sağlayabiliriz. KDP'nin Irak'ta olduğu gibi Türkiye ile ittifak yapıp Cizre'nin belirli bölgesini kontrol ederek kuracakları Kürdistan'a dahil etme hesapları ne Rojava halkı açısından ne de Suriye geneli açısından doğru olan politikalar değildir. Bu açıdan da özellikle de Irak'taki durumlar görülerek Suriye'de gerçekten de demokratik ulus projesini etkili kılmak, güçlendirmek, pratikleştirmek bugün daha da imkanı hale gelmiştir. Birçok gücü demokratik ulus çizgisinde **Rojava devriminin Suriye'ye taşınması** ve demokratik Suriye'nin oluşması konusunda ikna etmek, bir araya getirmek, bunun için bir mücadele gücü ortaya çıkarmak eskisinden

daha da olanaklı hale gelmiştir. Bu yapıldığı takdirde sadece Rojava devrimi değil, bütün Suriye halkı kazanacaktır. Suriye'de gerçekleşecek demokratik ulusa dayalı demokratik bir devrim ve bu temelde oluşacak demokratik Suriye sadece Irak açısından değil, bütün Ortadoğu açısından iyi bir model olacaktır.

Yaşanan kriz İran'ı tehdit ediyor

Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler her zaman İran'ı ilgilendirmiştir. Bölge dengelerinin oluşmasında İran'ın pozisyonu her zaman önemli olmuştur. Hatta İran Ortadoğu dengelerinin kurulmasında her zaman bir köşe taşı niteliği taşımıştır. İran, bölge dengeleri içinde şöyle ya da böyle yer almadan Ortadoğu'da göreceli de olsa istikrar sağlamak mümkün değildir. Bu açıdan İran'ın durumu ve İran üzerindeki politikaları bölgedeki siyasal gelişmeleri her zaman yakından ilgilendirmiştir. İran, yakın zamana kadar Ortadoğu'daki krizlerden ve sorunlardan beslenip kendi varlığını sürdürürken, şimdi Ortadoğu'da yaşanan kriz İran'ı da tehdit eder duruma gelmiştir. 35 yıldır bölge istikrarsızlığından yararlanarak yaşamını sürdüren İran, geline aşamada göreceli bir istikrar temelinde yaşamını sürdürme çizgisine gelmiştir. Bu yönüyle kapitalist modernist sistemle belli bir uzlaşma arayışı içine girmiştir. IŞİD'in Irak'taki etkinliğiyle birlikte bir süredir İran'ın siyasi pozisyonunu güçlendiren Irak şimdi siyasi pozisyonunu zayıflatır duruma gelmiştir. Normal koşullarda Irak'ın zayıflamasını kendi çıkarına görebilecek olan İran, mevcut durumda Irak'ın parçalanmasının kendi üzerinde de etkide bulunacağını düşünerek kaygıyla yaklaşmaktadır. Bu nedenle ABD ve Batıyla ilişkilerini düzeltme eğilimi hiçbir dönemde olmadığı kadar İran'da gelişmiş bulunmaktadır. Özellikle Türkiye'nin Ortadoğu'da Sünni mezhep yanlısı politika izlemesi İran'ı rahatsız eder durumdadır. İran, dışarıda kendisine yönelik gelişen yönelimleri Kürtlerle anlaşma ve belli bir demokratikleşme yaşamayla aşabilecekken, bu konudan uzak olması, İran'ın giderek daha krizli bir siyasal sürece gireceğini göstermektedir. Bu da başta Kürtler olmak üzere demokrasi güçlerinin hazırlıklı olmasını gerektirmektedir. Ya İran'ın demokratikleşmesi temelinde ya da demokratikleşmeyen İran'ın yaşayacağı sorunlar ortamında inisiyatif alarak İran'ı demokratikleştirme temelinde sorunlarını çözeceklerdir.

Türkiye'de Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve demokrasi güçlerinin yürüttüğü mücadeleyle önemli bir demokratik birikim ortaya çıkmıştır. Gerçekten de Türkiye'deki demokratikleşme birikimi bölgedeki birçok ülkeden fazladır. Hem Kürtlerin en büyük parçası olan Kuzey Kürdistan'da Kürtlerin demokratik bilinci bütün parçalardakinden daha fazladır, hem de Türkiye halkının on yıllardır yürüttüğü mücadele Türkiye'de önemli bir demokrasi ve özgürlük birikimi ortaya çıkarmıştır. Eğer bunu doğru değerlendirelirse Türkiye'yi demokratikleştirmek ve Ortadoğu açısından bir model haline getirmek mümkündür. Ama bu modellik Demirel'in ya da Erdoğan'ın modelliği değildir. Bölge ülkeleri üzerinde hakimiyet kurma modeli değildir. Ya da Ortadoğu'ya kapitalist modernite ajanlığı yapacak, kapitalist moderniteyi taşıyacak bir model değildir. Kuşkusuz maddi uygarlığın temsilcisi ABD, Avrupa Türkiye üzerinden Ortadoğu'yu fethetmek istemektedirler. Türkiye'yi Ortadoğu'yu fethetmede beşinci kol olarak, koç başı olarak kullanmak istemekte-

dirler. Böyle bir yaklaşım vardır. Gerçekten de Ortadoğu'da Batı için, ABD için bu yönlü rol oynayacak en uygun ülke Türkiye'dir. Diğer yandan da hem Batının, Avrupa'nın bu yönlü hegemonik politikalarına karşı çıkacak, hem de Ortadoğu'da halkların toplumsallığını saptırarak sapkın bir toplumsallık temelinde Ortadoğu'daki kaostan derinleşmesinde rol oynayan güçlere karşı doğru alternatif temsil edecek ve doğru bir model olacak bir Türkiye gerçeği vardır. Eğer Türkiye'nin demokrasi güçleri ve Kürt Özgürlük Hareketi bu gerçeği iyi görür, HDP somutunda olduğu gibi Türkiye'nin demokratikleşmesinde güçlü bir hamle yapabilirlerse, bu pratikleşebilirse gerçekten Türkiye'nin Ortadoğu'nun kaderini değiştirecek, geleceğini belirleyecek bir rol oynaması söz konusu olacaktır. Tabii bunu söylerken Ortadoğu'nun geleceğini pozitif anlamda belirleyecek bir rolden söz etmekteyiz.

Tabii bu rolü oynamada da Kürtlerin varlığı çok önemlidir. Bugün Önder Apo'nun projesi, düşüncesi kesinlikle Ortadoğu için tek çözüm seçeneğidir. Hem ideolojik olarak, hem toplumsal ve siyasal yapılanma olarak çözüm Önder Apo'nun demokratik ulus ve demokratik özerklik projesinde vardır. Demokratik konfederal temelinde bütün toplulukların demokratik özerk yaşamı Ortadoğu'daki sorunların çözümü için tek yoldur. Bu açıdan demokratik ulus anlayışının Türkiye'de, Ortadoğu'da hakim kılınması belirttiğimiz demokratik konfederalizme dayalı demokratik özerklikli sağlatacaktır. Demokratik özerklik ülkelerin, toplulukların birbirinden kopmasını değil, etnik ve dinsel toplulukların, bütün toplulukların birbirine daha fazla yakınlaşmasını, daha fazla bir bütün hale gelmesini sağlayacaktır. Bütünlük böyle bir demokratikleşmeyle olacaktır. Demokratik topluma dayalı farklılıkların birbirini tamamladığı, kimliğini ve özgürlüğünü tanıdığı, her farklılığın kimliğini ve özgürlüğünü demokratik özerklik biçiminde yaşadığı bir Türkiye'de, bir Ortadoğu'da bütünleşme daha fazla gerçekleşecektir.

HDP bütün Türkiye'nin partisidir

Türkiye çözüm sürecine yasal çerçeve olacak tasarımı mülase bir bütünleşme projesi olarak sunmuş. Bütünleşme projesi ancak ve ancak Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını tanımlamakla mümkündür. Öyle söylenildiği gibi terör sorununu çözeceğiz demek, PKK geldi bu birliği bozdu, PKK'yi tasfiye eder birliği sağlarız demekle bütünleşme sağlanamaz. Kürtleri yine Türkiye içinde etkisiz bir hale ge-

"Türkiye'deki HDP projesini önemsemek gerekiyor. Suriye'de de, Irak'ta da, İran'da da bir HDP projesine ihtiyaç vardır. HDP gibi bütün farklı etnik ve dinsel toplulukları bir arada toplayacak bir genel partiye ihtiyaç vardır. Bir de bu dönemde HDP, Kürt Özgürlük Hareketi ve bütün demokratik siyasal güçlerin en temel hassasiyetlerinden biri de mezhepler arası savaşın önüne geçmek olmalıdır."

tiririz, bütünlüğü böyle sağlarız yaklaşımı sakattır. Bu yaklaşımla ne Kürt sorunu çözülebilir, ne Türkiye'nin birliği sağlanabilir ne de Ortadoğu'da birlik ve bütünleşme sağlanabilir. Ortadoğu'da birlik

ve bütünleşme nasıl gerçekleşecek? Türkiye'nin projesi ve anlayışıyla gerçekleşebilir mi? Türkiye Kürt sorununu çözerek birliğini sağlarsa Ortadoğu'da gerçekten sorunların çözülmesi temelinde Ortadoğu halklarının birliği ve dayanışması sağlanabilir. Herkes Türkiye gibi yaparsa Türkiye'de de savaş ve gerilim devam eder, Ortadoğu'da da savaş ve gerilim devam eder. Bu bakımdan bütünleşme projelerini de doğru ele almak gerekir. Bütünleşme projeleri, her türlü etnik ve dinsel kimliğin kendi kimliği ve kültürüyle kendini örgütleyerek, her farklı topluluk kendi demokratik toplumuna dayanarak demokratik konfederalizm temelinde demokratik özerk yaşamlarını sağlamayla başarılı olabilir. Böylelikle de bütün sorunlar çözülecek, hiçbir etnik ve dinsel topluluk diğerinden rahatsız olmayacak, bu temelde tam demokrasi, radikal demokrasi yerleşecek, emekçilerin de kadının da gençliğin de bütün farklı toplumsal kesimlerin de sorunları çözülecektir. Ama bu, belirttiğimiz gibi gerçek anlamda bir bütünleşme zihniyetiyle olabilir. Bu yönüyle Türkiye'de yeni çıkarılmak istenen müzakere çerçevesi yasası doğru ele alınırsa rolünü oynayabilir. Yoksa sorunları derinleştirmekten, ileride daha büyük sorunlara, gerilim ve çatışmalara yol açmaktan başka bir sonuç vermez.

Bu çerçevede Türkiye'deki HDP projesini önemsemek gerekiyor. Sadece Türkiye'de değil, Suriye'de de, Irak'ta da, İran'da da bir HDP projesine ihtiyaç vardır. HDP gibi bütün farklı etnik ve dinsel toplulukları bir arada toplayacak bir genel partiye ihtiyaç vardır. Tabii ki HDP'nin Kürdistan'da, Karadeniz'de, Ege'de farklı örgütlenmeleri bulunabilir. Nitekim Karadeniz'in HDK'si, Ege'nin, Akdeniz'in, Kürdistan'ın, Trakya'nın kendine göre bir HDK'si olur. Yerel HDK'ler HDP'nin toplumsal zeminini sağlayacak kurulumlar ve kongreler olur. Böyle olursa gerçekten de toplumun siyasete, toplumsal yaşama katıldığı radikal demokrasi gerçekleşir. Bu açıdan HDP projesi çok önemsenmelidir. Gerçekten de Türkiye'nin demokratikleşmesini ve Kürt halkının özgürlüğünü isteyen herkes bu projeye destek vermelidir. Kürt sorununun demokratik çözümü bu projenin güçlenmesiyle gerçekleşecektir. Kürt sorununun çözümünün gerçekleşmesinde bu partinin rolünü herkes görmelidir. Bu, geçici bir rol değildir; sadece Kürtlerin partisi değildir, sadece Karadeniz'in partisi değildir, bütün Türkiye'nin partisidir. Bütün Türkiye'ye yönelik siyaset yapacaktır, ama temel sorunlarla yakından ilgilenecektir, Kürt sorunuyla ilgilenecektir, Alevi sorunuyla ilgilenecektir, emekçi sorunlarıyla ilgilenecektir, her türlü etnik ve dinsel toplulukların sorunlarıyla ilgilenecektir, kadın sorunuyla ilgilenecektir, gençliğin sorunuyla ilgilenecektir. Bütün sorunları kendi sorunu olarak görecektir. En başta da Kürt sorunu gibi, Alevi sorunu gibi Türkiye'nin temel sorunu haline gelen toplulukların sorunlarına çözüm bulmak önemlidir. Bunlarla yakından ilgilenmek bir Kürt partisi ya da bir Alevi partisi olmayı gerektirmez. Türkiye'nin hangi partisi olursa olsun Türkiye'nin bu en temel sorunlarıyla ilgilenecek zorundadır. Zaten AKP şimdi sabahın akşamı kadar Kürtlerle, Kürt sorunuyla ilgili değil midir? Ya da her fırsatta Alevilerle ilgili değerlendirmeler yapmıyor

mu? Demek ki Türkiye'nin en temel sorunları bunlar, bunlar hükümetin önüne geliyor. O zaman tabii ki HDP de bu temel sorunları önceliğine alacak ve çözmeye çalışacaktır. Kuşkusuz Türkiye'nin tüm diğer bölgelerinin sorunlarını da kendi gündemine alacak, bu konuda sorunları çözmeye çalışacak örgütlenmeler yaratacaktır.

Halkların Demokratik Partisi kongresini yaptı, bu önemli bir gelişmedir. Bazı sorunlar olduysa da bunların zamanla aşılabileceğini düşünüyoruz. Çünkü Halkların Demokratik Partisi radikal demokratik bir partidir. Burada sadece bireyler ve şahsiyetler değil de örgütlü toplumlar da yer alır. HDP, örgütlü toplum gerçeğini de kabul etmek durumundadır. Sadece bireylere dayanan bir kitle partisi değildir. Artık böyle bir kitle partisi anlayışı yoktur. Kuşkusuz toplumunun tümünü kucaklayacak bir parti olmalıdır. Toplumun bütün kesimlerini kucaklayacak bir parti olmalıdır. Azınlık egemenler dışında, birey olarak değil, örgütlü güçler olarak, örgütlü topluluklar olarak örgütlenen bir demokratik toplum partisi olmalıdır. Zaten **kitle partisi kavramı yerine, demokratik topluma dayalı parti demek daha doğrudur.** Çünkü yeni demokrasi zihniyeti esas olarak örgütlü toplulukları esas alan karaktere sahiptir. Sosyal olabilir, siyasal olabilir, inançsal olabilir ama örgütlü toplulukları esas almak radikal demokrasinin gereğidir. HDP örgütlü topluluklara dayalı bir parti olursa gerçek radikal demokrat olur. Yoksa sadece bireylerin örgütlenmesine dayalı bir parti artık eskide kalmıştır. Radikal demokratikleşmeye dayalı parti bütün toplulukların tabandan örgütlenerek kendi kimliğiyle, kültürüyle farklılığıyla örgütlenerek oluşturduğu demokratik topluma dayalı partilerdir. Bu temelde örgütlenen partiler komünal demokratik partiler olabilir, demokratik sosyalist partiler olabilir. Bu açıdan da HDP'nin önümüzdeki dönemde böyle bir radikal demokratik parti olma gerçeği çerçevesinde çalışması, kendini örgütlemesi ve böyle bir topluma dayanarak etkili siyaset yapması gerekmektedir.

HDP projesine karşı hem Kürt cenahından hem Türkiye cenahından olumsuz yaklaşımlar bulunmaktadır. Aslında her iki cenahtan milliyetçi ve ulusalcı kesimler HDP projesinden rahatsızdır. HDP projesine karşı çıkmaktadırlar. Bu, bir yönüyle devletin halklar arası birliği engelleyerek Kürt sorununu çözümsüz bırakma politikasının parçası olarak gündeme gelirken, diğer yandan halkların kardeşliğine değil de dış güçlere dayanan işbirlikçilikle Kürtlerin haklarının savunulacağını düşünen milliyetçi güçler tarafından gündeme getirilmektedir. Kuşkusuz **sol ve sosyalizm düşmanlığı da HDP projesine karşıtlığın diğer bir nedenidir.** Bu tür yaklaşımlara karşı nereden gelirse gelisin tutum almak, HDP projesini Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından stratejik bir proje olarak görmek gerekmektedir. Önder Apo'nun yeni paradigması da yalı Kürt sorununu çözümü ancak böyle bir projeye gerçekleşebilir.

Demokratik güçler mezhep savaşına karşı durmalı

Kuşkusuz HDP'dir, Kürt Özgürlük Hareketi'dir, bütün demokratik siyasi güçlerin bu dönemde en temel hassasiyetlerinden biri de mezhepler arası savaşın önüne geçmek olmalıdır. Mezhepçiliğe karşı siyasal tutum takınmamak gerekir. Belirli siyasal tutumların içinde belirli

inanç toplulukları yer alabilir; ama bu kesinlikle bir mezhebin diğer mezhebe karşı savaş açması, bir mezhebin diğer mezhebi geriletmesi, zayıflatması biçimindeki bir yaklaşım olmamalıdır. Sadece siyasi programlar ekseninde bir ilişkilenebilir. Yoksa mezhepçiliğe ve inanç karşıtlaşmasına dayalı

"Yıllardır sol CHP'nin yedeğine giriyor. AKP'nin ya da CHP'nin yedeğine düşerek elde edilecek bir kazanım yoktur. Alternatif gücü ortaya çıkarmak önemlidir. Bu açıdan cumhurbaşkanlığı seçimleri Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü projesinin bir parçası değildir. Bir iktidar mücadelesi, güç gösterisi haline getirilmiştir."

yaklaşımlar karşı devrimci bir yaklaşımdır; insanlık dışı bir yaklaşımdır. Ortadoğu'da şu anda en karşı devrimci yaklaşım mezhep savaşları başlatmaktır, mezhep savaşları içinde yer almaktır. Mezhep savaşları kadar tehlikeli, gerici bir durum yoktur. **Mezheplerin gözü kördür.** Mezhep savaşlarının olduğu yerde özgürlükçü ve demokratik her türlü eğilim ezilir. Mezhepçilik kadar tehlikeli bir şey yoktur. Milliyetçilik ne kadar tehlikeliyse mezhepçilik de o kadar tehlikelidir. Kuşkusuz mezhepler tehlikeli değildir. Mezhepleri karşı karşıya getirmek tehlikelidir. Etnik çatışmalara taraf olmamak kadar mezhepçilikte de taraf olmamak gerekir. Zaten Ortadoğu'daki bugünkü sorunların bu düzeyde çıkmaz hale gelmesinin nedenlerinden biri de milliyetçilikle mezhepçiliğin iç içe geçmesidir.

Kapitalist modernite Ortadoğu'ya girip mezhepçilikle milliyetçiliği iç içe geçirerek soykırımlara, halkların birbirlerini katletmesine neden olmuştur. Bugün **Ortadoğu'daki sorunların en büyük kaynağı mezhepçilikle milliyetçiliğin iç içe geçirilmiş olmasıdır.** Mezhepler belirli bir kültürü, farklılığı ifade etmektedir. Bir anlamı vardır. Nasıl ki her dinin bir toplumsal işlevi varsa, mezheplerin de vardır. Mezhepleri yok saymak, ortadan kaldırmak yanlıştır. Ama mezhepçiliğin fanatikleşmesi, milliyetçilikle bütünleşerek diğer mezheplerin ortadan kaldırılması ya da milliyetçiliğin diğer mezhepleri yanına alarak farklı

hakları yok etmeye çalışması Ortadoğu halkları açısından çok gerici, çok tahripkar, çok yıkıcı bir durumdur. Bu açıdan özgürlükçü güçlerin, demokratik güçlerin, sosyalist güçlerin mezhepçilik savaşına karşı durmaları, halkların mezhepçilik tuzağı içine sokulmalarının önüne geçmeleri gerekir. Belki de ön-

sallaştırmak, bütün Ortadoğu'da halklarının gerçekleştirmesi gereken görev haline gelmiştir.

Bu kaos ortamında beklemek Kürtler için tasfiye anlamına gelir

Türkiye'de mevcut durumda iki gündem var. Birincisi; Kürt Özgürlük Hareketi'nin yürüttüğü şu anda yaşanan çatışmasızlık durumunun ne olacağı konusudur. Kürt Özgürlük Hareketi'nin çatışmasızlık konumu Türk devleti, AKP hükümeti tarafından değerlendirilecek mi? Kürt sorununun çözümü için adım atılacak mı, atılmayacak mı, bu önemli bir gündem maddesidir. Bu konuda Kürtler istim üzerindedir. Ortadoğu'da böyle yoğun gelişmelerin yaşandığı dönemde adım atılmasını beklemektedirler. Ortadoğu'nun bu çatışma ortamında Kürtler önerilerini görmek istemektedirler. Özgür ve demokratik yaşamları konusunda adım atılmasını beklemektedirler. Yoksa **bu kaos ortamında beklemek Kürtler için ölüm anlamına gelir. Kürtler için tasfiye anlamına gelir.** Bu açıdan Kürtler sorunları demokratik siyasal yollardan çözmek istiyorlar. Demokratik siyasal çözüm temelinde Türkiye'nin model olmasını, bir model olarak Ortadoğu'da etkin olmasını istiyorlar. Sadece Türkiye'deki Kürt sorununun çözümünde değil, bütün Ortadoğu'da Kürt sorununun çözümünde öncü, aktif bir rol oynamasını istiyorlar. Ama böyle bir yaklaşım yoksa bu, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin tasfiye edilmesi, yok edilmesi anlamına gelir. Kürtlere yönelik böyle bir politika aynı zamanda Türkiye'nin hegemon, baskıcı bir rejim yönünde tercih kullanması, baskıcı hegemonik karakterini bundan sonra sadece Kürtler üzerinde değil, bütün Ortadoğu halkları üzerinde sürdürmesi anlamına gelir ki, bunun bütün Ortadoğu halkları tarafından da, demokrasi güçleri tarafından da kabul edilmeyeceği açıktır. Böyle bir hegemonik zihniyete karşı Kürtler de demokrasi güçleri de mücadeleyi yükseltirler. Türkiye'yi demokratikleştirip Kürt sorununu çözme temelinde Ortadoğu'da model olmasını, inisiyatif kullanarak gerçekleştirmeye yönelirler. Çünkü Türkiye'nin de, Ortadoğu'nun da Kürt sorununu çözmüş ve demokratikleşmiş böyle bir Türkiye'ye ihtiyacı vardır.

Erdoğan ile İhsanoğlu arasında hiçbir fark yok

Türkiye'deki diğer önemli bir gündem de cumhurbaşkanlığı seçimleridir. Kuşkusuz kimin seçilip seçilmeyeceği önemli değildir. Önemli olan bu seçimlerin demokratikleşmenin parçası olup olmamasıdır. Yoksa mevcut hegemonik siyasi güçlerin, partilerin birbirleriyle yürüttükleri kavganın, iktidar kavgasının bir parçası olan cumhurbaşkanlığı seçimi de, cumhurbaşkanı da Kürtleri ve demokrasi güçlerini fazla ilgilendirmez. Kürtler ve demokrasi güçleri bu seçimlerin demokrasi açısından bir anlamı olup olmadığına bakarlar. Şu anda mevcut durumda **cumhurbaşkanlığı seçimleri Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü projesinin bir parçası değildir.** Kesinlikle bir demokratikleşme adımı, demokratikleşme fırsatı değildir. Bir iktidar mücadelesi, güç gösterisi haline getirilmiştir. Bir taraftan Erdoğan, bir taraftan CHP ve MHP'nin adayının seçime girmesi, Türkiye'deki hegemonik güçlerin, iktidarcı devletçi sömürücü güçlerin kendi pozisyonlarını güçlendirme mücadelesi

yürüttükleri dışında başka bir anlam taşımamaktadır. Şu andaki pozisyonları bunu göstermektedir. Bu durum karşısında tabii ki Kürtlerin, Alevilerin, bütün demokrasi güçlerin, farklı etnik ve dinsel toplulukların kendi adaylarını ortaya koyup onun etrafında birleşmeleri gerekir.

Erdoğan ile İhsanoğlu arasında ne fark vardır! Bu ikisi arasında hiçbir fark yoktur. Kürtler için, demokrasi güçleri için tercih edilecek bir yanları yoktur. Çünkü aralarında hiçbir fark yoktur. Herhangi bir tercih kesinlikle hegemonik güçlere yedeklenme anlamına gelecektir. Türkiye'deki herhangi bir hegemonik gücün kendisini daha da güçlendirmesi anlamına gelir. Bu açıdan böyle bir seçimde Kürtler hiçbir hegemonik zihniyeti güçlendirmek istemezler. Bu bakımdan demokrasi güçleri, Kürtler, Aleviler, sol güçler, emekçiler, kadınlar, gençler gerçekten alternatif bir aday ortaya koymalıdır. Çünkü AKP'nin ve CHP'nin adayları da aynı zihniyet ve vizyondadır. Zaten Türkiye'deki sorunlar bu nedenle çözülüyor. Türkiye'nin alternatif bir zihniyete, alternatif bir seçeneğe ihtiyacı var. Bu seçeneğin gösterilmesi gerekir. Bu seçeneğin güçlü bir alternatif olduğu ortaya konulmalıdır. Birinci turda da, ikinci turda da Kürt demokratik güçleri, Aleviler, demokrasi güçleri, solcular, emekçiler, kadınlar, gençler kendi adayları etrafında toplanmalıdır. Birinci turda toplanmalı, hatta ikinci tura kalarak kendi adaylarını seçtirebilmelidirler. Birinci turda ikinci tura kalma mücadelesi verebilmelidirler. İlk önce hedef bu olmalıdır. Kesinlikle şu ya da bu partiye yedeklenecek bir yaklaşım içinde olunmamalıdır. Birinci turda kesinlikle ikinci tura kalınmalı, ikinci turda da hangi aday kalmışsa onunla cumhurbaşkanlığı yarışı olmalıdır. Böylelikle hegemonik güçlerle demokrasi güçlerinin adayı yarışma içinde olur, bu Türkiye'nin demokratikleşmesi mücadelesine güç katar; demokratikleşmenin zeminini güçlendirir. Bu açıdan cumhurbaşkanlığı seçiminin birinci turunda bu aday desteklenebilir, ikinci turunda şu aday desteklenebilir hesapları yapmadan sonuna kadar demokrasi güçleri kendi adayları etrafında çalışmalarını yürütmeli, kendi adaylarını güçlendirmelidirler. Bu tercihin Türkiye'nin güçlü bir seçeneği olduğunu herkese göstermelidirler. Bundan daha değerli bir çalışma olamaz. Bundan daha değerli özgürlük ve demokrasi çalışması olamaz. Bu bakımdan cumhurbaşkanlığı seçiminde de tüm demokrasi ve özgürlük güçleri iradeli bir tutum göstermelidirler. Kendi alternatif ve özgür seçeneklerini muğlaklaştırmamalıdır. Başka bir gücün yedeğine sokmamalıdır.

Yıllardır sol CHP'nin yedeğine giriyor. Bundan kurtulmak gerekir. Ya da bazı çevreler AKP'nin yedeğine düşüyor, bundan kurtulmak gerekir. AKP'nin ya da CHP'nin yedeğine düşerek elde edilecek bir kazanım yoktur. Alternatif gücü ortaya çıkarmak önemlidir. Alternatif gücü, duruşu ortaya çıkarmak önemlidir. Bu açıdan da cumhurbaşkanlığı seçiminde Kürtler kimden yana olacak, demokrasi güçleri kimden yana olacak tartışmasının içine girilmemelidir. Kürtlerin, demokrasi güçlerinin şundan, bundan yana olma pozisyonları yoktur, aksine başka güçler gelip demokrasi ve özgürlükçü güçlerden yana olmalıdırlar. Bunların adaylarını desteklemelidirler. Bir yan olunacak durum varsa demokrasi ve özgürlükçü güçlerden yana olma durumu olabilir. Yoksa başka güçlerden yana olma, onların adayını destekleme gibi bir tutumları olamaz, olmayacaktır da.

Ortadoğu'da yeni savaşa doğru

"CIA, 100 bin radikal mücahide para yardımı yapıp kendine bağladı ve bunları Amerika adına yapılan savaşta asker olarak kullandı. Mücahitler, bu cihadi aslında ABD için yürüttüklerini bilmiyorlardı. İşin tuhaf yanı, ABD gelecekte kendine karşı yürütülecek bir savaşı finanse ettiğinin de farkında değildi."

11 Eylül'den sonra El Kaide hedefini değiştirdi. Savaşını Irak, Suriye, Nijerya, Libya ve Rojava Kürdistan'ına taşıdı...

Irak diktatörü Saddam Hüseyin asılmadan önce kendisine "**Ce-henneme git!**" diyen cellolarına, "**Artık cehennem Irak**" deyip gülümsemişti...

Irak şimdi çöküyor. Her yer enkaz halinde. ABD ve İngiltere'nin başını çektiği Irak savaşında 1 milyon kişi hayatını kaybetti, 3 milyon insan topraklarını terketmek zorunda kaldı. Ortadoğu'da bu kez yeni bir savaş başlıyor. Şimdi olan Batı'nın kışkırttığı mezhepler savaşı... Bir kez başladı mı ne zaman, nerede duracağı belli değil. Ortalık kan gölü gibi. En kötüsü de Suriye ve Irak'ta yaşanıyor. Görünürde barışa dair bir işaret yok... Nasıl sona ereceğini yanıtlaması ise güç bir soru.

CIA, 100 bin radikal mücahide para yardımı yaptı

Peki bu bütün olup bitenlerin sorumlusu kim?

Aslında her şey 1970'li yıllarda Vietnam'da başladı. Amerika, Vietnam'da yenilgiye uğramıştı. Bu yenilginin gerisinde Sovyetler Birliği vardı. ABD, yıllarca Sovyetlerden '*intikam*' almak için fırsat bekledi. Bu fırsat 1980'lerde doğdu. Sovyetler Birliği, Afganistan'ı işgal etmişti. Washington şimdi, '*düşmanı*' yenilgiye uğratabilirdi.

Dönemin başkanı **Jimmy Carter**, işi güvenlik danışmanı **Zbigniew Brezinski**'ye verdi. O da oluşturduğu takımla bir politika saptadı. Bu politikanın adını "**Bin kesikli ölüm...**" koydu. Hedef Sovyetleri yenmek, araç ise Orta Asya ülkelerindeki İslami hareketleri desteklemektir. ABD, bölgedeki İslamcılarla sıkı ilişkiler kurdu. "**Cihad hareketi**" adı altında bir strateji oluşturuldu. CIA ve Pakistan istihbaratı tarihindeki en büyük gizli operasyonu

başlattılar. Amaçları, Afgan mücahitlerinin gücünü Sovyetlere karşı kullanmak ve direnişi genişletip bir 'kutsal savaşa', bir cihada dönüştürmekti. Başlangıçta bu olayın Sovyetler Birliği'nin Vietnam'ı olacağı düşünülmüştü. Ama bundan çok daha öteye gitti. Yıllar boyu CIA, Pakistan istihbaratı kanalıyla 40 İslam ülkesinden 100 bin radikal mücahide para yardımı yapıp kendine bağladı ve bunları Amerika adına yapılan savaşta asker olarak kullandı. Mücahitler, bu cihadi aslında ABD için yürüttüklerini bilmiyorlardı. İşin tuhaf yanı, ABD gelecekte kendine karşı yürütülecek bir savaşı finanse ettiğinin de farkında değildi.

1989 yılında, tam on yıl aralıksız sürdürdükleri çatışma sonunda Sovyetler arkalarında harabeye dönmüş bir ülke bırakarak çekildiler. Ancak Afganistan'daki iç savaş sürdü. Cihat, Çeçenistan'a, Kosova'ya ve Keşmir'e sıçradı. CIA para ve askeri teçhizat yağdırmayı sürdürdü, ancak giderler çok arttığı için daha fazla para gerekiyordu. Mücahitler çiftçilerden '*devrim vergisi*' olarak afyon ekmelerini istediler. Pakistan istihbaratı Afganistan'ın dört bir köşesinde eroin işleyen yüzlerce laboratuvar kurdu. CIA'nın ülkeye gelişinin üzerinden iki yıl geçmeden, Pakistan-Afganistan arasındaki sınır bölgesi, dünyanın en büyük eroin üreticisi ve ABD sokaklarında satılan eroinin tek ve en büyük kaynağı olmuştur. Yaklaşık 200 milyar dolar olduğu tahmin edilen yıllık kazanç, mücahit yetiştirilmesine ve silahlandırılmasına harcandı.

ABD'nin Afganistan'da Sovyetleri yenilgiye uğratmak için giriştiği operasyonu CIA yönetti. İngiliz SAS komandolarının subayları eğitim verdi. Suudi Arabistan finansal desteği sağladı. Fransızlar da savaş alanında tıbbi müdahaleyi öğretti. Radikal İslamcılar, Körfezdeki ve Kuzey Akdeniz'deki İslam

ülkeleriyle İran'dan destek aldılar.

1970'li yılların sonu olağanüstü dönemlerdi. Sovyet işgaline karşı sadece **Reagan-Teacher** değil, **ulemalar** da hemen her gün fetva veriyorlardı. Tıpkı Suriye savaşında olduğu gibi Bosna'dan, Çeçenistan'dan, Türkiye'den ve Avrupa'dan gençler Pakistan ve Afganistan'daki kamplarda biraraya geldiler. Ancak şaşırtıcı olan, gelenler yok-sul ya da toplumun alt kesimlerinden gençler değildi. Hemen hepsi iyi eğitim görmüş, yabancı dil bilen, orta sınıfa mensup gençlerdi.

Sovyet tehdidi, komünizmle mücadele adı altındaki propaganda o kadar etkiliydi ki, o zamanlar Afganistan'da cihada gitmek için adeta yarış vardı. '*Şehit*' kavramı bu topraklara en fazla Afganistan savaşıyla girdi. ABD, '*cihad hamlesi*'yle sadece Ruslara değil, İran'a karşı da bir mücadele yürüttü. Çünkü İran'ın Orta Asya, Kafkaslar üzerindeki etkinliği Washington'u rahatsız ediyordu.

CIA'nın yarattığı Ladin FBI tarafından aranıyor

Sonunda Afganistan ve Pakistan'da toplanan gençler kapsamlı ideolojik ve askeri eğitimlerden geçtiler. Eğitimler sonucu bu çok yapılandırılmış grubu inşa ettiler. **El Kaide** ismi alacak olan bu grup kalıcı bir niteliğe kavuştu. İşte **Usame Bin Ladin** de bu dönemde ortaya çıktı ve örgütün temelleri atıldı. 1989 yılında Sovyetler, Afganistan batağından çekilmek zorunda kaldılar. Geride çok güçlü bir '*birlik*' ortaya çıktı. İslamcılarının üstünlüğüyle biten iç savaşta bile zayıflamayan bir birlik. Bugün iki '*süper güç*' ülkelerinden kovan bu birikimdi.

Ladin'in Amerikalılardan '*kopuşu*' ise **Körfez Savaşı**'nın başladığı yıllara

denk geliyor. Sovyet işgaline karşı bütün o fetva çıkaran ulemalar bu kez aynı fetvaları Amerikalılara karşı vermeye başladı. "*İşte görüyorsunuz Amerikan askerleri Suudi Arabistan'da. İslam toprakları yeniden işgal ediliyor. Yahudileri ve Hristiyanları Arap yarım adasından kovmamızın zamanı geldi.*" Ladin'in bu meşhur fetvasından sonra işler değişmeye başladı. O ana kadar CIA'nın, Suudi'nin desteklediği Ladin'in ile ABD arasına biraz 'mesafe' koydu. CIA'nın yarattığı Ladin artık FBI tarafından aranıyor. Hindistanlı düşünür ve yazar **Ardunhati Roy** bu durumu, "*Eğer Usame bin Ladin olmasaydı. Amerika onu yaratmak zorunda kalırdı. Sonuçta yarattı da...*" sözleriyle özetliyor.

Ladin, 1992 yılında yüzbinlerce kişinin öldüğü Darfur'daki savaşın taraflardan olan **Hasan El Turabi** tarafından Sudan'a davet edildi. İngiltere ve Fransa'da hukuk eğitimi gören El Turabi özellikle AKP'nin de görüşlerine başvurduğu bir isim. 90'lı yıllarda Turabi ve El Beşir'in Sudan'ı cihatçıların buluştuğu bir merkezdi. Ancak Sudan'a yönelik uluslararası baskı artınca Ladin 1996'da yeniden Afganistan'a döndü. Amerika '*şeytan*' ve '*kafir*' ilan edilmiş Tanzanya, Kenya gibi ülkelerde Amerikan elçiliklerine saldırılarla El Kaide iyice adını duyurmaya başladı. Amerika koyduğu mesafeyi kaldırmış, Ladin'i '*düşman*' ilan etmişti.

Bin Ladin Suudi'ydi. El Kaide ise Suudi parasıyla kurulmuştu. 11 Eylül günü Amerika'nın kalbine yönelik saldırıyı gerçekleştiren 19 hava korsanından 15'i yine Suudi'ydi. Amerika'nın mali ve askeri merkezlerinin hedeflendiği bu saldırıda yaklaşık 3 bin kişi hayatını kaybetti.

Washington yönetimi, 11 Eylül'den dört hafta sonra Afganistan'ı bombalamaya başladı. Dönemin Başkanı Bush, bunu Taliban hükümetinin Bin Ladin'e sığınması nedeniyle yaptık-

larını söyledi. "**Onları deliklerinden çıkaracağız. Onu mağarasından çıkaracağız.**" Bu kadar sert konuşmasına rağmen Bush tuzağa düşmüştü. El Kaide, ABD'yi Afganistan batağına çekmek istiyordu. Çünkü 11 Eylül saldırılarının amacı Amerika'yı İslam dünyasına savaş ilan etmesi için tahrik ederek Müslümanları uyandırmaktı. Nitekim Bin Ladin, Afganistan'a yapılan işgali "*yaptıkları yavaş ve önemsiz*" diyerek Amerikalıları daha fazla tahrik etmeye çalışıyordu.

Bush yönetimi Afganistan'a ilk etapta 11 bin asker yolladı. Daha sonra bu sayı diğer koalisyon ülkelerin katılımıyla 130 bine kadar çıktı. ABD askerleri, Bin Ladin'in saklandığı muhtemel coğrafyaya iki ay giremedi. Amerikalı belgeselci Machiel Moore, Afganistan savaşının amacının farklı olduğunu, "**Bush, ABD'ye saldırın bir katile iki ay kaçma şansı verdi. Çünkü Afganistan savaşının amacı başkaydı**" sözleriyle değerlendirecekti. Evet savaşın amacı başkaydı, çünkü ABD kendi kamusal alanını tüm dünyaya yaymak istiyordu. Amerikan yönetimi 11 Eylül saldırısını yeni savaşların kılıfı yaptı. Çünkü altyapısı daha önce hazırlanmış, ideolojik zemini oluşturulmuş, düşmanı belirlenmiş bir süreç, radikal İslamcılarının bir saldırısı ile tetiklenmişti. ABD tam da istediğini kucağında bulmuştu. Kısacası yeni dönemin ideolojik ve politik temeli 11 Eylül'den çok önce atılmıştı.

Amerikalı muhalif düşünür **Noam Chomsky** bu durumu şöyle ifade ediyor: "Usame Bin Ladin'in 1990'ların başından beri uğraştığı ve önemli ölçüde başarılı olmasına rağmen nihayete erdiremediği İslam dünyasının radikalleşmesi sürecini, ABD güçleri ve politikaları tamamlamaktadır. Burada, Bin Ladin'in tek 'zorunlu' müttefikinin Amerika Birleşik Devletleri olduğu sonucunu çıkarmak makul olacaktır."

El Kaide savaşı Batı'dan İslam dünyasına taşıyor

11 Eylül'den sonra ise El Kaide he-defini değiştirdi. Irak, Suriye, Rojava, Nijerya, Libya'ya savaşı taşıyan El Kai-de'nin tarihinde İsrail'e karşı düzenlediği bir eyleminin olmaması da dikkat çekici. Afganistan, Irak savaşlarından ve 'Arap Bahar'larından karışımıza güçlü çıkan bir El Kaide var. Suriye'deki sonucun ne olacağı ise belirsizliğini koruyor. Üs-telik örgütün lideri Bin Ladin'in öldürül-mesiyle daha da güçlenen bir hareket görüyoruz. Ladin'in öldürülmesi, ABD'nin **"terörle savaş"**la mücadelesinde önemli bir **"başarı"** olarak duyurulmuştu. Oysa öyle olmadığı görülüyor.

Aslında El Kaide örgütlenme ağı, Bin Ladin'in ölümünün ardından askeri bakımdan olmasa da siyasi olarak kıs-men darbe aldı. Ancak silahlı müca-deleyi bir tarafa bırakmadı, aksine ağırlık verdi. El Kaide için siyasi pro-paganda alanı hep ikincil bir alandı. Öyle ki El Kaide'nin Irak kolu IŞİD için

ciddi bir örgütlenme sürecine girdi. As-lında bu El Kaide için yeni bir şeydi. Örgüt ilk kez kurulduğu Pakistan-Af-ganistan dışında başka bir ülkede ye-relde örgütlenmeye başlamıştı. IŞİD'in buradan sökülüp atılmamasının en önemli nedenlerin biri de halk içerisinde örgütlenmiş olması. Irak'ta ise IŞİD dayandığı farklı bir zemin var. Bu zemin içinde Sünni aşiretler ve Saddam'ın Cumhuriyet Muhafızları en başta ge-lenleri...

ABD mezhep çatışmasıyla bölgeyi denetim altına tutmak istiyor

Peki mevcut çatışmalar mezhep sa-vaşlarına dönüşür mü?

Öncelikle Arap baharının en çok El Kaide'ye yaradığını görüyoruz. Arap halklarının ayaklanmaları ile birlikte, Afganistan-Pakistan'daki mücahitler kendi ülkelerine dönerek cihadlarına burada devam ettiler. Mezhepler ça-

ortam tam olarak oluştu.

Amerika'nın El Kaide'ye ilişkin poli-tikalarını irdeleyen KCK Yürütme Kon-seyi Üyesi **Duran Kalkan'a** göre ise durum şöyle: *"Ortadoğu'da mezhep çelişkisini ve çatışmasını istiyor ola-caklar ki El Kaide çalışmalarına en azından göz yumuyorlar. Bölgenin bu biçimdeki kutuplaşması ABD politikaları doğrultusunda oluyor. El Kaide öncü-lüğünde Irak'ın Sünni kesimine, Suriye ve Türkiye'ye dayalı yeni bir blok, Şii eksenine karşı bir Sünni eksenini oluş-turulmaya çalışılıyor. Böylece ABD po-litikalarına dayalı olarak Ortadoğu ye-niden keskin mezhep ayrımlarına sahne oluyor. El Kaide'ye bağlı güçlerin Ro-java'ya yönelik saldırısı işte bu temelde ortaya çıkıyor. El Kaide'nin güçlerini dünyanın dört bir yanından toplayarak bu kadar kolay Suriye'ye getirmesinin altında da bu gerçek yatıyor."*

1979'da Afganistan'da **"cihad ha-reketini"** oluşturan Zbigniew Brzezinski de benzer bir değerlendirmeyi Financial Times gazetesine verdiği mülakatta dile getiriyor. Brzezinski, ABD'nin şu an Irak'taki pozisyonunu **"savaşı kı-zıştırmak"** olduğunu belirtiyor.

ABD, iç savaşı nasıl kızıştırıyor?

"Washington yönetimi Irak'ın tüm sosyal ve siyasal altyapısını tahrip ederken, El Kaide ve radikal islamcılarla işbirliği içine girdi. Irak, bu gruplara teslim edildi. Afganistan'dan Irak'a direnişle karşılaşması ve bozguna uğraması sonucu ABD bölgeyi kurgulanmış bir mezhep çatışmasıyla denetim altında tutma projesi geliştirdi."

O zaman IŞİD adı altında Baas ve Sünni aşiretlerden oluşan koalis-yonun Suriye ve Irak kentlerindeki işgaline bakmamız lazım. IŞİD, Sad-dam Hüseyin'in yardımcısı **İzzet el Duri'nin** de kurucuları arasında olduğu ve onlarla beraber çalışıldığı söyleniyor. Ortadoğulu bazı uzman-lara göre, IŞİD 21 farklı örgütün bu-luştuğu bir çatı örgütü. Türkiye ve Kürdistan kamuoyu daha çok **Rojava Kürdistanı**'ndaki katliamlarıyla tanıdı. Ancak IŞİD'in kökeni Irak'ta. Maliki önderliğindeki merkezi hükümet, esas itibarıyla Şii ittifaka dayanıyor ve Sünni toplumun bu Şii iktidara karşı ciddi bir tepkisi var. IŞİD, bu ihtilaf içinde kendisi açısından çok verimli

bir zemin buldu. IŞİD'i Irak bağlamında sadece Sünni, İslamcı, cihadçı bir örgüt olarak görmemek gerekir. Eski Saddam Hüseyin rejimiyle iç içe geçmiş bir yapı. Aslında IŞİD ortak bir örgütlenme. Diğer taraftan ise El Kaide bağlantısı olan bir örgüt. Bir taraftan da Türkiye'nin Rojava'da Kürtlerin statüye kavuşma-maları için desteklediği bir yapı. Bütün bunların oluşturduğu karanlık, KDP'nin de ABD'nin de Türkiye'nin de içinde

örgütlendiği, birlikte iş yaptıkları bir yapıyla karşı karşıyayız.

Elbetteki bütün bu karmaşayı Ame-rika, Suudi Arabistan organize ediyor. Suriye savaşıyla birlikte Katar ve Tür-kiye'de mezhep savaşını körükleyen cepheye katıldı. Suriye ve Irak'taki ge-lişmeler belki bölünmeyle sonuçlana-caktır. Sorun Irak'ın bölünüp bölün-mediyi de değil, bölünüyor. Artık eski bir Irak'ın varlığını sürdürmesi mümkün değil. Ancak asıl kaygı verici gelişme bölgedeki çatışmanın nerede duracağı kestirilmeyen bir Alevi-Sünni, Şii-Sünni savaşına hızla evrilmesidir.

Bir süre önce İngiliz basını, Suudi İstihbarat şefi **Bender bin Sultan**'ın Türkiye ve Ürdün'deki **'isyanıcı hareket merkezlerini'** yönlendirdiğini yazdı. Dolayısıyla Musul'un ve diğer Irak kent-lerinin IŞİD'in kontrolüne geçmesi ne ABD, ne Suudi Arabistan, ne İsrail, ne KDP, ne de Türkiye için sürpriz değildi. Irak'ın orta kentlerinin işgali de Suri-ye'deki savaş bu ülkelerde örgütlendi.

ABD sömürgeci statükonun devamını istiyor

Bu yeni durum neyi ifade ediyor?

Irak işgalinden sonra ABD'ye karşı ortaya çıkan direnişin bugün gelmiş olduğu çürümüş aşamayı ifade etmek-tedir. Sorunun kaynağı da ABD'nin Or-tadoğu'yu 'köleleştirme' stratejisidir. Artık, Birinci Dünya Savaşı sonunda İngiliz ve Fransızların çizdiği sınırlar dağılıyor. Yeniden çizilen sınırlar var, bu da tüm siyasal güçleri derinden etk-iliyor. Elbette yeni dengeler, yeni ittifaklar da gündemde. ABD Başkanı Barack Obama'nın **"Artık yeni müttefikler seçmeliyiz ve İran bunlardan biri ol-malı"** sözlerini bu çerçevede değer-lendirmemiz lazım. 11 Eylül saldırıların-dan beri El Kaide'ye karşı birlikte mü-cadele teklifinde bulunan İran'ın yeni lideri Hasan Ruhani de **IŞİD'i durdur-mak için Amerika'yla işbirliği yap-a-bilecekleri mesajını da oluşturmakta olan bu yeni dengenin** çerçevesinde okumak daha doğru olacaktır.

Ancak ABD'nin gelişen durum karşısındaki projesi ise biraz daha farklı... Esas olarak kökenleri **Sykes-Picot** anlaşmasıyla atılan sömürgeci statükonun devamını istiyor. Arap isyan-larıyla birlikte ABD bu amacı kimi yeni aktörlerle pratiğe yansıtmaya çalıştı. Hüsnü Mübarek gibi eski işbirlikçiler, Mursi, Erdoğan gibi 'yeni işbirlikçi'lerle değiştirilerek bu statükonun yeniden devamı denendi. Ne var ki, Suriye'deki savaşta ortaya çıkan radikal yapılar, Libya'daki elçilik baskını, Mursi ve Er-doğan'ın istikrarsızlıkları, ABD'nin ge-leneksel siyasetine dönme eğilimine girdiğini gösterdi. Şimdi ABD'de "radikal İslama" karşı eski müttefikleri yeniden devreye sokarak statükoyu koruma yönündeki eğilim güçleniyor. IŞİD'in güçlenmesi de bu eğilimi besliyor. Böyle olunca Mısır'da Sisi gibi "eski" türden müttefikler devreye sokuluyor, İsrail daha fazla inisiyatif kazanıyor. Türkiye gibi geleneksel ittifaklara yeniden başvu-ruluyor. Ancak Türkiye'nin durumu biraz daha farklı. Dikkat edilirse, Amerika Irak krizinde kendisini 'İslam dünyasının lider' ülkesi olarak takdim eden Türkiye ile değil İran ile sorunu görüşüyor.

Rojava, KDP, İran ve Şam'a havale ediliyor

Yeni oluşan ittifak ve dengelere ek-lemelenen bir başka gelişme sözkonusu. Türkiye, Güney Kürdistan'la işbirliğini geliştiriyor. Bu sadece bir petrol işbirliği

değil, politik ve stratejik derinliği olan bir ilişki. Yeni durumda Irak'ta merkezi yönetimin (mevcut Başbakan Nuri Ma-liki değil) güçlendirilmesi yönünde bir irade ortaya çıkmış görünüyor. Bu, o zaman Ankara, Hewlêr, Bağdat, Wash-ington, hatta Tahran ve Şam yöneti-minin yeni cephede müttefik olarak buluşmaları anlamına geliyor. Böyle yeni bir durum ile karşı karşıyayız. Bu durumda Türkiye için Rojava Kürdistanı'ndaki oluşumu tasfiye gir-işimi IŞİD hareketinden alınıp, KDP, İran ve Esad rejimiyle birlikte oluşan yeni bloka havale edilecek gibi görünüyor.

Independent gazetesinin deneyimli Ortadoğu muhabiri Patrick Cockburn ise IŞİD gibi bir örgütte savaşmasına rağmen Batılı devletlerin statükonun korunmasından yana olduğunu belirt-iyor. Kürtlere Batı'nın neden soğuk yak-laştığını ise "Kürtlerin statükoyu tehdit etmesinden, sınırları ortadan kaldır-masından endişe ediyorlar" şeklinde özetliyor.

Türkiye Kürt politikasını değiştirir mi?

Rojava Kürtlerini bastırmak için AKP iktidarının korkunç girişimleri oldu. Kürt özgürlük hareketini tasfiye için Türkiye, IŞİD'i devreye soktu. Bu örgütün "kılcak damarlarına kadar girdiler." IŞİD, Ro-java Kürdistan'ında Türkiye'nin ajan örgütü gibi çalıştı, yüzlerce insanın hayatına malolan katliamlar yaptı. Türkiye sadece IŞİD'i değil, Suriye muhalefeti içerisinde Kürt karşıtı, Arap milliyetçisi damara da oynadı. KDP'yi de, Türkmen aşiretlerini de Kürtlere karşı kullanmaya çalıştı. AKP, bir tarafta Suriye'de kalıcı bir Alevi-Sünni savaşını körüklerken, diğer taraftan da Rojava'da Arap-Kürt çatışmasının tohumlarını eken bir rol oynadı. Çünkü Rojava Kürtleri bir statü kazanırsa, statüsüz Türkiye düzeninin sürdürülemeyeceğini biliyorlardı.

Şimdi, Türkiye bu siyasetinden vazgeçmiş midir? ABD'nin baskısıyla Türkiye'nin IŞİD ile arasına mesafe koy-duğu görülüyor. Türkiye, mevcut du-rumda bir müttefik değiştiriyor olabilir. Onun için de IŞİD, konsoloslugu basıp Türkiye'ye bir gözdağı veriyor. Anlaşılan, karşılıklı hamleler yapılıyor. Nitekim Ruhani Ankara'ya geldiğinde kapalı kapılar ardında neler konuştuklarını bilmiyoruz, ama Abdullah Gül'le basın toplantısında "Bölgedeki tüm problemlerle ve terörle beraber mücadele edeceğiz" dediler ve işbirliğinden söz ettiler. Bölgede Irak ve Suriye'den başka ne problem var; IŞİD. Demek oluyor ki Türkiye'yle anlaşma yapılmış, alt yapısı hazırlanmış bir plan var. Ankara'nın IŞİD ile kurduğu ilişkiler karanlıkta olduğu için bu ilişkileri açığa çıkartacak radikal bir tutum al-mayacağı da görülüyor. Nijerya'da kızları kaçıran Boko Haram'la bile ilişkisi olduğu ortaya çıkan Türkiye, IŞİD meselesinde bir sır perdesi oluşturmaya çalışıyor. Ancak hem Türkiye'nin, hem İran'ın, hem de KDP'nin IŞİD'i Rojava'da Kürtlere karşı destekleyeceği görülüyor. Sorumuza dönersek, Türkiye'nin klasik inkarcı Kürt politikası değişmemiş, hedefinde ise PKK'nın tasfiyesi bulunuyor. 'Çözüm' olarak adlandırılan süreci Türkiye PKK'nın çözüleceği bir süreç olarak değerlendiriyor.

Irak'taki gelişmeler artık Ortadoğu'da **"haritaların değişeceği"** anlamına gelmektir. Bölgede, Suriye'deki gelişmeleri bile gölgeleyecek yeni gelişmelerin olması kaçınılmaz görün-mektedir. Bu kapsamda; Kürt soru-nunun bölge çapındaki çözümü için son derece önemli yeni dayanakların da ortaya çıktığını belirtebiliriz.

Sarya Bêrivan

siyasi propaganda, yaptıkları vahşeti **'youtube'** yüklemekten ibaret.

El Kaide, savaşını 11 Eylül'den sonra Batı topraklarından İslam dünyasına taşıdı. Amerika 2003 yılı Mart ayında Irak'ı işgal ettiğinde, El Kaide ve bağ-lantılı gruplar hemen buraya yerleşti. Bu arada Baasçılardan ve Sünni aşi-retlerden oluşan IŞİD kuruluşunu ilan etti. Suriye ve Irak'ta IŞİD ve El Nusra, silahlı eylemlerin yanısıra halk içerisinde

tışması da Amerikan'ın Irak işgali ile başladı. Washington Irak'ın tüm sosyal ve siyasal altyapısını tahrip ederken, El Kaide ve radikal İslamcılarla işbirliği içine girdi. Irak, bu gruplara teslim edildi. Afganistan'dan Irak'a direnişle karşılaşması ve bozguna uğraması so-nucu ABD bölgeyi kurgulanmış bir mez-hep çatışmasıyla denetim altında tutma projesini geliştirdi. Suriye'deki savaşla birlikte de mezhepsel çatışmaya müsait

Perspektifimiz, ortak savunma hattı

Delal Amed

7 “Önder Apo, IŞİD güçlerinin bölge açısından oluşturduğu tehlikeye karşı ‘Ortak Savunma Hattı’ oluşturulması perspektifini öngördü. Bu hattın oluşturulmasında sorumluluk ve görevlerimiz vardır, bunun bilinciyle hareket edeceğiz.”

“Licê, Meskan’da başlayan halk direnişî savaşı hazırlıklarına tepki hareketi olarak gelişti.”

2013 yılı Newrozu’nda Önder Apo, 2012 yılı devrimci halk savaşı hamlesinin kazanımlarına dayanarak İmralı’da devlet heyeti ile başlatılan dialog sürecini Kürt sorununda kalıcı çözüme ulaşmak için “**demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa**” hamlesini başlattı. Bu hamle temelinde çözüm sürecinin gelişmesi için askeri alanda çatışmasızlık ilan ettik. Kalıcı çözüme imkan sunması açısından Kuzey alanlarında bulunan gerilla güçlerimizi Medya Savunma Alanları’na çekme kararı aldık. Bu kararımız doğrultusunda 13 Nisan tarihinden itibaren belli sayıdaki gücümüz Medya Savunma Alanlarına çekildi. Çatışmasızlık süreci, Türk ordusu ve AKP hükümetinin ciddi provokasyon, tahrik çabalarına rağmen güçlerimiz tarafından büyük bir titizlik ve sağduyuyla sürdürüldü. Ancak çözüm, mücadele eden tarafların karşılıklı adım atmasına bağlı gelişmek durumundadır. Hareketimiz sürecin gerektirdiği adımları tek taraflı geliştirdi. Fakat AKP, çözüm konusunda herhangi pratik bir adım atmamıştır. Çatışmasızlık pozisyonunu, AKP’ye bu şansı değerlendirmesi için sürdürmekle birlikte Kuzey’deki gerilla güçlerimizin gelişimini durdurduk.

Koruculuk sistemi derinleştirildi, kapsamlı operasyon merkezleri oluşturdu

Kürt meselesinin çözümü için ciddi bir zemin ve koşullar olmasına rağmen AKP bu fırsatı değerlendirmedeği gibi çözüm niyetinin olmadığı ortaya çıktı. Süreci, iktidar hesapları doğrultusunda seçim hesaplarına heba ederek, halkımızı ve hareketimizi oyalama siyasetiyle beklenti yaratarak tasfiye etmeyi amaçlamıştır.

Çatışmasızlık süreci AKP ve Türk ordusunun provokatif girişimlerine rağmen hareketimizin sağduyulu yaklaşımlarıyla 2013 Newrozu’ndan itibaren sürdürülmeye çalışıldı. Fakat AKP, ça-

tışmasızlık sürecini siyasi alanda iktidarını kalıcı kılma hesaplarıyla suistimal ederek lehine kullanmak istemiştir. Askeri alanda ise Türk ordu güçleri çatışmasızlık sürecinde büyük bir savaş hazırlığı içerisine girmiştir. Kürdistan’ı işgal planı çerçevesinde sınırları tahkim etmeye çalışmış, sınırlarda aldığı tedbirleri arttırarak, tel örgü sistemini fazlaştırmış, güvenlik duvarı adı altında kale-sur gibi geçit vermeyen duvarlar inşa etmiştir. Tahkim edilmiş sınır duvarlarıyla Kürdistan parçalarını tümünden birbirinden koparmayı hedeflemiştir. Diğer taraftan Kuzey Kürdistan coğrafyasını parçalara bölüp, birbirinden koparmayı hedefleyerek askeri amaçlı yol ve baraj yapımlarına başlatmıştır. Bununla amaçlanan gerilla güçlerimizin Kuzey Kürdistan’daki hareketini önlemek, gerillayı bölgeden çıkarmak ve alanları boşaltacak tarzda tasfiye konsepti geliştirmektedir.

Bu süreçte Türk ordusu, kalekollar inşa ederek askeri üs, operasyon merkezleri oluşturmaya çalışmıştır. Yeni yapılmak istenen kalekollarla hem çok sayıda askeri gücün konumlandırılacağı üsler oluşturma hem de kapsamlı bir savaşı yürütecek operasyon merkezleri kurma amaçlanmıştır.

Gerilla, bu süreçte çatışmasızlık pozisyonunu koruduğundan ordu güçleriyle sıcak temasa girmek için konumlanmasına dikkat etmiş ve hareketliliğini sınırlamıştır. Ancak Türk ordusu gerilla’nın bu pozisyonunu kendi lehine değerlendirmek istemiştir. Bir yandan ordu birliklerini yenileyip arttırırken, öte yandan özel savaş kurumlaşmalarından olan **koruculuk sistemini derinleştirdi**. JİTEM gibi kontrgerilla örgütlenmelerine ağırlık vererek harekete geçirdi. Yıllardır Kürdistan’da çok çetin yürüyen savaş süreçlerinde dahi bu düzeyde askeri üs inşası, savaş hazırlıkları, özel savaş kurumlaşmaları ve askeri hareketlilik geliştirilmeyen, çatışmasızlık sürecinde yapılmış olması dikkat çekici.

Bütün bu savaş hazırlıkları, Türk devleti ve AKP hükümetinin kesinlikle Kürt sorununu çözme niyetinin olma-

ması ve inkar-imha zihniyetiyle tasfiye konseptinin sürdürülmek istenmesinin göstergesidir. Bu konseptin yürürlükte olduğu Önder Apo ve hareketimiz tarafından deşifre edildi. Demokratik çözümde tüm samimi çabalarımıza rağmen AKP hükümetinin gerçek yüzü, ikiyüzlülüğü ortaya çıkmıştır. Mücademizin ulaştığı düzeyle bağlantılı halkımızın bilinç düzeyi ve mücadele duruşu, Türk devletinin oyunlarına gelinmeyeceğini, olursa demokratik mücadele yöntemleriyle olmazsa da kendi özgücüne dayanarak çözümü geliştirmede ısrarcı olacağını herkes bilmektedir. Önderlik, halk ve hareket olarak mücadele duruşumuz bunu fazlasıyla kanıtlamaktadır.

Halk demokratik özerk sistemini geliştirecektir

2014 baharıyla birlikte **Türk ordusu askeri hazırlıklarına hız vermiş ve Kürdistan’ı işgal planını tamamlamayı hedeflemiştir**. Bu temelde harekete geçen Türk ordu güçleriyle kısmi yaşanan çatışmalar da oldu. Hem sınır alanlarında hem de gerillanın konumlandığı bölgelerde kısmi bazı çatışmalar yaşandı. Fakat hala çözüm süreci yürüyor havası yaratmak için bu çatışmaları Türk medyası kamuoyuna yansıtmamaya çalıştı. AKP hükümeti oyalama siyasetiyle beklenti yaratırken, hareketimizi savaşı isteyen taraf olarak gösterme çabası içine girdiğini belirtmemiz gerekiyor.

Halkımız artık Türk devletinin siyasetini bilince çıkarmış, tasfiye ve savaş hazırlıkları karşısında kendi özgücü ile direniş içerisine girmiştir. Licê, Colemêrg (Hakkari) Meskan’da başlayan halk direnişî Türk devleti ve ordusunun savaş hazırlıklarına tepki hareketi olarak gelişmiştir. Yeni kalekol yapımlarına tepki olarak gelişen bu hareketlilik aynı zamanda Türk devletinin çözümsüzlük politikalarına karşı halkımızın özgücüne dayalı olarak demokratik özerk sistemini geliştirme hamlesi olarak da değerlendirilebilir. Rojava Kürdistan’ında öz-

gürlük devrimini başarılarak özerk sistemini inşa eden Kürt halkı Kuzey Kürdistan’da da demokratik özerk sistemini geliştirmeyi dayatmaktadır. Halkımızın ulaştığı düzey, özgür yaşam dışında hiçbir seçeneği kabul etmeme duruşudur ve özgür yaşam için bedeli ne olursa olsun mücadele ve direniş sergilemektedir.

Artık Kürt halkı geri dönülemez bir yola girmiştir, özgürlüğünü sağlayıncaya kadar bu direniş-mücadele sürecektir. Kuşkusuz halkımız tercihini demokratik çözümden yana koymuştur ve bunun için ısrar da edecektir. Fakat çözüm mücadelesi karşılıklı taraflar arasında gelişir. Bu süreç tek taraflı atılacak adımlarla yürümez. Demokratik çözüm sürecinin gelişmesi için üzerimize düşenleri fazlasıyla yerine getirdik, bundan sonra da gerekli adımları atmaktan çekinmeyeceğiz. Ancak sorunun muhatabı olan Türk devletinin de demokratik çözüm için yapması gerekenler vardır. Geçen süreçte AKP çözüm süreci için herhangi olumlu bir adım atmadığı gibi savaş hazırlıkları yürüterek süreci baltalama, provoke etme ve hareketimizi tasfiye arayışı içerisindedir. Tüm bunlara rağmen halkımızın bu süreçte sergilediği direniş tutumu demokratik çözümde ısrar etme duruşudur. Fakat halkımız şunu da net göstermiştir ki, demokratik çözüm için karşı tarafı adım atmaya zorlayacak her türlü çabayı sergileyecek ancak buna rağmen karşı taraf gelmezse kendi özgücü ile demokratik özerk sistemini geliştirecektir. Bu süreçteki halk hareketliliğini bu biçimiyle anlamak gerekir.

Süreç tek taraflı adımlarla yürümez

Mevcut halk hareketliliğinin demokratik eylemliliklerle sürdürülmesi, yol kesme, barikatlar, kepenk kapatma eylemlerine son verilmesi yaklaşımımız AKP’ye sunulan bir fırsat, şanstır. Türk devleti ve AKP hükümeti gelişen bu halk eylemliliği karşısında kamuoyu nezdinde ciddi anlamda zorlanmıştı

7 “Türk ordusu güçlerini yenileyerek arttırdı. Koruculuk sistemini derinleştirip yeniledi. JİTEM tarzı kontr-gerilla örgütlenmelerine ağırlık vererek harekete geçirdi. Kapsamlı bir savaş için operasyon merkezleri oluşturdu. Bütün bunları çatışmasızlık sürecinde geliştirdi.”

“İran, IŞİD'in işgalini Suriye-Rojava zeminine kaydırmakta ısrarlı olacaktır. Kürt halkının ulusal birlik zemininin güçlenmemesi için elinden geleni yapacağı gibi, AKP ile stratejik ittifaklara gidecektir. DAİŞ'in ise Rojava Devrimini boğmak için saldırı konseptlerini geliştirmesi ihtimal dahilindedir.”

ve siyaseti deşifre olmuştur. Ancak AKP hükümetinin çokça dillendirdiği, ‘aslında biz de çözüm sürecinin gelişmesini istiyoruz, gerekli adımları atacağız’ söylemlerinin pratikleştirilmesi için sunulmuş bir fırsattır. Kendisine sunulan bu fırsatı AKP'nin iyi değerlendirmesi gereklidir. Yoksa Kürt halkının önünü kimse, hiçbir güç alamaz.

Türk devlet yapılanması içerisinde, çözüm sürecinin gelişmesini istemeyen paralel yapılar da mevcuttur. Hareketimizin bu süreçte yaptığı çağrı ile halk eylemliliklerinin demokratik tarzda sürdürülmesi aynı zamanda bu paralel yapıların süreci proveke etme çabalarını da önlemektedir. Son bayrak provokasyonu tarzdaki bazı girişimler de gelişti. Bu tarzdaki girişimleri de önlemek için alınmış bir tedbirdir. Yaklaşımımızın bu biçimiyle anlaşılması gerekir. Fakat Kürt halkı çözüm sürecine girmiştir, Kürt sorunu çözümünü dayatmaktadır. Bu sürecin zamana yayılması, çözüm-süz bırakılması söz konusu olamaz. Bölgesel gelişmeler de bunu fazlasıyla doğrulamaktadır.

Yeni dönem mücadele yaklaşımımız Önder Apo'nun 2013 Newroz'u'nda ilan ettiği “*demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa*” hamlesi hedefiyle Kürdistan'da demokratik özerkliğin inşa edilmesi temelinde gelişecektir. Kuşkusuz ki, **demokratik özerkliğin inşasını geliştirme doğru bir savunma anlayışıyla mümkün olacaktır.** Bu nedenle tüm Kürdistan parçalarında demokratik özerkliği geliştirirken aktif savunmayı esas alacağız. Kürdistan gibi işgal tehditi altındaki bir yerde her gün saldırılarla karşı karşıya kalınan bir ülkede yaşamak ancak doğru savunma anlayışı ve güvenlik sistemiyle mümkündür. Kürdistan'da halkımızın varlığı ve savunması gerilla güçlerimizce sağlanmıştır. Bundan sonra da özgürlüğün sağlanmasında gerilla rolünü fazlasıyla oynayacaktır.

Demokratik özerkliği inşa sürecinin hayata geçirilmesinde halk ve hareket olarak, Türk devlet güçlerinin engelleme ve saldırılarıyla karşı karşıya olduğumuz açıktır. Daha şimdiden görüldüğü üzere Türk devleti 2013 yılından itibaren geliştirdiği savaş hazırlıklarını devreye koymaktadır. 2014 yılı ile birlikte savaş hazırlıklarını hızlandırmış ve baharla birlikte Medya Savunma Alanları'nda yoğun keşif ve savaş uçaklarının hareketliliğinin yanısıra Kuzey'in birçok alanında operasyonları devreye koymuştur. İnşa hamlesini geliştirirken hareketimize, halkımıza yönelik katliamlara kadar varacak saldırılarla karşılaşacağımız kesindir. Gerilla güçleri bu saldırılara karşı her düzeyde hazırlık içerisinde olduğunu belirtebiliriz.

Nasıl bir savunma anlayışı sorusu oldukça önem taşımaktadır. Bu konuda da Önder Apo'nun geliştirdiği perspektifler söz konusudur. Demokratik özerkliğin inşa edilmesinde tüm Kürdistan

parçaları için aktif savunma anlayışıyla mücadele edilmesi gerektiğini belirtmektedir. “*Sizlerin icat ettiği pasif savunma anlayışını terk ederek aktif savunma anlayışını geliştirmelisiniz*” derken Önder Apo'nun mücadele anlayışında pasif savunmaya yer olmadığını anlamaktayız, ki bunu bizlerin icat ettiğini belirtmektedir.

Gerilla aktif savunma anlayışıyla dönem mücadelesini karşılamaya hazır

Pasif savunma , 3. dönem mücadele anlayışı olarak, dönemsel ateşkes ve çatışmalar olarak geçen süreçte esas alınan bir yaklaşımdı. Geçen mücadele dönemi şunu çok net olarak ortaya çıkardı ki, pasif savunma ile fiziki varlığı korumak bil güçtür, fiziki olarak var olsa bile etki gücü olmayan, aktivitesi olmayan gücün mücadele dinamiğinden uzaklaşacağı zamanla içte çürüme ve yozlaşma tehlikesi yaşayacağı kesindir.

İçine girdiğimiz dönem mücadelesinin pasif mücadele tutumu ile başarılamayacağı kesindir. Dönem, mücadele dinamiklerimize aktif pozisyonu dayatmaktadır. Olası tüm gelişmelere zamanında ve yerinde müdahil olabilecek hazırlıklı, örgütlü ve mevzilenmesini dönem ihtiyaçlarına göre sağlamak almış bir pozisyonu yakalamak aktif savunma anlayışının gereğidir.

Güney Kürdistan ve Irak açısından

müzdeki dönem, sürecin nasıl sonuçlanacağı henüz kestirilmemekle birlikte Irak'ta Şiiler, Sünniler, Kürtler şeklinde bir bölünmenin yaşanacağı ve buna göre sistemin oluşturulacağı ihtimal dahilindedir.

Irak'ta oluşan bu gündem; bölgede mevcut dengeleri değiştirip bunun yerine yeni dengeleri oluşturdu. Bu dengelerin nasıl oluşacağını ve ne zamana kadar süreceğini koşullar belirleyecektir. Bu konuda kısaca bazı hususları belirtmek gerekirse; bölgede müdahaleleriyle aktifleşen IŞİD; Rojava Devrimine karşı İran,Türkiye ve KDP tarafından desteklendi. Fakat bu durum, Irak zemininde değişim göstermiştir. Kürt halkının kazanımlarını tasfiye etmek için geliştirdiği yönelimlerde IŞİD, bölge güçlerince desteklenmekle birlikte Irak'ta bu güçlerle karşı karşıya gelmiş, çelişki-çatışmalı duruma düşmüştür. Irak'ta Şii'lere saldırınca İran devleti ile IŞİD karşı karşıya gelmiştir.

KDP'nin halkı savunmasız bırakması IŞİD'le gizli anlaşmanın yapıldığını gösteriyor

KDP açısından ise, IŞİD Musul'u ele geçirirken KDP'nin halkı savunmasız bırakıp kayıtsız kalması, alttan alta gizli bir anlaşma yapıldığını göstermektedir ama öte yandan KDP'nin bu kadar halkı savunmasız bırakmasının Kürt tabanı tarafından benim-

sıyla İran'ın Irak'ta hakim olma çabalarına ket vurulmuş oluyor. İran böyle bir durumla karşı karşıyadır. Rojava Devrimine karşı desteklediği IŞİD; Irak'ta çıkarlarına ters düşmüştür. Ancak İran'ın da IŞİD'in bu yayılmacı politikaları karşısında kayıtsız kalmayacağı açıktır. Bunun için uluslararası alanda ve bölge içerisinde ittifak kurma arayışında olduğu görülüyor. **İran, öncelikle IŞİD'i Irak zemininde daraltarak yönünü Suriye'ye-Rojava'ya çevirmesini sağlayabilir.** Bunun için KDP ve Türkiye ile ittifakını daha da derinleştirebilir. Çünkü her üç güçte Rojava'ın zayıflatılmasını hedefliyor.

İran, IŞİD'in işgal saldırısını Suriye-Rojava'ya kaydırmakta ısrarlı olacaktır. Kürt halkının ulusal birlik zemininin güçlenmemesi için elinden geleni yapacaktır. AKP hükümeti ile stratejik ittifaklara gidecektir. KDP'nin ulusal birliğe gelmesini engelleyecek politikalar uygulayacaktır. İran ve Türkiye bölge içerisinde oluşan bu gündemler doğrultusunda hareketimize karşı yeni politika arayışındadır.

Önder Apo, IŞİD'in bölge açısından oluşturduğu tehlikeyi görerek, ‘**Ortak Savunma Hattı**’ oluşturulması perspektifini öngörmüştü. Bu perspektiften hareketle, bu hattın oluşturulmasında sorumluluk ve görevlerimiz vardır. Ortaya çıkan bu gelişmelerle beraber Kürt ulusal birliğinin oluşması ve bunun kalıcı örgütlülüğe kavuşması için koşullar olgunlaşmıştır. Bu anlamda tarihi değeri olan ulusal birliğin oluşması için

culuk sistemi geliştirme, halk üzerinde baskı kurma, yeni karakollar inşa ederek gerillanın alanda konumlanmasını engellemeye çalışmıştır. Ancak **İran rejiminin temel siyaseti savaşı kendi sahasında değil dışarıda yürütme temelindedir.** Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı Rojava'da direkt olmazsa da IŞİD'i destekleyerek, Türk devleti ile dönemsel geliştirdiği ittifaklarla mücadelemize karşı aktif bir durum içerisinde olmuştur. Bunu sadece halkımıza ve özgürlük hareketimize karşı değil mücadele halinde olduğu güçlere karşı da uygulamaktadır.

İran şunu çok iyi bilmektedir; kendi sınırlarında çok farklı kültürler, halklar söz konusu olduğundan demokratik unsurların mücadelelerinin gelişme zemini her zaman vardır ve devrim potansiyeli olan bu demokratik unsurlar rejimi ciddi anlamda zorlar. Hareketimize karşı da bu mücadele tarzını esas aldı. Bölgede dış güçlerin müdahalesinin olduğu ve buna karşılık bölgesel statükocu güçlerin direniş pozisyonları ile birlikte demokratik unsurların harekete geçme potansiyelinin olduğu bir dönemde özgürlük hareketimizle çatışmasızlık pozisyonunun bozulması çıkarlarına denk düşmez. Fakat Kürt halkına karşı düşmanca tutumu bu temelde yaptığı askeri hazırlıklar dönemsel çatışma zeminini de doğurmaktadır. Bahar sürecinde yaşanan çatışmalar da bunun göstergesidir. Bu çatışmaları çatışmasızlık sürecinin tümünden ortadan kaldırıldığı

“Demokratik özerkliğin inşası ancak doğru bir savunma anlayışıyla mümkün olacaktır.”

Fotoğraf: Diyarbakır, Lice

bu süreçte yeni ve olağanüstü gelişmeler ortaya çıktı. IŞİD tarafından Musul ele geçirildi. IŞİD güçleri özellikle son yıllarda bölgeye yönelik politikalarını yoğunlaştırmış durumdadır. El Kaide tabanına dayalı IŞİD, ilk başta Suriye'de Batı destekli muhalif güçleri temsil eden Özgür Suriye Ordusuna karşı kendisini radikal İslam çizgisi temelinde örgütleyen bir oluşum olarak ortaya çıktı. Daha sonra Rojava Devrimi ve Kürt halkına yönelik müdahaleleriyle kendisini aktifleştirerek örgütledi. Ortadoğu'da İslam maskesi altında şeriata dayalı vahşi saldırıları uygulayan gerici bir güçtür. Bu yapı; Ortadoğu'da kendisini hakim kılmak istemektedir. En son hamlesini Irak'ta gerçekleştirdi. Irak'ta halklar-mezhepler arasındaki çelişkileri daha körükleyerek bundan faydalanmakta ve kendisini örgütlemektedir. Özellikle Sünni tabanla birlikte kendisini BAAS rejiminin önde gelenlerine dayandırarak Irak'ta hakimiyetini gerçekleştirmektedir. IŞİD, Musul'la başlayarak Bağdat'a kadar işgal hareketini ilerletmek istemektedir. Ön-

senmeyeceğini iyi bilmekte, bu yüzden yürüttüğü siyasetin üstünü örtmek için işgal karşısında halkı savunuyor görüntüsünü vermek için seferberlik çağrısında bulundu. Yine bu son günlerde IŞİD'in vahşet düzeyine varan saldırıları ve bölgeyi işgal gerçeği ortaya çıkınca, yaklaşık 2 yıldır DAİŞ güçlerine karşı direnen ve Rojava halkının savunmasını yapan YPG'nin direnişi ve kahramanlığı tartışılıp takdir edildi. YPG, Rojava'da oluşturduğu direniş ve savunma çizgisi doğrultusunda Güney Kürdistan'da da halkı savunma yönünde sorumlu yaklaşarak harekete geçince KDP bu durumdan rahatsız oldu. Çünkü KDP'nin halkı savunmaması, gizliden gizliye IŞİD'le anlaşması Kürtler nezdinde KDP'ye güvensizliğini daha da derinleştirmektedir.

IŞİD kendisini daha çok güçlendirerek baştan beri hedeflediği Rojava Devrimini boğmak için önümüzdeki dönem Rojava'ya dönük saldırı konseptlerini geliştirmesi ihtimal dahilindedir. İran açısından ele aldığımızda, IŞİD'in Sünnilere dayanarak Şii'lere saldırma-

gerekli çaba ve mücadele duruşunu sergilemek kaçınılmazdır.

İran'ın siyaseti savaşı kendi sahasında değil dışarıda yürütme temelindedir

İran rejiminin Kürt sorununa yaklaşımı Türk devlet politikasından çok ayrı düşünülemez. İran, Kürt sorununun çözümünü kesinlikle istememekte ve engellemek için her türlü saldırıyı geliştirmektedir. 2011 yılında Türk devletiyle birlikte Kandil alanına dönük ortak geliştirdiği bir saldırı konsepti olmuştur. Bu saldırı konsepti Kandil'de gerilla güçlerimizin direnişi ile boşa çıkınca İran ile çatışmasızlık pozisyonu sağlandı. Küresel güçlerin müdahalesi ile karşı karşıya olan İran, Kürt halkı ile çatışmasızlık pozisyonunu tercih etmiştir. Bu anlamda 2011 yılından bu yana çatışmasızlık pozisyonu mevcuttur. Fakat bu çatışmasızlık sürecinde İran, Kürt halkına karşı düşmanlığını bırakmamış aksine iç alanlarda koru-

biçiminde ele almamak lazım. Stratejik olarak bu dönemde çatışmasızlık sürecinin ortadan kaldırılması İran rejiminin çıkarlarına denk düşmez. Özellikle de Irak'ta yaşanan son gelişmeler de değerlendirildiğinde İran'ın hareketimizle bu süreçte çatışmalı pozisyona gelmeyi çok fazla tercih edeceği düşünülemez. Fakat Kürt özgürlük hareketinin gelişim düzeyi tüm Kürdistan parçalarında çözümü dayatan pozisyona gelmiş olması karşısında İran'ın sessiz kalmayacağı kesindir.

Bölge ve Kürdistan'da her geçen gün yoğunlaşan gelişmeler özgürlük hareketi olarak sorumluluklarımızı daha da çok arttırmaktadır. Geldiğimiz aşamada yürüttüğümüz mücadelenin kazanımlarıyla Kürdistan'da inkâr-imha zihniyetiyle, varlığımızı yok sayan rejim ve bu temelde gelişen siyaset ve uygulamalar aşılmıştır. Bunun bilinciyle; Kürdistan'ın dört parçasında halkların savunulması ve Kürdistan'da Demokratik Özerkliği inşa etme çalışmalarını yüksek bir tempo ve duyarlılıkla geliştirmek durumundayız.

Zilan bir emir bir sembol bir tarzdır...

Önder Abdullah Öcalan

Zilan yoldaşın eylemi öyle sanıldığı gibi bir intihar eylemi değildir. Tamamen dönemsel, tarihi, planlı, oldukça örgütlü, cesur, fedakar ve soğukkanlı bir eylemdir. Bir gerilla bölüğünün veya taburunun yapabileceği bir saldırıyı tek başına gerçekleştirme gibi bir anlama sahiptir. Çok ileri boyutlu bir saldırı eylemi olarak değerlendirmek gerekiyor.

Unutmayalım ki, sayıları yüzleri aşan gerilla birliklerimiz en elverişli koşullarda bile büyük kayıplar verdiler. Güçlerimizin kendilerini bu biçimde örgütleyip, düşmanın üzerine yürütemediği, sağlıklı ve planlı bir gerilla eylemi gerçekleştiremedikleri gibi aksine daha fazla kayıplar verdiklerini söylemek gerekiyor. Belki de eylemlerimizin çoğu bu tarzdadır. Silahlı savaşım tarihimizde bu yetmez eylem anlayışının egemen olduğu da dikkate alındığında; ister kişilik, ister gelişkin bir birlik tarafından olsun bu düzeyde planlı bir eylemin pek gerçekleştirilemediği göz önüne getirildiğinde, PKK silahlı savaşım çizgisinde bu eylemin yeri son derece belirgindir ve tarihidir. En gelişkin ve PKK'nin hak ettiği gerçek bir eylem

biçimi olarak değerlendirmek mümkündür. İntihar eylemi denilecek bir olay varsa o da bu eylem değil, diğer eylemlerdir. İntihar kişiliklerinden bahsedilecekse ve bunlar kimlerdir diye sorulacak olursa sizlerin kişilikleridir. İntiharvari eylem anlayışından en uzak yaklaşım bu militan yoldaşın eylemidir.

Oldukça özgür iradeli, planlı ve son derece riskli koşullarda eksiksiz olarak böyle bir eylem gerçekleştirmek olsa olsa PKK'nin askeri çizgisine de bir çıkışı yaptırmakla izah edilebilir. Bu hususları fazla açma gereği duymuyorum, sadece yanlış bir tanımlamayı önlemek için bunu belirtme gereğini duyuyorum. İster eylemlerden kaçınan, ister intiharvari biçimde düşmana hiçbir zarar vermeden kendisiyle birlikte yüzlerce yoldaşının imha olmasına yol açan eylem anlayışı ancak intihar olarak değerlendirilebilir. Zilan yoldaşın gerçekleştirmiş olduğu bu eylem aynı zamanda intiharvari eylem anlayışına da büyük bir darbedir, bir panzehirdir.

**Ölecekseniz doğru ölün!
Saldıracağınız doğru saldırın!**
Bu kadar somut.

Zilan yoldaşın eylemi böylesine görkemli mesajlarla dolu. Bütün Dêrsim'de, Kürdistan'da gerillanın yapamadığını böyle yapın diyor. Bu oldukça açık ve net. Bıraktığı mektuplarda oldukça çarpıcı yönler var. Özellikle PKK'nin ideolojik-politik hattının mükemmel ve çok özlü kavranılması söz konusu. Mektuplarda eylemin ideolojik-politik temelinin, çerçevesinin mükemmel ortaya koyuyor. Unutmayalım ki, yapımızın eylemciliğinde ideolojik-politik esaslardan kopukluk ileri düzeydedir. Bu yönüyle de PKK'nin eylem anlayışına büyük doğallık kazandırıyor. **"İddia, kararlılık, netleşme, bağlılık gibi konularda tam güçlendiğimi belirtebilirim"** diyor.

İradesi var, salt iradeyle de yetinmiyor. PKK'yi ne kadar güçlü kavradığını ortaya koyuyor. PKK'yi kavramadan, PKK adına eylem yapma hakkını kendinde görmüyor ve bunu büyük bir yanlışlık, haksızlık olarak değerlendiriyor. PKK adına yapılacak bir eylemin PKK'nin özünün doğru kavranılmasından geçtiğinin oldukça farkında. Diğer taraftan sizler de eylemcilik yapıyorsunuz. Azminiz, kararlılığınız, iddianız, moraliniz,

netleşmeniz ne kadar? PKK'yi ne kadar kavramışsınız? Zilan yoldaşta bütün bunlar açık ve oldukça müthiş bir parti tanımına ulaşıyor.

Bu bir manifestodur.

Bir yemindir.

Peki sizler partiyi bu biçimde tanıyor musunuz? Tanımıyorsanız PKK'nin silahını neden taşıyorsunuz? Bu halkın tarihi gerçekliğinden habersizseniz savaş ve parti saflarında ne işiniz var?

Zilan yoldaş güçlü ve doğru bir tarih anlayışına da sahip. Mükemmel bir tarih özetlemesi yapıyor. Tarihi temellere dayanmayan bir dava adamı köksüzdür. Bu büyük yoldaş, kesinlikle tarihi temelleri görüyor ve tarihe kök salma gereğine sonuna kadar ulaşıyor. Bunun farkında. Bunun bilincinde. Bunun sorumluluğunda. Mükemmel bir eylem tarzı.

Genel bir devrimci değil, büyük bir Kürdistan devrimcisidir.

Zaaflarını, zayıflıklarını, köksüzlüğünü görüyor ve biliyor. Bütün bunlara rağmen büyük yüreğini, büyük adanmışlığını vermekten çekinmiyor.

Bu yoldaş beni tanımaz ve en yeni yoldaşlardan biridir. Fakat Önderliği mükemmel incelediği ortaya çıkıyor. 20-30 yıldır bizimle birlikte olanlar var, yine her gün sizlerle önderlik gerçekliğini alabildiğine tartışıyoruz ama bu yoldaşla uzaktan da olsa konuşmadık. Fakat bütün bunlara rağmen bu kadar anlayabilen, anlamakla yetinmeyen, yorumlayabilen, özümseyebilen ve bunu militan kişiliğine dönüştürebilen gerçek bir PKK militanı olarak değerlendirmek gerekiyor.

Bu gerçek bir PKK'lilik oluyor.

Eylemin kendisi düşmana yönelik ne kadar büyük bir çıkışsa, aynı zamanda askeri ve gerilla taktiklerimizin ne olması gerektiği hususunda da en parlak bir tutumu ifade etmektedir. Yine parti içinde örgütlü yaşamın nasıl temsil edilmesi gerektiği konusunda da en büyük çıkıştır. Bu yön, düşmana karşı çıkıştan daha önemlidir. Parti içinde net olmak gerektiğini belirtiyor. Örgütsel esaslarımızla bağdaşmayacak, tutum ve davranışlara fırsat vermemek gerektiğini eylemiyle dile getiriyor. Ve müthiş bir direniş kişiliğine ulaşmak, topyekün üzerimize gelen düşmana karşı topyekün direniş içinde olmak, akıl sınırlarını zorlayan bir direnmeyi, PKK'nin temel karakteri olarak değerlendiriyor. Burada, bu yoldaşımız kimsenin gösteremeyeceği bir biçimde partinin militanlık özelliklerine müthiş sahip çıkıyor.

Düşmanın topyekün üzerimize gelmekte olduğunu belirtiyor. Düşmanın döneme dayattığı imha taktikleri var. Sabotajlar, suikastlar, çok gelişmiş operasyonların olduğunu düşünerek bizlerin de nasıl bir taktik eylem anlayışı içerisinde girmemiz gerektiğini belirtiyor.

Bu bir intihar değil, ciddi bir saldırı eylemidir. Örnek bir eylemdir. Herkes böyle yapar diye bir durum yok. Oldukça kaliteli ve oldukça planlı olduğu ortadadır.

Bu bir emir!

Bu bir sembol!

Bu bir tarzdır!

Ve bu bir ilk ve son eylemdir.

Bu bizim için bir çağrıdır. Bunun nasıl anlaşılması gerektiğini Zilan yoldaş açıkça ortaya koyuyor. Sadece askeri-teknik yönleriyle değil, örgüt ölçülerıyla kendimizi büyük bombalar haline getirmekle çizgi gereklerine ulaşarak, örgütsel bomba haline gelmekle anlaşılabilir.

Nedir bu?

Lafazanlıkla, diğer türlü yetmezliklerle örgütün özgünlüğünü bozmayacaksınız! Partinin ideolojik-siyasi gerçekliği var, bunlarla oynamayacaksınız, partinin ideolojik-siyasi gerçekliğiyle yaşayacaksınız! Her şeyden önce partinin bir direniş gerçeği var. Nedir bunlar? Mo-

ral, irade, azim, fedakarlık! Bunlar eylemdir, bombadır, taktiktir. Bunun dışındaki bir yaşam sahtedir, gerçek değildir. Böyle eylemler ucuz eylemler değildir. Sadece insanın bedenine sarıldığı sıradan bir bomba paketi de değildir. Eğer eylemi böyle değerlendirirseniz hakaret etmiş olursunuz. Çağırıcı çok küçük değerlendirmiş olursunuz. Büyük bir cesaret ve çağrıdır, onun için bu yiğidin hakkını vermemiz gerekiyor.

Nasıl hakkını vereceğiz? Örgütsel bomba olacaksınız! İdeolojik-siyasi bomba olacaksınız! Moral, üslup bombası olacaksınız! Zilan yoldaşın konuşmasını televizyondan da dinledik. Oldukça yerinde ve etkileyici bir hitaba sahip olduğu hemen açığa çıkıyor.

Son haddine kadar direnmek nasıl olabilir?

Çok zorlandın ve çok iyi vurmak mı istiyorsun alırsın bir mangayı müthiş örgütlersin, planlarsın, donatırsın ve güçlü bir eylemin sahibi olursun. Bakın Zilan yoldaş, günlerce Dêrsim'de kalıyor, kendini koruyor ve düşmanı adım adım gözetliyor. O meydan törenlerinde kuş uçurtulmaz fakat içine kadar sızabiliyor. Ve eylemi gerçekleştiriyor. Bundan daha planlı bir gerilla eylemi olabilir mi? Fakat sizlerin eylem tarzları ise allahlık. O kadar deneyiminiz, gücünüz var o dağlarda, oysa Zilan yoldaş daha bir yıllık bir savaşçı. Burada da görüldüğü gibi bir kişinin gerçekleştirme düzeyi böyle olabiliyor. Tekniğin fazla olmadığı da gözönüne getirilirse buna rağmen Türkiye'yi bu kadar sarsan, kapsamlı bir eylem oluyor. Kaç tane Güney savaşçı, Botan, Zağros, Garzan savaşı verdik, hepsi partinin moralini düşürdü ve değerlerimizi bir hiç pahasına düşmana kaptırdı. Şimdi bunları mı bu eylemle kıyaslayacağız? Bu eylem salt bir kişinin eylemi değildir, partinin zaferi kesinleştiren bir eylem stili olarak değerlendirilmesi gerekiyor. PKK militanlığının, özellikle bu kadar tecrübeli komutanlarının, savaşçıların eylem anlayışının nasıl olması gerektiğini bu eylem anlayışı emrediyor.

Topyekün saldırıya karşı, düşmanı boşa çıkartacak ve zaferi kesinleştirecek tarz nasıl olmalı sorusunu soruyor. Bütün partiyi, bütün halkı, hatta beni hedefleyen sabotaja karşı nasıl cevap verilmesi gerektiğini çok iyi kavramış, planlamış ve uygulamıştır. **Bu eylem, sadece 1996 yılının değil, PKK tarihinin, hatta ulusal kurtuluş savaşımızın en büyük, en kutsal ve en sonuç alıcı eylemidir.** Zaten böyle olmasaydı düşman genelkurumayı telaşla, özel yıpratma çalışmalarına girmezdi.

Demek ki, bu eylem sadece tarihi, kutsallık derecesinde bir eylem değil, dönemsel olarak da tam bir zafer eylemidir. Mükemmel bir pratik gerçekleştirme, gerçek bir taktik uygulama. Bu yoldaşımızın tek başına yaptığını sizler bir taburla, hatta on bin kişilik bir düşman gücünün üstüne yürüyerek büyük zaferler kazanmanız işten bile değildir. Zilan yoldaş kendini düşmanın en azından bir tabur gücüne karşı götürmüştü. Mutlak bir zafer planlaması yapmış. Yakalanmamış, kuşku bile çekmemiştir. Düşmanın tam kalbinde patlamıştır.

"Eylem bir kişinin eylemidir ancak onu bağlar demek hakarettir." Bu bir gerçek PKK taktiğidir, PKK tarzıdır. PKK'nin döneme cevap vermesi gereken eylem tarzıdır. PKK ordusunun döneme dayatması gereken biricik doğru eylem anlayışıdır. Diğer hepsi yanlış, sadece bu doğrudur. **"Bütün Türkiye'nin, hatta Amerika'nın bile şoke olduğunu"** Türkiye basın-yayını söylüyor. Bu eylemin büyüklüğünü ve eylemi gerçekleştirenin büyük kişiliğini

gösteriyor. Ama biz hala eylemi saflarımıza tam anlamıyla yansıtamadık. İşletsek, örgütleysek, özümsetsek bu eylemin tarihi olarak nasıl bir yön çizeceği açıktır.

Bu eylemin Dersim'de gerçekleşmesi de önemlidir. Bu aynı zamanda Dersim'in de dirilişidir. Kahramanca olanlar tarihe ancak böyle bir etki bırakırlar. Bitmez-tükenmez bir halka, kadına, hatta insanlığa güç veren bir kaynak olarak değerinin takdir edilmesi gerektiği çok açıktır. Çünkü bütün bir insanlık adına yapılan bir eylemdir. Düşürülen insanlığa karşı, müthiş faşist bir rejime-orduya karşı, emperyalizme karşı, kadın cinsinin düşürülmesine karşı büyük bir eylem, büyük bir direnme.

"Bu eylemle kendimi vermek yetersizdir. İsterdim başka bir biçimde de kendimi vermeyi, hatta canımızı bile vermek yeterli değildir. Keşke canımızdan başka verecek şeylerimiz olsaydı" diyor. Biz her zaman şunu söyledik; canını vermek yetmiyor. Daha başka şeyler vermek gerekiyor. Nedir bunlar? Yeteneklerinizdir. Canını ucuzca vermenizi istemiyoruz. Nitekim bu eylemde canını ucuzca vermek yoktur. Müthiş yetenekler birikimi vardır. Hepsini veriyor. Ama buna rağmen, **"keşke daha verecek şeylerimiz olsaydı"** diyebiliyor. "Şöyle keyfi yaşarım, böyle sigara sararım, böyle bencilim, böyle bireyciyim" konuları saflarımızda çokça tartışıldı. Şimdi bu eylem aynı zamanda bunlara da büyük bir cevaptır.

Yine yaşamımızın müthiş bir sevgi, cesaret, inanç ve onur düzeyi verdiğini söylüyor. Bizim temsil ettiğimiz yaşamın tanımını yapıyor. Devrimin teminatı olduğumuzu belirtiyor. Şunu iyi kavradığı ortaya çıkıyor: Onurlu bir yaşam, sevgi, cesaret, inanç, azim diyor. Düşüren, parçalayan, bölen değerler yanında bu kadar bağlayan değerler diyor. **"Şehide en bağlı olan sizsiniz"** diyor. Burası oldukça önemli. Eğer bilse ki, şehide en bağlı olan Önderlik olmazsa bu eylemi yapmaz. Çünkü bir soysuz eylemi taktir etmeyebilir. **En büyük eylemciler esas olarak güvendikleri değerler için eylem yaparlar veya o değerlerin sembolize edildiği, yoğunlaştığı kişilikleri esas alırlar. Sorumludurlar ve canlarını böyle boşa atışe atmazlar.** Onu müthiş bağlayan, onu etkileyen, sonsuz güven veren bir değer, bir sembol, bir önderlik olmazsa hiç kimse böyle bir şeye cesaret edemez.

"Yaşama çok bağlıyım ve yaşamın gerçekleşmesi için bunu yapıyorum" diyor. Şimdi bunu kim gerçekleştirecek? Hangi tarz, hangi parti? Özgürleştirmenin ve kendini gerçekleştirmenin yolu savaştan geçmektedir. **"Yani böyle ölüyorum, gidiyorum"** demiyor. Özgürleştirmek ve kendini gerçekleştirmek bu yoldaşımızda esastır. Bu savaşı verirken yaşayacağına inanıyor. Kesinlikle kabul edilmesi gereken yaşam sıvrılarına doğru yüceliyor. Anlam olarak, halk olarak, parti olarak, kişilik olarak yüceleşiyor ve yükseliyor. Eğer kül olan bir şey varsa bu daha önce düşman egemenliği altında çizilen yaşamdan başka bir şey değildir. Yaşam adına yücelen ne varsa burada gizlidir. Ölen, ölmesi ve kül edilmesi gereken ne varsa mahkum edilmiştir. Diğer yandan yüceltilmesi gereken şahadetler var, onlar da yüceltilmiştir. Tamda bu temelde, **"Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat, Bâse, Bêrîtan, Bêrîvan, Rohanî yoldaşların direniş geleneklerine bağlılıkları sürdürmek istiyorum"** diyor. Bu yoldaşların da nasıl bir yaşam için yüceldikleri ve neyi yerle bir ettikleri göz önüne getirilirse bu halkaların nasıl bir yaşama müthiş bağlı olduklarını iliklerimize kadar hissedebiliriz.

"Kürdistan kadınının diriliş sem-

bolü olmak istiyorum" diyor. Aslında düzenin kişiliklerde yattığı tahribatı görüyor ve buna karşı oldukça büyük bir kin ve öfke biriktiriyor. Aynı zamanda güzel kadının da nasıl gerçekleştireceğini de çok açık bir biçimde ortaya koyuyor ve bunun sembol ifadesi olmak istiyor. Açıkça söyleyeyim, diğer şehitler de bunun bir halkasıdır, ama Zilan yoldaşın eyleminde bu halka zirveye çıkmıştır.

Böyle bir eylemi bir erkek de yapabiliirdi, ama eylemi yapan kadındır. Kadının bu eylemi yapması hem doğal bir ihtiyaç hem de kadın gerçeğiyle bağlantılı olma yönünün bir gereği olduğunu düşünmek gerekiyor. Erkek belki böyle yapamayabilirdi. Başka biçimlerde, örneğin zindanlarda yapabiliirdi. Ama bu biçiminin kadına özgü yönleri olduğunu belirtmek gerekiyor. Çünkü daha fazla hınc, öfke ve özgür yaşam istemi gerektiriyor. Ve bir de çok çekici, başarıya yakın bir yaşam özgünlüğünün yakalanmasını gerektiriyor. Aslında bu noktada bir sembol olmak istiyor.

Yaşam iddiası büyük, yaşamdan vazgeçme yok.

Öyle canından vazgeçmiş değildir. Canından kolay vazgeçenler, moralsiz, heyecansız olanlar kesinlikle çirkinleşmiş kişiliklerdir. **"Yaşam iddiam çok büyük. Anlamli bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum"** diyor. Ben bunu kendi gerçeğimde daha iyi anlayabildiğimi sanıyorum. Yaşamı çok sevenler ancak büyük eylem yapabilirler. Yaşamdan vazgeçenler asla bir eylemci, iyi bir örgütçü olamazlar.

"Parti Önderliği öncülüğündeki mücadelemiz çok yakında zafere ulaşacak ve mazlum halkım dünya insanlık ailesi içerisinde hak ettiği yeri bulacaktır" diyor. Burada zafere olan inanç var. Bu eylem anlayışına sahip olan ve bu eylem anlayışının yoldaşı olan biri zaferin yakın olduğuna inanmak zorunda.

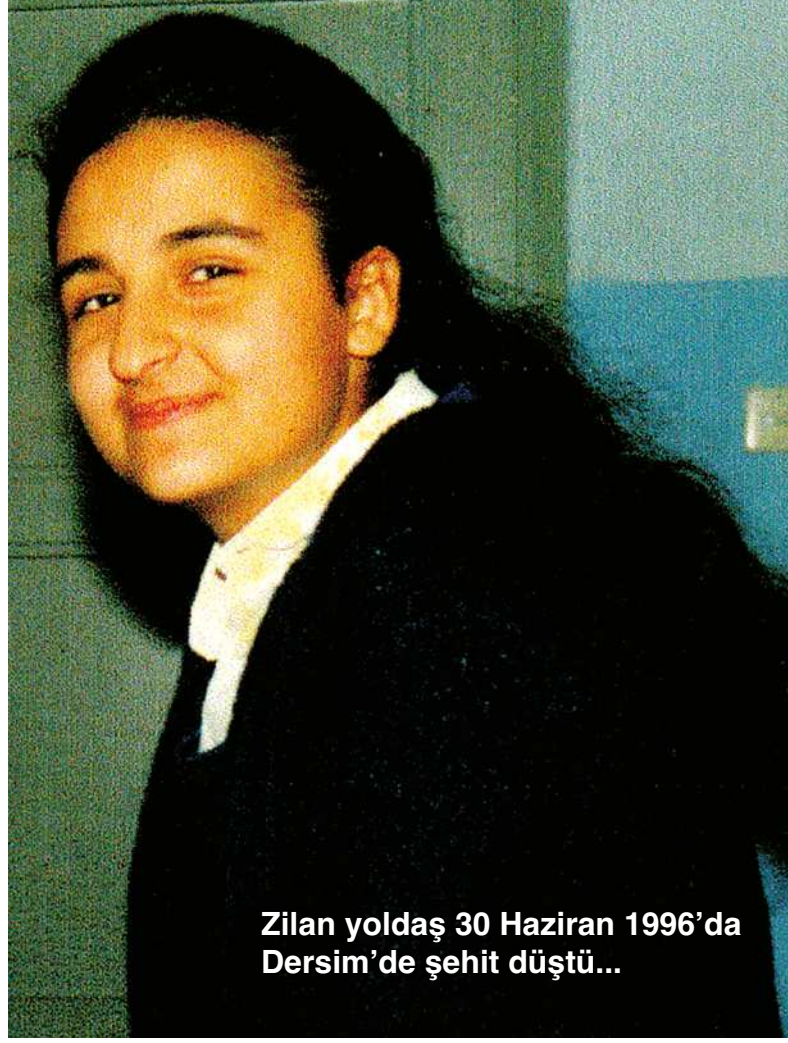
İnanç bu!

Ama çoğunuz zafere olan inancı yitirmiş, halkımızın insanlık içinde nasıl şerefli bir yer tutması gerektiği aklında bile değildir. **"Ben canımdan vazgeçip, ölüme gidiyorum"** demek kölelerin ölme gidiş tarzıdır. Bu, halkımızın düşman çizmeleri altında, hatta onun askeri olması, onun her türlü hizmeti altında çalışmasının bir sonucudur.

"Yaşam iddiam çok büyük" dikkat çekici olan bunu ikinci kez tekrarlıyor olmasıdır. **"Anlamli bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum."** Anlamli bir yaşamın büyük eylemlilikle bağlantısı vardır. Sizlere bunu sürekli söylüyorum. Evet, sizler anlamli bir yaşam istiyorsunuz. Fakat yaşamın anlamli ve ciddi olabilmesi için de çabanın büyüklüğü gerekir.

Nedir büyük eylem?

Örgütlü yaşam! İdeolojik-politik yetkinleşme! Tarz, üslup, tempo sahibi olmak! Askeri olarak dönem taktikğine sahip olmak! Bütün bunlar oldu mu büyük eylemin sahibi olursun. Öyle hedefi belli olmayan, partinin maddi imkanlarını savuran, beş-on şehitle birlikte düşmanı

Zilan yoldaş 30 Haziran 1996'da Dersim'de şehit düştü...

"Neden ben bu kadar ayakta duruyorum? Tabii ki, bu kadar şehide büyük sözlerim olduğu içindir. Beni bu kadar ayakta tutan başka ne olabilir ki! Evet beni ayakta tutan şehitlerdir. Ondan sonra halkın istemleridir, talepleridir. Düşmana olan intikamdır."

vurup vurmadiğı beli olmayan eylem büyük eylem değildir. Büyük yaşamın karşılığı, büyük eylemdir.

Açık söylüyorum: Eğer bu yoldaşıma bağlı kalacaksam, yaşamla bu kadar oynayanların, yaşama saygı ve sevgisi olmayanların yaşamla eylem arasındaki doğru, ideolojik, örgütsel, siyasal çalışma ve parti tarzları arasındaki bağı kuramayanların PKK'de bulunmaları bir hakarettir. Eğer bizim böyle kutsal değerlere bağlılığımız olacaksa mutlaka çıkarmamız gereken sonuçlar olmalıdır. Biri saç tellerinden, ayak topuklarına başka bir şeyi kalmayacak kadar kendini kutsal özgürlük ateşinde eritecek, sen ise utanmadan, sıkılmadan partinin birçok değeri ile istediğin gibi oynayacaksın; eylem anlayışın sakat, örgüt anlayışın sakat, taktik anlayışın sakat, çalışma tarzınla yaşama saygısız, küskün, moralsiz, iradesiz olacaksın ve ondan sonra parti içinde bulunacaksın! Bunlar aslında insanlık için en kötü olan intiharı temsil ediyorlar, intiharı tercih ediyorlar ve bize de intiharı dayatıyorlar. Bu, düşmanın intihar eylem anlayışdır. Düşman ideolojisi, düşman kişiliği, düşman tarzıdır. Düşman adına mevcut kişilikleriniz partiye karşı bir intihar saldırısı içinde. Zilan yoldaşın büyüklüğü burada. Buna karşı ölümcül darbeyi vurmasını, bu büyük ustalığı, bu büyük yiğitliği göstermesi gerektiğini dayatıyor. Bu yoldaşımız az çok parti gerçekliği içinde neyin ne olduğunu yorumlayabiliyor.

Bu yoldaş bütün PKK'lilere söz veriyor. Bütün şehitlere, bütün savaş ve cephe güçlerine, bütün zindandaki yol-

daşlara, bütün insanlığa bağlılığını ifade ediyor. Hepsine layık olmaya söz veriyor. Bunun karşılığında sizlerin de bazı sözlerinizin olması gerekir. Ben gücüm oranında layık olmaya, gereklerini yerine getirmeye çalışacağım.

Peki sizler kendi gerçekliğinizi nasıl kanıtlayacaksınız? Ben gereklerini yine yerine getiririm. Zaten benden fazla bir şey de istemiyor. **"Çünkü sen her şeyi yaptın ve bizim canımızla bile karşılık vermemiz mümkün değildir. İsterdik daha fazlasını yapmayı"** diyor. Ben daha fazlasını yaparım, yapıyorum da. Aman-sız yaparım. Bunu çok yerinde taktiklerle yaptım veya

müthiş bir yetenekle gerçekleştirebildim. Fakat sizler adına üzüldüyorum, daha doğrusu endişeliyim.

Şimdi burada Zilan yoldaş sadece düşmanı kahretmiyor, Türkiye'nin faşist ortamını şoke etmiyor, aynı zamanda sizler de biraz şoke oldunuz. Şoke olmayanlarınız varsa o zaman insanlıkla ilginizin olmadığını gösterir. Böyle bir büyüklük karşısında sarsılmayan, iliklerine kadar titremeyen, anlam veremeyenin PKK'iliğinden, yurtseverliliğinden, militanlığından ve hatta insanlığından kuşku duymak gerekir. Kuşku duymakla kalmam bundan sonra bunu temel ölçü alırım ve ona göre yargılarım. Halklarımızın, insanlığın kutsal değerleriyle kimseyi oynatmayız. Savaşan kişilik, eylem neredeyse biz de oradayız.

Komutan Zilan yoldaştır. Emir erleri de bizleriz.

Neden ben bu kadar ayakta duruyorum? Tabii ki, bu kadar şehide büyük sözlerim olduğu içindir. Beni bu kadar ayakta tutan başka ne olabilir ki! Evet beni ayakta tutan şehitlerdir. Ondan sonra halkın istemleridir, talepleridir. Düşmana olan intikamdır. Bir insanı ancak bunlar ayakta tutabilir. Eğer bunlardan yoksunsanız, bu bahsettiğim durumlara düşmekten dolayıcıdır. Yalnız bu şehide bağlılık bile bir insanı büyük bir direnişçi olarak ayakta tutabilir.

Acaba söz verme gücünüz var mı? Erkeklerle yaklaşım içinde bunu söyledim. Erkeklik manevi anlamda, bir cinsel varlık olmaktan öteye moral bir değer olarak söze daha fazla bağlılık anlamına gelir. Bu temelde erkekliğinizi Zilan yoldaşın kadınlığıyla karşı karşıya getirin; en kadıncıl bir durumu yaşayan sizler olduğu ortaya çıkar. Benim bu öngörüm aslında doğrulanıyor. En yiğit bir davranıştan ve erkeklikten bahsedilecekse aslında böyle kanıtlanıyor.

Eleştiriler daha çok sizleredir. Zorlanacaksınız, zaten zorlanıyorsunuz. Bu yoldaşa söz verecek, işlerlik, yaşam gücü kazandıracak düzenlemeyi gerçekleştirmek gerekiyor. Bu yoldaş, **"ben direnişin sembolü olmak istiyorum"** diyor. Bütün bunlar en çok da sizlere gerekli. Bunun gereklerine sahip olmazsanız bir gün bile sizi yaşatamayız.

Çağrıları, mektupları birer manifesto dur ve gereklerini yerine getireceğiz.

Büyük değerlere bağlı militanlar olarak yaşayıp ve eylemin sahibi olarak büyüklüğünüzü kanıtlayın ki, kimlerle yürüdüğümüzü bilelim. Zaten öyle faz-

la yüksek değerlerle savaşanlar yok. Onun için düşmandan önce ilkin sizleri hal etmemiz gerekiyor. Bu anlamda Zilan yoldaş, benimle en iyi yürüyen ve bunu gerçekleştiren bir yoldaştır.

PKK'nin artık zafere doğru aktığını, önderlik çalışmasının artık zaferi yakınladığını söylüyor. Bunlar, boşuna söylenmiş sözler değildir. Bunlar emirdir. Bunlar, benden tutun, hepinize kadar günlük olarak yerine getirilmesi gereken görevlerdir, emirlerdir. Şimdi biz bu emirlerle, talimatlarla oynamamalıyız. Değerlere bağlanmak biricik namus-şeref sözümüz olmalıdır. Eğer sadece bu temelde sözümüze bağlı olursak, dünyanın da bir araya gelip yapacağı yardımla kazanamayacak olan bu halk söze bağlılığımızla kazanabilir, kazandırır. En büyük yardım bu söze bağlı olarak yaşamaktır. Siz partililer, halk ordusunun gereklerini yerine getirdikçe, bu halkımızın cesaretini artıracaktır. Bu aynı zamanda bütün insanlık dostlarının savaşımızı anlaması ve ona bağlanması anlamına gelecektir.

PKK'nin böyle yüzlerce şehidi vardır, yine özgür kadın şehidi vardır. Nitekim insanlık ekmek-su kadar bunlara muhtaçtır. Ama neredeyse unutulacaklar, unutulmaları için, emperyalizmin tanınmaz hale getirdiği, insanlık yaşamında bir umut, bir ışık, yeni bir diriliş olmaları için bizim bu sözümüzün gerçekleşmesi parti içinde ve halkımızın ulusal kurtuluş savaşında başarılması gerekiyor.

Zilan yoldaşı bir insanlık şehidi olarak insanlığa taşırmamız gerekiyor. Partinin zaferini gerçekleştirerek, halkımızın insanlık ailesi içerisinde hak ettiği yerini alarak ve bunu altın harflerle yazarak kanıtlamamız gerekiyor. Bu kadar büyük tarihi, kutsal şehitler ve partimiz içinde buna benzer muazzam değerler var. Özgür kadın kendini böyle yaratmak istiyor. Özgür kadına, istemine nasıl bir partililikle, nasıl bir örgütlülük, nasıl bir savaşıklıkla, nasıl bir sevgi-saygı, nasıl bir zafer anlayışıyla karşılık verilir? İşte Zilan yoldaşın eyleminde bütün bunlar parlak bir biçimde tanıma kavuşturulmuştur. Şimdi ben buna mı bağlanacağım, yoksa sizlerin ne idüğü belirsiz bazı istemlerinize mi? Benden ne istiyorsa layık olacağım. Bana başka bir şey dayatamazsınız ki! Kadının da, erkeğin de nasıl büyük bir yaşamın sahibi olması gerektiği açığa çıkmıştır. Nasıl bir yaşam ve sevgi isteniliyorsa açığa çıkarılmıştır.

Militanlar topluluğuyuz. Böyle olmaya baş koymuşuz. Bütün yüreğini, coşkusunu, azmini, bilincini koyanlar var. Yoksa ben neden sizleri kabul edeyim. Israrla kendinizi dayatırsanız, o zaman sizler karşı cepheden, intiharvari cepheden geliyorsunuz denilir. Çünkü yiğitler var, onların yolunu açalım. Yoksa bu yiğide yazık olacak. Hakkını kim verecek? Bu yaklaşımlarınızla hakkını mı vereceğiz? Hakkını vermezsek sizlerin suç ortağı olacağız. Buna hiçbir kuvvet beni zorlayamaz. Yiğitlerin adına toz kondurtamam.

Size her türlü hizmeti yapayım ama bu yüce değerlere anılarına bağlı olanın gereklerini aşındırmayın. Bu yoldaşlarımızın anılarını zedeleyecek tutum ve davranışlara girmeyin. Sizlerden fazla bir şey istediğimiz yok. Biliyorsunuz, tarihte kiblegahlar, kutsal mabetler ve onların içinde kutsal tanrı veya tanrıçalar vardır. Onların ardılları, onların mensupları uygun günlerde gidip bu mabetlere kapanırlar, secde ederler, yalvarır-yakarırlar, **"af ef"** bizi diye. Böyle yoldaşlar öyle yoldaşlardır. Bir mabede gider gibi huzurlarında eğileceksiniz, secdeye kapanacaksınız, af dileyeceksiniz ve güç alıp kendinizi temizleyeceksiniz.

Kod Adı: **Hêlîn Engizek**
 Adı Soyadı: **Münevver Muhammed**
 Doğum Tarihi ve Yeri: **1984, Rojava / Dêrik**
 Katılım Tarihi: **1999**
 Şahadet tarihi: **10 Nisan 2008, Dêrsim / Nazmiye**

Dêrsim'e yüreğiyle bağlanmıştı...

Hêlîn ile 2003 yılında tanıştık. Kuzeye giderken birlikte gittik. Botan'da grupların ayrılmasıyla Şehit Sorxwîn, Şehit Şînda, şehit Hêlînbi-zimle geldiler. O kış Amed'te kaldık. Sorxwîn arkadaş Botan'a geri döndü.

Baharla birlikte Dêrsim'e geçtik. Yolda yaşanan pusuda Çem, Şînda arkadaş ve Harun arkadaşlar şehit düştüler. Daha sonra Dêrsime ulaştık. Hêlîn'le burada bir kış pratikte de birlikte kaldık.

Hêlîngenç bir arkadaştı. Koçerdi, kabına sığmayan moralli bir arkadaştı. Hızlı bir yürüyüşü vardı. Fiziki olarak güçlüydü. Duygusal yönleri ağır basardı. Çok dü-rüsttü. Daraldığında çocuk özelliği vardı, konuşmazdı. Bakarken bir çocuğun sadeliğini andırırdı bakışları. Ne kadar darsa da sessizce gülümserdi.

Aslında benim de çok hoşuma giderdi küsmesi. Duygusal olduğundan dolayı bazen çok eleştirirdim. Toplantılardan sonra tekrar beni gördü mü güler, bana "Eleştiriler nasıldı Hevale Eli?" derdi.

Bir gün nöbetçiydi. Kış kampında kampların dar alanda olmasından dolayı ko-ğuşun önünde nöbetçi kalırdı. Nöbetçilik sürecinde bize seslendi, "heval karşıda hareketlilik var". Eğitim ortamındaydık.

Dürbünlerle söylediği tarafa baktık birşey yoktu. Şehit Hêlîn dürbünü tekrar aldı. "Odur hareket ediyor" dedi. Ardiç ağacı nasıl hareket ediyorsa onun gözünde bir şeyin olmadığı netleşti. Arkadaşların es-pirilerine Hêlîn, "bir daha düşmanı görsem söylemem" diyerek cevap veriyordu. Dêrsim'in batısını, doğusunu, çoğu alanını gezip gördü.

Hêlîn yoldaş, 1999'da Dêrik'te parti saflarına katılır. Küçük yaşta gerilla olur. 2003'te bir dönem Amed'te kalır. 2004'te baharında Dêrsim'e ulaşır.

Hêlîn, eylem planlamasında kendisini çok dayatan, sürekli ön cephelerde savaşmak isteyen bir yoldaştı.

Derikli olmasına rağmen Dêrsim'e yü-reğiyle bağlanmıştı. Bazen söylerdi: "Ben Dêrsimden çıkmayacağım..."

Uzun yıllar Dêrsim'de kaldı. Birçok çatışmada ön saflarda yer aldı. Yaralı arkadaşlarını sırtında taşıdı. Zazaca'yı öğrenen Hêlîn yoldaşın en bariz özelliği emekçi olmasıydı.

Baharla birlikte, 11 Nisan 2008'de Dêrsim'de yeni sürece hazırlanırken çıkan çatışmada Hêlîn ve 9 yoldaşı ölümsüzleşti.

Mücadele arkadaşları

Modacıydı, gerilla oldu

Adı, soyadı: **Tahir OĞUZ**
 Kod adı: **Tahir OĞUZ**
 Doğum yeri ve tarihi: **Mêrdîn, 1981**
 Katılım tarihi: **2000, Adana**
 Şahadet tarihi ve yeri: **28 Mayıs 2007, Bêgir-Wan**

Tahir yoldaş, herhalde gerilla saflarına gelen ilk profesyonel modacı... Gerillaya her zaman modacılar gelmez... Geldiğinde önce şaşırdık... Moskova'da modacılık üzerine eğitim alırken çıkıp dağlara geldi. Bir incelik, insanları şekillendirme sanatı olarak modacılıktan gelen Tahir yoldaş tanıdıkça hayran kaldık. Hepimiz gibi onu da bu dağlara aynı gerekçeler getirmişti.

Tahir yoldaş Mêrdînliydi. 1986 yılında ailesiyle birlikte Adana'ya taşınıyorlar. PKK ile ilk ilişkileri de Adana'da başlıyor. Burada hem örgütsel çalışmalara katılıyor hem de ekonomik hayata atılıyor.

Öğrenciyken ailenin maddi durumundan kaynaklı çalışmaya başlar. Qendil'deyken HPG kameralarına hikayesini şöyle anlatacaktı: "İşim, bir terzinin yanında siparişlere bakmaktı. Ermeni asıllı bir terziydi. Orada terziciliğe başladım. Sonra modacılıkta karar kıldım. Moda çizimleri yaptım. Terziciliğim çoğunlukla Adana, İstanbul ve Moskova'da geçti."

İnsanları giydirmek, onlara biçim vermekten mutlu olduğunu, hele bunu gerillada yapmanın inanılmaz heyecanlı olduğunu anlatan Tahir yoldaş, "arkadaşlar yılda bir elbise alıyorlar ve aldıklarında yüzlerindeki o mutluluğu görünce ben de mutlu oluyorum. Bir arkadaş bir elbise giyip, üzerinde diktığım o elbiseyi gördüğümde, uzun süre dayandığını gördüğümde, elbiseyi diktığım gün aklıma gelir ve arkadaşların mutluluğu aklıma gelir daha çok sevinirim" diyecekti.

Moskova'da modacılık yaparken PKK'ye katılmaya karar veren Tahir yoldaş, askeri ve siyasi eğitimden sonra Dêrsim'e gitmek istediğini partiye iletir.

Neden Dêrsim sorusuna Tahir yoldaş, "**Çünkü Kürt halkı en çok orada kaybetti**" yanıtını verir ve devamında şunları söyler: "Dört yıldır buradayım en büyük hayalim Dêrsim'e gitmek. Eminim bu yolculuk çok zorlu geçecek. Çünkü düşman bütün yolları tutmuş durumda. Ama biz de yolumuzun sonuna kadar gitmeye kararlıyız. Ne olursa olsun Dêrsim'e yetişeceğiz. Dêrsim'e gider gitmez ilk yapmak istediğim Karadeniz'e geçmektir. Mücadelenin oraya taşırılması noktasına örgüt gerçekten de çok önem veriyor. Ben de o açılım gurupları içinde yer almak istiyorum. Zagros'tan Dêrsim'e yürümek büyük bir

onurdur. Buna hazırım..."

Tahir yoldaş Dêrsim'e yola çıkmadan önce düşünceleri böyleydi. Ama Dêrsim'den önce Qendil ve Kürdistan'ın en sert coğrafyası Zagros'ta devrimcilik yapar.

Gerillada da Zagros'a göz dikenler yüksek mi yüksek tepelere, dağlara göz dikeceklerdir. Yine derin mi derin vadilere de göz dikeceklerdir. Başka sahalardaki gerillacılığın birkaç yılı Zagros eyaletinin sadece altı ayıdır ya da bir yıldır. Bu Zagros coğrafyasıyla bağlantılı olan bir durumdur. Gerçekten de Zagroslar kök söktüren bir coğrafyadır.

Tahir yoldaş Qendil alanında kaldıktan sonra işte bu sert coğrafyaya geldi, burada pişti ve Dêrsim önerisini yaptı.

Zagros eyalet yönetimine sunduğu raporunda Tahir yoldaş düşüncelerini şöyle dile getirecekti: "2002 yılında Zagros eyaletine geldim. Uzun zamandır buradayım. Askeri kurumlar ve basında yer aldım. Terzihane biriminde bir süredir yer almaktayım. Yeni bir başlangıca ihtiyacım olduğuna inanmaktayım. Bu başlangıcı Kuzey sahasında yapmak istiyorum. Somut önerim Amanos veya Dêrsim eyaletleridir..."

Fiziken zorlanan ancak bu zorluklarını aşmak için Kürdistan'ın en sert coğrafyasına gözünü diken bir militan bu kez daha uzakları önermektedir. Bu aslında bir militanın kendisini yaratırken yürüttüğü büyük bir kavgadır. Her gerillanın yaşam öyküsünde bu kavgalar görülür.

Sert bir davaya gönül verilip, gelmiştir. Fizikiy zayıf olsa da iradesiyle kendisini yürütüyordu. Zagroslarda pişti, kendisini geliştirdi.

Artık Dêrsim için hazırды. Ancak yolları düşman tutmuştu. Sürekli kullanılan güzergahı bu kez kullanılmayacaktı. Farklı bir yoldan Dêrsim'e gideceklerdi, ancak yolları bilen arkadaşlar da yoktu. Böyle dezavantajların yoğun olduğu bir süreçte, Tahir yoldaş henüz yönünü Dêrsim'e çevirmişken bir komplo sonucunda 28 Mayıs 2007 tarihinde Bêgir alanında şehitler kervanına katılacaktır.

Dêrsim yolcusu, Tahir yoldaşı asla unutmayacağız... Hayallerini, Dêrsim özlelerini biz geride kalan yoldaşları yerine getireceğiz. Partimizin ince ruhlulu militanı Tahir yoldaş ölümsüzdür.

Ozan Mizgîn ile Kemal Spêrtî'nin Garzan yolculuğu...

Salih Gezer (Serbest Kîçî)

Dağların ortasında kalmıştı Haftanîn... Sahte sınır ötesiydi orası. Grup son hazırlığını burada tamamlayıp yola koyulmuştu. Birkaç gecede ne kadar vadi, tepe ardında bırakmıştı. Bu gayret karşısında hayrete düştü Kemal. “*Bu kadar yolu nasıl aşmışız*” diye içinden geçirdi. Gerçi daha uzupuzun yolların kendilerini sabırsızlıkla beklediğini bilmiyordu. Ama başlangıç hızlı ve sevindiriciydi. “*Bu tempoyla gidersek birkaç günde Bitlis köylerinin köpeklerini uyandırırız*” diye kendi kendine mırıldandı. Dilgeş ise çoktan boğazı aşmıştı. Noktaya varır varmaz dürbününü alarak geldi. Botan coğrafyasını doyasıya görmek ve yüreğine sığdırmak istiyordu. Birliğin bir kısmı noktaya varmış bir kısmı halen boğaza yeni varıyordu. Mervan boğazı aşarken Kemal'i gördü ve yönünü ona doğru değiştirdi.

“Hey Kemal arkadaş ne yapıyorsunuz orada diye seslendi, anlamazlıktan gelerek.

“Manzaraya bakıyoruz” diye karşılık verdi. Mervan önemsemez bir tavırla, “manzaraya mı yoksa köyüne mi bakıyorsun” diye sordu alaylı bir ifadeyle. Merwan'ın esprilerine alışık olan Kemal “hepsine” diye yanıtladı.

“O halde hep birlikte bakalım” dedi. Sustu. Gırtlığında bir şey düğümlemiş gibi duraksadı bir an. Sonra “Belki belki” diye yineledi. “Bir daha talih bize görme şansı tanımaz” dedi üzüntüyle. “Doğrusu şimdiden özledim Botan'ı” diye ekledi hüznü yüklü bir ifadeyle. Kemal misilleme hakkını kullanarak, “Peki sizin de köyünüz var mı karşıda” diyerek atıldı imalı bir soruyla.

Merwan bozuntuya vermeden, “Evet benim köyüm orada kaldı, hem de bütün köyler benimdir” diye ekledi

duygusal bir tonla.

“Hey hey eğilin” diye uyardı Dilgeş, kendisini kayaların arkasına vererek. “Mizgîn arkadaş boğazda duruyor” diye sürdürdü. “Bizi görürse kesin o da buraya gelir bu ufukta kalabalık iyi sayılmaz” dedi, kurnazlık karışımı bir kaygıyla.

“Hayır gelip de baksın canı istiyorsa” diye karşı çıktı Merwan. “Bakmak parayla mı yoksa Dilgeş” diye azarladı onu sevecenlikle. “Hayır” diye kendini savundu. “Burası Xırbikê Besta'dan görünüyor. Oradaki düşman alayı büyük dürbünle buraları gözetliyor” diye açıkladı alingan bir ifadeyle. “Bırak düşmanı” anlamında, elini salladı Merwan. “Tam gözüktüğü söylenemez, hem varsın görsünler ne yapabilirler ki” dedi en sonunda.

Bitmek bilmeyen dik ve tüketici dağ tırmanışını yeni aşan Mizgîn, Deriyê Sa'da soluklanıyordu adeta. Tam boğazda oturdu. Hem nefes alıyor hem de sevinçle etrafa göz gezdirdiyordu. Uzun süredir bu denli sarp ve yorucu tırmanışları aşmamıştı. Kendisi için bir gelişme olarak değerlendiriyordu. Artık böyle sarp ve sert tırmanışlar gerçekleştiren ayaklarına güveniyordu. Ayaklarına sevgiyle baktı. Onları öpmek, kutsamak geldi içinden. Artık onlar bir gerillalaşma sınavı olan dağa, Gabar'a uzanmıştı. Oradan tarihte Nuh peygamberin şahsında bütün bir insanlığı bugün ise gerilla şahsında aynı işlevi gören Cudî dağına, ardından Haftanîn'e uzun bir hat çizmişti. Bu arada Botan dağları onun ayaklarını kendine uygun hale getirmesine hayretle bakıyordu. Önce Gabar, Cudî, Haftanîn ve şimdi Herekol dağlarının onu hızla değiştirdiğini görüyordu. Dağ koşullarının insan fizyolojisine yaptığı etkiyi daha iyi kavırıyordu. Mêrdîn ovasından Botan dağlarına gelirken -özel-

likle Gabar'da-, Cudî'de ne kadar zorlandığını anımsadı. Kendisini o denli zorlayan dağları ne çabuk özlediğini düşündü.

Mizgîn bugünle geçmişin arasındaki tarihi denklemi kuruyordu. Şaşırtıcı bir gerçekle yüz yüze kalarak irkildi. Başını kaldırdı çevresine baktı. Ve Merwan'ı gördü. “Onlar ne yapıyorlar” diye sordu, yanında oturan kız arkadaşına Lübnan Kürtlerindendi kız, dağ tecrübesi yoktu onun da. Adını gün doğdu koymuştu yani Roza. Daha kısaydı Kürtçe anlamı. Roza afallayan gözlerle Mizgîn'in işaret ettiği tarafa baktı. Çok sakın bir tavırla “araziye seyrediyorlar” diye karşılık verdi.

Mizgîn, “hadi kalk biz de dürbünle doyasıya bakalım” diye atıldı. Kaslarına girmiş yorgunluğu reddeden bir hareketle ayağa kalkıp yürüdüler. Uzak mesafeden anlamlı bir şakayla “son bakış mı” diye seslendi Mizgîn ilerlerken. “Belki de öyle” diye karşılık verdi Merwan gülererek. Sonra “kimse geride kaldı mı?” diye sordu Mizgîn.

“Artıklar geldiklerine göre kimse kalmamış sanırım.” Sonra Dilgeş'e bakarak “o dürbünü ver biz de bu büyüleyici manzaraya bakalım” diyerek elini dürbüne atarak aldı. Hüznü bir nefes çekerek oturdu. Dirseklerini dizlerine koyarak dürbünü gözlerine yerleştirdi. “Burada Gabar, Çıray görünmez” dedi mırıltıyla, “ama Cudî'nin dorukları göklere meydan okuyor adeta” diye belirtti haykırırcasına. Dürbün önce Cudî'ye kilittendi. Mertçe daldı gitti bir an. Nuh gemisinin oturduğu Sefin'e denilen nokta yakalanmıştı. Uzun uzun inceledi. Gözleri Sefine'de daldı gitti bir an. Hafızası tufan efsanesine kaymıştı. “Acaba şimdi gözümle gördüğüm yerde mi insanlık kurtuluşu sağlamıştı” diye düşündü bir an. Az ötesinde “Derya Cebrail” vardı. Allah'ın sevgili kurtuluş meleği olan Cebrail'in

ne işi vardı orada? Belki de Nuh denenin yardımına koşmuştu. Hemen karşıdan bakan yamaçta Şehrî Nuh (Şırnak) sıradan bir rastlantı olamazdı. Burada yeni bir doğuşun efsanesi gizliydi. Acaba ikinci bir doğuş mu, aynı dağlarda gerçekleşiyordu. Belki de öyleydi. Ha bir su tufanı, ha bir ateş tufanı fark etmezdi. Efsaneye bakılırsa bütün yeryüzü sular altında kalmıştı. Şimdi ise ateş altındaydı. Arada ne fark var ki? Tek farkı ateş tufanı daha kötüdür. Dürbünü Bestlere kaydırıldı. Bütün köyler ateş tufanı altında kalarak yok olmuştu. Halkın çoğu Nuh'un şehrine kaçmıştı. Kimileri soluğu Mersin'de almıştı. Halk yeni tufandan kaçıyor. Ama tufan sonrası yeni yaşama umutla bakıyordu, tufanlara alışık bu halk. Yeni doğuşlara da gebeydi bu topraklar.

Kaniya Cîna misali, Şehrî Nuh görünmüyordu Herekol zirvesinden. Mizgîn bir kere daha bu şehri görmek isterdi. Neydi bu şehrin özelliği? Hem tarihi su tufanında, hem yeni ateş tufanında bu denli yeni başlangıçlar, çekişmelere neden olan şehrin ne marifeti vardı? Niyе her iki tufanda da illahi Şırnak? Doğrusu merak ediyordu Mizgîn. Yine tufan, yine Cudî, yine Şırnak tesadüf müydü acaba, diye düşündü. Sessizce “hayır” dedi kendi kendine. “Aynı nedenler, aynı etkenler ve aynı sonuçlar olsa gerek” diye düşündü Mizgîn. Sonra onlarca çatışmanın yaşandığı Bestlere bir göz attı. Öyle düşünceli, öyle dalgın ki, bütün koca alanı yüreğine nakşediyor sanırdın. Artık dürbünü gözünden alamıyordu bir türlü. “Araziyi tanıyor musun Mizgîn arkadaş” diye sordu Kemal, onun bu halini görünce.

“Evet” dedi. Sonra “tabii genel hatlarıyla” diye ekledi. Kemal “Ne bileyim” diye üsteledi. “Öyle bakıyorsun ki bütün koca alanın iç organlarını ince-

“Bitmek bilmeyen dik ve tüketici dağ tırmanışını yeni aşan Mizgîn, Deriyê Sa'da soluklanıyordu. Tam boğazda oturdu. Sevinçle etrafa göz gezdirdiyordu. Uzun süredir bu denli sarp ve yorucu tırmanışları aşmamıştı.”

liyorsun sanır insan.” “Sadece iç or-ganları değil” dedi Mizgîn. “Aynı za-manda tarihi geçmişini de...” diye kar-şılık verdi mağrur bir ifadeyle. Mizgîn’in ses tonunda bir alinganlık ifadesi sezen Kemal onun tarafına gitti.

“İstersen size biraz araziye tarif ede-yim” diye öneride bulundu. Mizgîn suskunluğunu korudu. Dürbünü gö-zünün önünden aldı, yorgun gözlerini ovdu bir an. Kemal’e bakarak: “Seni dinliyorum” anlamında başını salladı. Sonra “Hımm” diye ekledi. Biraz daha yanaştı. Kemal, başparmağıyla araziye göstererek “bak” dedi. “Orası Girê Sêva. Günlerce radyoların gündemin-den düşmeyen elma tepesidir. Defa-larca çatışmalara tanık olmuş, şehitlerin kanıyla ıslanmış, hep düşmana tuzak gibi görünmüştür. Sadece önemli olay-ların yaşandığı yerleri sizlere göste-receğim” diye açıkladı. “Ha şurası **Korta Xanê**’dir, orada da çok sayıda çatışma çıktı. Her iki taraftan da kan dökülmüş. Ta aşağılarda **Çemê Hêzil** akıp gidiyor.” Gülererek; “Sizin de bir türkünüzde söylediğiniz gibi *“Gûmbûr gûmbûr akıp gider Hêzil çayı”* işte bu-larlardan akan suların birleşimi sonucu öyle gûmbûrdüyor. “Siz Cudî’den Haf-tanîn’e geçerken ve Haftanîn’den bu-raya gelirken gördünüz. Ancak çok vahşi bir derinliğe sahip ve gerilla için muazzam bir kış üstlenme alanıdır. Çayın her iki yakası düşmanla çar-pışmaların yoğun yaşandığı alanlardan biri **Hêzil** vadisi oluyor. Karşıda **Girê Berana, Serkê Mihemedê Uso**, ha şu batı tarafına düşen bir de **Rusor** deresi var. Orada da çatışmalar ya-şanmış kanlar dökülmüştür. Ayrıca bu aşağı sol tarafa **Xirbikê Besta** köyü düşüyor. Bir de düşmanın alay gücü yerleştikten sonra bütün gördüğün koca alanda sadece Xirbikê Besta köyünde insanlar kaldı. Diğer bütün köyler virane halde. Baykuşlar içinde ötüyor. Daha ötesinde yurtsever **Om-yanus** köyü var. Daha ötesinde aynı yurtseverlikte **Aker** ve diğer köyler bulunuyor. Ama hepsinin yıkık dökük evlerinin duvarları, insanın yüreğini parçalıyor. Bu arada **Girek, Bajrit** köy-lerinin yurtseverliğine diyecek yok. Onlar da daha güneyde Hêzil çayının arkasına düşüyor. Daha yukarısında **Hozê, Mehrê** var. Bu iki köy **Asur halkının** yaşadığı köylerdir. Bu köylerin balı alanda meşhurdur ve şarkılara konu olmuştur..

Doğrusu adamlar yurttaşlık görev-lerini yerine getirdiler. Devletin baskı-larına rağmen ana topraklarını terk etmemek için son derece direndiler. Köylerini yıkımdan kurtaramayınca yü-reklerinde taşıyarak götürdüler. Son sürece kadar da göç etmemişlerdi. Sonra çarnaçar onlar da göç kervanına katılmak zorunda kaldılar. Bütün şu geniş ormanlık yelpazeden en sık olanı **Mergumarê** ormanıdır. Mizgîn’e bakarak “Görüyor musun” diye sordu. Mizgîn hafiften başını sallayarak *“erê”* diye yanıtladı. *“Tam bir Amazon or-manı”* diye ekledi.

Kemal: “Mergumarê Besta’nın kal-bidir. Ama bir ananın yüreği kadar yanık ve acı içerisindedir.” Sonra utan-gaç bir gülümsemeyle devam etti. “Oradan daha yukarılara çıktıkça benim doğup büyüdüğüm **Şehribekir** köyü görünür. Küçük bir köydür. Çevreyle aşiret farkı var. Çevre köyler çoğunlukla **Jirkî, Goyî** ve Şırnak’lı olurlarken bizim küçük köy **Spêrtî** aşireti oluyor. Mizgîn, “Peki, Spêrtîler Silopî’de kalmıyorlar mı” diye sordu.

“Evet, tabii Silopî’de kalıyor aşiret. Ama koçerdirler. Yazın yaylalara çıkı-yorlar. Zaten çevrede Spêrtî olan tek köy bizimkidir. Her nedense orada kalmışlar atalarımız. Sanırsam evlilik

bağlamış onları. Ama bizim küçük bir dükkanımız da vardı.” Gülererek, “ben” diye sürdürdü, “dükkana bakıyordum. Arkadaşlar eşya almaya geldiğini söy-lemişti, evden dükkana gittik” yine gül-dü. Gülme illeti Mizgîn ile Roza’ya da bulaştı. Birlikte güldüler. “Sonra” diye devam etti. “Dükkana eşya satmaya gittim. Arkadaşlar eşyalarını tamamladı. Paramı verdiler ve eve döndük. Daha önce verdikleri para için bana “geri ver” dediler. Verdim. Parayı anama verdiler ve “haydi bize şuraya kadar yol göster” dediler. “İşte yol gösterdim ve şimdi Herekol’da **Deriye Sa**’da beni dinliyorsunuz” diye bitirdi sözünü.

Kemal öyle bir acıklı anlatıyordu ki, Mizgîn ile Roza kıs kıs güldü gül-mesine ama bu anlatımdan o kadar etkilenmişlerdi ki, gülüşleri yüzündeki üzüntüyü kovamamıştı. Kemal şaka-dan: “Neyse benim için değil de kar-şidan görünen coğrafya için hep birlikte ağlasak dahi yine azdır diye düşünü-yorum. Çünkü her ağacın altında, her taşın altında, her pınarın, yolun, bitkinin üzerinde bir şehidin kanı var adeta. Kızıllaşan toprak buna denilir işte. Bu romantik coğrafya bir de kanla sulan-mış adeta, haydi gel de birden bırak git” dedi üzüntüyle. Bir an sustu. Sonra “hayır” diye bağırdı. “Botan’ı ardımızda bırakmıyoruz, yüreğimizde götürüyo-ruz” diye ekledi.

“Coğrafyayı kalbimizde, halkın yurt-severliğini de ruhumuzda taşıyız” şek-linde tamamladı Mizgîn. Daha ötesinde **Merwan** ile **Dilgeş** aynı duygularla coğrafyayı inceliyorlardı. Artık gözler uykusuz ve yorgun ama bir türlü bak-maya da doyamamıştı.

Merwan: “Gelmiyor musunuz?” diye seslendi ardından bakarak. “Biz gidi-yoruz” diye tekrarladı. Sonra Kemal, Mizgîn ve Roza da ağır ağır hareket-lendiler. Hemen sonra “durun, durun” diye bağırdı Roza; “gitmeden önce bu ufukta fotoğraf çekmek harika olur” diye belirtti.

“He vallahi” dedi Mizgîn. “Niye önce söylemedin” diye şakadan kızmış gibi yaptı.

“Coğrafik güzellikler aklıma çelmişti. Dalarken aklıma gelmedi” diye kendini savundu. Roza acele ile çantasını açtı. Az sonra elindeki makineyi ayar-lıyordu.

“Gelin önce şöyle bütün Botan coğ-rafyasını içine alacak şekilde çekelim.” Merwan Dilgeş’e; “Hadi gidelim kır-mayalım arkadaşları” dedi ihtiyatlı bir ifadeyle.

“Tamam, çekin ama yorgunluk yüz hatlarımıza yansımış, üstelik dağınık olmuşuz” dedi Merwan. “Oldu” dedi Roza, “ama şöyle arkadan **Cudî** ufuk-ları gözükecek şekilde pozisyon alın” deyip fotoğraf çekmeye başlamıştı. Sonra **“Kela Memê** ve tabii aynı za-manda Haftanîn girsin. Orada örgüt-lenip yola düştüğümüz merkez karar-gahın bulunduğu mekandır. Yüce bir anlamı var bu bakımdan. O fotoğrafta hep Cuma arkadaşı hatırlarım” diye bitirdi sözlerini. İki tane çekti. Sonra Dilgeş’e bakarak, “Gel sen çek, ben de aynı şekilde yer alayım arkadaşlarla” dedi. Dilgeş isteğini yerine getirmişti fotoğrafların çekiminde. Roza, “bunlar benim en kıymetli hazinem olarak ka-lacak” diye sevinçle belirtti.

“Botan’ın son hatırasıdır, hayır hediyesidir” diye düzeltti Mizgîn. “Fır-sat düşerse fotoğrafları çoğaltırız. Her-keste birer tane olsun. Böyle tarihi anların hatıralarının bulunmaz bir de-ğeri var” dedi. Mizgîn, *“Kürdün yara-tılış destanının bir sayfası da Gar-zan’da yazılır”* diye düşünerek yürü-yordu. Ve kafasında bu yürüyüşü ifade eden bir müzik parçası yokladı. Sonra ilk kıtasını oluşturdu. Noktaya varma-

dan önce bütün yorgunluğuna rağmen uyumadığı halde halen Beste parça-sının diğer kıtalarını kafasında hazır-lıyordu. *“Folklorik olması gerekir”* diye karar verdi.

“Birlik rêket ji Botanê, çek bi destan çûn Garzanê, keç û xortê Kurdistanê”

diye formüle etti. Ayrıca *“halay eş-liğinde söylenerek oynanmalıdır”* diye son şeklini kazandırdı. “Tamam” dedi kendi kendine. *“Garisa’daki son Bo-tan gücüyle veda halayı çekerken söylerim”* diye kesinleştirdi. Sonra deliksiz bir uykuya bıraktı yorgun be-denini. Çok enerji tüketen vücudu hızla güç depoladı. Yeni yürüyüşlere hazır-landı. Uzun, yorucu, ölüm ve onur bekleyen yollar...

Öğlen sonrası yine yolculuk ve He-rekol’un orta zirvesinde konaklama. Burası Garisa güçleriyle bir araya ge-lerek, Garzan’a uzanmanın son hareket noktası oluyordu. Düzlük, keskin, tırtıllı kayalarla çevrili bir zozanlık yer. Ba-harla birlikte güzel ve tatlı pınarların fışkırdığı ve kar kuyularının tıka basa olduğu, Koçerlerin keyif dolu bir yazı geçirdiği göğe yakın dağ doruğuydu. Geçmişte **Botan Mir’inin** yazlık me-kanı olan burası, dünyaya tepeden bakardı. Osmanlılar Mir’i Grek adasına sürgün edince, Mir’den arta kalan He-rekol yaylaları **Mira aşiretine** kalır. Onlar buranın asıl sahipleriydi. Sonra onlar da halk diliyle **Binxetê’ye** (Ro-ja) göç ederler. Herekol ise şimdi Garisa mıntıkasında bulunan yakın aşiretlere kalmıştı.

Dih (Eruh), Mir Bedîrxan’ın son sığınağı ve kalesiydi. Orada esir alınmış ve ardından 19. yüzyıl isyan-larına nokta konmuştu. Ancak ilginçtir ki, aynı kaleden başka bir Kürt yiğidinin ilk kurşunuyla isyan ateşi tutuşur. Bo-tan’da son isyanın soğuk külleri altında yeni isyanın özgür kıvılcımını çıkarır aynı yiğit. Önce Botan’a ve bütün koca Med dağlarına yansır, yayılır...”

İşte, Mir’den sonra bu kaleden oturan yoksul ve bastırılmış aşiretler daha çok hayvan beslemeyle hayatta kala-bilme umutlarını korurlar. Herekol ve Dih (Eruh) çevresine yerleşen **Garisa** aşireti yaylaların asıl sahipleri olur. Yazlık alanları olarak kullanırlardı bu-raları. Ancak son yıllarda yasaklanmış alanlar durumunda olması doğrusu üzücü bir olaydı. Halk açısından bu yasaklanma en canlı yaşam damarla-rını kesmeydi, bu şekilde onların üzü-nülerine anlam vermek zor olmaz. He-rekol’un zirveleri Garisa aşiretleriyle kaynaşa dursun, doğuda **Batuyan** daha ötesi **Kiçan** aşiretlerinin yaylaları olan **Çemê Karê**; ta **Kör Kandil**’in eteklerine kadar dayanır durur. Here-kol’un doğu eteklerine asılan Batuyan koçerleri baharla birlikte çiçek özü toplayan arılar gibi her tarafa yayılır. Beyaz kar yığınları **“Kewî”** dibinden uzayıp giden yemyeşil çimenler Batu-yan kadınlarının çok sevdiği sapsarı, incecik, upuzun fistanlarıyla rengarenk oluverir. Taze koyun peynirine karış-tırmak için çimenlerde *sîrîk*, fistanları kadar sarıçiçek açılmış, *pîzpîzax* otları toplamaya çıkar kadınlar ve öbek öbek genç kızlar. Daha doğusuna düşen Kiçan aşireti bütün geniş **Çemê Karê** düzleminde siyah kıl çadırlarda adeta çadır kent oluverir. Batuyanlarla komşu olmaları aralarındaki bütün farkları ka-patır. Onlar da aynı kışlık ve yazlık alanları paylaşır hatta aynı renkleri severler. Çemê Karê düzlüğünü ikiye ayıran **Masiro** çayı her iki yakası bo-yunca, baharla birlikte obalarla renk değiştirir. Herekol’lardan harıl harıl ge-len kar suları ve sayısız pınar sularının birleşmesiyle Masiro çayı deli, coşkun bir şekilde akıp gider. Bütün o insan

ve hayvan deryası, Masiro’dan fazla-sıyla payını alır. Tan atışıyla beraber dört bir yandan su kıyısına yığılan sü-rüler, çoban sığırtmaçlar at koşturma yarışları en zevkisi de **berivan** sesleri, şarkıları dağılır her bir tarafa. Doğaya işleyen bir insan uğraşı başını alıp gi-derdi. Ne yazık ki şimdi bunların hiçbir-i yok. Koçerler gerillaya hazır erzak ve istihbarat deposudur diye asırlık yay-lalara çıkma yasağı başlamıştı.

Artık ne bu gü-zel ahenk cümbü-şü, ne insanın ru-hunu okşayan be-rivan kızların mü-zikal sesleri, ne de türlü **zozan** otları-nın karışımıyla mis gibi bir kilometre öteden kokan tu-lum peyniri kalmış-tı. Şimdi bunların hiçbir-i yoktu. Can-lılarla kaynayan koca alan bomboş-tu. Sesi sedası yok-tu hiçbir şeyin. Ma-siro çayının hazin senfonisi şu kaya-ların ucunda arada bir guguk kuşu gibi hüzünlü okunuşu dışında, adeta her şey dünyadan el etek çekmiş, can-lılığını yitirmiş halde bir matem havası-na bürünmüştü. İn-sanın ruhunu ür-perten melankolik bir duygu en vahşi dağları bile hüzne boğmuştu. Artık sevgilisini yitirmiş bir aşık misali; Ma-siro çayı berivanlarını kaybetmiş, akışı adeta bir ağıt yakmaydı. Obalar in-sanları, hayvanları, cümbüşü kaybeden **Çemê Karê**’de yas tutuyor, Herekol ise canlılığını yitirmiş, hüzün kaplamıştı. Ama ne Masiro akışını durdurmuş ne Çemê Karê umudunu ne de Herekol mağrur bakışlarını yitirmişti. Herekol’da kar yığınları nedeniyle sert olsa da yine nazik bir ot delerdi onu. Adı kar-delen olan bu çiçeğin Kürtçe ismi **ber-fin** idi. Her şeye küsmüş olan ters la-lenin tersine, kardelen yani berfin umudun sembolüydü.

Muhteşem bir ikinci vakti. Herekol doruğu garip bir sesle uyarı verdi. Ölüm sessizliğini yırtıp atan gerillaların dilan sesleri kaya tırtıllarına takılarak yankı buldu. Garzan Birliği ayrılacaktı bu akşam. Vedalaşma öncesi halayı bir gelenek halini almıştı gerillalarda. Bu defa da öyle olmuştu. Bu akşam Herekol canlılığını kazanmıştı. Belki de aynı berivanların sesiydi gelen. Daha güzel anlamlı, özgürce şarkılar duyuyordu Herekol. Ömründe ilk defa böyle dilan halaylarına tanık oluyordu. Güzel sesiyle bir kız söylüyordu. Di-ğerleri gürültüyle eşlik ediyor, naka-ratları tekrarlıyorlardı. Ama kadın ge-rillanın sesi daha güzel, tatlı ve sa-natsaldı. Böyle bir gırtlak ancak bir ozanda olabilirdi. Herekol sermest olup hayranlıkla dinliyordu. Ömür boyu bir an durmadan söylesin istiyordu.

“Bîrlîk rêket ji Botanê, Çek bi destan çûn Garzanê, Keç û xortê Kurdistanê”

Önce anlamadı Herekol. Sonra bü-tün gücüyle şarkıyı ve onu seslendiren kızı içine almak istedi. Ne söylüyordu bu güzel kız? Peki diğer yiğitler kimlerdi böyle coşkulu dilan oynayan? Mervan, Kemal omuz omuza vermişti. Sonra Botan, dilan besteleriyle devam etti. Herekol bu türkülere yabancı değildi.

Güneş koro halinde Sêrt (Siirt) ova-sının ardına çekilerek vedalaştı. Garzan birliği Herekol’la vedalaştı. Herekol Mizgîn’i, Mervan’ı, Kemal’i, Dilgeş’i, Roza’yı uğurladı. Ormanı Beşa’ya uzanmış bacasının üzerinden değerli konuklarını yolcu etti. Oradan Botan çayına dek takip etti. Konuklar Şîrvan ovasında gözden yitince, Herekol on-ların sesleri ve kokularını ömür boyu taşıyacağına dair ant içti.

Ozan Mizgîn ile Başkan Apo

Haftanîn’de yapılan PKK IV. Kon-gresi’nden çıkan en önemli karar; yay-gın gerilla savaşıyla bütün alanlara açılım sağlamaktı. Kongre bu açıdan bir **gerilla kongresi** niteliğini taşıyordu. Ve 1991 baharıyla birlikte bütün ülke sahasına açılım sağlanma hareketliliği başladı. Gerilla savaşının başlangıcıyla birlikte Garzan bir eyalet olarak ele alınmış ve gerillanın silahlı propaganda birimleri buraya yerleştirilmeye çalı-şılmıştı. Ancak defalarca yeni takvi-yelere rağmen, alanın çeteleşme ko-numu temel bir neden olarak gerillanın alanda yerleşmesine engel çıkarmıştı. Çok sayıda birimin şehadetiyle so-nuçlanan kanlı çarpışmaların yaşandığı bir alandı Garzan. Bu sefer kapsamlı ve nitelikli birliklerle kök salarcasına yerleşmek üzere, Haftanîn’de örgüt-lenen birlik, geniş plan ve hedef prog-ramlarıyla alana aktarılacaktı.

Birlik Botan’da bir kısım savaştıcıyı içine katar. Buradan aldığı güçle, tam doksan beş kişilik bir gerilla gücü olur. Yolun uzun ve risklerle dolu olması bütün gücün birden gitmesinde, bera-berinde tehlikeler getirebilirdi. O yüzden ilk olarak kırk beş kişiden oluşan ilk birlik gidiyordu. Ardından ikinci birlik onu takip ediyordu. Elli kişilik olan ikinci birliğin komutası **Hayir** (Mehmet Salih Şahin) **Goyî Resul, Dr. Kendal, Ali Kiçî**’den oluşurken, birliğin içinde **Nergiz** gibi yiğit kızlar da bulunuyordu. Mayıs ayında ikinci birlik alana ulaşır. Bitlis’te bir araya gelen gerillalar plan ve düzenlemelerle uygun coğrafi par-çalarda denetim kurmayı başarırlar.

Güz döneminde üçüncü bir birliğin temeli Lübnan’ın **Bekaa vadisinde** atılarak, Haftanîn’de bulunan merkez karargahta son hazırlıklarını tamamlarlar. Yirmi beş kişilik birliğin komutası Şîrnex’in **Omyanus** köyünden **Enver, Soro** ve **Cudî**’den oluşur. Herekol hat-

tından Garzan'a geçmek üzere yol alınırken, düşmanla girilen çatışmada Enver şehit düşer. Soro ile Cudî komutasındaki birlik, Garzan yollarını dövmeye başlarlar. Altı gece tan ağarana dek dur durak bilmeden çetelerle dolu **Şîrvan**'in engebeli coğrafyasında patikasız yol alırlar.

Güzel bir ikindi vaktinde Kasım ayının uyusuk, hantal ve soluk güneşi, yüksek Şîrvan dağlarının arkasına çekilmek üzere daha bir solmuştu. Şîrvan ormanları garip bir ışıltıyla uyandı. Gerillalar itinalı bir biçimde gün boyu bu ormanın içinde gizlenmişti. Artık yolculuk başlıyordu. Hızlı bir şekilde hareketlendiler. Şîrvan coğrafyası ağaçlarıyla, kayalıklarıyla engebeli bir araziydi, muazzam bir gerilla alanıydı. Araziye yabancı olan gerillalar, Şîrvan kırsalında, Gabar'da olma duygusuna kapılırdı.

Birlik yüksek bir tepeye çıktı. Kur-yeler çevre köylerin Bitlis'e bağlı olduklarını söylüyorlardı. Artık Şîrvan geride kalıyordu. Batı yönünde oldukça derin büyük bir vadi gerillaların yollarını kesmişti. Güneş **Qêlanis dağının** tam ucuna oturmuştu adeta. İktidarını kaybetme korkusu yaşayan bir kral gibi, koltuk edindiği dağı bırakmak istemiyordu. Ancak doğanın yasalarını iyi bilen güneş direnmenin faydasızlığına kanaat getirince, son enerjisini yayarak ışınlarını karşı yamaca bırakmanın tadını çıkarıyordu. Yorucu bir yolu aşı aşı gelen gerillalar nohut taneleri gibi yamaçtan aşağıya döküldüler. Bir yandan güneşin ışınlarıyla boğuşurken, diğer yandan önde yürüyenlerin ayaklarının dibinde çıkan tozlar terli yüzlerine yapışıyordu. Vadiye inmek çok sürmedi, asfalt yolda vızır vızır çalışan arabaların uğultusu bir dolduruyor, bir boşaltıyordu vadiyi. Dağ uçları göğün karnına acımasızca sokulmuştu. Bu keskin, sarp ve yalçın tepeler ürkütücü bir manzaraydı. İlk kez bu denli derin ve yüksek dağlarla çevrili, vahşi bir vadi görüyorlardı gerillalar. Belki de Büyük İskender ordusunu ürkütüp geçişini zorlayan bu vahşi vadi olmuştu. Bitlis'e bağlı birkaç hanelik bir köy yüksek ve yalçın dağların avucuna oturmuştu.

Alana yeni gelenler orada eskiden bulunan bir grupta karşılaştılar. Durmadan yamaca tırmanış devam etti. Kimse yorgunluğa aldırış etmedi. Gerilladaki buluşmanın verdiği sevinç aslında tüm yorgunluğu silip-süpürmüştü bile. Bir sincap çevik hareketiyle yolu kesip *"hoş geldiniz"* dercesine omuz üstü bir bakış fırlattı gelenlere. Ardından ani bir sıçrayışla kendini bir daldan ötekine attı. Bir ağaçta kayboldu. Anlaşılan kış sezonuna girmeden önce yiyecek stokunu tamamlamanın telaşı içindeydi.

Geniş bir yelpazede sıkışmış meşe ağaçları yapraklarını tutma direncini yitirmişti. Kalan sararmış birkaç yaprak hafif bir rüzgarla dört bir yana savrulma tehlikesiyle yüz yüze idi. Aniden esen bir rüzgarla bir dalda tutunmakta direnen birkaç yaprakta uçuşup gitti. Gerillalar yaprakları dökülmüş, ama sık m sık ormanlık yamacın ortasında geçici bir mesken kurmuşlardı. Aslında sık ormanıyla gizli kalmak için güzel bir yerdi. Ancak manevra kabiliyeti olmaması nedeniyle, bir o kadar sakıncalı bir noktaydı. Gerillalar burada eyalet toplantısını henüz yeni bitirmiş, düzenleme için gelenleri bekliyorlardı. Gelişlerine çok sevindiler. Çünkü bu noktada daha fazla kalmak ciddi tehlikeler getirebilirdi. Eyalet yönetiminin bir arada olması bu tehlikeyi

daha da ağır hissettiriyordu. Acele düzenleme yapıp dağılmak gerekiyordu.

Noktaya yeni varanlar önce mut-fakçılara rastladılar. Gelenleri karşılamak için hızlı bir kıpırdanış ardından siyah bir çizgi oluştu. Herkes sıraya geçmişti şimdiden. Diğer yandan ek-

mekçilerin sacı tiz bir ses çıkardı. Herhalde ekmekleri bitmiş olacak ki indirilen sacın sesi geliyordu. Hayır, onlarda sırada yerlerini almışlardı. Sevinçten ekmekleri unutmuşlardı. Taze yanık ekmek kokusu havada takılı kaldı. Yeni gelenlerin aç burunları, kokuyu

1996 Haziran'ında şehit düşen PKK-MK üyesi Kemal Spêrtî

“Şehrîbekir köyünde doğup büyüdüm. Çevre köyler çoğunlukla Jirkî, Goyî ve Şîrnak'lı olurlarken bizim küçük köy Spêrtî aşireti oluyor. Küçük bir dükkanımız da vardı. Ben dükkana bakıyordum. Bir gün arkadaşlar eşya almaya gelmişti. Sonra 'haydi bize şuraya kadar yol göster' dediler. İşte o yolu gösterdim, şimdi buradayım...”

içine çekti zevkle. *“Heval ekmek yandı”* dedi gelenlerden biri *“nedeni sizsiniz, payınızdan gidiyor”* dedi ekmekçi olan. İçten bir espriyle topu taca attı. *“Hayır, payımızdan gittiğini kabul etmeyiz, üstelik bunca yol ve yorgunluktan sonra aç kurtlara dönmüşüz, her birimiz beş tane şu küçük ekmekle doyamayız. Hele bir başımızı koyacak yer bulalım, o zaman kaç kardeş olduğumuzu biliriz”* dedi kuryelik eden gerilla.

Arkadaşlarının sıra halinde olduğunu az ötede görmüştü **Cudî**. Sıranın başında **Mervan** olduğunu fark etmişti. Çok içten bir ses *“O, hoooo... Cudî arkadaş geliyor”* dediğini duyar duymaz içten bir duygu onu kendisine doğru çekti. Her zamanki gibi gül desenli hamili kefiyesini boynuna ustaca dolamıştı. Genç bir delikanlınıninki gibi ne kadar güzel o narin boya yakışırdı bu kefiye. Yaşam dolu, atletik yapısı, güzel endamlı bu genç yaşamının canlılığını yaşıyordu. Dolgun bir orta boy ile dik duruşu, altuni saçları, siyah zeytin karası zeka dolu gözleri ve son derece biçimli burnu, çekici tatlı bir sima ile belki de güzellik konusunda gerillada onun üstüne kimseyi görmek kolay olmazdı. Kendisini tanıyanlar, sürekli fiziki güzelliğini dile getirmeden edemiyorlardı.

Önce Mervan gelenleri karşıladı,

sırayla Hayri, Kemal ve hepsi. Gelenler Mizgîn ile Roza'yı göremediler. Mizgîn kitle çalışmalarına bakacaktı. Roza ise Norşin'e gönderilmek üzere ayrılmıştı. Ne yazık ki bu sefer onları görme fırsatını kaçırmıştı gelenler. Tehlike nedeniyle cephe birimi gönderilmişti. Diğerleri beklemek amacıyla hala bir arada bulunuyorlardı.

Bir karış uzamıştı Hayri'nin sakalı. Uzun boylu ve iri yapısıyla, heybetli duruşu insanı hemen etkileyebiliyordu. Kalın ve bir hayli uzamış bıyıkları gür ve hint-sarı sakalına karışmış güzel bir sima ortaya çıkarmıştı.

Kemal de ince uzun boyuyla gülücük dolu açık ağzıyla *“hoş geldiniz, hoş geldiniz”* diyerek uzun elleriyle avucuna aldığı elleri sıkıyor, tanıdığı herkese küçük bir espri yapmayı da ihmal etmiyordu.

Sık ormanın en kuytu noktasında, kaç günlük yol terini temizleyip askeri çadırların (yağmurlukların) serilmiş olduğu bir yere çekildiler. Burada eyalet toplantısını yaptıkları zeminin düzenlenişinden belli oluyordu. Pek de bir uğraş verilmemişti. Silah şişi veya askeri kasatura ile eşeledikleri, kesilen çalılardan anlaşıyordu. Ancak daha çok doğal halile kalması, gerilla doğasına daha uygun düşüyordu. Sonbaharın rüzgarlarıyla yapraklarından yolunmuş dallara rağmen, güneşe bir sürü engel çıkarma gücüne sahipti meşe

ağaçları. Şîrvan tepesinde çıkan ilk sabah güneşini karşılayan bu ormanlıklı yamaç olurdu. Ancak, güneş tam yükselip inişle geçtiğinde karşı tepenin yükseltisiyle yerini gölgeye terk ederken kurşunu bir renk alırdı her akşam.

Gelenler yerleştikten sonra Mervan en aşağıda oturdu. *“Tekrar tekrar hoş geldiniz heval! Gelişinize çok sevindik; üstelik tam zamanında gelişiniz sevincimizi iki katına çıkardı. Cephe gruplarını gönderdik. Toplantımız dün bitti. Kala-balık olmasın diye; Mizgîn arkadaş Tetvan'a (Tatvan), Roza arkadaş Norşin'e sorumlu olarak gönderdik. Bu iki alan faaliyetinin eyalet açısından önemli bir yeri var. Bu nedenle, en yetenekli arkadaşları orada görevlendirmeyi uygun bulduk”* dedi. Kısa toplantı sonuçlarının aktarımından sonra, lafı sabırsızlıkla beklenen düzenlemeye getirdi. Konuşmasını alanın mevzilenmesinin tamamlamasıyla sürdürdü.

“Dört temel bölgeye göre düzenlendik. Merkez bölge Mutki olmak üzere, Tatvan, Şîrvan ve Bitlis olarak uygun gördük. Buna göre gelenlerden beşi Mutki'ye, beşi Tatvan'a, Bitlis'e ve Şîrvan'a dört arkadaş, kalan 7 arkadaşın kitle çalışmaları için yanımızda kalmalarının iyi olacağını düşünüyoruz” diye bitirdi.

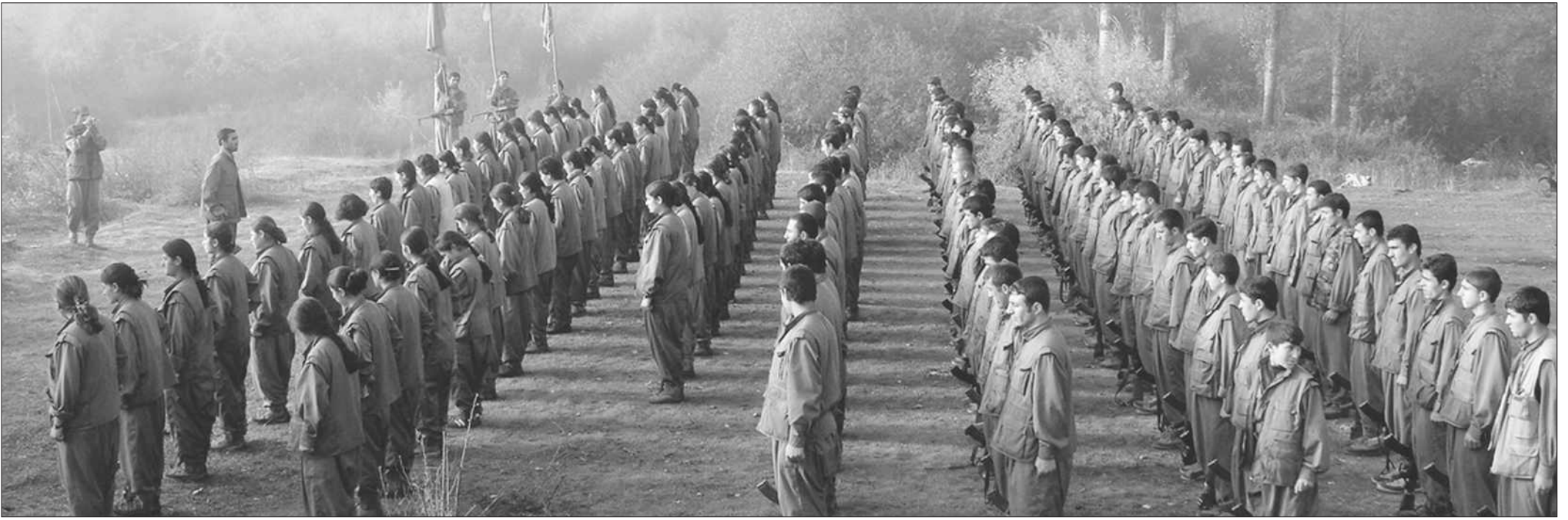
Öteki gün düzenleme tamamlanmıştı ve herkes gideceği yeri biliyordu.

Akşama doğru kimi gruplar yola düşmek üzere hazırlık yapmaya başladılar. Ama açık, yorgunluk gelenlerin üstüne çökmüştü ve eziyordu. Botan'ın, Herkol dağından, Bitlis vadisine altı gecede yol katetmek kolay değildi. Akşamdan sabaha kadar durmadan yol almak, üstelik ağır yük, açlık, uykusuzluk dizlerdeki dermanı tüketmişti. Durumu iyi anlayan Mervan *“Evet, unutmadan bir şey daha belirteyim: Sanırsam, açlık ve uykusuzluk sizi biraz pençesine almış, üstünüzdeki elbiselerden dışarı çıkan beyaz ter haritalarından anlaşıyor. Açık ki bir banyo ve dinlenmeye ihtiyacınız var. Aslında bir gün daha burada kalıp dinlenmeniz gerekiyordu. Ama burada daha fazla kalmak oldukça riskli olabilir. Bunu göze almak zor”* dedi. Hemen ardından o kendine has tatlı vurgusuyla *“Siz gerillasınız, gerilla yorulmaz ki, Mirtoxa'dan bir yemek, bir çay, birkaç saat uyku oldu mu, kimse durduramaz gerillayı. Hele bir soğuk su banyosu da oldu mu ohooo! Bundan daha lüksü mü olur? Bugün bu imkanların tümüne sahipsiniz; haydi haydi! Hemen davranın akşama yolcusunuz”* diyerek, o neşe dolu gözleriyle moral vermeye çalışıyordu.

Soğuk banyo ve bir kaç saat uyku alınmıştı. Ancak iliklere işleyen sızıntı tüm ağırlığıyla kendini hissettiriyordu. Yemek yenilmesine yenilmişti, ama soğuk su banyosundan sonra midedeki aç kurtlar yine uyanarak uluma sesleri duyulur oldu birden. Açlığın ağırlığı kendisini yeniden hissettirdi. Yorgunluktan dolayı önce bir şey yiyemezken, şimdi sacın üzerindeki ekmekçi kaçırma planı yapanlar bile olmuştu. *“Hah şimdi Mirtoxa devrede olmalıydı”* dedi biri, daha fazla dayanmayarak. Akşama yolculuk başlıyordu. Üstelik yanık ekmek kokusu, midedeki aç canavarları daha fazla tahrik ediyor, akşamı beklemek çekilmez hal alıyordu. Bir yandan açlık canavarlarıyla boğuşurken, diğer yandan da **Mahsum Korkmaz Akademisi**'nden gelenler soru yağmurunun altında kalmıştı.

Cudî'nin çevresini bir çember gibi kuşattılar. Anlattıklarını pür dikkat kesilip dinlemeye koyulmuşlardı. Bu durum Cudî'nin konuşma zevkini de kamçılıyordu. İçlerinden biri parmağıyla işaret ederek *“Cudî bu arkadaşdır”* dedi, *“Doğrusu görmeyi çok merak ediyordum”* dedi öteki. Mervan arkadaş o kadar anlatıyordu ki bende merak konusu olmuştu. Öte yandan yeni katılım olduğu anlaşılan bir başkası *“hangisi”* diyerek, tanıyan arkadaşını dürtüklüyordu. *“Haa budur”* Doğrusu daha akademiden geleceği bildirildiğinde Mervan cihazın ahizesini fırlatıp neşeyle ayağa kalkıp yüksek sesle, *“ohoooo Cudî geliyor”* diye bağırışları hala kulağında çınlamakta. *“Demek ki birbirini çok iyi tanıyorlar”* dedi ışıltıyla yeni katılım olanı. *“Hem Mervan Cudî'yi çok seviyor”* dedi sonra da, *“Cudî'de onu seviyor”* diye ekledi. Önce Botan dağları, şimdi şirin ülkenin diğer bir parçasında bir arada bulunuyorlardı. Birlikte savaşmışlar ve savaşacaklardı. Zira Cudî'nin Garzan'ı önermesinin gerçek nedeni, Mervan, Hayri, Kemal ve Mizgîn arkadaşlarıyla bir arada olmak, birlikte savaşmaktı. Bugün bu amacına ulaşmanın sevinç ve heyecanını yaşıyordu. Bundan daha güzel bir duygu olabilir miydi? Bilemiyordu... Tek bildiği çok sevinçliydi. Düzenlemesi Mutki'ye yapılmıştı. Kemal'le birlikte Mutki'ye gidiyordu. Kemal yürütmede, Cudî de bölge sorumluluğu göreviyle Mutki bölgesine gideceklerdi. Kemal, Mervan, Hayri, Mizgîn eyalet yürütmesi olarak bir koordine halinde çalışacaklardı.

Devam edecek

1 HAZİRAN HAMLESİ ve Kürdistan'da devrimci durum

1 Haziran hamlemizin 10'uncu yıl-dönümünün tüm yoldaşlara ve halkımıza kutlu olmasını diliyoruz. Adil ve Nuda arkadaşlar şahsında 2011-2012 hamlesinin şehitleri şahsında, Rojava direniş şehitlerimiz şahsında tüm 10 yıllık atılım şehitlerimizi, tüm özgürlük mücadele şehitlerimizi bu yıldönümü vesilesiyle saygı ve minnetle anıyoruz. 11'inci yılda özgürlük amaçlarını başarma görevlerimizi daha yüksek bir tempoyla Apocu tarz ve üslupla yürütme kararlılığımızı bir kere daha ifade ediyoruz.

Aslında yeniden AKP iktidarına karşı AKP'yi iktidara getirerek uluslararası komplo yürütmeye çalışan, bu temelde inkar ve imha sistemini başarılı kılmak isteyen sömürgeci, soykırımcı sisteme karşı yeni bir direniş hamlemizin bu 10'uncu yıldönümü oluyor. Bunu, daha sonra 2010'da yeni bir stratejik hamle, stratejik değişim olarak tanımladık. Ama esas olarak aktif savunma direnişine geçişimiz 1 Haziran 2004'tedir. İlk 6 yıl bazı taktik uyarılarla geçti, son 4 yılda da yeni bir stratejik hamle geliştirmeye, taktik hamlelerle ortaya çıkan birikim üzerinde Kürt sorununun Demokratik Özerklik çözümünü, Türkiye ve Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi mücadelesini stratejik hamle düzeyinde geliştirmek istiyoruz. 10 yıllık yeni bir stratejik adım oluyor bu.

Önder Apo, 1 Haziran hamlesini **"geç kalmış, geç başlamış"** bir hamle olarak değerlendirdi. Tıpkı 15 Ağustos 1984 Atılımı'nın geç kalmış olmasını değerlendirmesi gibi. Önderlik düzeyinde hamle 2003 yazından itibaren başlatılmıştı. İlan ettiği, çağrı yaptığı ateşkesin artık hükümsüz olduğunu 2003 yazında ilan etmişti. Daha sonra savunmalarda, **"benim mücadele etme imkanım olsa 2002 sonundan itibaren yeni bir direniş sürecini geliştirdim"** dedi. Zaten 3 Kasım 2002'de iktidar olan AKP'ye de en fazla üç aylık bir fırsat tanınması gerektiğini, bu üç ay içinde demokratikleşme adımları atarsa bunun kayıtsız destekleneceğini ama böyle bir sürece girilmese de direnilmesi gerektiğini belirtmişti. Pratikleşmesi ancak 1 Haziran 2004'te oldu. 2002-2004 yılları arasında örgüte dayatılan tasfiyecilik, sürecin gerektirdiği, Önderliğin de düşünce olarak ortaya koyduğu bu adımın pratikte atılmasını engelledi. Hareketimizi giderek neredeyse Önderlik çizgisinden kopartan, kapitalist modernite sisteminin ve Kürt milliyetçiliğinin yedeğine düşüren, dolayısıyla tasfiye olmaya götüren bir dayatma yaşandı.

1 Haziran 2004 Hamlesi aslında Kür-

distan üzerinde uygulanan kültürel soykırım rejimine, onun 15 Şubat 1999'da gerçekleştirildiği uluslararası komplo saldırısına, bu saldırıların AKP iktidarı biçiminde örgütlendirilip yürütülmesine karşı bir direniş hamlesi olduğu kadar, tüm bunların içimizdeki uzantısı olan, **"içimizdeki düşman"** dediğimiz ihanete, işbirlikçiliğe, tasfiyeciliğe, provokasyona karşı da bir direniş hamlesi olma özelliği esastır.

1 Haziran direniş hamlesi böyle çok boyutlu, çok yönlü bir hamledir. Siyasi, askeri boyutları olduğu kadar ideolojik-örgütsel boyutları da vardır. Hatta siyasi, askeri boyutundan çok ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi boyutu öndedir.

Tasfiyeciliğe karşı durma, küresel kapitalist modernite sistemine ve Kürt işbirlikçiliğine dayanan provokatif tasfiyeci harekete karşı olma ve onu tasfiye etme boyutu daha öndedir. 1 Haziran hamlesi en başta içimizdeki düşmanı yenen hamledir, provokatif tasfiyeci eğilimi yenilgiye uğratan hamledir. 1 Haziran siyasi-askeri bakımdan çok etkili olduğu kadar, aslında parti, hareket içinde her türlü provokatif, tasfiyeci, ihanetçi, işbirlikçi eğilime karşı Apocu çizginin zaferinin ilan edildiği bir hamledir. Bir yönüyle yeni bir partileşme hamlesinin direniş temelinde başlatılmasını, Önderlik çizgisinde yeniden bir partileşme sürecinin başlatılmasını ifade ettiği gibi, diğer yönüyle ve esas olarak Kürdistan'da ve hareket üzerinde Apocu çizginin kazandığı yeni zaferin ilan edilmesidir. Bugüne kadar hamleyi devam ettiren, hareketi ayakta tutan çok yönlü gelişme ve kazanım yaratılmasını sağlayan gerçeklik de aslında budur.

1 Haziran hamlesinin öz ideolojik ve örgütsel mücadeledir

Bu 10 yılın hikayesini bu temelde ele almak, incelemek derslerini de bu esas üzerinde çıkartmak büyük önem taşıyor. 1 Haziran gerçeğini, yani Kürdistan'da ve hareket üzerinde yeniden Apocu çizginin zafer kazanma, hakimiyet kazanma gerçeğini anladığı oranda, her bir militan, kadro, komutan sürece doğru yaklaşmış, yeterli katılım göstermiş, sürecin başaran, kazandıran kişiliği olmuştur. Tabi süreci kendi bireysel durumu, kişiliği, çıkarları için ters, karşıt görenler de geçen 10 yılın haini, işbirlikçisi haline gelmiştir. Bir de ağır aksak bu süreci yürütenler var. Daha doğrusu sürece katılanlar. Sürecin başaranı değil, yarı başaran, yarı kaybettirenleri;

"1 Haziran hamlesi uluslararası komplo saldırısına, bu saldırıların AKP iktidarı biçiminde örgütlendirilip yürütülmesine karşı bir direniş hamlesi olduğu kadar, tüm bunların içimizdeki uzantısı olan, 'içimizdeki düşman' dediğimiz ihanete, işbirlikçiliğe, tasfiyeciliğe, provokasyona karşı da bir direniş hamlesi olma özelliği esastır. "

öncüsü değil, içinde yürüyenleri; sürükleyen değil, içinde sürüklenenleri var. 10 yıla dönüp baktığımızda bütün bunların çok açık, kapsamlı büyük bir mücadele halinde yaşandığını görüyoruz. Direnişçilerin sayı olarak da kahramanlık olarak da büyüklükleri kadar hainleri de var, işbirlikçileri de var. Tabi bir de ortada kalanları, ortayolcu olanları, ne kazanan ne kaybettiren, durumu idare edip götürmeye çalışanları da var. Bugün 10'uncu yıldönümü vesilesiyle geçen 10 yılı gözden geçirdiğimizde bütün bunların yeterli düzeyde ortaya çıktığını, 1 Haziran hamlesinin ideolojik-örgütsel hamle olma özünü uygun olarak hepsinin net biçimde açığa çıktığını, yaşandığını, geçen 10 yılın bu anlamda çok yönlü, çok yoğun, derin bir ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesine sahne olduğunu net bir biçimde görebiliyoruz.

Bu bakımdan da yakın geçmişi anlayabilecek, çözümleyebilecek, neyin ne olduğu ne anlama geldiğini oturabilecek durumdayız. Genel duruşumuz neyi ifade ediyor böyle bir hamleyi algılama, idrak etme, sahiplenme durumumuz aslında geçen 10 yıllık mücadeleye katılma gerçeğimizi, böyle bir mücadele içerisinde oynadığımız rolü de netçe gösteriyor. Aslında yeniden uluslararası komplo gerçeğini yenilgiye uğratmak, dolayısıyla Kürde dayatılan kültürel soykırım rejimini yerle bir ederek Kürdistan'da insanlığın özgürlüğünü yaratmayı hedefleyen büyük bir ruh duruşu, düşünce açıklığı, coşku ve heyecanla katılmış olsaydı tabi 10 yıllık mücadele

bugünün çok çok ötesinde gelişmelere, kazanımlara, zaferlere sahne olabilirdi. Bugün de bayram havasında bugünü kutlar hale geldik. Ama bugüne yaklaşımımız, algılamamız, arkadaşların bugünü ele alış 10 yıllık yaklaşımımızın da özeti veriyor. Ne kadar algıladığımızı, hamleye ne kadar katıldığımızı, ne kadar başaranı olup olmadığımızı net gösteriyor.

Yaklaşım, ele alış, bugünü yaşayış çok farklı olmalıydı. Eğer izinden yürüdüğümüzü söylediğimiz şehitlerin bu mücadeleye katılım gerçeklerini anlamış ve ona uygun katılım göstermiş olsaydık, eğer Önder Apo'nun eleştirilerini, değerlendirmelerini, süreci yürütmesini doğru anlamış olsaydık bugün bayram yapıyor olmamız gerekiyordu. Ne kadar heyecan duyduğumuz, bayram yaptığımız aslında bugünü ne kadar anladığımızla bağlantılı. Buradan baktığımızda durum eleştiri götürüyor.

1 Haziran hamlesinin 10 yılı Önderlik çizgisinin özünü uygun bir mücadeleye sahne olmamış, doğru ve yeterli bir stratejik-taktik yönetimle yönetilmemiş. Bu 10 yılın içerdiği fırsatlar doğru değerlendirilip mücadeleye dönüştürülmemiş, bu 10 yılda kazanılması gereken zaferler kazanılamamış.

Eğer Apocu çizginin gerekleri uygulanmış olsaydı şimdi İmralı sisteminin 16'ıncı yılını yaşıyor olmayacaktık, İmralı sistemi paramparça edilmiş olacaktı, dolayısıyla da 1 Haziran'ı böyle karşılamayacaktık, her yerde davul zurnalar çalıyor olacaktı. Kürt halkı en büyük bayramlarından birini doya doya, heyecan ve sevinçle kutluyor olacaktı.

Geçmiş parti çizgisinin öngördüğü şekilde eleştirel-özeleştirel şekilde sorgulamaya tabi tutmak, oradan doğru dersler çıkararak kendini yenilemek, değiştirmek, düzeltmek için böyle bir tespit, kabul lazım ki, ondan sonra değişim, düzeltme olsun. Eğip bükme, kendine göre yorumlama, sınırlı sonuçlar çıkarma, esas olarak mücadeleyle yürüyor konumda kalma, hata ve eksiklikleri yeterince tespit edip ortaya çıkararak nedenleriyle birlikte ona yol açan tarzı, üslubu, tempoyu ortadan kaldırarak zafer yaratan bir kişi olma gerçekleşmiyor. Kanuni Süleyman oğluna, **"be günahım, deme! Tövbe et canım oğul"** diyor. Oğlu isyan etmiş ama **"günahtızım"** diyor, iddia ediyor babasına ki, ben günahtızım! Sen isyan etmişsin, günahtızsan günahtı kim? Babasıdır. Aslında bir af dilemeye kalkıyor, ama af dilediğini suçlayarak, ona karşı Kanuni Süleyman'ın sözleri anlamlı; tövbe edebilmek yani, eleştiri-özeleştiri yapabilmek, yani yaşananlardan ders çıkarabilmek

için önce suçu, günahı kabul etmemiz lazım. Suçsuz ve günahsız olduğumuzu, yani hata ve eksikliklerin sahibi olmadığımızı söylemememiz lazım. Bizde kimse **"hatasızım ve eksiksizim"** demiyor ama çok genellemeci kalıyor, ezbere kalıyor. Hata ve eksikliklerin açığa çıkarılması, sorgulanması özünden sapıtırılıyor.

Ezbercilik var, genellemecilik var, aşırı bireycilik var, kendine görelilik var. Kendinde ısrar, kendi bildiğinde ısrar çok fazla. Önder Apo hep diyordu **"bu kadar kendinizi nasıl beğeniyorsunuz?"** O nedenle de hata ve eksiklik soyut bir kavram olarak kalıyor. **"Hatam ve eksikliğim var"** deyip geç; nedir hata ve eksiklik, aslında hiç birisi yok. Geçen 10 yıl bir yönüyle de bu hususların tartışıldığı yıllardır. Bunlar tartışmadığımız, yeni gündeme gelen, yoğunca mücadelesi verilmeyen bir durum değildir. 10 yıl aynı zamanda tıpkı 1 Haziran hamlesinin özünü uygun olarak içimizde yoğun bir tartışma, içimizdeki düşmana karşı mücadele etme, mümkün olduğu kadar derinleşmiş ve Apocu çizgiye ulaşmış bir eleştiri ve özeleştiriyle parti ve gerilla çizgisinde kendimizi düzeltme mücadelesine sahne oldu. Fakat görüldüğü ki, hem kendinde genellemecilik, hem kendi durumunu yayma, mal etme biçiminde bir üslup var ama somut olarak bir hata bul, göster, bir eksiklik tespit et ve onun nedenine ulaş denildi mi, kesinlikle yoktur.

Önder Apo, **"kendini beğenme, kendine sevdalanma"** derken boş laf ortaya atıyor. Bize bakıyor, gerçeğimizi ifade ediyor. Bir, bunun gerçek olduğuna yürekten inancağız; iki, ne anlama geldiğini derinden açığa çıkaracağız. **"Suçsuzum"** dememek için önce bu gerekli, ondan sonra tövbe edebilelim, özeleştiri yapabilelim, değişiklik yapabilelim.

Sadece yöntem olarak eleştiri-özeleştiri kendine görelilik, derinlik göstermeme yaşanmıyor. Eleştiri-özeleştiriye geçmeden önce neyin özeleştirisini vereceğiz, neyi yanlış yaptık, hata olan neydi, eksiklik nerede bunu kabul etmede bir direnme, karşıtlık var. Daha doğrusu inanan yürüyor, gidiyor zaten. Öncülük zayıflığı 11'inci PKK Kongresi'nin tespit ettiği, bütün mücadelede, başta gerilla olmak üzere parti öncülüğündeki zayıflık buradan kaynaklanıyor, yoksa insan az değil, PKK'nin gücü on binleri harekete geçiriyor. Kadrosu ve kadro adayı var. Gerilla ele alındığında hiçbir partinin sahip olmadığı kadar büyük bir nicelik sahibi olduğu ortada. Öyle az değildir. Diğer yandan mücadele ortamı var. Herkesin bütün yeteneklerini ortaya

koyabileceği, 24 saat dolu dolu savaşılabileceği, mücadele edebileceği, özgürlük mücadelesine büyük zaferler katabileceği mücadele imkanları var. Tek yönlü de değil, yaşamın bütün alanlarını ifade ediyor. **Demokratik Konfederalizm toplumsal yaşamın tümünün inşa edilmesini, demokratik ulus çizgisi temelinde demokratik toplumu yaratmayı öngörüyor.** Bu bakımdan mücadeleyi sadece bir askeri savaş olarak ele almamak lazım.

Her türlü alan, toplumun yaşam alanı bizim için bir mücadele, kendini ifade etme, özgürlük mücadelesini yürütme ve ona katkı sunma alanıdır. O bakımdan kendini ifadenin alanları çok fazla. Dolayısıyla kendini katma, mücadele ederek bir şeyler kazanma imkanı çoktur. Kimse demesin ki *“yeteneklerimi eyleme dönüştüremiyorum, potansiyelimi harekete geçiremiyorum. Fırsat, imkan yok. Ortam bulamıyorum”* böyle söyleyenler gerçeği çarpıttılar. Gerçek ise ortada çok büyük bir mücadele gerçeğinin var olduğu, mücadele etme imkanın, fırsatının bulunduğu ama bireylerin bunların gereklerine göre mücadele edemediğidir. Bunu böyle bilelim, kabul edelim. Öyle olunca başarmamak için, her türlü işi yapmamak için hiçbir neden yok. Tabi yapabilmek için de doğruya ulaşmak gerekli, doğru katılım yapmak gerekli, çizgiyi doğru anlamak gerekli. Çizgiyi doğru anlamak ve katılabilmek için de doğru eleştiri-özeleştiri yapabilmek, kendi içinde iyi mücadele edebilmek gerekli. Bunun da aynası pratiktir, günlük yaşamdır. 24 saatlik hareket tarzıdır. Görev ve sorumluluklara ne kadar bağlı, onların esaslarına ne kadar uyumlu, ne kadar planlı; doğru tarz, üslup ve yeterli tempoya ne kadar sahip günlük 24 saat hareket tarzımız? Dolayısıyla ne sonuç veriyor, ne kazandırıyor, ne yaratıyor buna bakmak lazım. Üretiyor mu, yoksa tüketiyor mu? Gerçekten özgürlük mücadelesine, özgür yaşam inşasına katkı mı sunuyor, yoksa zamanı ve kişinin yeteneklerini tüketiyor mu, köreltiyor mu? Bu sorular temelinde sorgulama yapmalıyız.

Geçen 10 yılın çok zengin bir pratiği var. PKK'nin 42 yıllık mücadelesinin birikimi çok zengin. Büyük bir tecrübe birikimi var. Bu kimsenin inkar edemeyeceği kadar açık bir durum. Aslında bütün eksiklik ve aksaklıklarına rağmen Önderlik bu süreci yürütmeye çalışmış, şehitler bu sürecin başarısı için canlarını ortaya koymuş, halk direnmiş, gerilla mücadele etmiş önemli kazanımlar, belli sonuçlar ortaya çıkartılmış durumda. Elbette ki, bu 10 yıllık süreçte de yürüyüş özgürlük çizgisinde olmuş. Apocu çizginin ilkeleri ve hedefleri doğrultusunda olmuş. 1 Haziran zaten böyle bir çizgiye girmeyi, bu çizginin Özgürlük Hareketinde, Apocu harekette yeniden zafer kazanmasının ilan edilmesi oluyor. Ondan sonraki süreçte de ana doğrultu böyle bir çizgide yürümek olmuştur ama çizginin öngördüğü amaçlar, hedefler ne kadar başarılmış ne kadar başarılmamış? Dolayısıyla çeşitli dönemlerde bu çizginin öngördüğü başarıyı sağlayacak mücadele; ideolojik-örgütsel olarak siyasi ve askeri olarak ne kadar yürütülmüş, ne kadar yürütülmemiş? Yürütülen mücadelenin tarzı, temposu, üslubu Önderlik çizgisine ne kadar uygun, ne kadar değil? Bunların da sorgulanması lazım.

Doğrultu çizgiye ait olsa da, ana amaç çizginin öngördüğü biçimde olsa da, pratik yürüyüş bunun içerdiği tarza, üsluba tempoya uygun olmamış. Yeterince ideolojik-örgütsel mücadeleyle donanmış, dolayısıyla da siyasi ve askeri mücadeleler büyük ölçüde zayıf kalmış, terslikler ortaya çıkmış, hatalar ve yetersizlikler yaşanmış, birçok görev ve sorumluluğa teğet geçme, üstlenmemeler olmuş. Yani pratik ağır aksak, kör topal yürümüş.

İşte zenginliğin bir boyutu da bu. Doğruları da var, başarıları da var ama hata ve eksiklikleri de çoktur. Eğer doğru ve yeterli bir analiz yapacaksa, bu 10 yılın

gerçekçi bir eleştiri-özeleştiriyle derslerini çıkartacaksa o zaman başarılarını görmek kadar yanlışlarını, hatalarını da görmek ve hepsinden ders çıkarmayı başarıya da, başarısızlığa da yol açan nedenleri bulup ortaya çıkarmayı ve bu temelde bir yenilenme, düzeltme gerçekleştirmeyi sağlamalıyız.

1 Haziran hamlesiyle hareket devrimci mücadele zeminine çekildi

1 Haziran hamlesi büyük bir ideolojik-örgütsel boğuşma içinde, sonrasında tasfiyeciliğin tasfiye edilmesi, örgütten kovulması ardından ilan edilebildi. Ama böyle bir hamleye girerken yeni bir siyasi, askeri mücadele hamlesini hareketimiz ilan ederken çok ağır bir ideolojik-örgütsel savaşım içinden çıkmıştı. Yani yara bere içindeydi, örgütsel disiplini ve düzenini kaybetmişti, kadrolarını kaybetmiş, ciddi bir örgütsel dağılma, parçalanma ve erime süreci yaşanmıştı. Öyle çok iyi hazırlanmış, kendini eğitmiş, donatmış, planlamış ve onun üzerinden siyasi, askeri mücadele hamlesi ilan etmiş değildi. Bu duruma rağmen neden siyasi-askeri mücadele hamlesi ilan etti? Zaten bu yara bereyi aşmak, ona yol açan provokatif tasfiyeci ruh halini, zihniyeti, yaşam ölçülerini, davranışları örgütten söküp atabilmek için böyle bir mücadeleye ihtiyacı vardı. Hareketi devrimci mücadele ortamına çekmek gerekiyordu ki, devrimci olmayan, gerici olan, hain olan, işbirlikçi, orta yolcu olan ortaya çıksın, temelsiz kalsın ve dolayısıyla ona karşı mücadele etmek, onu yenmek kolay olsun. Hiçbir düşman güce karşı kendi zemininde mücadele edilmez. Bu, siyasetin ama daha çok da askerliğin temel bir kuralı. Kendi zemininde bir güç, en güçlü konumunu yaşar. Orda onu yenmek mümkün olmaz. Bir gücü, karşıt gücü, düşman gücü yenebilmek için her şeyden önce onu zayıf düşürecek, kendini güçlü kılacak bir ortamı, zemini yaratmak, oraya çekmek gerekiyor. Bu, ideolojik-örgütsel mücadele açısından da geçerli, siyasi-askeri mücadele açısından da.

1 Haziran hamlesinin ilanı aslında hareketi böyle bir devrimci siyasi-askeri mücadele zeminine çekmeyi. Bu temelde her türlü tasfiyeci, provokatif eğilimin yaşayamayacağı, açığa çıkacağı, ters düşeceği bir mücadele zeminini ortaya çıkartmaktı ki, kim nedir ne değildir, yanlış nedir, doğru nedir, çizgiye uygun olan hangisidir hangisi değildir açığa çıksın. İkincisi, devrimci olanın çizgiye uygun olanın ayakları yere sağlam bassın, çizgiye karşıt olan, tasfiyeci olanın ayakları havada kalsın, dolayısıyla güçsüz düşsün onu alt etmek, yenmek kolay olsun.

Önderlik büyük bir ideolojik-örgütsel iç mücadeleyle tasfiyeciliği tanımlayıp, kendi çizgisini net ortaya koyarak yeniden partileşmeyi, PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirerek hareketi böyle bir zemine çektiği gibi her türlü tasfiyeci eğilim ve anlayış için tasfiyeciliğin etkisi altında olan her türlü ruh hali, davranışlar için olumsuz bir zemin yaratmayı öngördü. Böyle yaptı ki, örgüt temizlensin, ideolojik-örgütsel mücadele zafer kazansın. Hareket yeniden Apocu çizgide bir netleşme, kararlaşıma, bütünleşme yaşasın. 1 Haziran 2004 hamlesi hem bunun ilanı oldu hem de örgüt içinde büyük mücadele yürütmeye sahne oldu. Yönetimi, kadroları anladıkları kadar buna katıldılar, benimsedikleri kadar buna katıldılar. Kimisi az katıldı, kimisi çok katıldı. Kimisi tereddütsüz bu işin içine girerek öncülük etti, kendini büyük siyasi-askeri mücadelelerin içine attı, kimisi ihtiyatlı yaklaştı, bekle gör politikası izledi, gelişmeler nasıl olursa ona göre hareket edeyim dedi. Kimisi ise gelişmeleri kendisi için daha baştan tehlikeli görerek sıvışmayı, inkar ve imha sistemi ile birleşmeyi, sömürgeci tarafa geçmeyi yeğledi. Böyle ciddi bir ayrışma 1 Haziran 2004 hamlesi

temelinde yaşandı ve **2004-2005'te Önderlik çizgisi hareket içinde büyük bir zafer kazandı.** İdeolojik bakımdan netleşme eksikliklerine rağmen, ölçüleri çok düşük olmasına rağmen bu süreçte önemli ölçüde gerçekleşti.

Hareket bütün eksikliklerine rağmen yeniden siyasi-askeri mücadele yürütür hale geldi. 2005 KCK sisteminin ilan edildiği, örgütsel yeniden insanın önemli ölçüde gerçekleştiği bir yıl oldu. **HPG'nin, Özgür Kadın Hareketinin, Gençlik Hareketinin** bu temelde kendini yeniden yapılandırıp ilan ettiği yıl oldu. Bütün bunlar ideolojik-örgütsel, siyasi ve askeri mücadelelerle, Önder Apo'nun yürüttüğü çabaların zafer kazandığı, uluslararası komploya karşı yeni bir mücadele hamlesine hareketin ve halkımızın girişinin sağlandığı bir durumu ifade etti. Böyle bir ideolojik-örgütsel zafer ardından 2005 Ağustosunda kültürel soykırım rejimini yürüten, yöneten **Türk Milli Güvenlik Kurulu (MGK)** PKK'ye karşı yeniden topyekün savaş konsepti temelinde mücadele etme kararı aldı.

10 yılın dersleri

1 HAZİRAN HAMLESİNİN 2. YILINDA; uluslararası komponun AKP eliyle yürütmeye çalıştığı provokatif tasfiyeci saldırılar tümünden yenilgiye uğratılarak hareketin ideolojik-örgütsel zafer kazanması sağ-

lanmış oldu. Düşmanın yeniden topyekün savaş konseptini gündeme getirmesi bu nedenledir.

HAMLENİN 3. YILI; bu, topyekün savaş konseptine karşı büyük bir siyasi ve askeri direnme yılı oldu. **Süreç 2006 Şubat başında Viyan direnişçiliğiyle başladı,** uluslararası komploya karşı Kürt halkının komployu ve İmralı sistemini kabul etmek istemediğini ve ret ettiğini ortaya koyan bir direniş Mayıs ayına kadar devam etti. 4 aylık bir büyük halk hareketi, direnişi var. Amed Newroz direnişini hatırlayalım; neredeyse birçok mahalle ve sokağı halk ele geçirmişti. Biraz daha örgütlü olabilse, orta sınıf, orta yolculuk, kararsızlık yaymasa, onlar engellense, daha iyi yönetilebilse belki de halkın tümünden kendi kendini yönettiği, bazı alanları ele geçirdiği bir gelişme bile olabilirdi. İşte o zaman bugün yeniden bizi tehdit etmeye çalışan Tayyip Erdoğan **“kadın da olsa, çocuk da olsa vuracağız”** dedi. Askerini, polisini topyekün savaş konseptinin gereklerine uygun olarak harekete ve halka saldırttı. Mücadelenin, direnişin gücü bu durumları ortaya çıkarttı. Ardından Haziran ayından itibaren gerillanın halk direnişini, serhıldanını tamamlayan eylemliliği ABD'yi bile hareketimize çağrı yapmak zorunda bıraktı. **15 Ağustos 2006'da bizzat ABD yönetimi PKK'ye ateşkes ilan etmesi, eğer böyle bir durum olursa Kürt sorunun çözümünü gündemine alacağını çağrısını yaptı.** Birçok çevre devreye girdi. DTP'den Güney Kürdistan yönetimine kadar. Gizliden Önder Apo'ya elçi göndermek, bu durumu durduracak bir ateşkes çağrısında bulunmasını sağlamak için adeta yalvardılar. Topyekün savaş konseptine karşı hamlenin üçüncü yıl direnişi böyle önemli sonuçlara yol açtı. Düşman cephesinde böyle zorluklar ortaya çıkardı. 1 Ekim 2006 5. tek yanlı ateşkes süreci böyle gündeme geldi.

HAMLENİN 4. YILINDA; Dolmabahçe'de hükümet-genelkurmay uzlaşması temelinde kendini yeniden organize eden, 5 Kasım 2007'de ABD-AKP uzlaşmasıyla da sistemden desteğini alan topyekün saldırıya karşı **'Edi Bese'** hamlesi temelinde büyük bir direniş siyasi ve askeri olarak gerçekleştirildi. Bunun sonuçlarını 5. yıl mücadelesini, Zap'tan başlayarak, 29 Mart 2009 Yerel Seçimlerine kadar giden süreçte yaşadık.

HAMLENİN, DİRENİŞİN 5. YILI; siyasi-askeri bakımdan AKP hükümetinin ciddi yenilgiler yaşadığı, dolayısıyla AKP eliyle yürütülmek istenen uluslararası komponun ciddi bir başarısızlığa uğratıldığı bir yıl oldu. Sistem her şeyi yeniden değerlendirmek zorunda kaldı.

Türk sömürgeci-soykırımcı sistemi kendi içinde çok sert bir iktidar mücadelesi içine girdi. **Ergenekoncu** denen ya da ulusalcı akım denen, daha öncesinde devlete hakim olarak Kürdistan'da özel savaş çok vahşi yöntemlerle yürütmüş ve ağır suçlu konuma düşmüş olan kesimlere karşı AKP'nin etkili mücadelesi bu sonuçlara dayalı olarak gelişti. Dıştan ABD sisteminin desteği, içten PKK direnişinin yarattığı sonuçlar AKP'ye geçen 4 yıllık süre içerisinde birçok çevreye karşı etkili iktidar mücadelesi yürütme gücünü verdi.

HAMLENİN 6. YILINDA; ortaya çıkan bu sonuçların çözüm sürecine dönüştürülebilmesi için yoğun bir taktiksel savaşım yaşandı. **29 Mart 2009 Yerel Seçimleri** sonrası içine girilen süreç kesinlikle bu oldu. Seçimler bir referandum olarak ilan edilmiş, referandumu da demokratik siyaset, Kürt yurtseverliği kazanmıştı. Bunun kalıcı bir başarıya dönüşmesi için Önderliğimiz, hareketimiz yeniden ateşkes ilan ederek demokratik siyasi çözüm çabalarını gündeme getirdi. Buna karşı iktidar savaşımında kendisini yeniden yapılandırmış olan TC yönetimi ve AKP Hükümeti de 14 Nisan 2009 siyasi soykırım operasyonlarını ve bu temelde siyasetten ulusal demokratik hareketimizi tasfiye etme çabasını gündeme getirdi. 2009 boyunca çok yoğun

taktiksel savaşımalar oldu. Siyasi soykırım saldırıları teşhir olunca, buna, **'Kürt açılımı'** dendi, 'demokratik açılım' dendi. 'Kürt sorununu çözmek için yapıyoruz' dendi. Her türlü kılıf, maske geçirilmeye çalışıldı siyasi soykırım operasyonlarının üzerine. Bunları açığa çıkarmak için Önder Apo **Yol Haritası** hazırladı, 15 Ağustos 2009'da Kürt sorunun çözümü temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesini öngören kapsamlı ve uygulanabilir bir Yol Haritası'nı devlet yönetimine, yani sorunun muhataplarına verdi. Ardından Kürt tarafının böyle bir iradeye sahip olduğunu göstermek için yeni barış gruplarının Türkiye'ye gönderilmelerini istedi ve bütün bunlar gerçekleşti. AKP'nin siyasi soykırım üzerine geçirmek istediği maskeler bu çabalarla boşa çıkarılınca, Tayyip Erdoğan'ın geçenlerde söylediği gibi o zaman da bir söz söyledi; **“sil baştan yapıyoruz”** dedi. Yeniden açık, çıplak özel savaş sürecine giriyoruz! Özel savaş tanımladı, genelkurmay olarak belirlediği güçler tanımladı. Önderlikten başlamak üzere demokratik siyasete, halka, gerillaya dönük topyekün bir saldırı başladı. Önder Apo bunu **17 Kasım darbesi** olarak tanımlamıştı. 17 Kasım 2009'da İmralı'da Önderlik üzerinde baskıyı geliştirdiler, DTP kapatıldı, belediye başkanları tutuklandı. Zaten demokratik siyaset üzerinde baskı vardı. Parti yöneticileri tutuklandılar. Bazı parti yöneticilerine ilişkin siyaset yasağı getirildi.

Bütün uyarılara rağmen bunda ısrarlı olduğunu ortaya koyunca işte o zaman biraz daha yeni bir stratejik süreç olmakla birlikte, aslında onun ön adımları olan, taktik hamleler biçiminde gelişen direnme sürecinin artık stratejik direnme haline getirilmesi gerektiğini Newroz'dan itibaren Önder Apo ortaya koydu. 1 Haziran 2010'dan itibaren de böyle bir süreç gelişti. Tıpkı 2003'te artık 99'daki ateşkes çağrısının zemininin kalmadığı, anlamının yitirildiğini ilan etmesi gibi 2010 Mayıs sonunda da 17-18 yıldır yürüttüğü demokratik-siyasi çözüm çabalarının sonuç vermediği ancak buraya kadar getirdiği, daha ileriye gitme imkanının kalmadığını, dolayısıyla demokratik-siyasi mücadele yürütme ve sorunların bu temelde çözmenin zemininin yok olduğunu değerlendirip ilan ederek tarafları istedikleri gibi mücadele yürütmeye serbest bıraktı. Bunun ardından hareketimiz **1 Haziran 2010'da 4. Stratejik Dönem** diye ifade ettiğimiz **Devrimci Halk Savaşı** mücadele sürecini ilan etti. O zamana kadarki aktif savunma direnişi artık Devrimci Halk Savaşı temelinde Kürt sorunun Demokratik Özerklik çözümünü kendi gücümüz ve mücadelemizle gerçekleştirmeyi hedefleyen bir siyasi ve askeri direnme sürecinin başladığını kamuoyuna ilan etti.

1 HAZİRAN HAMLESİNİN 7. YILI; böyle yeni bir ilanı ifade ediyor. Bunu başta blöf sandılar ama ardından halkın serhıldanı, gerillanın birkaç eylemini görürce işin ciddiyetini anlayıp, önlemek için yeniden Önderliğin kapısını çaldılar. **İmralı görüşmeleri, Oslo görüşmeleri** biraz da bu gelişmeler ortamında, esas olarak bu direnişi hafifletebilmek için AKP hükümetinin, Türk özel savaş sisteminin geliştirdiği taktik olarak gündeme geldi. Hareketimiz ve Önderliğimiz de bunu değerlendirmeye, mümkünse buradan yararlanıp Kürt sorunun çözümünün önünü açmaya, en azından kendisini daha güçlü mücadeleler için hazırlayacak zemin yaratmaya çalıştı. 2010'un Ağustosundan sonra 12 Haziran 2011 seçimlerine kadar yeniden bir ateşkes süreci yaşandı. Aslında 1 Haziran 2010'la ilan edilen sürecin içinde bir kopukluk anlamına geldi.

HAMLENİN 8. ve 9. YILLARINDA; Devrimci Halk Savaşı Strateji temelinde büyük bir direniş yaşandı. 2011-2012 yılları bunu ifade ediyor. İçeriğini ise tüm örgüt yapımız, halk iyi biliyor.

HAMLENİN 10. YILI; 2013 Newroz'unda Önder Apo'nun demokratik çözüm çağrısı temelinde içine girilen ateşkes süreci

ve demokratik çözüm arayışıyla geçti. 10. yıldönümüne böyle geldi. Bütün aksaklıklarına, işlemezin, aşılmişliğine rağmen hala aşağı yukarı süreç devam ediyor. Taraflar bazı görüşmeleri ve mutabakatları ret etmiş değiller. Ret etmeyi karşı tarafa yüklemeye ısrar ediyorlar. Ama kendi çizgilerinde sonuç almak için de yoğun bir siyasi-askeri mücadele söz konusu. Askeri boyut çok öne çıkmaya bile hazırlıklar anlamında vardır; bunu, günlük olarak görüyoruz.

AKP bir çözüm gücü değil, bir oyalama gücü

AKP hükümeti süreci uzatarak, hareketimizi mücadelesiz kılarak eritmeye, zamana yayıp etkisini zayıflatmaya, mümkünse parçalamaya çalışıyor. Kürtleri kendi içinde bölüp parçalayarak, iyi-kötü ayrımı yapıp birbirinden kopatarak, fırsat bulursa çatıştırarak Kürt gücünü devrimci, demokratik gücü zayıflatmak istiyor. Fırsat bulduğunda son darbeyi vurmaya hazırlanıyor. Ama buna karşı hareket olarak, Önderlik olarak da AKP'nin maskesini iyice düşürdü. Daha çok onu zorlayan, teşhir eden bir mücadele içinde olduk. Aslında demokratik-siyasi çözüm için yapılması gerekenlerin hepsi yapıldı. Artık geriye dönüşünce, “Şunu yapmasak iyi olurdu. Yapmamamız eksiklik oldu” diyebileceğimiz bir şey kalmadı. Şu ortaya çıktı; **devlet sisteminde kendini değiştirecek, yenden yapılandırarak bir irade yoktur.** AKP bir çözüm gücü değil, bir oyalama gücü, kendi iktidarını sağlamlaştırma gücü. Bütün sorunlara bu temelde yaklaşıyor. Çözüm gücü olarak devlet krizini aştıracak, devleti yeniden yapılandıracak bir zihniyete, ideolojik-politik çizgiye kesinlikle sahip değil. Ancak zorlandıkça özel savaş kapsamında biraz esniyor, bazı tavizler veriyor o kadar, onun ötesine geçmiyor. Bu gerçek net bir biçimde açığa çıkartılmış durumda. Bunun açığa çıkması sistemi kendi içinde daha çekişmeli-çatışmalı kılıyor, AKP'yi de zayıf düşürüyor.

Dikkat edilirse Türkiye zemini paramparça, mevcut iktidar her ne kadar çeşitli yöntemlerle halktan oy alıyorsa olsa da, siyasi parçalılık, çok derin bir siyasi kriz yaşanıyor. Bu, aynı zamanda sistem krizi, devlet krizi olarak sürüyor. **AKP-Fetullahçı çatışmasıyla** bu durum daha iyi açığa çıktı. Görüldü ki, 2007'deki AKP-ABD anlaşması aynı biçimde devam etmiyor. ABD de, AKP de bir revizyon yapmak, özellikle Tayyip Erdoğan kliğinden kurtulmak, kendi çıkarlarını daha iyi Türkiye ve Ortadoğu'da temsil edecek bir AKP ve Türkiye yönetimi yaratmak istiyor. Bu yönlü yoğun bir çelişki de devam ediyor. Bu da Kürdistan'da olduğu kadar Türkiye'de de hak arama mücadelesini, demokratik mücadeleyi daha fazla geliştirme fırsatı, imkanı yaratıyor. 1 Haziran 2004'ten de, 1 Haziran 2010'dan da çok daha derin, yoğun hazırlıklı bir çatışma, çelişki ve mücadele süreci gündemde. Her şey çok daha karmaşık ve yeni çatışmalara gebe. Bunu herkes de görüyor. Öyle anlaşıyor ki, **1 Haziran hamlesinin 11. yılı;** Geçen 10 yılda yapılanların ötesinde daha derin ve kapsamlı mücadeleye sahne olacak.

Özgürlük Hareketimiz geçmişte yapamadıklarını 11. yılda daha fazla yapma imkanına sahip. Bu anlamda eğer 11. yıl doğru değerlendirilirse geçen 10 yıldan daha fazla özgürlük mücadelesi geliştirme, siyasi ve askeri mücadele geliştirme, **Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa hamlesini** başarıyla yürütme ve özellikle Kuzey Kürdistan'ı Demokratik Özerklik temelinde büyük bir özgürlük devriminin yaşandığı bir alan haline getirme imkanına sahip. Hareket olarak yaklaşımımız da bu yöneydi. 10. yılda Önder Apo'nun demokratik çözüm çabası da sorunları demokratik siyasetle çözmek içindi. Demokratik siyasetin önü tıkatılınca, çözüm imkanları ortadan kaldırılınca gün-

deme gelen de direniş oluyor. Demokratik Özerklik çözümünü direnişle gerçekleştirmek oluyor. Demokratik ulus inşasını kendi gücümüzle gerçekleştirme ve savunma oluyor. Hareketimizin de 11. yıla yaklaşımı bu.

Bu anlamda aslında geçen 10 yılda yaptıklarını daha da geliştirerek, onların birikimi üzerinde ama çeşitli dönemlerde gündeme gelmesine rağmen gerçekleştirilmeyeni gerçekleştirme temelinde bir mücadele yılı haline bu 11. yılı getirmek istiyor. Bu neye bağlı? Elbette ki köklü değişim ve dönüşüme bağlı. Bu 10 yılın derslerini çıkarmaya bağlı. Özellikle de 1 Haziran hamlesi ilan edilirken yaşanan gerçekleri doğru anlamaya bağlı.

Çizgi nedir? Önderlik çizgisi ve parti çizgisi ne anlama geliyor? Çizginin militanı olarak, onun pratiğe geçirilmesi, örgütlendirilmesi, öncülüğünün yapılması nasıl olur? Çizgiye göre olan ama her türlü parti dışı, çizgi dışı ruh halleri, anlayışlar, eğilimler yaşamak neyi ifade eder? Bu ideolojik duruşta, yaşamda, mücadelede nasıldır? Örgütsel duruş örgütsel mücadelede nasıldır? Siyasi duruş siyasi mücadelede nasıldır? Askeri mücadelede, gerillada nasıldır? Kendini nasıl ortaya çıkartıyor? Dolayısıyla fırsatları, imkanları doğru ve tam anlayan, onu zafere götürece kadar bir vuruş tarzına sahip bir devrimcilik nasıl ortaya çıkar? Bu konuda zayıflık vardır. Bilinçsizlik de çok. Bilerek süreçlere yaklaşmak, anlayarak, kendini eğiterek günü, anı, taktik süreçleri değerlendirmek yerine çok keyfi, gerçeklerden habersiz, sürüklenen konumda olanlar da çok. Kendini çok fazla bireyciliğin etkisi altına sokan, daraltan, sıkıştıran böylece *"ne olacağım"* kaygısıyla hareket eden konuma düşmeler de çok. Bu basit yaşam arayışlarından intihar çizgisine kadar ulaşıyor. Önderlik son talimatta uyarıyor; mevcut durumu bu iki ucundaki haller olarak ortaya koydu. Basit yaşam arayışından intihar çizgisine kadar hepsinin benzer bir sapmayı ifade ettiğini ortaya koydu, gösterdi. Buradan kaynaklı olarak aslında değişim, dönüşüm, çizgiyi özümseme, partileşmeyi etkili geliştirme, dolayısıyla öncülük görevlerini başarıyla yerine getiren bir konuma ulaşma zayıf kalıyor. 11. Parti kongremiz tespit etti: Sorun, öncülük sorunu.

Kişi nasıl yaşıyorsa öyle savaşır, öyle mücadele eder

Öncülük sorunu da ideolojik boyutları olan, örgütsel boyutları olan sorun. Pratikte tarz, üslup ve çalışma temposu olarak ortaya çıkan sorun. Gerçekten ideolojik aşınmalar var. PKK'nin ilk önderliksel çıkış ruhuyla, ölçüleriyle uyumlu olmayan, doğuş tarzıyla, PKK'yi PKK eden ölçülerle uyumlu olmayan anlayışlar, tutumlar, duruşlar var. Basit yaşama tenezzül eden durumlar. Bunlar çok çeşitli gerekçelerle maskeleyiyor. **Maddiyatçılık en tehlikeli ideolojik sapmadır.** Her yerde yaşanıyor, her düzeyde yaşanıyor. En basit, yersiz teknik kullanımından, doğru bilinmeyen teknik kullanımından aşırı tüketime kadar hepsi bunu ifade ediyor ve bunlar ciddi ideolojik sapmalar. Önder Apo dedi; ***"Mücadele alanında değil yaşam alanında kaybediyorsunuz."*** En son eskisi gibi mücadele edilmeyeceğini, savaşılmayacağını söylerken başta eskisi gibi yaşanmaması gerektiğini koydu. Şunu bilelim ki, bir kişi nasıl yaşıyorsa öyle savaşır, öyle mücadele eder. Yaşam tarzıyla savaş ve mücadele tarzı arasında kopmaz bağlar var. *"Ben keyfime göre yaşarım ama siz beni mücadele meydanında görün, nasıl çizgi militanı olurum"* bu, yalandan başka bir şey değil. Bu bakımdan ideolojik duruşta, yaşam tarzında düzeltme çok önemli. PKK'nin komünal, özgürlükçü, hiçbir şeye tenezzül etmeyen, Önder Apo'nun savunmada ortaya koyduğu **'bir hırka, bir lokma'** felse-

fesiyle hareket eden bir yaşam düzenine ulaşmak önemli.

Belki arkadaşlar *"çok mu bireysel yaşamımız var, bu kadar abartılıyor"* diyebilir. Kuşkusuz öyle bir şey yok ama sapmanın özü önemli, niceliği değil. Bir küçük yaşam düşkünlüğü, bir küçük maddiyat tenezzülüğü ile büyüğü arasında fark yoktur. O fark nicelik farkıdır. Ama **PKK militanı olup olamamada önemli olan nitelik duruşudur.** Nicelik olarak çok yemişsin az yemişsin, az maddiyatçı olmuşsun çok maddiyatçı olmuşsun, mesele değil. Sen yeni bir yaşam felsefesine sahip misin, sahip değil misin? Kapitalist modernite sisteminden kopmak burada ortaya çıkıyor. Bir ideolojik duruştur. Kapitalizmin öngörüldüğü ve devletçi sisteme dayalı olarak ortaya çıkan, insanlara da sanki

“1 Haziran Hamlesi büyük bir ideolojik örgütsel boğuşma içinde, sonrasında tasfiyeciliğin tasfiye edilmesi, örgütten kovulması ardından ilan edilebildi. Ama böyle bir hamleye girerken yeni bir siyasi, askeri mücadele hamlesini hareketimiz ilan ederken çok ağır bir ideolojik-örgütsel savaşım içinden çıkmıştı. Yani yara bere içindeydi...”

insan gerçeğiymiş gibi kabul ettirilmek istenen yaşam tarzından kopmayı ifade eder. PKK ilk çıktığında oradan koptu, alternatif bir yaşam tarzı oldu. Önderlik ilk kararı verdiğinde böyle bir yaşamı sistem haline getirdi, kendisinde başlattı. Bugüne kadar da Önderlik ve parti gerçeği böyle devam ediyor. Bunlar PKK'nin değişmez gerçekleri. PKK'yi PKK eden, düzene, kapitalist moderniteye, kültürel soykırım rejimine alternatif yapan, AKP'ye alternatif yapan gerçekliği bu. Sen bunu saptırdın mı, diğerleri hiç kalmaz. Bir kere ideolojik sapmayı yaşadın mı, doğru mücadele çizgisi tutturmak mümkün olmaz. Kendimizi yanıltmayalım. O bakımdan ideolojik mücadele önemli, sınıf ve cins mücadelesi önemli, nefis mücadelesi önemli. Demokratik İslam Kongresi'ne gönderdiği ve *"manifestom"* dediği mesajda Önder Apo buna bir kere daha çok yalın dikkat çekti, İslamiyet'in nefis mücadelesi anlayışının nasıl büyük bir komünal anlayış, toplumsal anlayış olduğunu, sosyalizmin de özü olduğunu ortaya koydu. Bunlar önemli gerçekler ve aslında kopuş da burada.

Doğru eleştiri-özeleştiri için hatayı kabul etmek gerekli

Ardından örgütsel sorunlar gündeme geliyor. Doğru dürüst parti örgütlülüğü yok, parti kimliğine sahip çıkma yok, parti ölçülerini esas alma yok. Parti öncülüğü, ölçüleri esas alınmazsa kendimizi neye göre belirleyeceğiz. O zaman herkesin kafasına estiği gibi olur. Bu kadar örgütsüzlük, kargaşa, birlik olamama, ortak bir yönetim olamama, ortak birlik olamama buradan ileri geliyor. **Doğru yaşam amaca doğru bağlanmak demektir.** Amaca doğru bağlanmak da örgüt ve mücadelenin doğru tarzına insanı götürür. Önder Apo pratikte başarısız kaldığımız, tarz ve üslup hatası yaptığımızda bize hep şunu söyledi *"Kusur arıyorsanız, inancınıza bakın kusur ordadır. Orada kusurunuz yoksa amacınızda bir*

eksiklik yoksa karar almada, tarz geliştirmede hata yapmazsınız" dedi.

Başta da belirttik, kabul etme yok ki düzeltme gelişsin. Tıpta da söyleniyor; doğru ve başarılı tedavi için doğru teşhis gerekiyor. İdeolojik mücadele için de geçerli. Doğru eleştiri-özeleştiri yapabilmek için yanlış, hatayı kabul etmek gerekli. Bu olmuyor. Bu olmadıktan sonra örgüt ve mücadele tarzında olur. Biz ağacı görmek yerine gölgesini görüyoruz. Ormanı orman olarak görme yerine ağaçla tarif etmeye çalışıyoruz. Yanılgı burada.

Son dönemdeki tartışmalarımızın, eleştiri-özeleştirimizin özünü de bu oluşuyor. Son 4 yılın koşulları neydi? Önderlik çizgisi bize neyi emretti? Önder Apo 31 Mayıs'ta *"ben geri çekildim"* dediğinde bu bize hangi görev ve sorumlulukları yükledi? 4. Stratejik Dönem ne demektir? Devrimci Halk Savaşı neyi gerçekleştirecekti ve biz bunları ne kadar yaptık? Sonuçta olması gerekenin neresindedir; bunu kabul ettiremiyoruz. Hiç kimse olması gerekene bakmıyor, görmüyor, gündeme getirmiyor. Bir de gözümüzün önünde 19 Temmuz 2012'de gerçekleşen **Rojava Devrimi** var. Bu devrim neyi ifade ediyor, tahlil yoktur, değerlendirme yoktur. Biraz tahlil edilse gerçekler, kendi durumu ortaya çıkacak. Kendi durumu acı vericidir. Ciddi değişiklik yapması gerekiyor, özeleştiri gerekiyor. Yapmamak için tartışılmıyor, düşünülmüyor. Rojava Devrimi çıplakça kendi durumumuzu ortaya koyuyor. Bir defa sonucun olması gerekene göre çok geri olduğu kabul görmüyor, olması gerekenin, yaşananın ne olduğu kabul edilmiyor. Devrim süreci kabul edilmiyor, devrimci durum kabul edilmiyor, yok sayılıyor. Böyle olduktan sonra da tabii ki sonucu doğru ele almaz, olanı da olması gerekenin çok gerisinde görmezsen o zaman eleştiri-özeleştiri yapamazsın, düzeltme yapamazsın, tövbe edemezsin.

Kendini parti yerine koymak, yalnız başına parti olmak, herkes biraz böyle eksiklik yaşamış, eksikliklerin birleşip parti karşısında bir güç olmasını sağlamak ve ona dayanarak kendinde ısrar etmek oluyor. Bunun için örgüt olamıyoruz, yönetim olamıyoruz. Bunun için doğru, sağlam birlikler ortaya çıkaramıyoruz. Bunun için eğitime önem vermiyoruz. Ne ideoloji, ne askeri eğitimlerimiz yeterince ciddiyet ve sonuç alıcı şekilde gerçekleşiyor.

Büyük hamleler yaparak 40 yıllık mücadelenin önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirmek sonuçlar almayı önümüze koyuyor. Kürdistan'da soykırımı, sömürgeciliği, inkar ve imhayı yenmeyi dolayısıyla özgürlük devrimini başararak Ortadoğu'yu kendi tarihine uygun, yeniden ayağı üzerinde durur hale getirmeyi önümüze koyuyor. Bölgenin bu hale gelmesinde, emperyalist hegemonyanın bu kadar etkili olmasında Kürdistan'ın parçalanmışlığının ve böyle bir inkar ve imha altına alınmasının payı var. Bunlar etle tırnak gibi iç içe. Kürdistan'daki bu statü Ortadoğu'nun bu statüsü ile bir ve bütünlüklü. Bundan sadece Kürtler sorumlu değil elbette. Ortadoğu'daki herkes sorumlu. Ama Ortadoğu'daki en ağır statüyü kabul etmiş olmakla ya da onu yok edecek direnişi gösterememiş olmakla Kürtler daha fazla sorumlu tabi. Önderlik böyle bir sorumluluk olarak ortaya çıktı, dolayısıyla kendini ulusal olmaktan bölgesel olmaya götürdü. Bir bölge devrimcisi, önderi olarak ortaya çıktı. Şimdi 2003'ten bu yana paradigma değişiminden bu yana da evrenselleştirdi. Tüm insanlara hitap eden, tüm ezilenlerin, emekçiler kadar kadınların, gençlerin, değişik toplumsal kesimlerin, tüm ezilen kesimlerin sorunlarının çözümünü aydınlatan bir düşünce gücü, ideoloji politik çizgi ve zihniyet haline geldi. Bize yol gösteren Önderlik gerçeği bu. O halde bunları doğru değerlendirip anladığımız ölçüde bu görev ve sorumlulukları yerine getirebiliriz.

Kürdistan'ın statüsünden utanç duymak

Kürdistan'a dayatılan statünün vaha-metinin, amansızlığının anlaşılmasında zayıflık var. Buna karşı tepki az. Evet, karşıt sürülüyor, rahatsızlık var, bizi dağa kadar sürükleyiyor, gençlik hala mücadelede ısrarlı; fakat bu bir yere kadardır. Yarımdır, derinliği az, yüzeyseldir. Bu, bir tepki olarak var. Onun için mücadele tarz, tempo, üslubunu yeterince geliştirmede başarısız, yetersiz kalıyoruz. Pratiğimiz bu nedenle başarısız oluyor. Önderlikle burada kopuyoruz. Önderlik partileşmeye adım atarken ***"Kürdistan'ın içine düşürüldüğü durumdan duyduğumuz utanç duygusu görevlerimizi başarmada gerçek güç kaynağı olacak"*** dedi. Kürdistan'a dayatılan durumun utanç verici bir durum olduğunu görmede, kabul etmede zayıfız. Tamam kötü; biraz daha değişse iyidir, ama yine de çok yaşanmaz da değildir! Bununla da yaşayabiliriz, diyoruz. Topluma mücadelemizin sonuçlarının yansıyışı böyle. Sistemden kopuş zayıf, düzen içilik var. Ruhta, duyguda, ölçüde bunlar yaşanıyor. Bir defa bu gerçekliği görebilmek çok çok önemli. Ona karşı daha derin bir bilinç, daha büyük bir öfke-kin, dolayısıyla daha etkili bir düşünce ve eylem gücü ortaya çıkartabilmek için tabii olanın, Kürdistan'a dayatılanın gerçeğini derinliğine ve doğru anlamak lazım. Önderlik görevlerin başarılmadığından söz etti. Bizim görevleri başaramaz kılan gerçeklik budur.

Tercih meselesi var. Gerçekleri kabul edip etmeme meselesi var. Kendimize göre ret-kabul ölçülerimiz farklı. Liberalleştiriyoruz, ölçüleri ve ilkeleri muğlaklaştırıyoruz. Önderliğe göre net, açık olanları biz, kapalı muğlak yapıyoruz. Önderliğe göre kesin olanın içine biz bir şeyler ekliyoruz. Diyoruz ki, *"tamam Önderliğe göre öyle, ama biz Önderlik değiliz. Ancak bu kadara gücümüz yetiyor"* kendimizi kandırıyoruz. Önderlik ölçü ve özelliklerini sulandırıyoruz. İdeolojik sorun aslında böyle ortaya çıkıyor. Bilmezlikten ziyade daha çok seçim meselesi. *"Böyle olsa daha iyi olur"* diyoruz. Alışkanlıklarımıza göre hareket ediyoruz. *"Böyle de yaşanabilir"*, diyoruz. Önderlik, bunu 3. Kongrede net söyledi, ***"Bunu söylemek istiyorsunuz; bütün dünyada işler biraz küçük burjuvaca oluyor. Ne olur, bizdeki de biraz öyle olsun! Ama Kürdistan'da işler böyle yürümüyor."***

Özgürlük çizgisinde derinleşme, başta kadın özgürlüğü olmak üzere hareketin bu temelde derin bir özgürlük çizgisine kavuşması, buna dayalı bir fedai hareketi haline gelmesi bu tespitle gerçekleşti. 3. Kongreye kadar böyle değildi. Zindan direnişi bunun pratiğini yaratmıştı. Evet, bir mücadele gerçeği vardı ama bu kadar yalın ve kesin olmamıştı. Bunu gerillanın devam ettirilmesi ve zafer çizgisine çekilmesi sorunu böyle açık hale getirdi. Demek ki, gerilla öyle kolay olmuyor. Bir elbise giyip ele silah almakla, bir-iki kurşun patlatmakla, gençlik heyecanıyla cesaret ve fedakarlığıyla düşman üzerine yürümele gerillacılık olmaz. Gerillacılığı buraya indirmek çok yetersizdir. Bu yüzeyselliği, darlığı gidererek gerçek anlamına ulaşmak gerekli. İşte o zaman düzeltme olur, işleri başarma olur.

Demek ki, geçen 10 yılın ciddi sorgulaması gerekli. Zengin bir tecrübe birikimi, derin dersleri var. Bu dersleri çıkartan, bu tecrübe birikimini yeterince analiz ederek doğru dersleri çıkartıp kendini o temelde eğiten, yenileyen kişi büyük bir militan haline, dönemin görevlerini başarıyla yürütmeye öncülük eden bir militan haline getirebilir. 1 Haziran hamlesinin 11. yılına girerken yapmamız gereken de bu. Devrim yapma görevlerinin gereği bizi buna götürüyor. Önderlik çizgisi bize bunu emrediyor. Tarih gerçeği bize bunu emrediyor. Şehitler gerçeği bizi buraya çağırıyor; ***"doğru anlayın, doğru yapın"*** diyor.

‘Sen yüzde yirmibeş gerilla olmuşsun...’

“Metîna dağında kayaların ve ormanların biraraya geldiği bir alanda toplanmıştık...”

Halil Uysal

Sen yüzde yirmibeş gerilla olmuşsun...’ dediğinde, Metina ormanlarının en gizli kuytusundaydık ve ben uydu telefonumuzun ahizesi elimde olduğu halde neredeyse sevinçten uçacaktım. Onun dudaklarından dökülen bu oran benim için çok büyük bir orandı ve beklemediğim bu konuşmanın onunla yaptığım son konuşma olduğundan habersizdim.

Metina dağında kayaların ve ormanların bir araya geldiği bir alanda toplanmıştık. Zagros’tan yeni gelmiştim. Arkadaşlar Başkan Apo ile yapılacak telefon konuşması için heyecanla hazırlanıyorlardı.

O zamanlar telefon teknolojisi böylesine ilerlememiş olduğu için, gözümüz gibi baktığımız ve dağ dağ sırtımızda taşıdığımız uydu telefonumuzu özenle kurmuş ve yaklaşık kırkbeş arkadaş etrafında toplanmıştık.

‘98 yılının o amansız son baharında adım adım uluslararası komplo başlangıcı olan dokuz ekime yaklaşıırken, Başkan Apo dağlarda bulunan gerilla yapısını bir an olsun ihmal etmiyor ve telefon görüşmelerini düzenli olarak sürdürüyordu. Ve bu son görüşmeler Başkan’ın en zorlu anlarında bile devam edecekti.

Türk ordusunun ve Kürt işbirlikçilerinin yoğun saldırılarının yaşandığı o

günlerde Merkez Karargah durumunda olan Behdînan’ın ve ülkenin tüm eyaletlerinin savaş tekmillerini Başkan Apo’ya aktaran ise Abbas arkadaşın kendisiydi.

Başkan genel tekmilleri aldıktan sonra gerekli gördüğü perspektifleri vermeye ve yoğun eleştirilerini yapmaya başlayınca, telefonda gelen sesi daha iyi duymak için en arkadan kalkıp telefonun hemen yanında oturdum. Açık havada yapılan bu görüşmenin eşsiz cümlelerini rüzgarın alıp götürmesini engellemek istiyordum.

Başkan Apo, Abbas arkadaş başta olmak üzere o zamanki yönetimin hepsiyle tek tek konuştuktan sonra *‘orada başka kim var’* diye sorduğunda onunla konuşmak için can atmıyor değildim. Buna rağmen Abbas arkadaş *‘Halil var’* dediğinde o büyük şaşkınlığa yuvarlanmaktan kurtulamadım. Beni bundan daha çok şaşırtan ise ahizeyi kulağıma götürüp Başkan Apo’nun beni hatırladığını hissettirdiği, en içten gelen sesiyle söylediği *‘nasılsın Halil’* sözleri oldu. Oysa şaşkınlığı yaşadığım o kısa anda beni hatırlayıp hatırlamayacağını merak ediyordum..

Onun tarafından hatırlanmanın eşsiz sevincini o gün yaşadım ve o günden sonra bu duygunun benim hayatımın ve çalışmalarımın odağına oturduğunu kaçınılmaz bir şekilde farkettim.

‘İyiymiş Başkanım, siz nasılsınız’ diye cevap verdiğimde resmîyetin dışına çıktığımı ve yanlış bir şeyler yaptığımı, dimdik bıyıklarının altından gü-

lümseyen Abbas arkadaş olmak üzere bütün diğer arkadaşların gülüşlerini duyunca farkettim. Kendimi toparlamaya çalıştıysam da Başkan Apo konuşmaya başlayınca heyecanım yeniden bütün bedenimi ve ruhumu teslim aldı.

‘Başkan her zaman tanrı gibi olmak zorundadır, Halil’ dediğinde ise sinsice yaklaşmakta olan komplo gerçeğini anlamaktan çok uzaktım.

9 Ekim komplosunun dünya çapındaki yönelimini ve yeri geldiğinde komplo içinde komplo yapacak kadar alçaklaşan bu güçlerin sinsice uygulamaları zehirleme girişimleri dahil, bütün saldırılarını göğüslemenin ancak tanrıların işi olabileceğini de yıllar sonra anlayacaktım.

‘Neler yaptın, Halil’ diye devam edince, ona ne anlatabilirdim ki...

Bu kıyasıya savaşın içinde gençcik hayatlarını gözlerini kırpmadan veren ve vermeye hazır olan yoldaşlarımin yanında ne söyleyebilirdim ki...

‘Ülkeye gelirken gerilla olmak için söz vermiştim, ama...’ diye konuşmaya başladığımda o çoktan sözümü kesmiş ve *‘ne kadar oldun? yüzde kaç oldun? söyle...’* diye sormuştu bile.

Hemen karşımda yılların gerillalarının oturduğu şu ortamda kendim için ne söyleyebilirdim ki... Kendimi arkadaşlarımla kıyaslamaya kalksam altından kalkamazdım. Ne söyleyeceğimi bilemez bir halde kelimeler boğazımda düğümlenirken, yine kendisi yardımcıma yetişti.

‘Ben söylüyeyim... seni televizyonda

gördüm... biraz zayıflamışsın... ama yüzde yirmibeş gerilla olmuşsun...’ dediğinde sevinçten kanatlanacaktım. Bu an hayatımın en güzel anıydı. Sevinç içinde karşımda oturan Abbas arkadaş’a baktım. Bıyık altından gülüyordu.

97’ yılında **Şikefta Birîndara**’da arkadaşların vurduğu operasyon koordinesini taşıyan helikopterin düşüşünü görüntüledikten sonra, bir de enkazın üzerine gidip bir kaç söz söylemekten kendimi alıkoyamamıştım. Çok hazırlıksız da olsa helikopterin vurulduğu tarihi ve yeri dile getirmenin boynumun borcu olduğunu hissetmişim. Tek başıma indiğim enkazın araziye savrulmuş parçalarını biraraya topladıktan sonra helikopterin kanadına kameramı yerleştirmiş ve kayda girip kendi kendime kısa bir sunuş yapmıştım.

Sanırım Başkan Apo bu çekimlerimi seyretmişti. Ve sanırım bu görüntülerim ve görünümülerimden yola çıkarak yüzde yirmibeşlik oranı bana uygun görmüştü.

Şimdi yağışların olanca gücüyle bastırdığı ocağın son günlerinde, Botan dağlarını kaplayan bembeyaz örtülerin altında kurduğumuz yer altı okulumuzda, Başkan Apo’nun 26 Kasım 1994 tarihli çözümlemesini seyrediyoruz. On sekiz arkadaştan oluşan kampımızın bazı yerlerinden damlayan suların çıkardığı seslerin dışında hiçbir ses duyulmuyor.

Bütün arkadaşlar pür dikkat kesilmiş Başkan Apo’nun, Abbas arkadaş

ile yaptığı diyalogu dinlerken, bense yıllar boyunca peşinden koştuğum çalışmalarını bir bir gözlerimin önünden geçiriyor ve girdiğim her çalışmadan sonuç olarak çıkmamın sırrını kendi kendime itiraf ediyorum.

Dağlara geldiğim ilk günden bu güne kadar yaptığım ve sonuçlandırdığım her çalışmada ister istemez *‘acaba Başkan Apo bunu seyretti mi, acaba beğendi mi’* diye düşünüyorum. Yaptığım her çalışmayı ona ulaştırmak, onun görmesini istemek belki çocukça bir duygu. Ama bu duygu bana büyük bir heyecan ve yaratıcılık veriyor. 15 Şubat sonrası süreçte ise bu duygu benim için daha büyük bir anlama büründü. Yaptıklarımın denizler ötesindeki O güzel insana ulaşacağıma her zamandan daha çok inanıyorum.

Eğer bu dağlarda başarılı çalışmalar yaparsam, onun beni bir kez daha hatırlayacağına eminim. Bu nedenle kameramla birlikte Ağrı Dağı’na yürüyorum. Bêrîtan filmiyle yarım kalanı bu çalışmayla tamamlayacağım. Ve bir şekilde mutlaka o güzel insana ulaşacağım.

Bêrîtan filmiyle ona çok yaklaşmıştım. Başkan Apo seyredemese de Bêrîtan’ın filminin yapıldığını duysaydı bile mutlu olacaktı. Büyük ihtimalle bu filmi yapanın kim olduğunu da tahmin edecek ve on yıl önce uygun gördüğü yüzde yirmibeşlik orana belki bir puan daha ekleyecekti.

Ama olmadı... Belki oldu da, ben duymadım, bilmedim...

Demokratik Modernite PKK'si ve kadro gerçekliğimiz

Duran Kalkan

"Kadronun ideolojik duruşu yeni tanımlamanın gereklerine uygun olmalı. İdeolojik çizginin gereklerine uygun olmalı, onu temsil etmeli. Bireysel değil örgütsel olarak yaşamalıyız. "Ben kendimi düzeltiyorum" diyenleri çekip almak, diğerlerinin parti üyeliğini düşürmek lazım."

Kadronun ideolojik aşınması, ideolojik anlayış sorunları üzerinde önemle durulması gerekiyor. Bu konunun neresinden tutup neyi eleştirecek insan bilemiyor. Bu duruma nasıl geldik, mevcut hal çok ağır bir durum. Bu kadar pratikleşmemenin, doğru karar alamamanın, etkili mücadele yürütmemenin, her şeyin altında bu yatıyor. Ölçüler sapmış, aşınma olmuş. Diyolar ya, deveye demişler niye boyun eğri, demiş; nerem doğru ki! Şimdi kadroların anlayış sorunları var, diyeceğiz, ne yok ki, neyi doğru ki, neyine yanlış diyelim. Tuhaf değil mi, eski ile kıyaslıyoruz. Eskiden geri düştüğümüzü eleştiriyoruz. Biz paradigma değiştirdik. Daha özgürlükçü-eşitlikçi, daha toplumcu hale geldik. İktidar ve devlet sisteminden, güç sahibi olmaktan parti olarak kendimizi uzaklaştırdık. Daha fazla halkçı hale geldik. Kadro ölçülerini Önderlik belirledi, "*bir lokma bir hırka*", "*fikir, zikir, eylem birliği içerisinde olacak*", "*örgütsel ve eylemsel kılınmış hakikat*" olacak. Şimdi bu ölçüler üzerinde yoğunlaşıyor mu? Parti kadroları bu ölçülerde mi? Böyle bir arındırma var mı? Bunların gereklerine göre olsak toplum etrafımızda fıır döner. Fakat değil bunlar eski paradigmayla ortaya çıkmış ideolojik ölçülerin arayışı içerisindeyiz. "*Eskiden şöyleydi, böyleydi*" onun gerisine düşmüşlüğüümüzü eleştiriyoruz. Paradigma değişimi ile birlikte PKK kadrolarında ortaya çıkan ideolojik ölçü yükselmesine ulaştık mı, ulaşmadık mı sorunlarının tartışmasını, eskinin bile gerisine düşmüşüz. Yeni paradigmaya göre ölçülerin çok daha yüksek olması gerekiyordu.

PKK'ye göre en ağır suç ideolojik yaşam ölçülerindeki kaymaydı

Eski PKK'nin çok gerisinde şimdiki PKK ideolojik duruş bakımından çok geri. PKK adaletin kılıcıydı. İnsanlar hiç bir şeylerine güvenmez, ama PKK'ye güvenirdi. Canlarını emanet ederlerdi, mallarını emanet ederlerdi. Kendilerinden gizlemek istediklerini PKK'ye teslim ederlerdi. Kendilerine güvenmediklerinin kırk katını PKK'ye güvenirdi. "**PKK'de terslik olmaz, hakaret olmaz, haksızlık olmaz, bozulma olmaz, zarar verme olmaz**" diyorlardı. PKK'ye göre en ağır

suç ideolojik yaşam ölçülerindeki kaymaydı. En ağır cezaya getiriyordu. Şimdi, "*Canım ne olur, idare edelim, bir şans daha verelim*" deyip geçiliyor. Ama bu pratikte her türlü sapmaya yol açıyor. Bu DEV YOL'u ne çökertti, SHP'nin belediyeleri çökertti. Karasu arkadaşın iddiası odur. Niye çökertti; belediyelere aday oldu, başkanlıklara ya da belediye meclislerine girdiler. Ondan sonra ele aldıkları ölçü, "*burjuvalar yiyeceğine biz yiyelim*" domuzdan bir kıl bile koparsan kardır! **Girdiler belediyelerin yiyiciliğine, ortada ne ölçü kaldı ne kadro kaldı, tükendi.** Devrimci öz, ölçü bitti. Reformcu olmaktan da öteye küçük burjuvalığı aştılar şimdi büyük burjuva olma yönünde ilerliyorlar. Yine de aynı kelimeleri tekrarlıyorlar. Biz biraz eleştirdik, kalkmış diyorlar, "**Mahir Çayan devrimciydi**" biz de biliyoruz Mahir Çayan devrimciydi de **ÖDP** devrimci midir? Mahir Çayan'ın mirasından başlayıp nereye geldi. Bizde de benzer ölçüler var.

Geçen gün tartışıyorduk; Bakur'da Eğitim Destek Evleri var. AKP kapatmış şimdi telaşa düşmüşler, tartışılıyor, dedim, "*çok güzel oldu, alkışladık*" dedik, şaşırdılar. "*Ee biz yapmasak Fetullahçılar yapıyordu!*" Peki, biz Fetullahçılara karşı Fetullahçı yöntemiyle mi mücadele edeceğiz. Onlar yapmasın biz yapalım! Onlar yaparsa Fetullahçı olur, biz yaparsak iyi olur ama yaptığımız iş aynıdır. Öyle olur mu? Böyle ölçü olur mu? Fetullah ne için yapıyor; Kürdü yok etmek için.

Bu kadar ölçü kayması var. İş gitmiş Fettullahın yöntemleriyle Fettulah'a karşı mücadele edeceğiz güya, onun yerine ondan daha fazla okul açacağız, yurt açacağız. Böylece Fettullah'a değil de Kürt halkı bizim yanımıza gelecek. Gelecek ama ortada Kürt kalacak mı? Geriye ne kalır, karşıımızdakiler nasıl insan olurlar? Geçmiş seçimlerde **Dersim**'de niye kaybettik, kimse sorgulamıyor. Şu söylendi, "*Yardım alın ama oy vermeyin*" tutumumuzla halkı hırsızlığa teşvik ettik. AKP veriyor mu, alın oyunuzu vermeyin! Bunu aklım almadı. Bir defa insanı ikiyüzlülüğe teşvik ediyorsun. İki, o zaman Dersim insanını tanımıyorsun, nasıl alır da vermez. Mümkün mü, aldılar ve verdiler biz kaybettik. Dinlediler arkadaşları yardımları aldılar, tabi ondan sonrasını dinlemediler. Gittiler oylarını da verdiler. Neredeyse AKP, CHP Dersim'i ele geçiren partiler oluyorlardı. Bunları ideolojik ölçü genelinde tanınsın diye söylüyorum.

PKK militanı yaşama tenezzül etmez. Kim ki basit yaşama tenezzül ediyorsa, onda PKK'lilik yoktur, ondan korkmak lazım. Küçüklüğü, büyüklüğü nicelik farktır. Önemli olan nitelik. Geçen gün aylık alınan parayı örnek verdim, "*Bizim aldığımız paralar azdır*" bugün az, yarın çok olabilir. Parayı para olarak kabul ediyorsan, zaten kapitalist moderniteyi temel yaşam biçimi olarak kabul ediyorsun demektir. Önderlik "**sis-temin komutanı**" dedi. Sen o komutanın emrine giriyor musun, girmiyor musun? Bir kuruş da birdir, bir milyar da birdir. Aradaki fark sadece niceliktir, para paradır niteliği aynıdır. Sen ona dayalı olarak yaşamayı kabul ediyor musun, etmiyor musun? Ediyorsun! Arkadaşlarımız ediyor. Partiden para almak için

can atıyorlar. **Kemal Pir**'e Filistinliler, sigara ihtiyacı için "*al sigara parandır*" diye para verdiler, Kemal Pir parayı alıp yüzlerine atmıştı; "**ben paralı asker miyim? Bulduğum yerde içerim, bulmasam kalır. Ne kadar bulursam o kadar içerim. Para partindir.**" Eski PKK'nin ölçüsü böyleydi. Kimseye hakaret etmiyorum, Kemal Pir öyle yaptı mı, yapmadı mı?

Varlığa tenezzül etmemek ve kendini kaybetmemek gerekli

Şimdi başkasının verdiği değil, "*partiden ne kadar alacağız*" diyorlar. Azıcık fırsat olsa maaşlı insanlara dönüşeceğiz. "*İhtiyaçlarımız var. Parti versin, özel kullanalım*" orda komünalizm bitti o zaman. Alırsın, nasıl kullanacağın belli olmaz. Orda küçük burjuvalık başlar, bireycilik başlar. Bugün niceliği azdır, niceliği bir fukara düzeyinde kalırsın yarın, imkanlar artar artar işte Sovyetler Birliğindeki gibi bir sınıf haline gelebilirsin. İmkanlar bir anda da artabilir, önemli olan senin imkanlar karşısında nasıl yaşayacağın. Arkadaşlar şöyle diyorlar, "*Varsa kullanalım, niye kullanmayalım?*" Burada ölçü şu; yoksa zaten kullanamazsın ki, önemli olan var olduğunda kullanmaya biliyor musun? Varlığa karşı bir ilken var mı, duruşun var mı? Bir varlık varsa, orda kendini kaybedip har vurup harman savuran durumuna düşüyor musun, düşmüyor musun? Zaten bir şey yoksa yiyemezsin, örneğin paran yoksa harcayamazsın, ekmeğin yoksa yiyemezsin. Mecburen azla yetineceksin. O, senin marifetin değil var olan durumun sonucudur. Kişinin marifeti varlık içinde ölçüyle yaşaya biliyor mu, halkçı kalabiliyor mu? Doğru bir yaşam tarzı tutturabiliyor mu? Kendini kaybetmeye biliyor mu? İşte ölçü bu. PKK'lilik ölçüsü burada başlar. Varlığa karşı direnebilmek önemli. Yokluk karşısında direnecek bir şey yok ki, o yokluk seni hizaya çekiyor. Önemli olan varlık karşısında irade gösterebiliyor musun, tenezzül etmeyebiliyor musun, bir lokma bir hırka duruşu gösterebiliyor musun, gösteremiyor musun?

Bunlar yeni bir duruş olarak görülebilir, fukaralık edebiyatı olarak sayılabilir, ahmaklık olarak da görülebilirler. İçimizden bazıları öyle de görüyorlar. Sağa sola gidenlerin nasıl yaşamaya çalıştıklarını, dönüp bize neler söylediklerini biliyoruz, duyuyoruz. Fakat parti ölçüsü ne olacak, burada netliğimiz olsun. Saman altından su yürüten, gemiyi kurtaran kaptan olan mı parti militanlığının ölçüsü olacak, yoksa her şeye karşı yaşam ölçülerinde halkçı yaşam, ilkel yaşam ölçülerinde, özgür yaşam ölçülerinde ne olursa olsun diretecek miyiz? Mücadeleci olacak mıyız, olmayacak mıyız, mesele bu.

İdeolojik öncülük mücadelesi burada ortaya çıkıyor. İdeolojik öncülükteki yetersizlik bu noktada ortaya çıkıyor. Yoksa bunun filozof olup olmamakla bir alakası yok. "*Vay be çok geri insanlarmış. Bilgileri azmış*" ne alakası var? İleri olmanın ölçü ne ki? Burjuvanın bildiğinin bildiğini bilmek zorunda değiliz, sömürgecinin bildiğini bilmek zorunda değiliz. Bizim de kendimize göre bilme ölçülerimiz var. Onların ölçülerine göre kendimizi niye tartalım, kendi ölçüleri-

mize göre tartacağız. Sorun böyle olamamak da var işte. İçimize bu anlamda bir kurt girdi, nifak girdi, ölçü kaybetme girdi. Neredeyse birbirinden çalma yaşıyor, ayıptır. PKK böyle miydi? Yoldaşları için her şeyi yapan konumdaydı. **Haki Karer** için ne söyledi Önderlik; "**yemedi başkalarını yedirdi, giymedi başkalarını giydirdi, uyumadı başkalarını uyuttu.**" Bu bir gerçektir, bir abartı değildi. Bir gerçektir, bir gerçeği ifade etti, ölçü olarak koydu.

Önderliğin Haki Karer'in anısına yazdıklarına bakalım. PKK, böyle PKK oldu. O kazandırdı, o PKK gelişme yarattı. Paradigmasının devletçi olup olmaması değil, kendisinin nasıl yaşadığı ve ne yaptığı belirleyici oldu. Gelişme ve kaybetmede belirleyici ölçü o oldu. Tabi o bilince dayansa, daha geniş bir dünya bilgisine sahip olmak iyidir. Öyle olmaya çalışmak lazım. Kimse öyle olmayı ret etmez, ama doğru partilik öyle olmaktır diyemeyiz. Öyle olsa filozoflar en iyi PKK'li olurlar. PKK'nin düşmanları bu anlamda daha iyi öğreniyorlar, daha fazla biliyorlar. Bütün burjuvalar, alimler daha fazla PKK'li olurlar, öyle midir gerçek, hayır. Kesinlikle ölçü o değil. İdeolojik duruş, ideolojik ölçü o değil. İdeolojik öncülükteki sorun ordan kaynaklanmıyor. İdeolojik öncülük sorunu kadronun bireycileşmesinden, yaşam düşkünlüğü göstermesinden, kapitalist modernitenin etkisinde kalmaktan kaynaklanıyor. Önder Apo'nun ön gördüğü PKK'de gerçekleşmiş militan kadro ölçülerinin temsil edememesinden kaynaklanıyor. Burada yalpalanmalar yaşıyor, burada muğlaklık, karışıklık var. Burada kendine yaşam arayışı var, topluma değil. Bulduğunu kendine alma var, bozulma var.

PKK'ye karşı tasfiyecilerin tek silahı yaşam ölçülerinin geriletilmesiydi

PKK'nin doğuş ölçülerinden, ortaya çıkış ölçülerinden geriye düşüş, bozulma var. Oysa Önderlik paradigma değişimi ile onu daha ileri bir düzeye taşıdı. İktidar ve devlete bağlanma bozulma getirir, dedi. **Demokratik Modernite** çizgisi tersine özgürlük, eşitlikten başka hiçbir şeyi kabul etmeyen, onu yaşayan, onun için kendisini her şeyiyle topluma adayan insanların işidir, dedi. Kadroyu ideolojik ölçüler bakımından böyle tanımladı. Bu kadar aşınmışlık var. Bazı arkadaşlar kabul etmiyor. Ölçüler çok tersyüz olmuş, farklı yaşam ölçüleri çıkmış. Bunlar normal görülüyor. Oysaki bunlar karar haline getiremedi. 2000'lerin başında tasfiyeciler dayattılar, partinin kongresi, konferansı ret etti. Ama fiiliyatta uygulamadılar. Ellerindeydi, bozdular. Partiyi böyle bozacağız, dediler. Bu **Ferhat-Botan** tasfiyecilerinin partiyi bozma yön-temiydi. Partiyeye karşı silahları sadece buydu. Bu noktada kalmak tasfiyeciliğin etkisi altında kalmaktır. Ona karşı duramamak, aşamamak kesinlikle tasfiyeciliğe karşı duramamak anlamına geliyor. İdeoloji nedir, ideolojik mücadele nasıl olur? Sınıf ve cins mücadelesi nasıl yürütülür? İç mücadele nedir? Nefs mücadelesi nedir, dışarıda bunlar nasıl olur? Bunlar 24 saat yaşamımızın temel sorularıdır. Doğru cevap vermemiz gereken hususlar, ama bunlardan uzak

duruyoruz, hiç kimse oralı olmuyor. Böyle bir mücadeleye kimse girmiyor. Niye kendisine imkan açılınsın diye. Dışında bunları keskin yapsa kendisinin de buna uyması lazım. Ama böyle muğlaklık olursa, karışıklık olursa kendisine de bireycilik için ortam hazırlanır. Demek ki, o tür duruşlar bireyci duruşlar. Öyle yapmasan bile yapılane ses çıkarmıyorsan sen de öyle bir ortamı arıyorsun demektir. Ölçümüz bu, böyle olmak durumunda. İdeolojik mücadele yürüteceksek, ideolojik öncülük sorununu çözeceksek sorunları böyle ele alacağız. Öyle süslü laflarla, anlaşılmayan kavramlarla durumu ifade etmeye hiç gerek yok, onun hiçbir anlamı yok. Sorunlar öyle değildir, ideolojik sorunlar somuttur. Basit gibi görünür, pratiktir, ama işin özüdür. Basit gibi görünür ama her şey basitlikle başlar. Bu Ferhat denen kişi bir kere doğru söyledi. 5. Kongre'de soruşturulurken, "**Her şey bir pastayla başladı. Bir pasta hediye geldi İran'dan kabul ettim, ondan sonra ikincisi geldi. Ondan sonra pastanın yerine bilmem ne geldi, ne geldi, Xakürke'de lord oldum. Ama her şey bir pastaya tenezzül etmekle oldu.**" Şimdi bir pasta mıdır, hepimiz ne gelse "*Allah razı olsun*" diyoruz. Şu gelmiş ret ediyorum, diyen var mı? Yok. Parti içinde hediye alıp vermek neredeyse meşru bir olgu haline gelecek.

Partinin parasıyla hediye mi olur? Ben cezaevindeyim, Kani Yılmaz gelmişti. Bir tane kalem getirdi, mahkemede verdi, "*Kani bunu göndermiş, hediyesidir.*" Şaşırdım, Fuat arkadaşla tartıştık. Getirene sordum, "*Kani parti çalışması yapmıyor mu, para için farklı bir işte mi çalışıyor?*" "*yok, partinin temsilcisi*" dediler. Peki, kalemi nasıl almış, partinin parasıyla. Partinin parasıyla hediye mi olur. PKK'nin parasıyla bana hediye veriyor, beni ayartmaya çalışıyor. Bunlar küçük şeyler gibi görünüyor ama önü alınmazsa diğeri niceliktir. Parti parasıyla herkese hediye dağıtıyor, kim, Kani'nin hediyeleri. Ama maaş alıyordu kadrolar, ha bire para geliyordu. Ben diyorum, "*göndermeyin*" para orda duruyor, bize vermiyorlar zaten cezaevenin kasasındadır. Dünya kadar harcasam, hiçbir şey yemiyorum, onunla satın alıp yiyorum, yine gelenin onda birini ancak harcayabiliyorum. Orada kalıyor devlet faizini alıyor, göndermeyin! Bana "*herkese veriyoruz bunu. Senin hakkındır, al ye*" dediler. Cezaevinden çıkarken 5-6 bin Mark çıkardım, götürdüm maliyeye verdim. Cuma günü verilen yemek dışında hep kendi paramla satın alıp yedim, yine de o kadar para fazla kaldı. Akıl alır gibi bir şey değildi. 2000'de 7. Kongresi'nden sonra Avrupa'ya gidiyoruz, Şam'a gittik. Meleha diye bizi götürecek birisi vardı. Şam'da evde oturuyoruz. Okuldur, okula bakanlar var. İki de bir bu diyor, "*ben gideyim bir şeyler getireyim.*" Gidiyor, bakıyoruz bir sürü eşya almış getiriyor. Ona buna dağıtıyor, yiyor. İki saat bir daha, bir, iki, üç dedim, "*Ya Meleha bu neyle oluyor, sen neyle alıyorsun bunu?*" "*Bizim paramız var, sizin yok mu?*" dedi. Parti bize maaş veriyor! Ben dedim, "*Yoktur, bize vermiyor. Demek ki biz çalışmıyoruz, siz çok çalıştığınız için size veriyor!*" Öyle olan birisi PKK'de o kalışla dü-

zenden ayrı bir yaşam kalışında oldu. Zaten bıraktı kaçtı. PKK'de olmakla olmamak çok farklı olmuyor öyle. Onun için ölçüler yakın olduğu için istersen PKK'de olursun, istersen kaçabilirsin, fark etmiyor. Rahatlıkla o yaşama da uyum sağlayabiliyorsun. Bunlar hepsi bozulmadır. Kesinlikle düzeltme, yeniden partileşme Modernite çizgisinde yeni bir PKK olacaksa bu çok büyümüş bir PKK olmayacak, nitelik olarak ölçüleri çok yükselmiş bir PKK olacak.

"Eskisi gibi yaşanmayacak, eskisi gibi savaşılmayacak" dedi Önderlik. Peki, yeni yaşam, yeni mücadele, savaş nasıl olacak? Yeni tarzda mücadele edebilmemiz için eski yaşam neydi, nasıl değiştireceğiz? Şimdi yaşamı değiştiremediğimiz için yeni tarzda mücadele edemiyoruz. Ne serhıldanda bir değişiklik yapabiliyoruz, ne gerillada. 10 yıldır HPG'de bu tür teorik tartışmalarla patlıyoruz, tarz anlamında, sonuç alıcılık anlamında bir milim değişiklik yaratamadık. 2004'te çok zor, geri duruma düşülmüştü. 2007'de HPG'nin yeniden PKK'ye katılması kararı aldık konferansta. Şimdi de YRD'ye önerdim, PKK'ye yeniden katılma kararı almalı diye. Halbuki bunları PKK kurdu.

"Biraz çalışsak, biraz da yaşasak, bir uzlaşma yaratsak ne iyi olur. 24 saat çalışmak bize göre değil, dayanamıyoruz" deniliyor. 24 saat devrimciliğe gelmiyoruz. 3. Kongrede Önderlik buna *"küçük burjuvalık"* dedi. *"Kötü değilsiniz, iyisiniz de küçük burjuvasınız. İstiyorsunuz ki, biraz siz partiye verin, biraz da parti size versin"* bütün reel sosyalizmin ölçüleri böyle. O zaman reel sosyalizm bütün görkemiyle sürüyordu. *"Siz de diyorsunuz bizimki de öyle olsun. Ama Kürdistan'da olmuyor, yapamıyoruz. Ben de karşı değilim ama öyle yürütemiyorum. Öyle oldu mu bitiyor parti."*

Ciddi ideolojik sorunlarımız var. Önderliğin, partinin ideolojik sorunları yoktur, kadronun ideolojik sorunları var. İdeolojik öncülük sorunu kadroda ortaya çıkıyor. Kadronun algılama sorunu var, anlama sorunu var, yurtseverlik sorunu var, vatan-ülke sorunu var. Bozan arka-ka-ka en çok meşruiyet üzerinde duruyor. Kürdistan ve Kürt gerçeğini meşru görmekle, sömürgeciliği gayri meşru görme sorunu var. Mevcut durumumuz sömürgeciden, soykırımcı rejimden koparıyor mu, oraya itiyor mu? Birçok çalışma itiyor, birçok sistem itiyor. Kurmuşuz sistemi, elimizle devlete gönderiyoruz, ondan sonra da mücadele ediyoruz ve bu devletten alacağız diye. Tarzın, yöntemin devlete itiyor, oraya gönderiyor. Orayı meşrulaştırıyor, onunla birlikte yaşanabilir gösteriyor. Mesela 1994'te kitlelerin metropole gidişine izin vermek büyük hata oldu. Niye düzenden kopmuyor, çünkü metropole gidişe izin verildi, net tutum alınmadı. Devletle girilen diyalog süreci, ilan edilen ateşkes sanki devletle bir oluyormuşuz gibi anlaşıldı, toplumda o anlayışın sonucu olarak kendisine en yakın bulunduğu yere gitti. O ayrımı göremedi. Toplum mu hata yaptı, biz önlemedik. Şimdi iyi mi oldu? Mevcut durumda bakalım. Bu kadar sorunun çözümsüz kalmasında, sürecin uzamasında soykırım rejiminin bu kadar PKK'yi eriteceğim umuduna kapılışında bu tutumların, bu tür hareketlerin payı yok mu, bence vardır.

Bir MİT belgesi vardı, AKP'nin belgesidir. PKK'ye karşı psikolojik savaş nasıl yürütülmeli; net söylüyorlar. Sözde görüşmeleri yürüten yönetim hangi hesapları yaparak onları yürütüyor. Bilelim, niye gözü kapalı olalım, beklentili hale gelelim. Diyor, *"Aslında biz bitirmiştik. Bu PKK çıktı, çok az bir kesimi kalmıştı, onları tuttu, bir kesimi de bizden kopardı."* Devletin PKK'nin başarısı olarak

gördüğü nedir; devletin asimile ettiği bazı kesimleri devletten, Türk uluslaşmasından koparmış olması olarak görüyorlar. *"En büyük tehlike budur, bütün çalışma buraya yöneltilmelidir"* diyorlar. *"PKK'nin bizden çaldıklarını tekrar geri almamız. Elbette hepsine düşmanız, ama şehit ailelerine gidin. Dağa çocuğu giden ailelere gidin, onlara dostça yaklaşalım. Düşmanımızdır, düşman bilelim ama politik olarak dost yaklaşalım, devlete çekelim, kazanalım. Yoksa bizden kopan bir toplum kesimi oluşturuyor, ayrı bir ulusal kimlik oluşturuyor. Bu kesinlikle önlenmeli"* diyorlar. Çocukları katılmış ailelerin isyanı bu projenin uygulanması olarak ortaya çıkıyor. Arkasında MİT var. AKP'nin planlanmış MİT tarafından yürütülen bir eylemi oluyor. Arkasında psikolojik savaş belgesi var. Bu kapsamlı bir plandır. Hepsine bakılabilir. Karşı taraf düşman dediğimiz güç bu kadar planlı, ölçülü. Saldırılarını buna göre yürütüyor. Politik esneklik gösteriyor ama ideolojik olarak duruşunda en küçük bir taviz vermiyor. Sonuna kadar sonuç almada, inkar ve imha siyasetini uygulamada kararlıdır.

Bir kişinin yapacağı işi on kişinin yapması kolektivizm değildir

Toplumdaki durum bizim aynamızdır, örgütümüzün duruşunun yansıması. Yoksa toplum kötü, biz iyiyiz de toplum bizi takip etmiyor değil. Bize bakıyor, bize göre kendisini ayarlıyor. Bizim tarafımızda diye tanımladığımız kitlelere bakarız; sözleri nasıl, davranışları nasıl, ölçüleri neler; kendimizi orda görmeliyiz. Çünkü bizim ideolojik yansımamız vardır, aynamız orası. Resmimiz orada çıkıyor. Yoksa kendi kendimize bakarak ortaya çıkmıyor. Buradaki en küçük bir sapma orda büyük bir karşıtlığa yol açıyor. Burada küçük bir terslik yaşam kayması orda düzenle iç içe geçmeyi doğuruyor. Düzenden kopma, düzene karşı çıkma, düzenle mücadele etmeyi değil. İdeolojik etkilemeler bu düzeydedir. Kadro sorunlarının önemli boyutları bunlar. Kadroyu burda tanımlamak lazım. Önderlik tanımlamış, Önderlik tanımıyla kendi durumumuzu karşılaştıralım. Basit yaşama tenezzül eden, maaşlı yaşamaya çalışan duruşla bir lokma, bir hırka duruşunu karşılaştıralım, aynı mıdır? O teorinin pratik uygulaması böyle mi olur? Niye arkadaşlar tartışıyorlar? Bozulma olmuşsa niye düzeltme olmuyor? Niye yeniden ideolojik devrim yapmıyoruz, değişim gerçekleştiriyoruz? Yapmıyoruz, sorgulama yapmıyoruz. Değil bunu, bu konuları tartışmak bile anormal buluyor, gündeme gelmiyor, kimse eleştirel gözle bakmıyor. Bu biçimde biz yeni dönemin, Demokratik Modernitenin PKK'si olamayız. Demokratik Modernitenin PKK'si olabilmemiz için yaşam durumumuzda, ölçülerimizde köklü değişiklikler yapmamız gerekiyor.

Bozulmuş olan birçok şeyi düzeltmemiz, eksik olanı tamamlamamız gerekiyor. Çünkü paradigma değişimi oldu. İktidarcı-devletçi paradigmayı ret ettik. O halde ona eğilim duyan bizi oraya götürecek olan anlayışları, yaşam ölçülerimizin hepsini düzeltmemiz gerekli. Geçmişte bütün devrimciliğine rağmen bu yönlü olanları da vardı PKK'nin yaşam tarzında. En azından teorik olarak onların önünü açık tutuyordu. Pratik olarak uygulanamıyordu. Kürdistan'da uygulanamıyor, diyordu Önderlik. Zaten Kürdistan'daki pratik uygulama PKK'yi reel sosyalizmin çözülüşü sırasında çözülmekten kurtardı. Şimdi de o teorik açıklığı tümünden ortadan kaldırdı Önderlik. Tam bir bütünlüklü teorik tanım-

lama geliştirdi. O halde pratik duruşumuz, kadronun ideolojik duruşu yeni tanımlamanın gereklerine uygun olmalı. İdeolojik çizginin gereklerine uygun olmalı, onu temsil etmeli, onu yaşatmalı, onu gerçekleştirmek için büyük bir ideolojik mücadeleyi kendi içimizde yaşamalıyız. Bireysel olarak yaşamamalıyız, örgütsel olarak yaşamalıyız. Böyle bir durumu yaygın olarak parti içinde gündemleştirmek, bu temelde *"ben kendimi düzeltiyorum"* diyenleri çekip almak, diğerlerini parti üyeliğini düşürmek lazım. Parti ölçülerini değil de, parti ölçülerine gelmeyen insanların kadroluk ölçülerini düşürmek lazım. KCK'li olsunlar, başka örgütlerden olsunlar ve o ölçüleri temsil etsinler, mesele değil. PKK'nin ölçülerini düşürmesinler, geri çekmesinler. Kötü olmaz, kendi ölçüleri öyle ise o ölçülere uygun örgütlerde başarıyla da çalışabilirler.

PKK'li olmanın yüksek ölçüleri olmalı. Öyle olmayan eğer yurtsever mücadele de istekli, ısrarlıysa o zaman başka örgütlerde çalışmalı. O örgütlerin kadro ölçülerini taşımalı. Bu da iyidir, netlik olursa işler daha iyi yürür. Ama net olmaz PKK ölçüsüne getirirsen yurtseverlik ölçülerini dayatırsan PKK'yi sırtından hançerlemiş olursun. PKK'nin ölçüsünü gider halka dayatırsan PKK ile halk ilişkilerini zehirlemiş olursun. Halkı PKK'den kaçırmış, ajanlık yapmış olursun. Bu kadar nettir. Her şey kendi yerinde anlamlı, önemli ve uygulama gerektiriyor. Partiye yurtseverlik ölçülerini dayatma, yurtsever ölçülere, KCK'ye PKK'yi dayatma. İlla PKK'li olacaksın, diye zorlama. Böyle yapanlar da var, geçmiş pratik içerisinde epeyce çıktılar, kitle ilişkilerini daralttılar. Önderlik çok şiddetli eleştirdi; *"İntikam alıyorsunuz. Ben size bazı ölçüler dayatıyorum. Onu götürüp olduğu gibi kitle ilişkilerimize dayatarak, sizi biraz zorlamış oluyoruz, onun intikamını alıyorsunuz partinin ilişkilerini bozarak. Kitleyi partiden uzaklaştırarak sonuç almak istiyorsunuz."*

PKK'ye farklı ölçü dayatmak, PKK ölçülerini geriye çekmek demek PKK'ye içten en sert saldırıyı yürütmek demektir. Dıştan düşmanın siyasi askeri saldırısının yapamadığını yapacak ideolojik saldırıda bulunmak demektir.

11. Kongre bir düzeltme kararı aldı. Bu düzeltme nasıl olacak, netleş-tirme nasıl gelişecek onu da parti yönetimi tartışıp yol, yöntem bulacak. Doğru pratikleşmenin yolu, yöntemi nedir gündeme almak gerekiyor. Ama böyle bir tartışma olmuyor. Bu biçimde bir keskinlik olmuyor. Biraz sert eleştiri oldu mu da tepki duyuluyor. Kimse yetersiz olduğuna inanmıyor, *"bu koşullarda ancak bu yapılır"* deniyor. İçten içe *"ben doğrum, başarılıyım"* deniliyor. Biraz eleştirildi mi, bu sefer genellemecilik ortaya çıkıyor, *"E tamam, benim de eksiklerim var, hatalarım var. Özeleştiri veriyorum"* deniliyor. Biraz daha eleştirildi mi, *"şurada hata yapmışsın"* diye somutlaştırdın mı, tepki duyuyor. Daha fazla üzerine gittiğinde başlıyor *"Öteki yaptı, benim suçum yok"* diye gerçeği açığa çıkıyor, başlıyor kendini savunmaya. Bir idarecilik var, şöyledir; ne kadar eleştiri gelecek! Ona göre kendini ayarlama, onun dozajına göre tavır alma. Demek ki orada iddia yok, amaç bağlılığı yok. Ben bu işi başardım mı, başarmadım mı sorgulaması yok. Başarılımdıysa, niye başarmadım diye kaygı yok. Halbuki herkesin bu kaygısı olmalı. Kendine böyle soru sormalı. Kim olursa olsun, nerede çalışırsa çalışsın kendine bu soruyu sormalı. Kendisinden kaynaklanıyorsa özeleş-

tiriyle açığa çıkarmalı, başkasından kaynaklanmışsa eleştiriyi hesap sormalı. Önderlikten eleştiri gelmese, yönetimden eleştiri olmasa *"Çok derinleştirmeyelim, idare edelim, en iyisidir"* genel yaklaşım bu. Böyle kadro yaklaşımı olur mu? Böyle militan yaklaşımı olur mu? İdeolojik olarak böyle yaklaşan biri siyasi, peki askeri mücadele yürütebilir mi? Orada da daha fazla idareci olur, geçiştirmeci olur, ertelemeci olur. Ölçü diye bir şey kalmaz, ilke diye bir şey kalmaz. Bunlar son derece net, açık, somut olan hususlar.

"Bozulma olmuşsa niye düzeltme olmuyor? Niye yeniden ideolojik devrim yapmıyoruz? Bu biçimde yeni dönemin, Demokratik Modernitenin PKK'si olamayız. Demokratik Modernitenin PKK'si olabilmemiz için yaşam durumumuzda, ölçülerimizde köklü değişiklikler yapmamız gerekiyor."

Yaşam tarzıyla mücadele tarzı arasındaki ilişkiyi görmek lazım. Kolektif çalışma komünal yaşamla olur. Komünal yaşamayan birisinden kolektivizm çıkmaz, bireycilik çıkar, iktidarcılık çıkar, emir verme çıkar. Eğer örgüt sisteminde yönetim tarzında, çalışma tarzında kolektivizme ulaşalım diyorsak bunun ideolojik duruşla bağı var. Buna uygun bir ideolojik duruş yaratmamız lazım, yaşam tarzı yaratmamız lazım. Komünalizm, bir lokma bir hırka tarzı, fikir-zikir-eylem birliğini yaratma tarzı. Böyle olursa bir kadro kolektivizmi yaratır. Kolektivizm adına her türlü bireycilik, parçalanma ortaya çıkar. Sözde en kolektif örgütüz, ama kolektivizmi yanlış anlama var. Kolektivizmi pratikte bozma yaşıyor. Bürokratizm çok fazla ortaya çıkıyor. Bir kişinin yapacağı işi on kişinin yapması kolektivizm değildir. Bazı yerlerde böyle bir tarz gelişmiş. Reel Sosyalizmin tarzı buydu ve çöktü. Bu tarz çöktü. Kolektivizm bir kişinin yapacağı işi 10 kişinin yapması değil, iki kişiyle 5 kişilik iş yapmadır, üç kişiyle 10 kişilik iş yapmadır. Karar alma düzeyinde de, uygulama düzeyinde de ortaklık, kolektivizm böyle bir enerji doğurur. Dolayısıyla insanın verimini artırır. Kolektif çalışmada verim artışı vardır. Bir kişi ile yapacağımız işin başına on kişi koy, bak kolektif çalışıyorlar! Bunun da ideolojik duruşla bağı var.

Böyle olmayanlar da oluyor. İleri düzeyde tekleşme, kendine görelik, bireyciliğin her düzeyi, merkezileşmenin her düzeyi ortaya çıkar. Bütün bu çalışma, yönetim tarzıyla yaşamdaki bireyciliğin, komünalizmden uzaklaşmanın, yaşam ölçülerinin Önderliğin ideolojik ölçülerine göre kuramamanın kopmaz bağı var. Birbiriyle etle tırnak gibi bağlı bunlar. Önderliğin neden mücadele tarzının, savaş tarzının yaşam tarzıyla bağlı olduğunu söylemesini doğru anlayalım. Doğru savaşacaksa, doğru mücadele edeceksek yaşam tarzıyla kazanacağız. **"Savaşta değil yaşamda kaybediyorsunuz"** deyişini iyi anlayalım.

Bütün bu sonuçları doğuran nedenler yaşam tarzıdır, ideolojik duruştur. Bir yerde doğru karar alamıyorsak, başarılı iş yapmada gücümüz yetersiz kalıyorsa bundandır. Kolektif olsak birimizin görmediğini kolektif olarak görürüz, yanlış karar almamız. Birimizin zayıf kalan gücünü ortak bir planlama ve iş bölümü temelinde gideririz, pratikte zayıf kalmayız, düşman karşısında tedbirsiz kalmayız. Kolektivizm az enerjiyle çok iş yapmak anlamına gelir, başarılı sonuç almayı ifade eder. Hamalın tarzı; çok enerji harcayıp az sonuç almasıdır. Devrimcinin tarzı; az emek harcayıp çok sonuç almasıdır. Devrimci tarzın verimliliği, sanatkârane olması buradan ileri gelir. Sanatçı az emekle büyük sonuçlar çıkarandır, zanaatçı hamal gibi vurup yorulan ama ancak ortaya çıkmış

sonucu tekrarlayan konumda kalır, ordan öteye geçemez. Daha kendisinden önce veya bir önceki seferde ne üretmişse onu tekrarlar. Aynı üretim düzeyini tekrarlar durur, daha ileri gitmez. Unutmayalım, bu, bizde çok çok daha önemli. İşler zor, görevler çok. Buna karşı ciddi bir çaba sahibi olmamız lazım. Bireysel olarak yapabileceğimiz bir şey yok böyle zorlu bir çalışma ortamında.

Zayıflıklarımızı kolektivizmle gidereceğiz. Kolektif çalışma ile bireysel zayıflığımızı giderebiliriz. Kolektif çalışmayı komünal yaşamla ortaya çıkaracağız.

İdeolojik ölçülerle, ilkeli oluşla, netlikle ortaya çıkaracağız. Bu konularda sapmamayla ortaya çıkaracağız.

İdeolojik alanda katılık, politik alandaki esnekliği besler

Bir şey olmaz, diyoruz. Bu **"bir şey olmaz" tehlikelidir**. Özal diyordu; *"Anayasayı bir kere de ben delsem ne olur"* diye. İdeolojik duruşa öyle yaklaşılmaz. Bir sefer de ben bozsam, olmaz. *"Bir sefer yapayım bir dahaki sefere yapmam"* olmaz. İdeoloji katı ilkeler alanıdır. İdeolojik duruşta katılık esastır. İdeolojik katılıktan dolayı kimseye dogmatik denmez. Dogmatizme karşı Önderlik savaş açmış, o halde *"kendimizi muğlaklaştırmalıyız, ilkeleri yerle bir etmeliyiz"* biçiminde anlaşılyorsa yanlış. İdeolojik alan ilkesel alandır, katılık alanıdır. İdeolojide ilkeli olanlar, oldukları oranda da politikada esneklik gösterebilirler, açılım yapabilirler. İdeolojik ilkeliliği, katılığı olmayanlar politik olarak esneyemezler, açılamazlar. Açılalım derken aşırırlar, tepe takla giderler. Kendi ilkelerini kaybederler. O nedenle politik esneklik ayrı, ideolojik katılık ayrıdır. İdeolojik duruşla politik duruş arasındaki farkı kaybetmememiz lazım. İdeoloji ile politikayı birbirine karıştırmamalıyız. İdeolojik alanın özellikleriyle politik alanın özelliklerini birbirine karıştırmamalıyız. Ayrı alanlardır, ayrı özellikler içerirler. Birinin katılığı diğerindeki esnekliği besler, güçlendirir. İdeolojik olarak ilkeli, katı olan politik olarak gerektiği kadar esneyebilir, her türlü ilişki ve ittifaka açık olur. Çünkü kendine güveni olur, kendi çizgisinde sağlam duruyordur, diğerleriyle ilişki kurabilir. Ancak ideolojik ilkeli olmayan, netliği olmayan, katılığı olmayan başkalarıyla nasıl ilişki kuracak? İlişki kurmaz onlar içinde kaybolur, erir gider. Dolayısıyla öyle olmamak için politik olarak kendini geri çeker. Türkiye'deki sol-marjinal örgütler bu durumu yaşıyorlar. Çok ideolojik gibi görünüyorlar ama kendilerine güven-sizdirler, ilkesizdirler. İdeoloji ile politikayı iç içe geçirmişler. Dolayısıyla birileriyle ilişkiye geçseler eriycekler. Onun için ayrı duruyorlar ki, ancak kendi kimliklerini koruyabilsinler. Böylece politik alanı bölüyorlar, parçalıyorlar, demokratik birliği engelliyorlar.

Bu bakımdan ideolojik alanın ilke alanı olduğunu çok iyi bileceğiz. Sonuna kadar da ilkelerde tutarlı olacağız, dikkatli olacağız, keskin olacağız. İlkesi var mı, yok mu belli olmayan tarzda olmayacağız. Önderliğin yaşam ilkelerini, ideolojik ilkelerini doğru anlayacağız ve kesin bir katılıkla yaşayacağız, yatacağız. Doğru partileşmek, PKK'lileşmek böyle bir ilkesel tutum içine girmekle olur.

PKK bir eğitim hareketi olarak bugüne geldi

“Eğitim olmadan Kürdistan'da özgürlük adına, mücadele adına hiç bir şey yapamayız. Eğitim düzeni olmasa parti ayakta kalamaz, mücadele yürütülemez. PKK’de eğitim halkın, devrimin, ulusal-demokratik işleri gerçekleştirmeye hazır bir gücü yaratmak demektir.” ▶

Eğitim, en genel tanımıyla; iş yapmaya hazır hale gelmek, kendini iş yapmaya hazırlamak olarak tanımlanabilir. Parti eğitimi de partinin işlerini yürütmeye kendini hazırlamak olabilir. Duygu olarak, düşünce olarak, beceri olarak parti görevlerini, işlerini başarıyla yapar konuma kendini getirme olarak ifade edilebilir. Demek ki, eğitimle iş yapma, görev yürütme ve pratik arasında kopmaz bir bağ var. Eğitim pratikten, işten kopuk bir şey değildir. Daha genel ele alırsak aslında yaşamı öğrenmeyi eğitim olarak tanımlayabiliriz. Bir çocuğun eğitimi bunu içeriyor mesela. Esas eğitim olarak o da ele alınıyor. Yaşamı ve iş yapmayı öğrenme, kendini, yaşamı yaratmaya, iş yapmaya hazır hale getirme, onun duygu, düşünce ve beceri gücünü kazanma olarak eğitimi tanımlayabiliriz.

Önderliğin kendisini eğitim olarak nasıl ele alabiliriz; parti olma bilincine varma, halkın özgürlüğü, kurtuluşu için çalışmayı bir görev olarak bilme, bu işleri yapacak bir duygu gücü, düşünce gücü kazanmak için çalışma, araştırma, inceleme, teorik eğitimler bunu ifade ediyor. Ortaya çıkan düşünce gücünü başkalarına taşımak için çaba harcama, onu gerçekleştirmek için bir söz, hitabet, propaganda gücü kazanma, dil gücünü ortaya çıkarma; insanlarla bir olma, onları örgütleme, görev verme, yönetme, örgütleme önemli bir iş. Bunları yapacak şekilde kendini eğitime, örgütleme ve yönetme gücü kazanma; onun için görevleri takip etme, görevlerin nasıl yürütüleceğine dair plan gücü kazanma, yapılacak işlerle iş yapacak kişinin uyumunu belirleme, insanlara görev verme, denetleme hepsi yönetim kapsamındadır.

PARTİ EĞİTİMİ SÜREKLİDİR

Aslında yönetimin kendine ait görev alanı var tabii. Yönetim olmak demek bazı işlerin yapılmasını üzerine almak demektir. **"İş ve rol koordinasyonu"** dedi Önderlik, yani iş yapmak, görev almaktır yönetim. Yönetimin iş yapmakla kopmaz bağı var. Eylem gücü; halk örgütü kurma gücü. Bunların hepsi parti işleri yapma durumudur, bu işlere göre kendini eğitmek gerekiyor.

Önderliğin kendisini sürekli eğittiğini bilmek lazım. Başta her işi yapar konumda değildi, bütün bu işleri yapmaya hazır değildi. Görevler gündeme gelip kendini dayattıkça, o görevlerin gereğine göre kendini eğittiğini bilmek lazım. Parti sürekli olduğuna, parti işleri ve görevleri süreklilik içerdiğine göre parti eğitimi de sürekli. Yaşam ve iş yapma sürekli ise eğitim de sürekli. Tabii eğitimin moral, motivasyon, duygu boyutu var; düşünce, zihniyet, anlayış boyutu var; pratik iş yapma, beceri boyutu var. Bunlara moral eğitim deniliyor, ideolojik eğitim deniliyor, askeri-teknik veya mesleki eğitim deniliyor. İnsanı iş yapmaya hazırlama alanı bakımından eğitim pratiğe geçti mi kendi içinde ay-

rışıyor. Beceri hazırlıyorsa ona mesleki eğitim diyoruz, düşünce olarak hazırlıyorsa ona teorik-ideolojik eğitim diyoruz, moral veya duygusal olarak hazırlıyorsa ona moral eğitim diyoruz.

Burada önemli olan yaşam ve iş yapmayla kendini eğitime arasındaki kopmaz bağı anlamak. Yaşamın ve iş yapmanın eğitimle mümkün olduğunu, başarılı iş yapma ve doğru yaşamak için kendini eğitmek gerektiğini anlamak önemli. Kendini bu temelde hazırlayıp, eğitmek olmazsa yaşamda başarılı ve doğru pratikleşme olmaz. Ne kadar kendimizi görevler karşısında eğitirsek o kadar yaşamı doğru anlar, pratiği başarılı gerçekleştiririz. **Kendini eğitmeden sürece giren takla atar, çöker.** Hazırlıksızlık, anlamazlık öyle ortaya çıkıyor. Eğitimsizlik, yapacağı işe göre kendini hazırlamama anlamına geliyor. Öyle olup da ondan sonra işleri başarıyla yapan, görev yürüten olmak mümkün değil.

KENDİMİZİ EĞİTTİĞİMİZ ORANDA PRATİĞİ BAŞARIYLA YAPABİLİRİZ

Parti de kendine göre bir yaşam tarzı yaratmak olduğuna göre, alternatif bir yaşam tarzını ve bu temelde çalışmayı ifade ettiğine göre sürekli bir kendini eğitime olayı oluyor. Önderlik gerçeğinin sürekli bir eğitim gerçeği olduğunu biliyoruz. Kendine has özellikleri olan bir okul. Her şeyi eğitime dayanarak yürüttüğü tartışmasız. Kürdistan gerçeğinde bunların kopmaz bağ içinde olduğu, ne kadar eğitim o kadar doğru yaşam ve başarılı pratik olduğunu, eğitimsiz yaşam ve mücadele adına hiçbir şey yapılamayacağını bilmemiz lazım. **"Parti öncülüğü olmadan Kürdistan'da yaprak bile kıpırdamıyor"** dedi Önderlik. Parti öncülüğü demek iş yapmaya hazır hale gelmek demektir. Halkın, devrimin, ulusal-demokratik işleri gerçekleştirmeye hazır bir gücü yaratmak demektir. Parti öncülüğü bunu ifade ediyor.

Demek ki, eğitim olmadan Kürdistan'da özgürlük adına, mücadele adına hiç bir şey yapamayız. Ancak kendimizi eğittiğimiz oranda bunları yapabilir, dolayısıyla pratikleşebilir, pratikte iş yapış başarı kazanabilir bir pratik birikim ortaya çıkarabiliriz. Çünkü bunlardan duygu olarak kopuş var. Kültürel soykırım rejiminin, sömürgeci rejimin ve ona teslim olmuş ajan yapının duygu olarak toplumu bu gerçeklikten koparma durumu var. Onun için **her şeyden önce yeni bir duygu, ruh hali, moral düzeyine ihtiyaç var.** Böyle bir şeyle beslenmeden ne kendini eğitebilir, ne de iş yapabilirsiniz.

Diğer yandan güçlü bir düşünce eğitime, anlayış kazanmaya ihtiyaç var. Çünkü var olanın, düzenin tersine iş yapacaksınız. Ne yapacağını, nasıl yapacağını dair elde hiçbir veri yok. Onu kendin bulacaksın, yaratacaksın. Bunu da kendini eğiterek yapabilirsin. Anlayışını değiştirdiğin, yeterli kıldığın, ken-

dini söz konusu görevleri yapmaya ikna ettiğin ölçüde iş yapabilirsin. Anlayış birliği olmadan ve ikna olmadan iş yapılamaz. Şimdi de onun sancılarını yaşıyoruz. İstedığın kadar görev ve yetki alınsın kendine görelilik oluyor. Doğaldır, bir insan kendi bildiğini uygular, bilmediğini nasıl uygulayacak! Mazlum arkadaş Önderliğe, **"bunları biz biliyoruz, siz niye yazıyorsunuz ki"** demişti; Önderlik, **"Bildığımızı yazarız tabii, bilmediğimizi nasıl yazalım"** dedi. İnsanlar bildiğini, ikna olduğunu, anladığını uygular. Öyle olmazsa uygulamazlar; emirlerin, talimatların gereği yerine gelmez. Bizde işler emir-talimatla yürümüyor. Kürdistan'ın işleri, Kürt halkının işleri öyle yürümüyor.

Kendi pratiğimizden çıkan sonuç olarak ifade edersek; Kürdistan'da insanlar ikna olduğu kadar, özüksediği, benimsediği kadar uyguluyor. Benimserlerse de ölümüne uyguluyorlar. Beceriklidirler, başarılı iş yapıyorlar. O konuda kesinlikle **"insan yapısı geridir, iş yapamıyor"** görüşü kesinlikle doğru değildir. Onlar uydurma, düşman görüşü ve hakaret içeriyor. Ama biz de **"iş yapamıyoruz, yapılamıyor"** diyoruz. Niye yapamıyoruz? Demek ki, ikna olmuyoruz, anlamıyor, benimsemiyoruz. Onun için Önderlik pratikte iş yapamayınca, doğru tarz bulamayınca **"inancınızı gözden geçirin"** dedi. Yoksa başka bir noksanlıktan kaynaklanmıyor. **"Demek ki, tam kendinizi ikna etmemişsiniz. Amaca tam bağlanmamışsınız. Tutku düzeyinde amaç bağlılığınız yok"** diyor Önderlik.

İdeolojik eğitimden kasıt aslında ikna yaratmaktır. Devrimin işlerine, devrimci yaşamın, özgürlükçü yaşamın, toplumcu yaşamın güzelliğine kendimizi, çevremizi inandırma, ikna etme işidir. İdeolojik eğitimden başka ne anlıyoruz ki? Çeşitli bilgileri edinmek ideolojik eğitim değildir, onlar teorik bilgi edinmeyi ifade ediyor, ideolojiyle bağı yok. İdeoloji aslında kendini ikna etme işidir. Neye; özgürlükçü yaşama, devrim gerçeğine, öyle bir yaşam için mücadele etmek gerektiğine, o yaşamın yüceliğine ve güzelliğine bağlamak demektir. Bilincin teorik bilgiden farklı olması da bundan kaynaklıdır. Teorik bilgi edinme ayrı bilinç ayrıdır. Bilinç ideoloji ile ilgilidir, diğeri davranış eğitimi, beceri eğitimidir. Bir de yeteneklerimizi başarıyla pratikleşebilir hale getirebilmek, devrimin tarzını, yöntemini kazanabilmek, araçlarını yetkin kullanabilmekle ilgilidir. Propagandası, dilimizi yetkin kullanabilmek; savışsa, askeri-teknik malzemeleri yetkin kullanabilmek; halkla ilişkilerse, halka uygun hitap edebilmek, halk karşısında doğru davranabilmek; yönetimse, insanları görevlendirip yönetebilmenin yol-yöntemini, usulünü, üslubunu öğrenebilmek. Bu da beceri eğitimi oluyor. Yetenekleri pratikleştirme, iş ve görev karşısında etkin kullanabilmek, görevleri başarmanın araçlarını, yöntemlerini doğru uygulama eğitimi oluyor. Buna da meslek eğitimi, teknik eğitimi, beceri

eğitimi diyoruz. Askeri eğitimler dediğimiz eğitimler bu kategoriye giriyor. Basın eğitimi diyoruz, siyasi eğitim diyoruz, örgütsel eğitim, propaganda eğitimi. Bunların hepsi yeteneklerimizi kullanma görevleri başarmak için yöntem ve araçları yetkince kullanmayı öğrenmeyi ifade ediyor.

Tarihten çıkartacağımız dersler nelerdir?

Mademki Önderlik gerçeği bir eğitim gerçeği, parti hareketimiz bir eğitim hareketi, parti tarihimiz aslında bir eğitim mücadelesi, eğitim çalışması tarihi, o halde bu tarih nasıl gelişti, hangi evrelerden geçti, nelerle, hangi yöntemlerle, araçlarla kendimizi eğittik? Kendimizi doğru yaşar ve parti görevlerini başarıyla yürütür, halkın ve devrimin işlerini başarıyla yürütür hale getirdik. Bu konuda Önderliksel çıkıştan günümüze kadar geçen tarihsel evreyi bilmek lazım. Aslında bir boyutuyla parti tarihi böyle eğitim süreçleri, aşamaları tarihi oluyor. Burada önemli olan şu: Eğitimsiz hiçbir işin olmadığı, her şeyin başında kendini eğitmek, hazırlamak geldiğidir. Bunun için illa bir okul düzeni gerekmiyor ama eğer eğitim duygu, düşünce, beceri de doğru yaşama ve başarılı iş yapma, kendini iş yapmaya hazır hale getirme ise parti görevlerini başarıyla yürütmeye hazırlamak ise o zaman kendini eğitmeden bunları yürütemezsin. İş yapma yetisi kazanmanın hepsine bir eğitim diyebiliriz.

PKK'Lİ OLMAK TERKETMEYİ GEREKTİRİYOR

Bu, başlangıçta nasıldı? Önderlik araştırma-incelemeyle, okuyup-tartışmayla işe başladı. Anlama, gözleme, bilgi edinme, onları yorumlama, okuyup inceleyerek doğru bilgilere ulaşma ile kendini eğitti. Bunu bütün kadrolaşmanın temeli yaptı. Bilgi edinme ve bilgiyle bilincini kurma, o bilgiyi ideolojik bilince dönüştürebilme, bir inanç ve ikna haline getirebilme, teorik, ideolojik eğitim dediğimiz eğitimin kapsamına bunlar giriyor. Baştan itibaren insanların devrim için, parti işleri için çalışır hale gelmesi bunun gerekli olduğuna, böyle yapmanın doğru, yüce olduğuna inandırmak, bunu nasıl yapacağını bilincini edindirmeden geçiyor. İlk eğitimler böyle oldu. PKK çıkışı, sistemden, düzenden kopma ve kendi yaşam ölçü ve özelliklerini yaratma çıkışı oldu. Her şeyden önce alternatif bir yaşam nasıl olacak, sistemden nasıl kopulacak? Sistemin yaşamı ve işlerinden kopmak ciddi bir iştir. Derler ya, sudan çıkmış balık gibi oluyor, insanlar başta öyle bir duruma geliyorlar. Çünkü düzenin ölçü ve özellikleri içerisinde çıkmak, ondan kopma ve yeni bir şey içine girene kadar ciddi bir yalnızlaşma, ayrışma yaratıyor.

Sistem de kendisine hizmet ettirebilmek için eğitiyor. Ruh, duygu, düşünce, davranış her şeyi şekillendirmek, kendine kazandırmak istiyor. PKK'li olmak, alternatif bir yaşam ve çalışma içine girmek onların hepsinden kopmayı, terk etmeyi gerektiriyor. Bu kopuş sadece dağa gelip gerilla olunca gerçekleşmiyor. Bazıları öyle de sanıyorlar, bu da büyük bir yanılgı. Tersine düzenin içinde, sistemin içinde de ondan kopmak mümkündü. PKK öyle başladı hem de sistemin merkezinde, Ankara'da sistem yaşamın ortasında ondan koparak al-

ternatif bir yaşamı yaratmayı bildi. PKK böyle bir hareket. Yoksa ordan kaçıp dağlara çıkarak kendisini korudu, ayrı bir yaşama ulaştı dersek PKK tarihini doğru değil yanlış anlamış oluruz.

Bu anlamda bir yanılgı sistemden kopabilmek için şehirden, köyden, yaşam ortamından kopmak dağa kaçmak gibi algılanıyor. Bu yanlış, kesinlikle doğru değil.

Diğer önemli bir yanılgı; PKK'li olmanın alternatif bir yaşam kazanmak, onun için sistemin verdiği verili yaşam ve çalışmanın hepsinden kopmayı, kesin bir kopuşu içerdiğidir. Öyle kopuş olmadan da PKK'li olunamıyor. Baştan itibaren de alternatif yaşam duruşu olması buradan ileri geliyor. Bu da yeniye göre kendini eğitmeyi gerektiriyor. O halde **düzenden öğrenilenler burada çok fazla para etmiyor.** Tersine partileşme, devrimleşmenin önünde engel oluşturuyor. Kendini eğitmenin burada iki boyutu ortaya çıkıyor; eski bildiklerine karşı mücadele etmek, onları mahkum etmek, unutmak ve yenisini öğrenmek.

Bir kişi sistem yaşamı içerisine ne kadar çok girmişse o kişinin partileşmesi, PKK yaşamının içine girmesi zor ve zahmetli oluyor. O kadar daha fazla eğitim, iç mücadele, çaba gerekiyor. Düzen etkilerini tümden yıkmayı, aşmayı, gidermeyi gerektiriyor. Diğer yandan onun yerine partiye, Önderlik gerçeğine ait olanları koymayı gerektiriyor. Bu, daha fazla çaba, mücadele gerektiriyor. Bir **kişi ne kadar fazla kapitalist modernite etkisine girerse PKK'lileşmeye yaklaşmış değil, tersine uzaklaşmıştır.** Bu biçimiyle de PKK reel sosyalizmden ayrılıyor. Reel sosyalizm ölçüleri neydi; kapitalizmde ne kadar çok ilerlersen sosyalizmin temelleri o kadar çok gelişir. Ters olduğu ortaya çıktı. Bu görüş pratikte doğrulanmadı. Yanlış bir görüş olduğu açığa çıktı. PKK de başta öyle bir ortamdan çıktı ama giderek kendisini doğru bir ölçüye, rotaya oturttu.

Onun için PKK eğitimi için düzen eğitiminden, yaşamından geçmenin gerekmediği, tersine öyle bir eğitimin daha zor olduğu, daha fazla mücadele istediği, düzen eğitiminden bir kişi ne kadar uzak olursa PKK eğitimi almaya o kadar açık ve yatkin olduğunu tarihsel süreç, gelişme bize gösterdi.

Eğitim olarak önemli aşamalardan da geçtik. Böyle doğmadık. **Hep bir eğitim hareketi olduk** ama eğitim yaklaşımı, tarzı, biçimi hep aynı olmadı. Farklı stratejik dönemlerin eğitimlerinin içeriği de farklı oldu, hedefleri de farklı oldu, araçları, yöntemleri de farklı oldu.

Örneğin ideolojik dönemin eğitimlerinin amacı yeni bilinci edinmek, kendini ikna etmek, o bilinci propagandayla başkalarına taşır hale gelmek, o bilincin gerektirdiği yaşam ölçülerine girmekti. Bunun yolu yöntemi daha fazla teorik, daha çok ideolojik eğitim oldu. Araçları, yöntemleri okuyup-incelemeydi, araştırmaydı. Bunu bireysel ve grupsal düzeyde yapmaydı. Bunları tartışma ortamlarında, seminerlerde, grup eğitimleriyle evlerde yaptı, kütüphanelerde, yurtlarda, okullarda, derneklerde yaptı. En temel olanı evlerdeki grup eğitimi. Böylece yaşam iki boyuta indi; bir, kendini eğitim hazırlama, iki, çalışma, mücadele etme, propaganda etme, gençlik mücadelesi veya farklı mücadelelere farklı düzeyde katılma.

PKK'DE 24 SAAT PROFESYONEL DEVRİMCİLİK İLK GÜNDEN BERİ ESASTIR

Yaşam ortamı bunların 24 saat ya-pıldığı ortam oldu. Önderlik geçen yıl **"24 saat gerillacılık"** dedi, arkadaşlar yeni bir şey söylüyor gibi öne çıktı. PKK ilk çıktığı günden beri 24 saat devrimcilik üzerinden çıkış yapmış bir harekettir. Önderlik gerçeği buydu, par-tileşmesi böyledi. Gerilla her zaman 24 saat mücadele halinde oldu ama Önderlik gördü ki, ortaya çıkan geliş-meler, ateşkes ortamları, mevcut üst-lenmelere dayanınca 24 saat mücadele konumunda kalınmıyor, gevşeme oluyor, farklı duruşlar ortaya çıkıyor. Bu kay-bettiriyor, kazanma imkanlarını ortadan kaldırdığı gibi düşman saldırıları karşı-sında da kaybetmeye yol açıyor. Onu önlemek için bir kere daha uyardı. Yoksa daha başlangıçta Önderliksel duruş, ilk gruplaşma 24 saat profesyonel devrimcilik üzerinedir. PKK bu anlamda da diğer örgütlenmelerden farklıdır. Bu boyutuyla **reel sosyalizmden ilk gün-den koptu**. Yine diğer Kürt hareketle-rinden ilk çıkışta koptu. Onlar gibi hiç olmadı. Eski devletçi paradigma altında mücadele yürütürken de, örgütlenirken de böyle yürüttü. Kendine göre de bir ölçü geliştirdi. Bu günümüzde de devam ediyor. PKK'nin her şeyi değişmedi. 24 saat profesyonel devrimcilik ilk günden beri esastır, bugün de geçerli olan odur.

Dikkat edelim, ondan uzaklaştıkça işleri doğru yürütür olmaktan koptuk, başarılı iş yapamaz hale geldik. Demek ki, PKK'de ne değişiyor, ne değişmiyor onu da iyi anlamamız lazım. Hep de-ğişimden, dönüşümden, yenilenmeden söz ediyoruz. Tasfiyeciler bunu partinin ölçülerinin, özünün değişmesi olarak gündeme getirdiler. Öyle anlamamak gerekiyor. Değişenleri var, değişme-yenleri var. Baştan itibaren değişmeyen, daha çok kökleşen, sistemleşenleri va-rama rolünü doldurup eskiyen veya yanlışlığı ortaya çıkıp değiştirilmesi ge-rekenler var. Değişimi tek boyutlu an-lamak kesinlikle doğru değil. Tasfiyeci-liğin yaptığıının da doğru anlaşılması gerekiyor. Gelişip, güçlendirilmesi ge-rekenleri, yok edilmesi gerekenler olarak ortaya koydu. Tersyüz etti.

İlk dönemin, **1'inci Stratejik Döne-min** eğitimleri gurup eğitimleriydi, oku-yup-tartışma üzerineydi. Bunu çok fazla yapıyorduk. Öyle ki, neredeyse teoriyi ezberler düzeyde eğitim vardı. İkna olma, pratikle çok bağdaştırılma-dığı için ne kadar çok teorik düşünce ezberlenirse ancak o kadar ikna olma, ona bağlanma gerçekleşiyordu. Bize ait özgün olarak bilgi yoktu. Hep in-sanlığın, ezilenlerin, dünya genelindeki mücadele tecrübelerinden öğrenmeyi ifade ediyordu. Başta reel sosyalizm olmak üzere, ulusal kurtuluş hareketleri, tüm özgürlük hareketlerinin deneyimleri ve ortaya çıkardıkları teorik bilgiler PKK için kendini eğitmenin araçlarıydı. Bilgi miraslarıydı. Onlar olmasaydı veya on-ları esas almasaydık kendini eğitecek, inandıracak, ikna edecek, yeni bir yaşam arayışına itecek başka bir şey bula-mazdı. Bunun için bu tür tecrübe biriki-minden öğrenmek, onları ifade eden kitapları okumak, grup olarak okuyup incelemek, tartışmak temel kendini eğit-me yöntemiydi. Bunlar her alanda oldu, uygulandı. Öyle ki, kendini eğitmeden PKK yaşamına katılamazdık. Önemli olan bir husus budur. Çünkü alternatif bir yaşam öğreneceksin, kendine göre yaratamazsın ki! Bir de diğer yaşamdan kopacaksın, yeni yaşamı uygular hale geleceksin! Bu da ancak kendini eğiterek olur. Çalışma, iş yapmadan önce onu yapar hale gelmek, kendini eğitmek, doğru yaşayan ve iş yapan hale kendini

getirerek pratiğe katılmak esas oldu. Türkiye metropollerinde oldu, Kürdistan kentlerinde bu oldu.

KADRONUN KALDIĞI HER EV BİR PARTİ OKULUYDU

Partileşmeye giden süreçte yüzlerce parti okulu vardı. Her yerde kadroların kaldığı evler onların okullarıydı. Yaşam ve eğitim ortaktı. Yine de öyle olmak durumunda. PKK'nin çıkışında bu var. Yaşam yeri ayrı, eğitim yeri ayrı PKK'de yoktur. Yaşamı yaratmayla iş yapar hale gelme arasında hep bağ vardı. PKK bu bağı diyalektik olarak hep kurdu. 24 saat profesyonel devrimcilik yaşamda ve çalışmada gerçekleşti. Böylece yeni bir duruş, çalışma ahlakı, tarzı ortaya çıktı. Yeni bir eğitim tarzı da ortaya çıktı. Diğer yerlerdeki gibi hep okul düzeni, imkana dayalı eğitim olmadı. Bir küçük bilgiyi bulmak için araştırıldı, yorumlayarak bilgiler açığa çıkardı. Doğruluğuna inandığı kitaplar-daki bilgileri edinmek için yoğun bir okuma, inceleme, tartışma yürüttü. Böyle partileşildi.

Şimdi parti okulları oluşmuş diyoruz, öyle değil tabii. **PKK her zaman eğitim halindeydi**. 1978, 1979'da partileşme süreci, bir boyutu pratik mücadele yü-rütürken, diğer boyutu eğitimdi. Eğitim daha fazlaydı. Eğitim de bir mücade-leydi, ideolojik mücadeleydi, kendini değiştirme-dönüştürme mücadelesiydi. Düzenen koparak Önderlik gerçeğini, çizgisini anlama, özümseme ve ona o temelde yaşamı yaratma mücadelesiydi. Bu da büyük bir çabayı, mücadeleyi gerektiriyordu; öyle bir anda, bir söz söylemekle gerçekleşmiyordu.

EĞİTİM KİŞİLİK DEVRİMİ YAPMA İŞİDİR

İkinci partileşme döneminin, gerilla döneminin eğitimine bununla birlikte askeri eğitim eklendi. Askeri eğitimin örgütsel boyutu var, tarz, teknik, taktik, komuta boyutları var. Bütün bunların hepsi ekledi, 79'dan itibaren, **Siverek direnişiyle** birlikte ve yurtdışına çıkışla birlikte, Filistin-Lübnan hattındaki hazırlık süreci ile birlikte ideolojik askeri eği-timlerin birlikte görüldüğü, iç içe geçtiği eğitim okulları, sistemleri gelişti. Bunlara askeri kamp düzeni denildi. Oradan birlikler çıktı, birlikler bunu yapar hale geldi. Bu düzen giderek askeri akade-milerin kurulmasına gitti. 86-87 kışında **3. Kongre** ardından 1987 gerilla ham-lesini başlatmak üzere **Mahsum Kork-maz Akademisi** (MKA) önderlik saha-sında kuruldu. Bir **Önderlik Okulu** ola-rak kuruldu. 87'den 92'ye kadar hem teorik-ideolojik eğitimler hem de askeri eğitimler böyle bir akademik düzende doğrudan Önderlik yönetimi altında ger-çekleştirildi. Önemli bir okul düzenine geçti. Bu düzeyde askeri eğitim, kamp o zaman mı ortaya çıktı, yok, 79'dan itibaren Lübnan-Filistin sahasında gerilla duruşu ve eğitimi esas olarak böyledi. Fakat kamplar düzenindeydi, de-ğiş-kendi. Bir biçimi, sistemi ve sürekliliği yoktu. 86-87 kışından itibaren MKA'nın kuruluşuyla gerçekleşen buna bir düzen, sistem verme, kamp düzeninden okul düzenine geçme ve bunu sürekli kılma oldu. Onun eğitimi, ideolojik eğitimle askeri eğitim arasında amaç itibariyle aslında fark yoktur. Kişilik yaratma işi, kişilik devrimi yaratma, kişiliğe özellik kazandırma, kişiliği değiştirme işidir. Birisi ikna ederek, anlayış vererek dav-ranış değişikliğine yol açıyor, birisi dav-ranışları değiştirerek anlayış değişimine yol açıyor. Yani, çıkış noktaları farklı, ama ikisinin de amacı kişilik devrimi yaptırmaktır. Tabii askeri eğitimin teknik bilinç kazandırma boyutu da var, be-

cerileri işletme boyutu da var. Ama ideolojik boyutları ortaktır. Askeri eğitimle ideolojik eğitimi bir birinden kopuk ele almamak gerekli. Çıkış noktaları, yön-temleri farklı olsa da yaratmayı hedef-ledikleri benzerdir.

92'den itibaren düşman saldırıları sonucunda MKA kapatılıp, iş yapamaz hale gelince eğitim çalışmalarında farklı arayışlar gündeme geldi. Önderlik 93-94 kışından itibaren **Parti Merkez Okulu**'nu örgütledi. Askeri boyutu, pratik boyutu olmayan ama askeri eği-timleri de teorik düzeyde görmeyi ön-gören okul düzeyiydi. 93-94 kışından 98 Ekimi'ne kadar da böyle bir okul sisteminde çalıştı, mücadele etti. Eği-timleri yürüttü. Teorik düzeyde müca-delenin, hareketin sorunlarını çözdü. İnsanları anlayış düzeyinde, zihniyet düzeyinde devrim görevlerini yerine getirebilir, başarabilir hale getirdi. O temelde kadro, komuta eğitimi yaptı, yürüttü. Büyük katkıları oldu o eğitimin de. Ama pratik tarz kazandırma, üslup, tempo kazandırmada yeterli olmadı. Bunları tamamlamak üzere Kürdis-tan'da askeri okullar, yeni savaşçı tem-el eğitim alanları açılmaya çalışıldı. Kamplar eğitim alanı olarak kullanı-yordu, birlik düzeyinde eğitimler yapı-lıyordu. Yeni savaşçı katılanların eği-timleri yapılıyordu. İmkan olduğu öl-çüde bu yapılıyordu. 93'ten sonra **Bo-tan**'da, **Behdinan**'da ve diğer yerlerde kısmen Önderliğin sahasında yapıla-mayan, MKA'nın kapatılmasıyla yapı-lamayan eğitimlerin yapılması yönünde girişimler, kamp düzeni, okul oluşturma-lar oldu. Bazı yerlerde okullar açı-labildi. Bir süre devam ettiler. Bazı yerlerde kamplar oldu. Süreklilik arz eden, birçok devreyi peş peşe gören bir düzen değil de bir eğitim devresi için örgütlenmiş yer, sistem kast edili-yor. Okul ise peş peşe devam eden farklı eğitim devrelerinin görüldüğü bir eğitim sistemi. Böyle tanımlayabiliriz, aralarındaki fark o.

OKUL EĞİTİM DÜZENİ OLMASA PARTİ AYAKTA KALAMAZ

Bizde kamp düzeni, birlik düzeni hep oldu. En azından askeri eğitim kesilmedi. Azalsa da çetecilik tarafından sabote edilse de yinede en azından kış dönemlerinde birlik eğitimleri ya da kamp eğitimleri görüldü. Bunlar ol-masa hareket yürümezdi. Kış eğitiliyor, ancak yazın iş yapabiliyor. Kış eğitim-leri, dönemsel eğitimler veya zaman yaratılıp eğitimler yürütmesek başarı sağlamamızın, mücadelede süreklilik sağlamamızın imkanı olmuyor. Kom-plodan sonra Önderlik eğitimi ortadan kalkınca, aynı şeyi yürütmek üzere dağda benzeri sistemler geliştirilmeye çalışıldı. Çünkü şu açığa çıkmıştı; okul eğitim düzeni olmasa parti ayakta ka-lamaz, mücadele yürütülemez. Yeterli, yetersiz ama mutlaka eğitim, onun içinde okul düzeni gerekli. Bu temelde, komplodan sonra, 99'dan sonra **kadro okulu sistemi** geliştirildi. Ana karargah askeri eğitimler yürüttü. 2001'den iti-baren de şimdi **Mazlum Doğan Parti Merkez Okulu** diye tanımladığımız okul, eğitim düzeni oluşturuldu ve o günden bugüne eğitimi sürdürüyor. 2001'den itibaren **7. Kongre** sonuçları temeline yeniden yapılanmayla farklı eğitim sistemleri geliştirildi. Zaten 1990

“PKK'li olmak, alternatif bir yaşam ve çalışma içine girmek ve hepsinden önemlisi kopmayı, terk etmeyi gerektiriyor. Bu kopuş sadece dağa gelip gerilla olunca gerçekleşmiyor. Bazıları öyle de sanıyorlar, bu da büyük bir yanılgı.”

ortasından itibaren, **YAJK** kuruluşuyla birlikte kadın özgün eğitimi ideolojik ve askeri düzeyde okul düzeninde sü-rüyordu. 2001'den itibaren ise askeri eğitimle ideolojik eğitimler biraz birbi-rinden ayrıştırıldı. Diğer çalışmalar, basın, sanat-edebiyat, kitle çalışmaları, siyasi-sosyal çalışmalar için kendi öz-günlüklerinde kadroları hazırlayan, iş yapabilir hale getirmeyi amaçlayan eğitim sistemleri, okulları oluşturuldu. Merkezinde kadro okulu oldu ama mesleki eğitimlerle de birleşen ideolojik eğitimi onunla da birleştiren yoğun-laşma düzeninde, okul düzeninde eği-tim sistemleri farklı çalışma alanlarında geliştirildi.

99-2000 bir geçiş dönemiydi. 2001'den itibaren daha geniş bir ör-gütsel sistem, bugünün sisteminin temellerini oluşturan bir eğitim sistemi geliştirildi. Bugün daha da geliştirilmiş olan sistem bu.

2004'ten itibaren **'Ocak'** sisteme ek-lendi. 2001 AİHM Savunmasıyla birlikte, PKK'nin adının da değiştirilebileceği bi-çiminde Önderliğin belirlemeleri çerçe-vesinde, 2002 Nisanı'nda gerçekleşen **8. Kongre** PKK adını değiştirdi. 2004'e kadar böyle geçti, **KADEK** adıyla. Sonra **Kongra-Gel** adıyla çalışmalar yürütüldü. 2004 baharından itibaren paradigma değişimine dayalı olarak ki Önderlik o döneme **'ideolojik bunalım dönemi'** dedi, yeni bir ideolojik netleşmenin ortaya çıkışı ardından, PKK'nin yeni paradigma temelinde yeniden inşası gündeme gel-di. Bu da PKK'nin yeniden inşasını ger-çekleştirmek üzere yeni bir eğitim sis-temi, yeni bir okula ihtiyaç gösterdi. Ocak da bu temelde gündeme geldi. Aslında diğer okulların hepsi parti çiz-gisinde eğitim yapan okullardı ama Ocak yeniden inşa, onu ifade eden ye-niden yapılanma okulu olarak gündeme geldi. Bir parti okulu oldu. Yeniden par-tileşme sorunlarını tartışarak, onu yü-rüten kadroları yetiştiren okul.

Okul düzeninde geniş eğitimlerimiz var. Eğitim araç ve yöntemlerinde de-ğişiklik oldu. Fakat şu gerçek devam ediyor: Ne kadar eğitim olursa o kadar pratikleşme, iş yapma gücü, imkanı ka-zanılıyor. Bu başta da böyledi şimdi de böyle. Daha çok profesyonellik oldu. Eğitim sistemimiz daha fazla içerik ka-zandı. Tarz bakımından, program ba-kımından yeni durumlar kazandı bu değişim süreci açısından. Fakat hedef değişmedi, eğitimin anlamı ve önemi değişmedi. Hatta mücadele büyüdükçe ve çok yönlü hale geldikçe eğitim daha fazla oldu. Eğitimin anlamı ve önemi daha çok arttı. **Kendimizi eğittiğimiz oranda büyüyen, gelişen ve çeşitle-nen devrim görevlerini yapabilir hale geldik, ediyoruz**. Eğitimdeki bu kadar büyüme, profesyonelleşme biraz da devrim görevlerindeki büyüme ve çe-şitlenmeyle bağlantılıdır.

TASFİYECİLİK BAŞTA EĞİTİM SİSTEMİNİ TASFİYE ETMEK İSTEDİ

Başlangıçtaki evlerde grupların kitap okuması ve tartışması biçimindeki eği-tim, 12 Eylül faşizmine karşı 15 Ağustos Atılımı sürecinde kamplarda, birlikler düzeninde ve giderek MKA'ında süren eğitim, 93'ten sonra **3. Stratejik Dö-nemde** ideolojik askeri eğitimlerin biraz daha farklılaştığı, ayrıştığı, okul siste-minde çok yönlülüğün, çeşitlenmenin

geliştiği bir döneme evrildi. Komplo ar-dından ise değişim ve yeniden yapı-lanma temelinde daha da fazla ayrışma, çeşitlenme ve sistemleşmeyi yaşadı. Okul düzeni buna göre değişti. Tasfi-yecilik, başta bu okul düzenini tasfiye etmek, darbe vurmak istedi. Eğitimi kendisi için en büyük engel gördü. Okul düzenlerini ortadan kaldırmaya büyük çaba gösterdi. Yapamadıysa eğitimi dejenere etmeye, özünü boşaltmaya çalıştı. Aslında tasfiyeciliğe karşı duru-labilirdiye bunda iki etkenden söz edi-lebilir; başta Önderlik tasfiyeciliği tasfiye etti. Ama Önderliği bu biçimde takip eden kadronun var olması aslında eği-timin sürekliliğine, kadro eğitim düzeninin yarattığı sonuçlara bağlı oldu. Bunu hiç göz ardı etmemek lazım.

Tasfiyecilik en büyük tehlike olarak eğitim sistemini görüp, bu sistemi 2002 başından itibaren kaldırmak, yok etmek için büyük çaba harcadı. Tümnden kal-dıramadı, başarılı olamadı ama eğitim sisteminde epeyce liberalize olma, de-jenere olma da geliştirdi. Sistem laçka-laştı, ciddiyeti azaldı, örgütsel ve çalışma disiplini azaldı. 2003'ten 2006 sonrasına kadar böyle bir zarar görme, sarsıntı yaşandı. Eğitim yönetimine önem ver-meme, eğitimde disipline, düzene önem vermeme, anlayış birliği yaratmaya önem vermeme, ideolojik çizgi müca-delesini eğitim ortamından çıkarma ve böylece eğitimin özünden boşaltma yaklaşımları oldu. Bu etkilenmeden kur-tulmak için de belli bir çaba yürütüldü. Zihniyet, sistem düzeyinde çok fazla bozdu, değiştirdi. Önderliğin öngördüğü değişimi çok fazla tersyüz etti. O ba-kımdan yeniden düzen kazanmak, sis-tem kazanmak zor oldu. Hala da eği-timlerin yeterince sonuç verememesinde tasfiyeciliğin etkilerinin devam etmesi rol oynuyor.

Bütün eksikliklerine rağmen yine de parti olma ve ayakta kalma bu eğitim düzenine bağlı. Ama böyledir diye, **"eği-tim sisteminin eleştirilecek, düzeltilecek yanı yoktur, en iyisine ulaşımsız, işler mükemmel yürüyor"** diyemeyiz. Nicelik olarak azdır. Birçok alanda eğitimler sürmüyor. Mesela bundan dolayı Ön-derlik o kadar Bakur'u eleştirdi, **"niye akademiler yok"** diye. Nicelik bakımın-dan sorunlar var, esas itibariyle de nitelik bakımından sorunlar var. Eğitim dönemin istediği kadroyu yetiştirirse başarılı olur. Mevcut eğitimlerimiz göreve ne kadar hazırlıyor, başarısı ona bağlı.

Eğitim sistemimizin, tarzımızın da kadro sorunlarını çözme, partiyi ön-derliğin istediği seferberlik düzeyinde çalışan, her yerde pratiğe seferber olan bir güç haline gelmekte zayıf bı-rakan sonuçlarda eğitimin de payı var. Bu temelde eğitim sistemimizin de eleştirilmeye, tartışılmaya, düzeltilmeye ihtiyacı var. Her düzeydeki eğitimler için bu geçerlidir. Bütün eğitim sistem-lerimizi, tarzımızı sürekli gözden ge-çirmemiz, eleştirel bir yaklaşımla ele almamız gerekiyor. Bir küçük ev-grup çalışmasından yüzlerce okulun, aka-deminin eğitim yaptığı düzeye gelmek büyük bir gelişme. Bunu görmek, in-karcı olmamak lazım. Ama bu böyledir diye, bunun üzerine yatıp, **"işler mü-kemmel yürüyor"** diyerek var olana razı olmak, bunu esas almak da ke-sinlikle doğru değil. İnkarcılık ne kadar yanlışsa, bu biçimde işin üzerine yat-mak da o kadar yanlıştır.

**Yiğit bir kadın,
Kocaman gülüşleri
Avaşın gibi berrak,
Çarçela gibi asi ve beyaz,
Gururlu, onurlu kendine güvenen
Faraşın hevaldi,
Hevallerin her anını paylaştı,
Tasada, kederde ve sevinçte
O Çarçelanın kızıydı...**

Medet Serhad

Yıl 2007, yer Gare dağı. Kafya ovası; Ağustos ayının sıcak havası kendini hissettiriyor. Ovaya inen patikadan sesler yankılanıyor, yaklaştıkça uzaktan bize doğru gelen üç arkadaşı fark ediyoruz. İki askeri kıyafetli arkadaşın yanında sivil giyimli bir arkadaş var. Fakat mesafeden olacak ki sivil olanın kadın mı, erkek mi olduğunu çıkaramıyoruz. Biraz daha yaklaştığımızda gelenin yeni bir kadın arkadaş olduğunu anlıyoruz.

Yeni eğitim devresi başlayacak. Savaşçı eğitim şubesi bileşenleri toplıyor, yeni devre açılacak ancak kadın arkadaş sayısı planlananın altında. Bu nedenle gelen arkadaşın kadın olması okuldaki dört kadın arkadaşı sevindiriyor. Görevli subay vermek için çaydanlığı kontrol ediyor, su sıcak ama yeniden demlemek gerekiyor. Hemen ateşi gürlleştiriyor, demliğe çay koyuyor ve gelen arkadaşları karşılayarak onları çay içilen çınar ağacının gölgesine davet ediyor. Kısa merhabalaşma ve hoş geldiniz safhasından sonra çaylar geliyor. Dağ ortamıyla ve gerilla yaşamıyla yeni tanışan kadın arkadaşın heyecanlı ve meraklı hali dikkatimizden kaçmadı.

İlk sözleri “hayret dağda sandalye olacağını hiç tahmin etmezdim” olmuştu. Subay arkadaş gülererek “televizyonumuz da var” biçiminde esprili bir cevapla karşılık verdi. Kadın arkadaş biraz şaşkınca ve tebessümle bakarak içten bir gülümsemeyle memnuniyetini dışa vurdu. O esnada eğitime ara verildi, arkadaşlar gelen arkadaşlarla tanışmak üzere yanımıza geldiler. Saflara yeni gelen kadın arkadaşın türbanlı oluşunun yanında çok da rahat, doğal, gülecek tavırlar sergilemesi ve sorulan sorulara rahat ve doğal cevap veriş herkesin ilgisini çekmişti. Konuşkanlığıyla adeta insanı bıktıran biri. O an adını öğrenmek istedim, gerçek kimlik adını söyleyebileceği ihtimalini düşünerek “kod adın ne” diye sordum. Biraz durakladı. Biraz mahcup göründü, biraz da yeni olmanın heyecanını duyumsadı. Ailede, toplumda kullandığı, annesinin kulağına ilk seslendiği ismi artık duymamak tuhaf gelecekti. O zamana kadar yaşamı boyunca kişiliğinde bir sese ve bir kimliğe dönüşen adı kullanamamak insanı farklı duygulara sevk ediyordu ama yeni özgür yaşamda kendi ismini özgürce tercih edip seçmenin gururu da bir başka oluyor. Ailede, okul, sokak ve her alanda alıştığın ismi rafa kaldırmak, artık o isimle kimsenin seni çağırmayacak olması hüzün verici oluyor.

Kadın arkadaş; “Adımın Sozdar olmasını istiyorum ama ileride beğendiğim bir isim olursa değiştirebilir miyim” diye sordu. “Evet, eğitim bitimine kadar serbestsin değiştirebilirsin, çünkü kimlikler verildikten ve arşivlere işlendikten sonra isim değiştirmek zor oluyor” dedim.

Sozdar arkadaş ilk birkaç gün türbanla eğitimlere katıldı ki, katılabilirdi de. Eğitimlerde dini konulara genel yaklaşım kimsenin dini inancına karışmamak ve kendini ifade edecek ortamı yaratmaktı. Birkaç gün sonra Sozdar arkadaş sabah içtima alanında türbansız gördüm, içtimadan sonra spora

Yiğit bir kadın, Çarçella gibi asi...

gittiler. Kahvaltıda; “Hayırdır Sozdar heval, türbanı çıkarmışsın” dedim. O da “Evet heval dinim vicdanımsa ve vicdanım hem kadın hem de halkımın özgürlüğü için savaşmaksa, savaş da cihatsa, din de özgür olmayanları cihada çağırısı ise ben de bu tercihle dağa geldim ve o zaman savaşımın önünde ne engel varsa kaldırmalıyım. Türbana gelince, askeri eğitimde beni zorluyor, yani anlayacağın ben eğitimi iyi görmek istiyorum heval” şeklinde beni etkileyen bir karşılık verdi.

Sozdar arkadaşta insanı şaşırtan yönler vardı; İstanbul’da dinci bir ortamda büyümüşü. Alevi derneklerine gitmiş, semahlara katılmışı. Kürt kültürünü ve özgürlük hareketi ile ilgili bilgileri oradaki çevrede edinmiş, dergiler, gazeteler okumuş ve bunun üzerine katılım kararı almıştı. Eğitimde çok rahattı ve kendine güveni görülü-yordu. Araştıran, soran biriydi. İkna olmadığı konulara da körce bağlanmaz ve konunun hakimi olan hangi arkadaş görüşeydi gider sorar öğrenirdi.

Ramazan ayına girmiştik, eğitimimiz de ağırlıklı olarak askeri-komando tarzındaydı. Heval Sozdar’la birlikte üç arkadaş oruç tutmak istediklerini söylediler. Arkadaşlar oruç başlarken hazırlıklarını yaptılar ve sahura kalktılar. Üç gün sonra akşam komando eğitiminden döndüklerinde Heval Sozdar ter içinde yanıma geldi, biraz utangaç, biraz da bir şeyi yapamamanın zorlanması ile benimle tartışmak istediğini söyledi. Ben de ona “Her şeyden önce ne olursa olsun kadın yönetiminle konuş” dedim. Kendisi, “Bayan arkadaş söyledim sana söylememi söyledi, ben oruç tutmada zorlanıyorum, tutmasam ayıp olmaz değil mi? Bir de arkadaşlar farklı algılayıp zayıftır tutamadı demesinler” diye de kaygılarını paylaştı. Ona,

Adı soyadı: **Saynur Tursu**

Kod adı: **Faraşın Sozdar**

Doğum tarihi: **15.06.1989 Bedlis**

Şehadet tarihi: **19 Haziran 2012,**

Zagros

“Sen rahat ol, tutmak da sana ait tutmamak da sana aittir, çekinme kimse sana bir şey demez. Hem unutmaya içimizde farklı dini inançlardan arkadaşlar da var, ileride onlarla da karşılaşsın. Alevisi, Ezidisi, Zerdeşti, Şii inançlarından olanları, Hristiyanı vb. her kesimden arkadaş var. PKK’de esas olan, herkesin, kimseyi dışlamadan farklılıkları gözetken, ulusal kimlikle çalışmalara katılmadır, sen rahat ol” dedim. Bunun üzerine Sozdar arkadaş da konuşmasını “Ben de bunları bilerek katıldım ama önyargılar hem bende var, hem de ortamda var. Sivildeki yargılarla düşmanın yarattığı parçalanmışlık bizi zorluyor” diye sürdürdü.

Kafya ovasından çıkan Xazır suyunun serinliği yaz sıcaklığında terleyen insana yansıyınca önce kar esintisi sanırsın, bir ürperme ve bel kemiğinde derin bir sızı gibi terin soğuyuşunu hissedersin. Arkadaşlar arazide komando eğitimi yapmış, eğitmen kadın arkadaş yeni savaşçıları Xazır suyunun çıkış noktasında toplamıştı. Eğitim veren arkadaş ani bir hareketle kendisi önde silahını başının üzerine alarak soğuk suya girdi, su, arkadaşın göğsünü aşmış, sadece kafası dışarıda kalmıştı. Diğerleri öylece o arkadaşla bakıyorlardı. Eğitmen arkadaş “Haydi siz de peş peşe girin, benim ta-

rafıma gelin” talimatını verdi. Arkadaşlarda homurdanmalar, itirazlar, olmazlar, “Soğuktur, akşamdır” vb. haykırmalar yükselince eğitmen arkadaş; “Düşman çatışmada suyun soğukluğunu ve akşamı dinler mi” diye sert bağırınca ilk kendini serin suya bırakan Heval Sozdar oldu ve diğerleri peşi sıra suya daldılar.

Devre sona erecekti. Heval Sozdar “Heval ben adımı Faraşın Sozdar olarak değiştirmek istiyorum” dedi. Biz de kendisine, “Üç aydır eğitimdesin Faraşın adı için mi Sozdar adını değiştirmek istiyorsun” diye sorunca, Heval Sozdar biraz da şaşkınlıkla sorumuza yine soruyla karşılık verdi; “Niye yanlış bir isim mi?” Kadın arkadaş yönetimi “Sana şaka yapıyoruz. Tamam, adın Faraşın olsun ve sicil defterine yazıyorum” dedi. Mezuniyet günü tören yapıldı, kimlikler verildi ve en önemlisi de kimin nereye düzenleneceğiydi. Faraşın arkadaş Zap ya da Zagros alanını istiyordu. Düzenlemeler okundu ve Faraşın arkadaş Gare’de kalacaktı. Birçok arkadaş gitmek istedikleri yere düzenlemesi olmayınca küsmüş ama o sakın bir biçimde “Keşke isteğim olsaydı ama neyse burası da mücadele ve çalışma alanıdır kısmetse ileride giderim” diyerek kendini teselli ediyordu.

Diplomaları dağıtma anı ve tören hazırlığı başlamıştı. Arkadaşlar diploma alacaklarına seviniyor ve diplomayı hangi komutan arkadaşın vereceği heyecanı ve bekleyişi yaşıyorlardı. Diploma töreni başlamıştı, Faraşın arkadaşın ismi okununca bulunduğu sıradan nizami çıkarak kendinden emin ve sakın tarzda protokolün önüne geldi, diplomasını alarak arkadaşlarla selamlaştı ve başarmasının büyük sevinciyle sırasına geri döndü. Yaşadığı ilk duygular; “Sistemde ilk, orta ve lise diplomalarımı Türklük adına alıyordum. İçimden kabul etmesem de baş-

ka çarem yoktu. Ama şimdi diplomamı kendi anadilimde Kürtçe ve bir kadın militan kimliğimle alıyorum ve gerçekten de gururluyum” şeklindeydi. Kutlama yapıldı. Yol hazırlıklarına başlandı, gerçi aynı alanda kalacaktı ama yine de çantasını hazırladı, resimler çekildi, Zap’a, Zagros’a gidecekler için tören gerçekleştirildi. İlk kez ayrılmanın zorluğundan olacak ki, hepsi ağlıyorlardı. Faraşın arkadaşın gözleri dolmuştu ama kendini tuttu, ağlamadı.

Faraşın, 2009’da Zagros alanına geçti. 2010’da Zagroslarda karşılaştık, manga komutanı olmuştu. Zagrosların zorluğu, arazinin sarplığı onu hiç zorlamıyordu, sanki doğma büyüme Zagroslar’da yaşamıştı. Bir Ağustos ayında Çarçella’dan turşo (kuzukulağı) getirmişti. Bana takıldı “Heval yolda dükkan yoktu ancak dağın bereketinden yararlandık ve sana turşo getirdik” demişti. O ilk türbanlı genç kızdan eser kalmamıştı, yepyeni bir insan doğmuştu; kendine güvenen, Zagroslarda manga komutanı olarak insanların sorumluluğunu almış, savaşan ve savaştıran bir Kürt kadın gerilla doğmuştu. Yanımızda yemek yedi ve yola çıkacağını söyledi, gece boyunca yol gidecekti, sınırı geçecekti, yol sorumlusu oydu. İlk gelişini düşündüm mermi patlamasından irkilen, gece hayvan ve insan sesini ayırmayan Faraşın heval şimdi sınırdan her kıpırtının, her sesin ne olduğunu kestirebilen, yeniyken yürüdüğünde düşen, ses çıkaran şimdi ise bir dağ avcısının hassaslığında ve gecelerin sessizliğinde mücadele yürüten bir kadın komutan.

Tanımak, tanımamak ve devrimde tanıdım demek en zor olanıdır, mutlaklar yoktur, bazen zayıf dediğimiz kişilerin en yaman devrimciler olduğunu da gördük. Faraşın hevali tanıdığımı sanıyordum, tanıdığımı sandığım Faraşın; devrime gelmiş, askeri hevesleri ve kadın özgürlüğü arayışı olan bir Faraşın’di. Ama Zagros’ ta gördüğüm Faraşın hevali tanımamışım yada yanlış tanımışım. Araştıran, var olanla yetinmeyen, halkla bütünleşen, zozanlarda koçerlerle ‘ber’ yapanlarla yoldaş olan, koçer çocuklarının eğiteni, Kürtçesini geliştirdikçe çocuk gibi sevinen Faraşın hevaldi. Düşmanı takip eden, gözetleyen ve hedefini iskelemeyandi. Zagroslarda yaban keçisi avlamada ilk atımda vurandı. Tüm yoldaşlarıyla dosttu, hevaldi, paylaştı, fedakardı.

2012 yaz ayı ve çatışmalar yoğun, Zagroslarda çatışmalar yoğunlaşmış. Türk kanalları Şitazan karakoluna saldırıların olduğunu söylüyor. Çatışmalar yoğun ve şehadetler var. Yarın şehit arkadaşların kimliği açıklanacak. Bir sürü tanıdık arkadaş var orada. İçimi bir mekaktır basmış. İkinci gün tv karşısındayız tüm arkadaşlar sessiz. İsmi açıklanan arkadaşları tanımaya çalışıyoruz ve heval Faraşın arkadaşın ismi okundu.

Ben ve arkadaşlar Gare’deyiz. O an Kafya ovasındaki sureti gözlerimin önüne geldi; koşan, silah eğitiminde birinci olan arkadaşımız ve şimdi bir panzere karşı savaşında şehit düşmüştü. Cenaze İstanbul’da kaldırılıyor. Cenaze töreni tam da ona yakışandı; her renkten, sınıftan, kesimden insan vardı. Türbanlısı, siyah çarşafslısı, modern giyimli kadınlar ve sakallı erkekler, blucinli gençler, Alevisi, Sünnisi vardı. Kürt toplumsallığının renkleri cenazeye katılmışı ve Faraşın hevalin de tam istemi buydu; bütün Kürt halkının renklerini seviyordu.